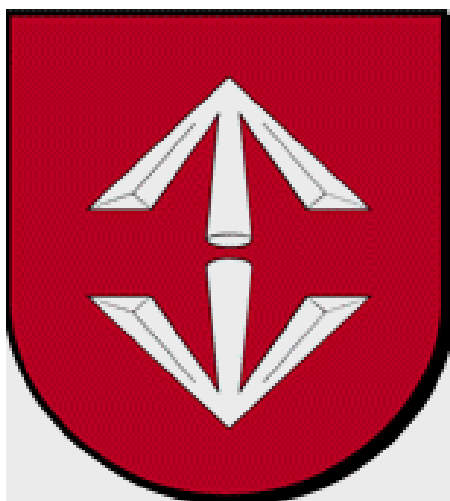

Burmistrz Grodziska Mazowieckiego

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI

Uchwałą Nr 588/2010
Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim
z dnia 3 marca 2010 roku

zmieniona:
Uchwałą Nr 337/2012 ¹⁾
Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim
z dnia 22 maja 2012 roku

zmieniona:
Zarządzeniem Zastępczym Wojewody Mazowieckiego
LEX-IV.742.93.2017
z dnia 5 października 2017r. ^{1a)}

zmieniona:
Uchwałą Nr 738/2018²⁾
Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim
z dnia 30 maja 2018 roku

zmieniona:
Uchwałą Nr 185/2019 ³⁾
Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim
z dnia 30 września 2019 roku
Załącznik Nr 4 do uchwały Nr 185/2019
Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim
z dnia 30 września 2019 roku

zmieniona:
Uchwałą Nr 768/2022 ⁴⁾
Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim
z dnia 29 czerwca 2022 roku
Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 768/2022
Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim
z dnia 29 czerwca 2022 roku

Warszawa, Grodzisk Mazowiecki 2010 - 2022

Zespół opracowujący Studium uchwalone w 2010 r.:

Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa

ul. Targowa 45, 03-728 Warszawa

zespół autorski w składzie:

mgr inż. arch. krajobrazu. Jolanta Fiszczuk- - członek Okręgowej Izby Urbanistów - Warszawa nr WA-372
Wiktorowicz

mgr inż. arch. krajobrazu Anna Pugacewicz - członek Okręgowej Izby Urbanistów - Warszawa nr WA-384 -

mgr inż. arch. krajobrazu Hanna Czajkowska - członek Okręgowej Izby Urbanistów - Warszawa nr WA-385 -

mgr inż. arch. krajobrazu Hanna Klejnberg

mgr. Zofia Bida-Wawryniuk

Zespół opracowujący Zmianę Studium:

Uchwała Nr 337/2012

Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim

z dnia 22 maja 2012 roku

główny projektant:

mgr inż. arch. Anna Markert Nr OIU WA-122

zespół autorski:

mgr inż. Aleksandra Niebrzydowska - Macewicz

techn. Urszula Oględzka

mgr inż. Monika Popławska

techn. Wiesława Ściuba

mgr inż. Krzysztof Zgierski

mgr Małgorzata Paszkowska

mgr inż. Jacek Wierzbicki

mgr Maciej Włodek

techn. Andrzej Gumiński

Zespół opracowujący Zmianę Studium nr 2:²⁾

Uchwała Nr 738/2018

Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim

z dnia 30 maja 2018 roku

główny projektant:

mgr inż. arch. Anna Markert Nr OIU WA-122

zespół autorski:

mgr inż. Natalia Brzostek

mgr inż. Aleksandra Niebrzydowska - Macewicz

techn. Urszula Oględzka

mgr inż. Monika Popławska

mgr inż. Krzysztof Zgierski

Zespół opracowujący Zmianę Studium nr 3: ³⁾
Uchwała Nr 185/19
Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim
z dnia 30 września 2019 roku

główny projektant:

mgr inż. arch. Anna Markert (WA-122)

mgr inż. Aleksandra Niebrzydowska – Macewicz (WA-440)

zespół autorski:

mgr inż. Natalia Brzostek

mgr inż. Aleksandra Niebrzydowska – Macewicz (WA-440)

techn. Urszula Ogłędzka

mgr inż. Bartłomiej Owczarek

mgr inż. Monika Popławska (WA-441)

mgr inż. Krzysztof Zgierski (WA-421)

Zespół opracowujący Zmianę Studium nr 4 ⁴⁾:

główny projektant:

mgr inż. Aleksandra Niebrzydowska - Macewicz (WA-440)

mgr inż. Magdalena Kuźmińska

mgr inż. Marta Jankowska

zespół autorski:

mgr inż. arch. Anna Markert (WA-122)

mgr inż. Marta Jankowska

mgr inż. Magdalena Kuźmińska

mgr inż. Aleksandra Niebrzydowska - Macewicz (WA-440)

techn. Urszula Ogłędzka

WPROWADZENIE	16
1. PODSTAWA FORMALNO – PRAWNA.....	16
1. CEL I ZADANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	16
2. MATERIAŁY WEJŚCIOWE	18
3.1.PRZEPISY GMINNE	18
3.2.OPRACOWANIA I AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE MIASTA I GMINY GRODZISK MAZOWIECKI	18
3.3.OPRACOWANIA INNE.....	19
3.4.MATERIAŁY KARTOGRAFICZNE.....	19
I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE.....	21
I.1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA MIASTA I GMINY 21	
I.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH I STRATEGICZNYCH SZCZEBLA WOJEWÓDZKIEGO I POWIATOWEGO.....	21
I.2.1. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO	22
I.2.2. PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO	22
I.2.3. ⁴⁾ AUDYT KRAJOBRAZOWY DLA OBSZARU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO	36
I.2.4. ²⁾ STRATEGIA ROZWOJU POWIATU GRODZISKIEGO (2014 – 2020)	37
I.2.5. ²⁾ PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU GRODZISKIEGO	37
II. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE.....	37
II.1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z GMINNYCH DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH I STRATEGICZNYCH	37
II.1.1.PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GRODZISK MAZOWIECKI NA LATA 2015 – 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2024 ²⁾.....	37
II.2. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENÓW MIASTA I GMINY GRODZISK MAZOWIECKI	37
II.2.1. STRUKTURA PRZESTRZENNA TERENU MIASTA	38
II.2.2. STRUKTURA PRZESTRZENNA TERENU GMINY	41
II.2.3. WNIOSKI DO STUDIUM.....	44
II.2.3.1. WNIOSKI ZŁOŻONE DO OBOWIĄZUJĄCEGO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI	44
II.2.3.2. WNIOSKI ZŁOŻONE DO PIERWSZEJ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI ¹⁾	45
II.2.3.3. WNIOSKI ZŁOŻONE DO DRUGIEJ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI ²⁾	47

II.2.3.4. WNIOSKI ORGANÓW ZŁOŻONE DO DRUGIEJ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI SPORZĄDZANEJ NA PODSTAWIE UCHWAŁY Nr 576/2017 r. Z DNIA 24 SIERPNI 2017 r. ²⁾	47
II.2.3.5. ³⁾ WNIOSKI ZŁOŻONE DO TRZECIEJ ⁴⁾ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI SPORZĄDZANEJ NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR 190/2015 RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU MAZOWIECKIM Z DNIA 24 CZERWCA 2015 R. W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZANIA ⁴⁾ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ⁴⁾ GMINY GRODZISK MAZOWIECKI	48
II.2.3.6. ³⁾ WNIOSKI ORGANÓW ZŁOŻONE DO ZAWIADOMIENIA O PRZYSTĄPIENIU DO TRZECIEJ ⁴⁾ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR 190/2015 RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU MAZOWIECKIM Z DNIA 24 CZERWCA 2015 R.....	49
II.2.3.7. WNIOSKI ORGANÓW ZŁOŻONE DO CZWARTEJ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR 707/2018 RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU MAZOWIECKIM Z DNIA 28 MARCA 2018 R. ⁴⁾	51
II.2.3.8. ⁴⁾ WNIOSKI ORGANÓW ZŁOŻONE DO ZAWIADOMIENIA O PRZYSTĄPIENIU DO CZWARTEJ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR 707/2018 RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU MAZOWIECKIM Z DNIA 28 MARCA 2018 R. ⁴⁾	51
II.3. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE TERENU MIASTA I GMINY GRODZISK MAZOWIECKI	56
II.3.1. TERENY MIESZKANIOWE	56
II.3.2. ROZMIESZCZENIE PRZESTRZENNE USŁUG I ADMINISTRACJI.....	56
II.4. DOTYCHCZASOWE UZBROJENIE TERENU ORAZ STAN SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	57
II.4.1. ELEKTROENERGETYKA	57
II.4.1.1. Organizacja systemu.....	57
II.4.1.2. Powiązania z układami zewnętrznymi.	57
II.4.1.3. Zasilanie odbiorców przemysłowych.	57
II.4.2. GAZOWNICTWO	57
II.4.3. CIEPŁOWNICTWO	57
II.4.4. ZAOPATRZENIE W WODĘ	58
II.4.5. ODPROWADZENIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW	58
II.4.6. UNIESZKODLIWIANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH.....	59
II.4.7. TELEKOMUNIKACJA ¹⁾	59
II.5. UKŁAD I URZĄDZENIA KOMUNIKACYJNE ⁴⁾	59
II.5.1. UKŁAD DROGOWO – ULICZNY	59

II.5.2.	KOMUNIKACJA PUBLICZNA.....	61
II.5.2.1.	Komunikacja kolejowa	61
II.5.2.2.	Komunikacja autobusowa.....	61
II.5.3.	TRANSPORT ŁADUNKÓW.....	61
II.5.4.	RUCH PIESZY I ROWEROWY	62
II.5.5.	PARKOWANIE POJAZDÓW.....	62
II.5.6.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWYCH USTALEŃ PLANISTYCZNYCH I PLANOWANYCH INWESTYCJI ZNACZENIA PONADLOKALNEGO 62	
II.5.7.	OCENA FUNKCJONOWANIA I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU SYSTEMU TRANSPORTOWEGO MIASTA I GMINY	62
II.6.	STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W TYM ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI, JAKOŚCI I ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO 63	
II.6.1.	STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	63
II.6.1.1.	Świat roślin.....	63
II.6.1.2.	Świat zwierząt.....	63
II.6.1.3.	Ocena warunków fizjograficznych.....	64
II.6.2.	STAN I ZAGROŻENIE DLA ŚRODOWISKA.....	64
II.6.2.1.	Powietrze	64
II.6.2.2.	Wody.....	65
II.6.2.3.	Hałas	66
II.6.3.	ROLNA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	66
II.6.3.1.	Rolnicza przestrzeń produkcyjna.....	66
II.6.3.2.	Melioracje	67
II.6.3.3.	Leśna przestrzeń produkcyjna	67
II.6.4.	WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	68
II.6.4.1.	Ciągi przyrodnicze.....	68
II.6.4.2.	Miejscowe ostoje flory i fauny	69
II.6.4.3.	Tereny zieleni	69
II.6.5.	PRAWNE FORMY OCHRONY PRZYRODY	69
II.6.5.1.	Pomniki przyrody ²⁾	69
II.6.5.2.	Obszarowe formy ochrony przyrody	71
II.6.5.3.	Chronione gatunki roślin	72
II.6.5.4.	Chronione gatunki zwierząt.....	72
II.6.5.5.	Ochrona siedlisk	72
II.7.	STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY	

WSPÓŁCZESNEJ, OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH.....	73
II.7.1. RYS HISTORYCZNY MIASTA GRODZISK MAZOWIECKI.....	73
II.7.2. RYS HISTORYCZNY TERENU GMINY GRODZISK MAZOWIECKI	73
II.7.3. OCHRONA ZABYTEKÓW	73
II.7.3.1. Obiekty i obszary zabytkowe wpisane do rejestru zabytków	74
II.7.3.2. Gminna ⁴⁾ ewidencja zabytków	75
II.7.3.3. Obszary wpisane do rejestru zabytków archeologicznych oraz stanowiska archeologiczne zidentyfikowane w ramach systemu Archeologicznego Zdjęcia Polski.....	77
II.7.4. OCENA STANU ZACHOWANIA I ZAGROŻEŃ OBIEKTÓW ZABYTEKOWYCH	80
II.7.4.1. Lokalny Program Rewitalizacji	80
II.7.4.2. DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	82
II.8. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	82
II.8.1. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY	82
II.8.1.1. Struktura wieku mieszkańców.	88
II.8.1.2. Procesy demograficzne.....	89
II.8.2. SYTUACJA NA RYNKU PRACY	90
II.8.3. WYCHOWANIE I EDUKACJA.....	91
II.8.3.1. Wychowanie przedszkolne.	91
II.8.3.2. Szkolnictwo.	93
Tenisowa Szkoła Podstawowa pod patronatem Roberta Piotra Radwańskiego.....	93
II.8.4. KULTURA	94
II.8.5. SPORT I WYPOCZYNEK.....	94
II.8.6. OCHRONA ZDROWIA.....	94
II.9. STAN PRAWNY GRUNTÓW.....	95
II.10. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ŹŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH.....	96
II.11. OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA WODNEGO.....	97
II.11.1. STREFY ORAZ OBSZARY OCHRONNE	97
II.11.2. OCHRONA PRZED POWODZIĄ.....	98
II.12. TERENY ZAMKNIĘTE	98
II.13. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.....	99
II.14. ²⁾ BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ NR 2 STUDIUM.....	99
II.15. ⁴⁾ BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ NR 4 STUDIUM.....	99
II.16. ²⁾ MAKSYMALNE ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ Z ZAKRESU	

AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ I USŁUG	100
II.16.1. SZACUNKOWA CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ ²⁾	102
II.16.2. SZACUNKOWA CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH W PLANACH MIAJEJCOWYCH POD ZABUDOWĘ, POŁOŻONYCH POZA OBSZARAMI O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ ²⁾	103
II.16.3. SZACUNKOWA CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW POŁOŻONYCH POZA OBSZARAMI O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNEJ, NIE OBJĘTYCH PLANAMI MIEJSCOWYMI ²⁾	103
II.16.4. PORÓWNANIE MAKSYMALNEGO ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ ORAZ OSZACOWENJ CHŁONNOŚCI OBSZARÓW AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ ²⁾	103
II.16.5. POTRZEBY INWESTYCYJNE GMINY WYNIAJĄCE Z KONIECZNOŚCI REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH, ZWIĄZANE Z LOKALIZACJĄ NOWEJ ZABUDOWY ³⁾	105
II.16.6. PODSUMOWANIE BILANSU TERENÓW POD NOWĄ ZABUDOWĘ TERENÓW AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ ²⁾	105
III. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI	107
III.1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE.....	107
III.2. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE.....	107
III.2.1.OCENA STANU ISTNIEJĄCEGO	107
III.2.2.UWARUNKOWANIA STANOWIĄCE ZASOBY I SZANSE ROZWOJU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	108
III.2.3.UWARUNKOWANIA STANOWIĄCE SŁABE STRONY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY	108
III.3. CELE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	108
IV. POLITYKA W ZAKRESIE GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ.....	111
IV.1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	111
IV.1.1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ TERENÓW MIASTA	112
IV.1.2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ TERENÓW WIEJSKICH	113
IV.2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW - ZMIANY STRUKTUR FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNYCH.	113
IV.2.1. WYTYCZNE OGÓLNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	114
IV.2.2. WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARÓW ROZWOJOWYCH - DZIAŁANIA PRIORYTETOWE KIERUNKÓW ZMIAN SRTUKTURY PRZESTRZENNEJ GMINY	115
IV.2.2.1. Obszary lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m ² w tym ¹⁾ usług komercyjnych, biurowych.	115

IV.2.2.2.	Obszary koncentracji funkcji – wielofunkcyjne lokalne centra usługowe	117
IV.2.2.3.	Obszary lokalizacji usług obsługi ruchu turystycznego	117
IV.2.2.4.	¹⁾ Obszar lokalizacji terenów rekreacyjno - wypoczynkowych oraz terenów służących organizacji imprez masowych.....	117
IV.2.2.5.	Obszary przestrzeni publicznej.....	118
IV.2.2.6.	Obszary problemowe	119
IV.2.2.6.1.	Tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej narażonej na uciążliwości:	119
IV.2.2.6.2.	<u>Zdegradowane tereny przemysłowe:</u>	119
IV.2.2.6.3.	Obszary zorganizowanej działalności inwestycyjnej	120
IV.2.2.6.4.	Zakład dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii - Raben Polska sp. z o. o. ¹⁾ oraz zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.....	121
IV.2.2.6.5.	Rozbudowa systemu elektroenergetycznego sieci i obiektów 110 kV - projektowane stacje EE110kV oraz projektowane linie elektroenergetyczne 110kV i projektowane kablowe linie elektroenergetyczne 110kV.....	122
IV.2.3.	WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENÓW ZURBANIZOWANYCH	122
IV.2.3.1.	Wielofunkcyjne tereny zabudowy centrum (C).....	123
IV.2.3.2.	Wielofunkcyjne tereny zabudowy śródmiejskiej (MU)	124
IV.2.3.3.	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej miejskiej (MU.1)	125
IV.2.3.4.	Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej podmiejskiej (MU.2)	128
IV.2.3.5.	Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej układów ulicowych (MU.3)	129
IV.2.3.6.	Tereny aktywności gospodarczej i usług (AG, 1AG ¹⁾).....	130
IV.2.3.7.	Teren oczyszczalni ścieków (NO)	130
IV.2.3.8.	Tereny specjalne (TS).....	131
IV.2.3.9.	Tereny kolei (KK).....	131
IV.2.3.10.	Teren projektowanego Parku Kulturowego (ZPK).....	131
IV.2.3.11.	Tereny parków podworskich (ZP)	132
IV.2.3.12.	Tereny cmentarzy (ZC).....	132
IV.2.3.13.	Tereny zieleni urządzonej (ZU, 1ZU ¹⁾)	132
IV.2.3.14.	Tereny zieleni ciągów ekologicznych (Z).....	133
IV.2.4.	WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENÓW NIEZURBANIZOWANYCH.....	137
IV.2.4.1.	Tereny wyłączone z zabudowy albo w ograniczonym zakresie ¹⁾	137
IV.2.4.2.	Założenia i kierunki zmian:	137
IV.2.4.3.	Wytyczne dotyczące kierunków zmian zagospodarowania i użytkowania:.....	137
IV.2.5.	WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA DOTYCZĄCE ROZMIESZCZENIA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ.....	138
IV.2.5.1.	Oświata	138
IV.2.5.2.	Zdrowie i opieka społeczna	138

IV.2.5.3.	Kultura.....	139
IV.2.5.4.	Tereny ogólnodostępnej zieleni urządzonej i sportu powszechnego.....	139
IV.2.5.5.	Usługi podstawowe.....	139
IV.3.	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	139
IV.3.1.	OBSZARY I OBIEKTY PROPONOWANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ PRZYRODY	140
IV.3.1.1.	Pomniki przyrody	140
IV.3.1.2.	Ochrona siedlisk	140
IV.3.1.3.	Parki proponowane do objęcia ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody... ..	140
IV.3.1.4.	Tereny proponowane do objęcia ochroną jako użytki ekologiczne.....	141
IV.3.1.5.	Proponowane poszerzenie obszaru chronionego krajobrazu.....	141
IV.3.2.	POLITYKA PRZESTRZENNA.....	141
IV.3.2.1.	Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu.....	141
IV.3.2.2.	Ochrona systemu powiązań przyrodniczych, tereny biologicznie czynne	142
IV.4.	OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	143
IV.4.1.	OBIEKTY I OBSZARY PRAWNEJ OCHRONY KONSERWATORSKIEJ	143
IV.4.1.1.	Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków	143
IV.4.2.	OBSZARY OBJĘTE STREFAMI OCHRONY KONSERWATORSKIEJ, EWIDENCJĄ ZABYTEKÓW, OBIEKTY I ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH, DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ WSKAZANE DO OCHRONY PRAWEM MIEJSCOWYM	144
IV.4.2.1.	Obszary objęte strefami ochrony konserwatorskiej.....	144
IV.4.2.2.	Obszary ochrony otoczenia zabytków ¹⁾	144
IV.4.2.3.	Obiekty o wartościach kulturowych nie wpisane do rejestru zabytków	145
IV.4.2.4.	Zabytki archeologiczne nie wpisane do rejestru zabytków	145
IV.4.2.5.	Obszary i obiekty stanowiące dobra kultury współczesnej	145
IV.5.	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	145
IV.5.1.	UKŁAD KOMUNIKACYJNY	145
IV.5.1.1.	Cele polityki rozwoju transportu.....	145
IV.5.1.2.	Rekomendowany w studium podział zadań przewozowych pomiędzy komunikację indywidualną i zbiorową.....	146
IV.5.1.3.	Rozwój układu drogowo – ulicznego	146
IV.5.1.4.	Polityka parkingowa.....	149
IV.5.1.5.	Rozwój komunikacji zbiorowej.....	149
IV.5.1.6.	Obsługa transportu ładunków.....	150
IV.5.1.7.	Ruch niezmotoryzowany.....	150
IV.5.1.8.	Koordinacja polityki rozwoju transportu i polityki rozwoju przestrzennego.....	151

IV.5.1.9.	Kierunki rozwoju transportu – priorytety realizacyjne.....	151
IV.5.2.	ELEKTROENERGETYKA	151
IV.5.3.	GAZOWNICTWO	152
IV.5.4.	CIEPŁOWNICTWO	153
IV.5.5.	ZAOPATRZENIE W WODĘ	153
IV.5.6.	GOSPODARKA ŚCIEKAMI.....	154
IV.5.6.1.	Ścieki sanitarne.....	154
IV.5.6.2.	Wody deszczowe	154
IV.5.6.3.	¹⁾ Tereny zmeliorowane.....	155
IV.5.7.	ODPADY KOMUNALNE I PRZEMYSŁOWE	155
IV.5.8.	TELEKOMUNIKACJA ¹⁾	155
IV.6.	INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO	155
IV.6.1.	INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.....	155
IV.6.2.	INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM...	156
IV.7.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2 000m ² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	156
IV.7.1.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	156
IV.7.2.	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI	156
IV.7.3.	OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2 000 m ²	156
IV.7.4.	OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	157
IV.8.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE.....	158
IV.9.	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	158
IV.9.1.	OBSZARY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	158
IV.9.2.	OBSZARY LEŚNE	159
IV.9.3.	OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH	159
IV.10.	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH ¹⁾	159
IV.11.	OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	159

IV.12.	OBIEKTY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH.....	159
IV.13.	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENI: REWITALIZACJI, ¹⁾ REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI	160
IV.13.1.	OBSZARY WYMAGAJĄCE REWITALIZACJI.....	160
IV.13.2.	OBSZARY WYMAGAJĄCE REHABILITACJI ¹⁾	160
IV.13.3.	OBSZARY WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI	161
IV.14.	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	161
V.	UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM I ZMIANY STUDIUM ¹⁾	163
V.1.	UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE STUDIUM ROZWIĄZAŃ	163
V.2.	SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM	165
V.2.1.	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW.....	165
V.2.2.	KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	165
V.2.3.	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	166
V.2.4.	OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	167
V.2.5.	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	167
V.2.6.	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	167
V.2.7.	OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST. 1.....	167
V.2.8.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2 000 m ² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	167
V.2.9.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	168
V.2.10.	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	169
V.2.11.	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ¹⁾ I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	169
V.2.12.	OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	169

V.2.13.	OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ.U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002 R. NR 113, POZ. 984 I NR 153, POZ. 1271)	169
V.2.14.	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENI, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI	169
V.2.15.	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	169
V.2.16.	¹⁾ GRANICE OBSZARÓW WYMAGAJĄCYCH PRZEKSZTAŁCENI, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI	169
V.2.17.	¹⁾ OBSZARY PROBLEMOWE	169
V.3.	¹⁾ UZASADNIENIE SPORZĄDZENIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM.....	170
V.3.1.	¹⁾ PRZYCZYNY PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA PIERWSZEJ ZMIANY STUDIUM	170
V.3.2.	¹⁾ CEL I ZAKRES OPRACOWANIA PIERWSZEJ ZMIANY STUDIUM	170
V.3.3.	²⁾ PRZYCZYNY PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA DRUGIEJ ZMIANY STUDIUM	171
V.3.4.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA DRUGIEJ ZMIANY STUDIUM.....	171
V.3.5.	PRZYCZYNY PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA TRZECIEJ ZMIANY STUDIUM ³⁾	172
V.3.6.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA TRZECIEJ ZMIANY STUDIUM ³⁾	172
V.3.7.	PRZYCZYNY PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA CZWARTEJ ZMIANY STUDIUM ⁴⁾	173
V.3.8.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA CZWARTEJ ZMIANY STUDIUM ⁴⁾	173

Spis Rysunków ⁴⁾

Plansza operacyjna nr 1 (rysunek jednolity)

Skala 1 : 10 000

Uwarunkowania wynikające z istniejącego zainwestowania, dotychczasowego zagospodarowania oraz przeznaczenia terenów w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Plansza operacyjna nr 2 (rysunek jednolity)

Skala 1 : 10 000

Uwarunkowania zasobów środowiska kulturowego i przyrodniczego

Załącznik nr 2 (plansza z zaznaczeniem zmian)

Kierunki rozwoju i polityka przestrzenna gminy

Skala 1 : 10 000

Załącznik nr 5 (rysunek jednolity)

Kierunki rozwoju i polityka przestrzenna gminy

Skala 1 : 10 000

WPROWADZENIE

1. PODSTAWA FORMALNO – PRAWNA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (zwane dalej studium), jest dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, sporządzanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 741, z późn. zm.¹⁾) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r., Nr 118, poz. 1233)¹⁾. W studium uwzględniono zmiany wprowadzone na podstawie Uchwały Nr 121/2011 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki oraz na podstawie Uchwały Nr 576/2017 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki.

Trzecią³⁾ zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki wykonano na podstawie Uchwały Nr 190/2015 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki.

4) Aktualną, czwartą zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki wykonano na podstawie Uchwały Nr 707/2018 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki.

³⁾ Przedmiotem opracowania zmiany nr 3 było:⁴⁾

- 1) zmiana przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV wraz ze strefą ochronną wokół obiektów infrastruktury technicznej (pasek technologiczny) na rysunku Studium;
- 2) zmiana ustaleń tekstu Studium dotyczących elektroenergetyki, a w szczególności projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV;
- 3) wprowadzenia korekt redakcyjnych tekstu oraz rysunku Studium w celu dostosowania do obowiązujących przepisów prawa.

⁴⁾ Przedmiotem opracowania zmiany nr 4 było:

- 1) zmiana przeznaczenia obszarów we wsi Zabłotnia;
- 2) zmiana ustaleń tekstu Studium dotyczących zagospodarowania we wsi Zabłotnia;
- 3) wprowadzenia korekt redakcyjnych tekstu oraz rysunków Studium w celu dostosowania do obowiązujących przepisów prawa;
- 4) aktualizacja uwarunkowań.

Sporządzenie Studium jest ustawowym obowiązkiem gminy. Studium to dokument planistyczny, kreujący politykę przestrzenną gminy, zapewniający spójność zamierzeń dotyczących dysponowania przestrzenią miasta i gminy oraz koordynację opracowań branżowych.

Studium uchwała Rada Miejska po przedstawieniu go do zaopiniowania właściwym organom.

1. CEL I ZADANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Studium jest podstawowym aktem planistycznym określającym politykę przestrzenną i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Studium opracowywane jest obligatoryjnie dla obszaru całej gminy. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Plan miejscowy musi być zgodny z ustaleniami studium, niemniej jednak jest opracowaniem bardziej szczegółowym, co skutkuje większą skalą opracowania i szczegółowymi rozwiązaniami przestrzennymi. Stan taki obowiązywał do dnia 21 października 2010 r. Dla miejscowych planów

zagospodarowania przestrzennego sporządzanych po 20 października 2010 r. wymagane jest, aby plan miejscowy nie naruszał ustaleń Studium¹⁾.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Studium uwzględnia ustalenia przestrzenne zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, strategii rozwoju województwa oraz strategii rozwoju gminy.

Studium poprzez określenie kierunków rozwoju przestrzennego gminy pozwala na świadome prowadzenie gospodarki gruntami i planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. Wskazuje kierunki rozwoju przestrzennego gminy, możliwości zagospodarowania lub stopień przekształceń poszczególnych obszarów.

Na dokument składa się (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy):

- **Część I** – „Uwarunkowania rozwoju¹⁾ i ocena stanu istniejącego” – opis dotychczasowego zagospodarowania obszaru gminy, dopełnieniem informacji są plansze operacyjne:
  - Plansza operacyjna nr 1 – „Uwarunkowania wynikające z istniejącego zainwestowania, dotychczasowego zagospodarowania oraz przeznaczenia terenów w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego”
  - Plansza operacyjna nr 2 – „Uwarunkowania zasobów środowiska kulturowego i przyrodniczego”
  - Plansza operacyjna nr 3 – „Uwarunkowania stan własności - władania”¹⁾
- **Część II** – „Polityka przestrzenna” – stanowiąca ustalenia studium, której integralną częścią jest **załącznik nr 2** - „Kierunki rozwoju i polityka przestrzenna gminy”

¹⁾W celu określenia kierunków rozwoju struktury przestrzennej gminy podzielono obszar opracowania na tereny planistyczne (zurbanizowane i niezurbanizowane), dla których wydzielono kategorie terenów. Dla każdej kategorii terenu sformułowano ustalenia planistyczne, określające funkcje w strukturze przestrzennej, kierunek przekształceń, preferowany i dopuszczalny sposób użytkowania i zagospodarowania terenu oraz działania priorytetowe kształtujące struktury przestrzenne terenów.

Zmianą Studium sporządzoną na podstawie Uchwały Nr 121/2011 z dnia 25 maja 2011 roku, objęto trzy obszary w granicach określonych w załącznikach graficznych stanowiących załącznik nr 1, nr 2 i nr 3 do uchwały Nr 121/2011 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki. W wyznaczonych obszarach celem Zmiany Studium jest zmiana przeznaczenia terenów.

Ponadto Zmiana Studium musi uwzględniać:

- 1) zmiany w zakresie wyznaczenia granic terenów zamkniętych oraz ich stref ochronnych, a także zapisów rozdziału 2.3.9 odnoszących się do tych terenów;
- 2) zmiany w zakresie zapisów rozdziału 2.3.10 dotyczących statusu terenów kolejowych (KK), jako terenów zamkniętych;
- 3) zmiany w zakresie określenia na rysunku Studium granic obszarów wymagających rehabilitacji i rewitalizacji oraz obszarów wymagających przekształceń;
- 4) wyznaczenia terenów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 5) korekty redakcyjne tekstu oraz rysunku Studium:
  - a) w zakresie oznaczeń, nazewnictwa i standardów umożliwiających jednoznaczne powiązanie części tekstowej projektu Studium z rysunkiem projektu Studium,
  - b) dotyczącej zmiany odwołania do załącznika graficznego nr 1 do uchwały w rozdziale 2.1 pkt. 10,
  - c) w zakresie odwołań do ustaleń zawartych w innych rozdziałach Studium – korekty błędnych numeracji stron odwołań,
  - d) w zakresie kategorii przeznaczenia terenów dla terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej narażonych na uciążliwość;
- 6) zmiany w zakresie określenia parametrów i wskaźników urbanistycznych, w szczególności wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, wysokości zabudowy oraz odnoszących się do nich zapisów Studium;¹⁾

(...)³⁾

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki zostało opracowane w latach 2009 - 2010 r. i przyjęte Uchwałą Nr 588/2010 z dnia 3 marca 2010 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki zostało opracowane zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 rok. W roku 2012 przyjęta została zmiana Studium – uchwałą Nr 337/2012 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 22 maja 2012 r. – obejmująca trzy obszary w północnej części gminy.

²⁾Drugą zmianą Studium objęto obszar w granicach określonych w załączniku graficznym stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały 576/2017 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki. W wyznaczonym obszarze celem Zmiany Studium była ⁴⁾ zmiana przeznaczenia terenów.

Wojewoda Mazowiecki wydał również zarządzenie zastępcze z dnia 5 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki. Niniejsze opracowanie stanowi zmianę ww. Studium.

³⁾ Trzecią zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki wykonano na podstawie Uchwały Nr 190/2015 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki. Przedmiotem opracowania było: ⁴⁾ rezygnacja z wyznaczania rezerwy terenu pod projektowaną linię elektroenergetyczną 400 kV wraz ze strefą ochronną wokół obiektów infrastruktury technicznej (pasem technologicznym) na rysunku Studium, zmiana ustaleń tekstu Studium dotyczących elektroenergetyki, a w szczególności projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV; oraz wprowadzenia korekt redakcyjnych tekstu oraz rysunku Studium w celu dostosowania do obowiązujących przepisów prawa.

⁴⁾ Czwartą zmianą Studium objęto obszar w granicach określonych w załączniku graficznym, stanowiącym załącznik nr 1, do Uchwały Nr 707/2018 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki. Celem zmiany Studium jest przekształcenie przeznaczenia terenów. Obszar zmiany studium znajduje się we wsi Zabłotnia, gdzie istniejące rezerwy terenu pod funkcje usług, produkcji, składów i magazynów zostały w 100% wykorzystane (patrz *Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Gminy Grodzisk Mazowiecki* ... str. 60). Rejon wsi Zabłotnia z racji swego położenia w bezpośrednim sąsiedztwie autostrady A2 i węzła autostradowego „Grodzisk”, ma zapewnione połączenia z drogami podstawowego układu komunikacyjnego gminy i kraju. Najistotniejszy wpływ na rozwój analizowanego obszaru wywiera jego położenie komunikacyjne, tj. sąsiedztwo węzła autostradowego. Sprawia ono, iż teren ten staje się bardzo atrakcyjny inwestycyjnie. Z czasem, wraz z rozwojem zabudowy na okolicznych terenach oraz pomniejszaniem się areалу gruntów możliwych do zainwestowania, spodziewać się można wzmożonej presji inwestycyjnej na tym obszarze. Najbardziej prawdopodobnym kierunkiem zainwestowania będzie zabudowa usługowa, magazynowa i produkcyjna.

2. MATERIAŁY WEJŚCIOWE

Pierwszym etapem sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki była analiza następujących materiałów wejściowych:

3.1. PRZEPISY GMINNE

- 1) Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w mieście i gminie Grodzisk Mazowiecki,
- 2) Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w mieście i gminie Grodzisk Mazowiecki w trakcie procedury.

3.2. OPRACOWANIA I AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE MIASTA I GMINY GRODZISK MAZOWIECKI

W dniu uchwalenia niniejszego studium obowiązują:

- 1) Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Mazowieckiego w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z dnia 13 lutego 2007 (Dz. U. Woj. Maz. Nr 47, poz. 870),
  - 2) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 2004 r., Nr 229, poz. 2313),
  - 3) „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej” – wyciąg dla Gminy Grodzisk Mazowiecki – RZGW 2006,
  - 4) Strategia rozwoju gminy Grodzisk Mazowiecki na lata 2014 - 2024, uchwała Nr 692/2014 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 26 lutego 2014 r.,
  - 5) Program ochrony środowiska gminy Grodzisk Mazowiecki na lata 2015-2020 z perspektywą do roku 2024, uchwała Nr 283/2015 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 15 grudnia 2015 r.,
  - 6) ⁴⁾ Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Grodzisk Mazowiecki na lata 2014 – 2020 uchwalony przez Radę Miejską w dniu 25 stycznia 2017 r. (Uchwała Nr 465/2017),
  - 7) ⁴⁾ Gminny Program Rewitalizacji Grodziska Mazowieckiego na lata 2021-2030 Grodzisk Mazowiecki, Załącznik do uchwały Nr 655/2021 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 20 grudnia 2021 r.
- ⁴⁾ (...)

3.3. OPRACOWANIA INNE

- 1) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, uchwała Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.,³⁾
- 2) Strategia rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku, uchwała Nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r.,³⁾
- 3) Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Warszawa, 12 lutego 2015 r.,
- 4) Program Ochrony Środowiska na lata 2014-2018 z perspektywą do roku 2022, uchwała Nr 713/2014 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 26 marca 2014 r. 3),
- 5) Program ochrony środowiska dla Powiatu Grodziskiego na lata 2017 - 2020 z perspektywą na lata 2021 - 2024; maj 2017 r.,
- 6) Strategia Rozwoju Powiatu Grodziskiego na lata 2014 - 2020 innowacyjny powiat; Grodzisk Mazowiecki, wrzesień 2014 r.,
- 7) ⁴⁾ Zarządzenie Zastępcze Wojewody Mazowieckiego LEX-IV.742.93.2017 z dnia 5 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki. ³⁾

3.4. MATERIAŁY KARTOGRAFICZNE

- 1) Studium zostało opracowane na kopii mapy topograficznej w skali 1 : 10 000 pozyskanej z zasobów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, aktualnej na rok 1992.
- 2) Przy opracowaniu części graficznej opracowania wykorzystano:
  - aktualną na rok 2008 ortofotomapę dla gminy Grodzisk Mazowiecki,
  - aktualną na rok 2019 ortofotomapę dla gminy Grodzisk Mazowiecki, ⁴⁾
  - aktualną na rok 2009 mapę ewidencyjną gruntów w wersji wektorowej,
  - aktualną na rok 2012 mapę ewidencyjną gruntów w wersji wektorowej, ¹⁾
  - aktualną na rok 2020 mapę ewidencyjną gruntów w wersji wektorowej, ⁴⁾
- 3) Przy opracowaniu części graficznej do zmiany Studium wykorzystano:
  - aktualną na rok 2017 mapę ewidencyjną gruntów w wersji wektorowej, ³⁾
  - aktualną na rok 2020 mapę ewidencyjną gruntów w wersji wektorowej. ⁴⁾

Treść mapy topograficznej w skali 1 : 10 000 nie jest ustaleniem studium.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY GRODZISK MAZOWIECKI**

**UWARUNKOWANIA ROZWOJU
ORAZ OCENA STANU ISTNIEJĄCEGO**

I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

I.1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA MIASTA I GMINY

Gmina Grodzisk Mazowiecki jest gminą miejsko-wiejską położoną w zachodniej części województwa mazowieckiego, na obrzeżach aglomeracji warszawskiej. Centralną częścią gminy jest miasto Grodzisk Mazowiecki, które otoczone jest przez wsie:

- od północy: Adamów, Chlebnia, Chrzanów Duży, Chrzanów Mały, Izdebno Kościelne, Izdebno Nowe, Kłudno Nowe, Kłudno Stare, Kłudzienko, Natolin, Tłuste, Zabłotnia, Żuków,
- od zachodu: Wólka Grodziska, Kozutki, Kozery Nowe, Kozery Stare, Kraśnicza Wola,
- od południa: Adamowizna, Czarny Las, Janinów, Kady, Kałęczyn, Książenice, Makówka, Marynin, Mościska, Odrano Wola, Opypy, Radonie, Szczęsne, Wężyk, Władków,

Gmina Grodzisk Mazowiecki graniczy:

- od północy z gminą Błonie i Brwinów¹⁾,
- od wschodu z gminą miejską Milanówek, ponownie z gminą Brwinów oraz z gminą Nadarzyn,
- od południa z gminami: Żabia Wola i Radziejowice,
- od zachodu z gminami: Jaktorów i Baranów.

Grodzisk Mazowiecki pełni funkcję miasta powiatowego. W skład powiatu oprócz miejsko-wiejskiej¹⁾ gminy Grodzisk Mazowiecki wchodzi 2 gminy miejskie (Milanówek i Podkowa Leśna) oraz 3 gminy wiejskie (Baranów, Jaktorów i Żabia Wola).

Grodzisk Mazowiecki leży w odległości około 40 km od Warszawy. Takie położenie powoduje, że to właśnie stolica jest głównym ośrodkiem oddziaływującym na gminę.

Powierzchnia gminy wynosi 10 743 ha (107,4 km²), a zamieszkuje ją, 48 907 osób w tym w mieście 32 125 osób, a w obszarze wiejskim gminy 16 782 osób (stan na grudzień 2019 rok, źródło: dane GUS)⁴⁾.

Średnia gęstość zaludnienia wynosi 455 osób/km² tj. ponad trzykrotnie więcej w stosunku do średniej krajowej (123 osoby/km²). Wartość wskaźnika gęstości zaludnienia znacznie podwyższa miasto, w którym średnio km² powierzchni zamieszkuje 2 436 osoby (32 125 mieszkańców na powierzchni 13,19 km²). (stan na 2019 r., źródło: dane GUS)⁴⁾

Grodzisk Mazowiecki jest gminą miejsko - wiejską. Teren wiejski charakteryzuje się przeważającym udziałem powierzchni rolnych z zabudową w układach ruralistycznych w północnej części gminy oraz terenów rolnych z rozwijającą się zabudową mieszkaniową jednorodzinną, a także występowaniem terenów leśnych na południu gminy. Tereny zabudowane gminy zajmują 22,5%⁴⁾ jej powierzchni. Największy udział mają tereny rolne 69,4%⁴⁾, grunty leśne natomiast stanowią jedynie 7,2%⁴⁾. Około 0,5%⁴⁾ powierzchni pokrywają wody powierzchniowe, składają się na nie naturalne: ciek i zbiorniki wodne oraz zbiorniki sztuczne (retencyjne i hodowlane). (stan na 1 stycznia 2020 r., dane pozyskane z Urzędu Miasta).⁴⁾ Z roku na rok systematycznie przybywa gruntów zabudowanych kosztem gruntów rolnych i leśnych.⁴⁾

W centrum miasta krzyżują się drogi wojewódzkie o znaczeniu regionalnym: nr 719 z Warszawy do Skierniewic nr 579 Kazińsk - Katowice. Obwodnice, które „odciążąłyby” ruch w mieście nadal są w fazie projektów.

Z uwagi na niewielką odległość od Warszawy (40 km), w szczególności południowa część gminy Grodzisk Mazowiecki podlega znacznym tendencjom urbanizowania. Dzięki występowaniu terenów leśnych oraz zadrzewień w dolinach rzek Rokitnicy, Rokicianki i Mrowni oraz innych¹⁾ cieków wodnych Gmina Grodzisk Mazowiecki jest atrakcyjnym obszarem rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej cieszącym się obecnie dużym zainteresowaniem inwestorów.

I.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH I STRATEGICZNYCH SZCZEBŁA WOJEWÓDZKIEGO I POWIATOWEGO

Analizując dokumenty szczebla wojewódzkiego należy rozpatrywać gminę Grodzisk Mazowiecki na tle Aglomeracji Warszawskiej, która obejmuje swym zasięgiem Warszawę i sąsiadujące z nią powiaty lub ich części – łącznie 38 gmin. Głównymi cechami charakterystycznymi Aglomeracji wpływającymi na rozwój społeczno-gospodarczy gminy są:

- wysoki stopień urbanizacji – presja inwestycyjna na strefę podmiejską – groźba rozpraszania zabudowy na terenach rolniczych i leśnych,
- duży i stale rosnący potencjał gospodarczy, intelektualny, kapitałowy i instytucjonalny,

- położenie w otoczeniu obszarów stanowiących „Zielony pierścień Warszawy” (na terenie gminy Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu WOChK),
- niewystarczająca ilość powiązań komunikacyjnych wewnątrz aglomeracji, niska wydolność istniejącego układu komunikacyjnego.

I.2.1. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Jako nadrzędny cel w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku postawiono na ⁴⁾ spójność terytorialną, rozumianą, jako zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim oraz wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie (aktualnie MOFW Warszawy ³⁾). Osiągnięcie tego celu założono poprzez przyspieszenie wzrostu gospodarczego, generowanego przez rozwój produkcji i przemysłu ukierunkowanego na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle rolno-spożywczym. Przyjęto również trzy cele strategiczne:

- wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii;
- poprawę dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego;
- poprawę jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki.

A także dwa cele ramowe:

- zapewnienie gospodarce regionu⁴⁾ zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska;
- wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy, jakości życia.

I.2.2. PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

³⁾ Z planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wybrano zagadnienia dotyczące gminy Grodzisk Mazowiecki.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa Mazowieckiego, uchwalonego Uchwałą Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r., Gmina Grodzisk Mazowiecki stanowi część Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Warszawy MOFW.³⁾

Podstawowe elementy sieci osadniczej

Zgodnie z podziałem administracyjnym województwo mazowieckie składa się z:

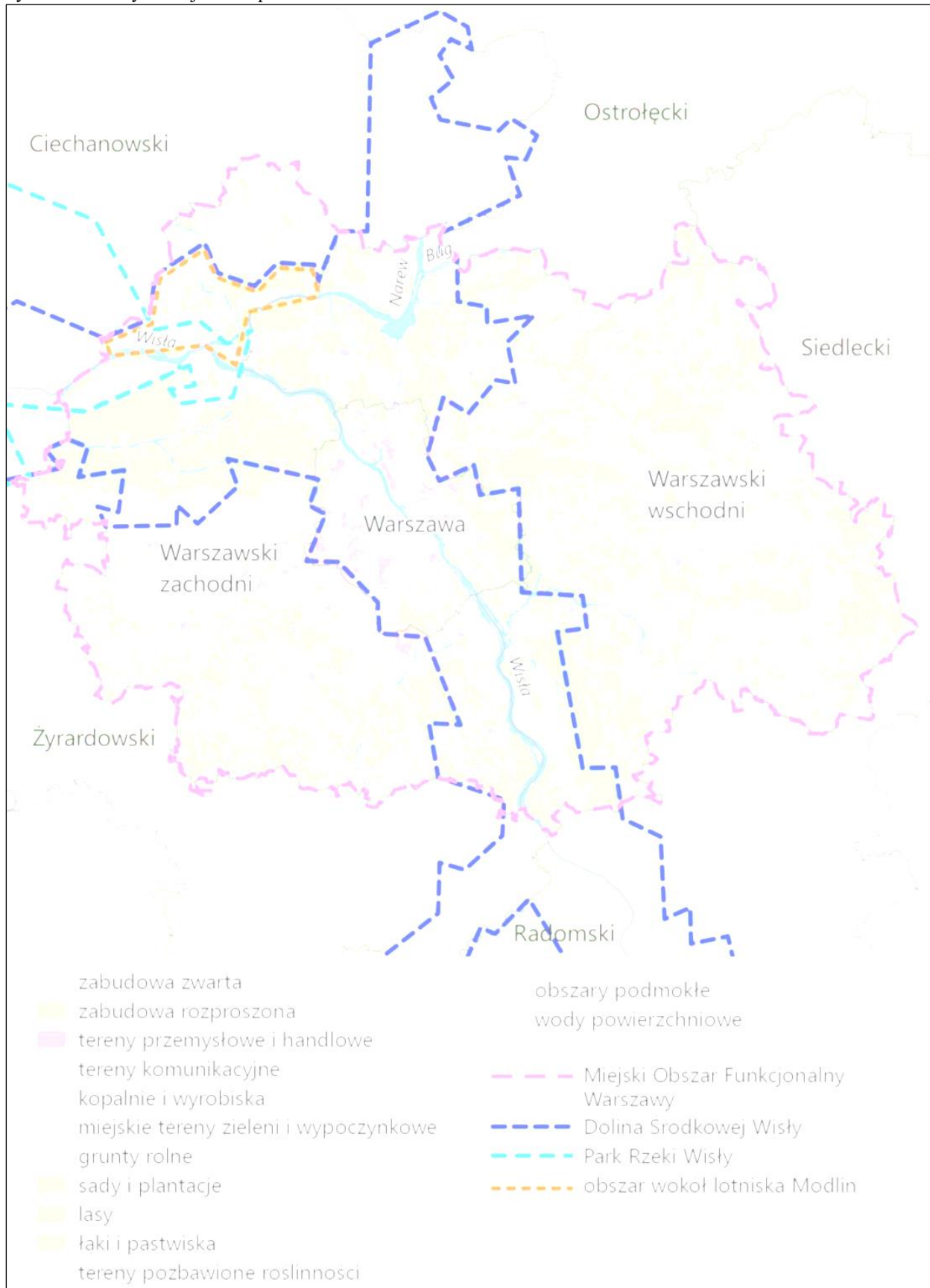
- **42 powiatów**, w tym 5 miast na prawach powiatu (Ostrołęka, Płock, Radom, Siedlce, Warszawa) i 37 powiatów obejmujących od kilku do kilkunastu sąsiadujących ze sobą gmin;
- **314 gmin**, w tym 35 miejskich, 52 miejsko - wiejskich, 227 wiejskich.

Według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych województwo mazowieckie stanowi odrębny poziom **NUTS 1** – makroregion województwo mazowieckie i dzieli się na następujące jednostki (Ryc. 1):

- **NUTS 2** region Warszawski stołeczny,
- **NUTS 3**: Miasto Warszawa, Warszawski wschodni, Warszawski zachodni,
- **NUTS 2** region Mazowiecki regionalny,
- **NUTS 3**: Ciechanowski, Ostrołęcki, Płocki, Radomski, Siedlecki, Żyrardowski.

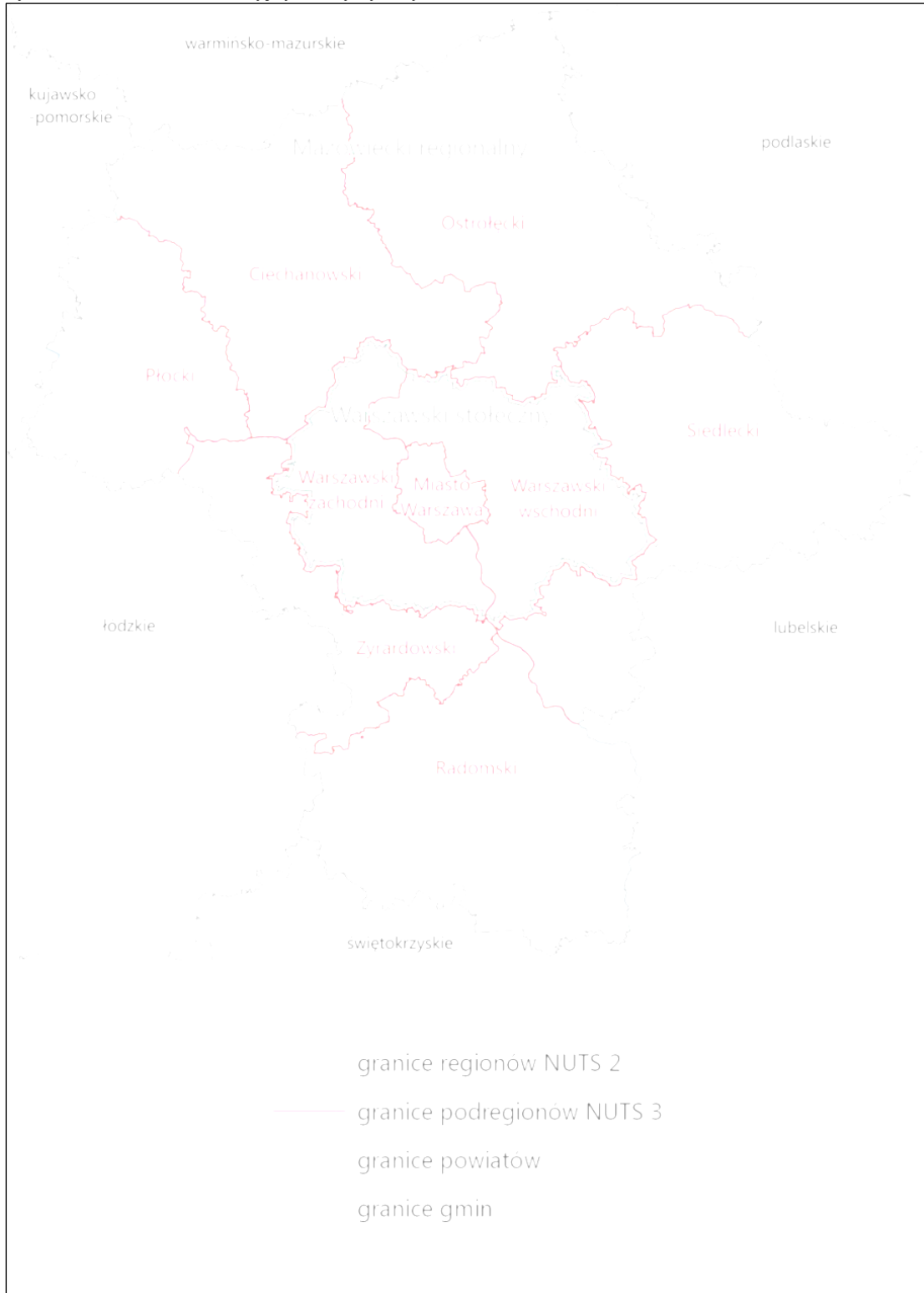
Sieć osadnicza województwa mazowieckiego ma charakter policentryczny z dominującą Warszawą wraz z jej obszarem metropolitalnym oraz otaczającymi ośrodkami regionalnymi i subregionalnymi o równomiernym rozmieszczeniu wokół stolicy.

Ryc.1 - Struktury funkcjonalno-przestrzenne ³⁾

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego 2018 r.

Ryc. 2 - Podział administracyjny i statystyczny ³⁾

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego 2018 r.

³⁾ Zgodnie z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 KPZK 2030 i ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (ustawą o p.z.p.) w Planie zagospodarowania województwa określa się obszary funkcjonalne województwa mazowieckiego, w tym miejski obszar funkcjonalny Warszawy (Ryc.3) – zgodnie z KPZK 2030 jest to układ osadniczy ciągły przestrzennie, złożony z odrębnych administracyjnie jednostek; obejmuje zwarty obszar miejski oraz powiązaną z nim funkcjonalnie strefę zurbanizowaną. Obszar ten wyznaczony w PZPWM według granic regionu statystycznego NUTS 2 Warszawskiego stołecznego obejmuje powiaty:

- grodziski,
- legionowski,
- miński,
- nowodworski,
- otwocki,
- piaseczyński,
- pruszkowski,
- m. st. Warszawa,
- warszawski zachodni,
- wołomiński.

Zasady zagospodarowania wyznacza Plan MOFW, będący integralną częścią PZPWM.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego gmina Grodzisk Mazowiecki stanowi część Miejskiego obszaru funkcjonalnego Warszawy (Ryc. 3).

Plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Warszawy, który zgodnie z KPZK 2030 i obowiązującym prawodawstwem jest przedmiotem zarówno planowania przestrzennego jak i strategicznego, określono w granicach regionu statystycznego Warszawskiego stołecznego, będącego przedmiotem badań statystycznych oraz w którym polityka spójności Unii Europejskiej po 2020 r. będzie realizowana na innych zasadach niż w pozostałej części województwa (regionie statystycznym Mazowieckim regionalnym).

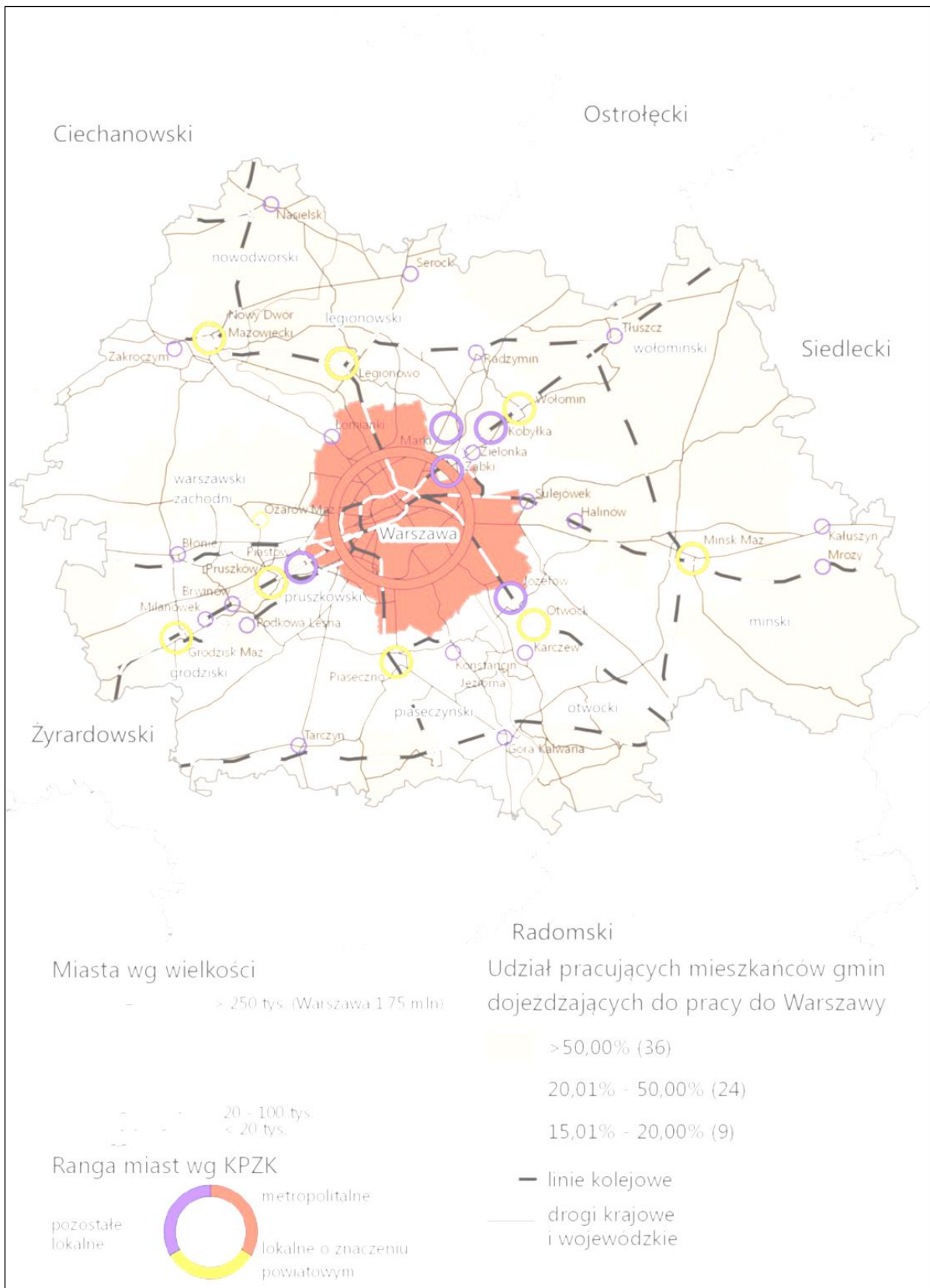
Układ sieci osadniczej miejskiego obszaru funkcjonalnego Warszawy tworzą:

- **Warszawa** jako rdzeń miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego, będąca także głównym i największym (1 764,6 tys. mieszkańców) ośrodkiem sieci osadniczej kraju;
- **9 miast o znaczeniu powiatowym**, z czego największymi (powyżej 50 tys. mieszkańców) są Pruszków (61,2 tys.) i Legionowo (54 tys.);
- **lokalne ośrodki „satelickie”**, zlokalizowane w strefie zewnętrznej ośrodka rdzeniowego.

System osadniczy MOFW obejmuje łącznie 34 miasta, zamieszkałe przez 45% ogółu ludności województwa mazowieckiego i 81% mieszkańców tego obszaru. Warszawa – ze względu na wielkość i pełnione funkcje – jest ośrodkiem.

Kształtowaniu zintegrowanego układu osadniczego w MOFW służą kierunki działań, określone w SRWM 2030, wśród których najważniejsze mają istotne znaczenie dla wzmocnienia powiązań funkcjonalno - przestrzennych wewnątrz tego obszaru oraz wspieraniu zrównoważonego rozwoju ośrodków lokalnych. Działania przestrzenne dotyczą m.in. rozwoju systemów transportowych, a także sieci infrastruktury technicznej (rozwój ponadlokalnych powiązań komunikacyjnych jest także jednym z najważniejszych działań na rzecz wzmocnienia powiązań obszarów metropolitalnych Warszawy i Łodzi). W celu poprawy ładu przestrzennego konieczne jest kontrolowanie procesów suburbanizacji, w szczególności poprzez rozbudowę obsługującej te tereny infrastruktury komunikacyjnej i społecznej, uzupełnianie zabudowy w istniejących strukturach przestrzennych, a także rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni miast. Niemniej ważne są działania dotyczące ochrony środowiska w zakresie kształtowania zielonego pierścienia wokół stolicy poprzez ochronę przed zabudową terenów stanowiących zaplecze żywicielskie i przyrodniczo - rekreacyjne. Wyżej wymienione działania także zostały określone w SRWM 2030. ³⁾

Ryc. 3 Podstawowe elementy sieci osadniczej MOFW w 2016 r. ³⁾

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego 2018 r. ³⁾

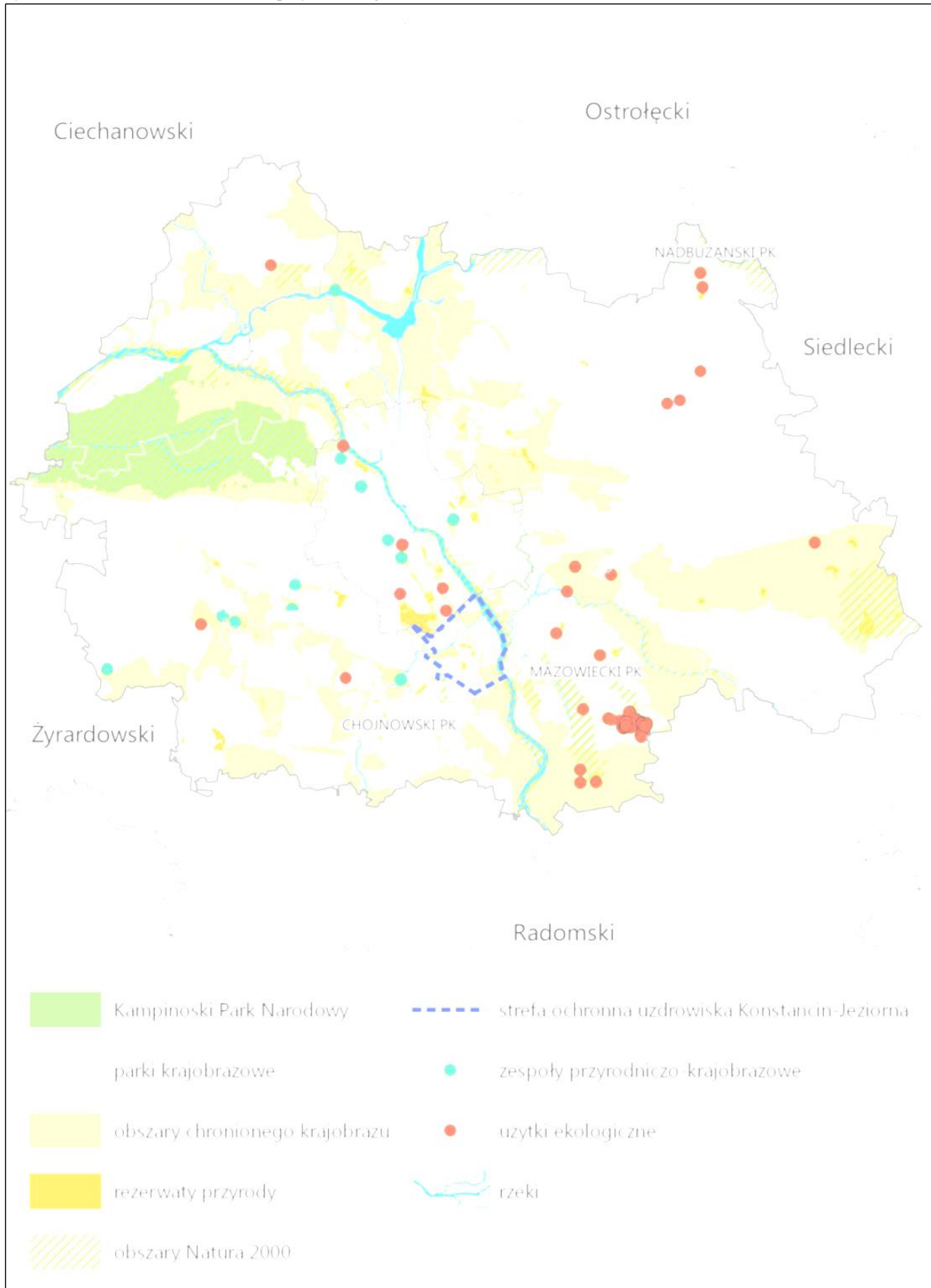
Ochrona środowiska i zasobów przyrody³⁾

Obszary ochrony przyrody

Dla zagospodarowania przestrzennego MOFW istotne znaczenie mają obszary objęte ochroną prawną (zgodnie z ustawą o p.z.p.) które zajmują blisko 43% jego powierzchni (Ryc. 4). Najcenniejsze przyrodniczo obszary tworzą system przyrodniczy.

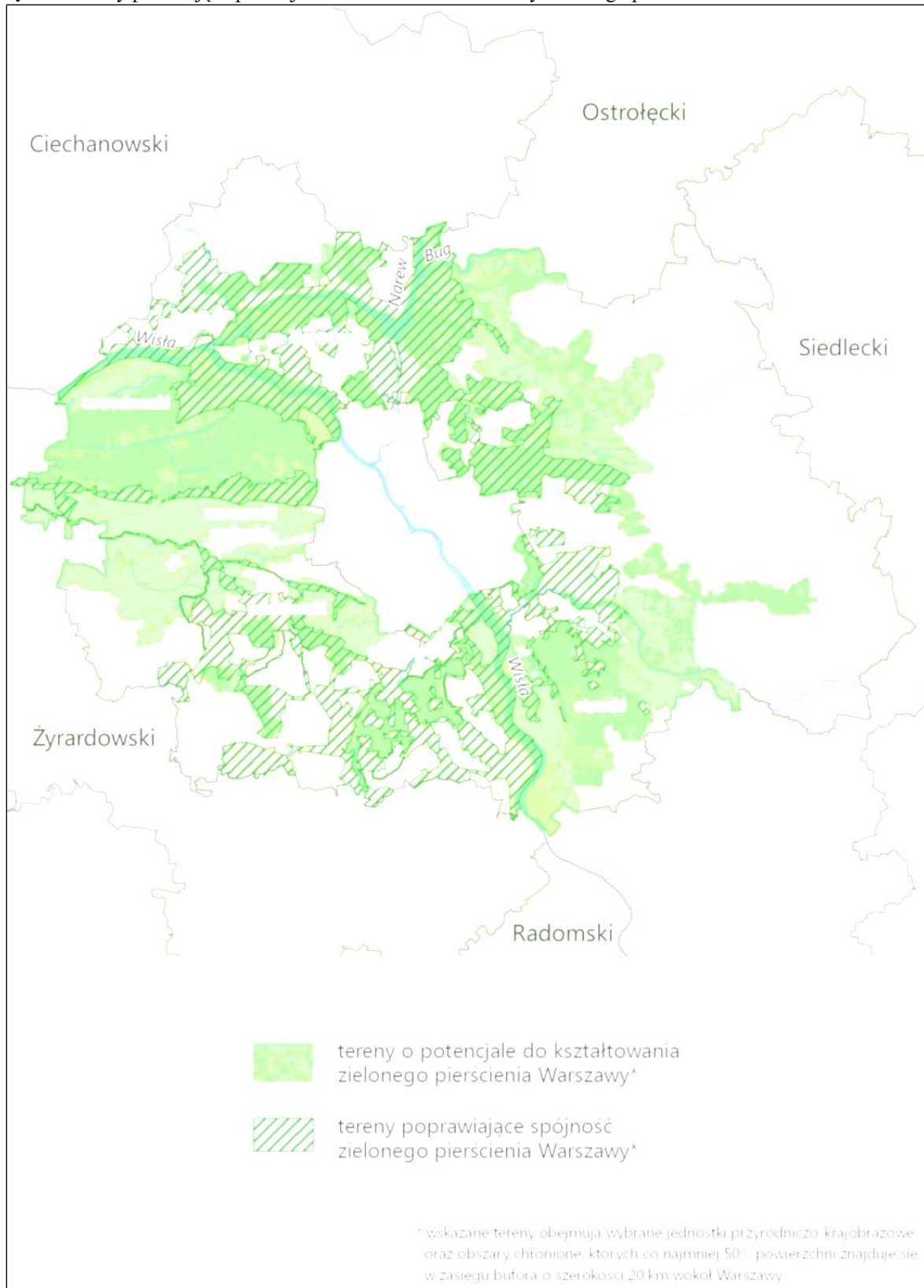
Obszary zapewniające różnorodność biologiczną – zbiegające się promieniście doliny dużych rzek: Wisły, Bugu, Narwi i Wkry oraz położone w sąsiedztwie duże kompleksy leśne współtworzą sieć ekologiczną. Znaczna część tych terenów objęta jest ochroną prawną, ale w strukturze obszaru występują także niewielkie tereny dotychczas niechronione, będące ostojami flory i fauny. W kontekście ochrony różnorodności biologicznej istotną rolę odgrywa zieleń miejska Warszawy, będąca jednym z elementów funkcjonalnych miasta, którą tworzą. System ochrony środowiska w MOFW obejmuje obszary przedstawione na Ryc.4:³⁾

Ryc. 4 Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego MOFW³⁾

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego 2018 r. ³⁾

Ryc. 5 Obszary posiadające potencjał do kształtowania struktury zielonego pierścienia³⁾

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego 2018 r.³⁾

Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu kulturowego ³⁾

Krajobrazy kulturowe MOFW będące elementem jego tożsamości charakteryzują się silnym związkiem ze środowiskiem naturalnym:

- krajobraz osadnictwa olenderskiego obejmuje tereny położone nad rzeką Wisłą (w tym obszar Urzecza) oraz obszary wskazane na Ryc.6;
- krajobraz osadnictwa puszczańskiego związany jest z Puszczą Kampinoską.

Ponadto MOFW obejmuje dwa regiony etnograficzne:

- mikroregion Urzecze, położony po obu stronach Wisły (głównie na obszarze powiatu otwockiego i w południowych częściach Warszawy) związany z osadnictwem olenderskim;
- region kołbielski położony we wschodniej części powiatu otwockiego, charakteryzujący się tradycją tkactwa i stroju regionalnego oraz pieśni i tańców ludowych.

Na specyfikę obszaru wpływają również pasma przyrodniczo – kulturowe (Ryc. 6): pasmo rzeczne Wisły oraz pasmo Kolei Warszawsko - Wiedeńskiej (Warszawskiej Kolei Dojazdowej) obejmujące miasta Grodzisk Mazowiecki, Milanówek i Pruszków.

W zakresie zachowania ciągłości dziedzictwa kulturowego i ochrony krajobrazów kulturowych w Planie MOFW wskazuje się:

- obszary i obiekty o istotnym znaczeniu dla województwa mazowieckiego z zakresu ochrony krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, położone w granicach MOFW:
  - obszary i obiekty objęte ochroną prawną,
  - postulowane parki kulturowe:

/..

- „Ziemia Chełmońskiego w Adamowiźnie” (gm. Grodzisk Mazowiecki);
- „Góry Szwedzkie” (gm. Grodzisk Mazowiecki);
- „Układu ruralistycznego Izdebnia Kościelnego” (gm. Grodzisk Mazowiecki);

/.../

- obszarów miast ogrodów: Podkowy Leśnej, Konstancina-Jeziorny, Ząbek;

/..

- pasma kolei Warszawsko-Wiedeńskiej i WKD;

/.../

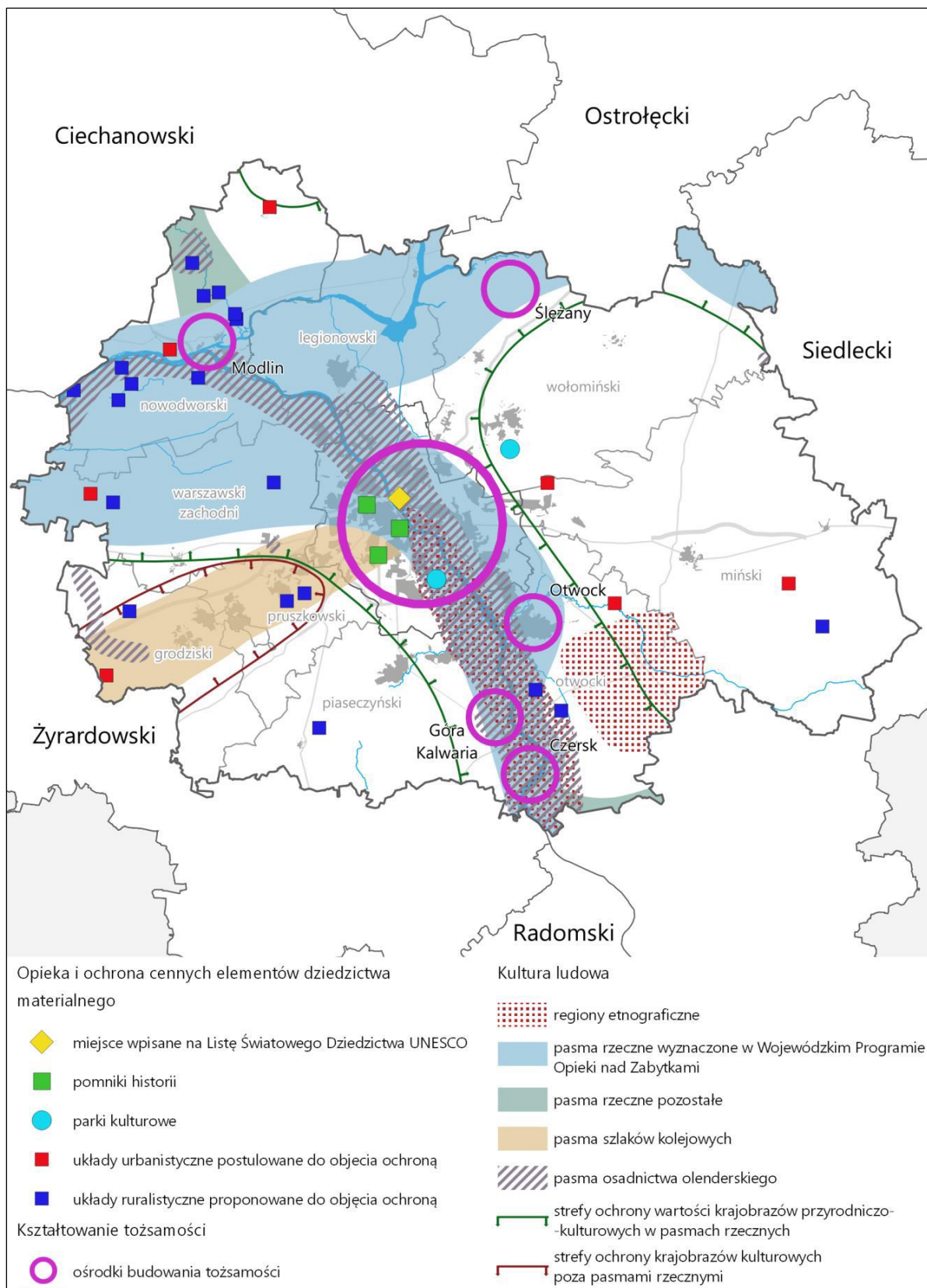
oraz **określa się** następujące działania:

- realizację zadań wskazanych w wojewódzkim programie opieki nad zabytkami;
- zachowanie i kreowanie ładu przestrzennego, zachowanie walorów krajobrazu kulturowego oraz kształtowanie pasm przyrodniczo - kulturowych o znaczeniu regionalnym poprzez:
  - przeciwdziałanie negatywnym efektom urbanizacji i rurbanizacji;
  - ochronę, rewitalizację i rewaloryzację obiektów i obszarów historycznych;
  - odbudowę i rekonstrukcję dóbr należących do światowego i krajowego dziedzictwa po zniszczeniu w wyniku konfliktów zbrojnych lub katastrof spowodowanych zagrożeniami naturalnymi;

/..

- budowę i rozbudowę muzeów /../.

Ryc. 6 Opieka i ochrona dziedzictwa kulturowego MOFW³⁾

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego 2018 r.³⁾

Transport drogowy ³⁾

Kierunki rozwoju w zakresie systemów transportowych województwa wynikają z uwzględnienia ustaleń zawartych w dokumentach krajowych i wojewódzkich, o których mowa w art. 39 UoPiZP oraz postulatów wynikających z analizy systemu transportowego w kontekście: nierównowagi pomiędzy podsystemami drogowym i kolejowym, braków w zakresie powiązań transportowych w obszarach aglomeracji, które powinny być uzupełniane głównie poprzez budowę infrastruktury transportu zbiorowego oraz jego odpowiednią organizację. Inwestycje postulowane zostały zawarte w rozdziale 6. Postulaty i rekomendacje dotyczące kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa.

Na potrzeby planowania rozwoju sieci transportowych w województwie stworzono dokumenty studialno - projektowe, które stanowią prognozy samorządu odnośnie organizacji transportu szynowego i opartego na nim transportu zbiorowego w województwie oraz proponowanego układu korytarzy sieci TEN-T23. Układ korytarzy transportowych wynika z analizy sieci osadniczej województwa i jego otoczenia oraz jest spójny z wyznaczonymi korytarzami sieci TEN-T.

/..

W zakresie systemu dróg wojewódzkich, dla obszaru powiatu grodziskiego w Planie MOFW ustala się budowę obwodnic na drodze – DW579 – Grodzisk Mazowiecki, Błonie oraz przebudowę / remont dróg/wybrane odcinki:

- /.. 579, 719, /..

Transport kolejowy ³⁾

W zakresie systemu kolejowego na obszarze województwa mazowieckiego, w Planie uwzględnia się:

/..

- budowę Kolei Dużych Prędkości Warszawa - CPK - Łódź -< Poznań / Wrocław wraz z połączeniem z CMK.

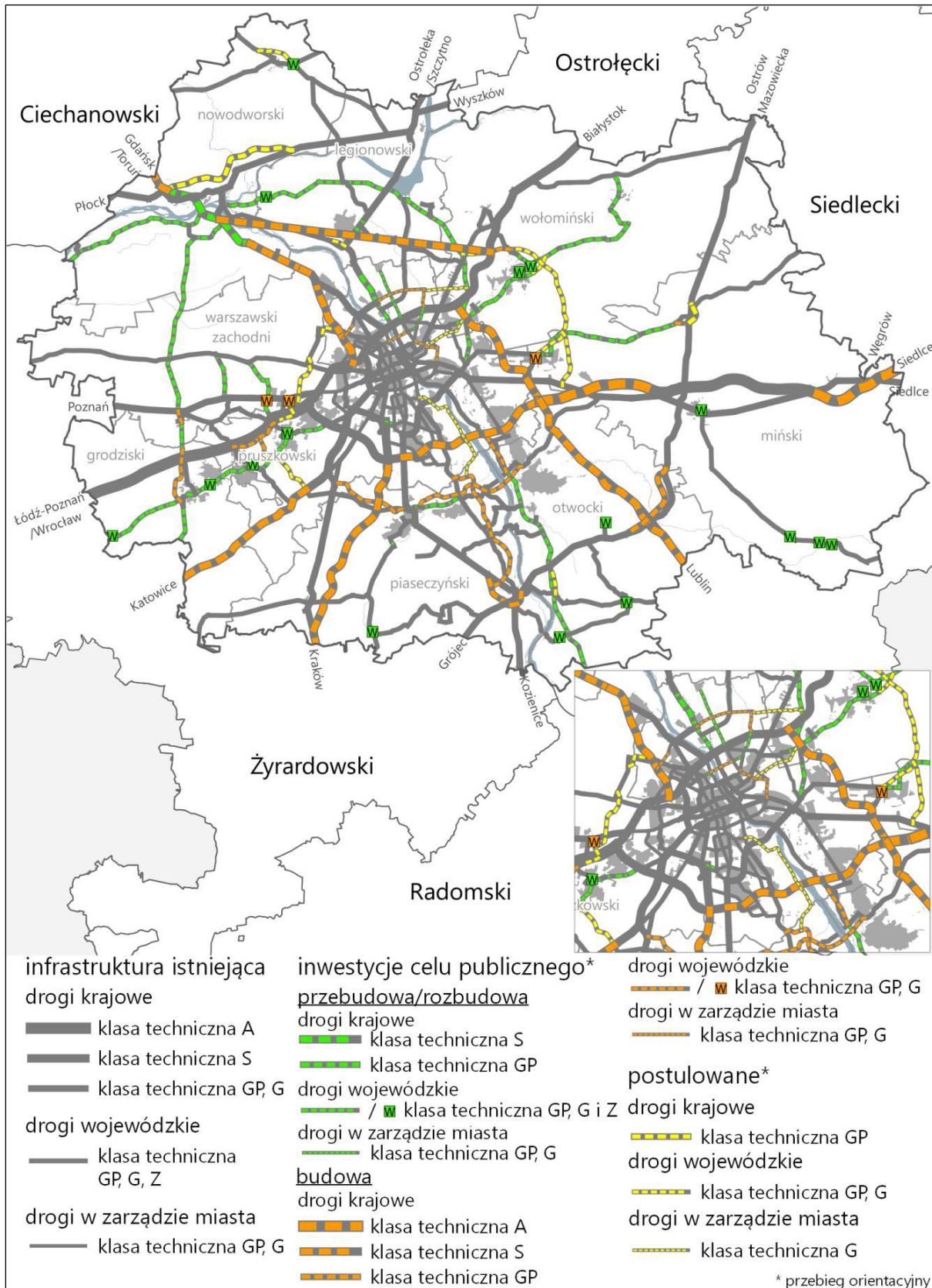
Przebudowę / remont linii kolejowych:

/..

- nr 4 (CMK) Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie.

Ryc. 7. Transport drogowy MOFW

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego 2018 r. ³⁾

Infrastruktura energetyczna i Infrastruktura elektroenergetyczna ³⁾

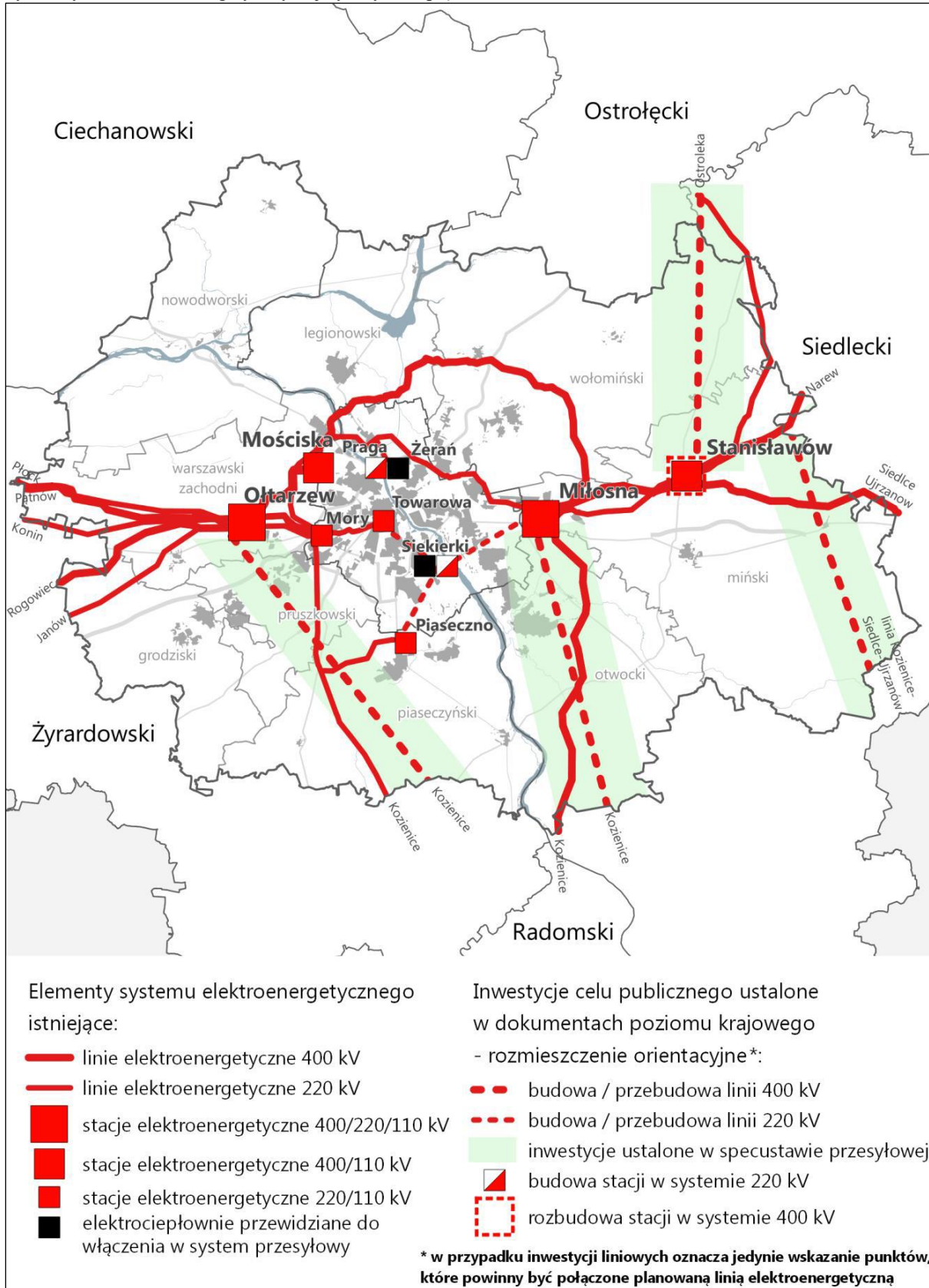
Na obszarze MOFW zlokalizowany jest największy w województwie mazowieckim i jeden z największych w kraju węzeł elektroenergetyczny, tzw. Warszawski Węzeł Elektroenergetyczny – tworzony przez (Ryc. 8):

- sieci krajowego systemu przesyłowego najwyższych napięć 400 kV i 220 kV,
- regionalne sieci dystrybucyjne,
- stacje 400/220/110 kV: Ołtarzew i Miłosna,
- stacje 400/110 kV: Mościska i Stanisławów,
- stacje 220/110 kV.
- Warszawski Węzeł Elektroenergetyczny zasilany jest wielokierunkowo z elektrowni:
- Kozienice i Bełchatów (w podstawowym systemie pracy),
- Ostrołękę,
- zespół elektrowni Pątnów - Konin (zasilających fragmenty układu w sytuacjach awaryjnych).

³⁾ W zakresie systemu elektroenergetycznego najwyższych napięć w Planie MOFW uwzględnia się inwestycje celu publicznego ustalone w dokumentach poziomu krajowego, mające na celu:

- budowę nowych linii 400 kV (z częściowym wykorzystaniem tras istniejących linii przesyłowych),
- budowę nowych linii 220 kV na terenie Warszawy w celu utworzenia pierścieniowego układu sieci 220 kV i włączenia do niego elektrociepłowni: Żerań i Siekierki,
- budowę nowych i rozbudowę istniejących stacji elektroenergetycznych w systemie przesyłowym.

Ryc. 8 System elektroenergetyczny najwyższych napięć MOFW³⁾

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego 2018 r.³⁾

I.2.3. ⁴⁾AUDYT KRAJOBRAZOWY DLA OBSZARU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Dnia 24 kwietnia 2015 r. weszła w życie ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu. Na jej podstawie zarząd województwa zobowiązany jest do sporządzenia audytu krajobrazowego, a sejmik wojewódzki do jego uchwalenia.

Na moment sporządzania zmiany Studium brak jest sporządzanego audytu krajobrazowego dla obszaru województwa mazowieckiego, toteż brak jest możliwości określenia uwarunkowań wynikających z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.

I.2.4. ²⁾ STRATEGIA ROZWOJU POWIATU GRODZISKIEGO (2014 – 2020)

Zgodnie z określoną w Strategii wizją Powiatu Grodziskiego, ma on sprzyjać szerokiemu spektrum aktywności społecznej i rozwinąć się jako bezpieczna przestrzeń przyjazna tak mieszkańcom, jak i środowisku naturalnemu oraz inwestorom i przedsiębiorcom. Osiągnięciu powyższego stanu służyć mają cele strategiczne:

- podnoszenie jakości świadczonych usług przez jednostki organizacyjne samorządu;
- poprawa stanu środowiska w Powiecie Grodziskim;
- poprawa stanu opieki zdrowotnej;
- stworzenie systemu skutecznej, nowoczesnej edukacji zapewniającej wysoką jakość nauczania dostosowaną do kontynuowania kształcenia na wyższym etapie edukacyjnym oraz potrzeb rynku pracy;
- ochrona i poprawa stanu zabytków oraz rozwój kultury na terenie Powiatu Grodziskiego;
- rozwój infrastruktury i komunikacji;
- przeciwdziałanie bezrobociu i promowanie aktywnej polityki rynku pracy;
- wzmacnianie i rozwój systemów opieki społecznej.

I.2.5. ²⁾ PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU GRODZISKIEGO

Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024 r. z 2018 r. Głównym celem opracowania jest wskazanie kierunków rozwoju polityki zarządzania gospodarką odpadami oraz osiągnięcie celów i wymagań założonych w polityce ochrony środowiska, w tym wynikających z prawa Unii Europejskiej.

„Plan gospodarki odpadami dla Powiatu Grodziskiego” wymienia obiekty związane z gospodarką odpadami zlokalizowane na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki:

- /../
- /../
- Stacja unieszkodliwiania pojazdów samochodowych JARO (miasto Grodzisk Mazowiecki),
- niewielkie podmioty zajmujące się przetwarzaniem poszczególnych grup odpadów (przede wszystkim tworzyw sztucznych).

Zakłada się, że system gospodarowania odpadami polegający na wywozie odpadów poza teren powiatu w celu właściwego ich unieszkodliwienia zostanie utrzymany także w przyszłości. /.../.

W czasie sporządzania Studium uchwalonego uchwałą Nr 588/2010 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 3 marca 2010 r. obowiązywał Plan Gospodarki Odpadami przyjęty Uchwałą nr 223/XXXIV/09 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 27 sierpnia 2009 roku w sprawie uchwalenia „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Grodziskiego wraz z Planem gospodarki odpadami dla Powiatu Grodziskiego na lata 2009-12 z perspektywą do 2016 r”.

Aktualnie obowiązuje **Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Grodziskiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024 ³⁾**

II. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

II.1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z GMINNYCH DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH I STRATEGICZNYCH

(...) ³⁾

II.1.1. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GRODZISK MAZOWIECKI NA LATA 2015 – 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2024 ²⁾

W programie ochrony środowiska dla gminy Grodzisk Mazowiecki zapisano szereg kierunków działań, które będą miały swe odbicie w kształtowaniu polityki przestrzennej gminy. Działania te dotyczą m.in. gospodarowania zielenią w terenach otwartych, w tym tworzenia nowych ciągów spacerowych i ścieżek przyrodniczych oraz zakładania parków, zieleni i skwerów; wyodrębnienia obszarów predysponowanych do objęcia ochroną prawną; tworzenia zbiorników retencyjnych; tworzenia warunków dla intensyfikacji ruchu rowerowego, w tym poprzez wyznaczenie nowych dróg rowerowych. ²⁾

II.2. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENÓW MIASTA I GMINY GRODZISK MAZOWIECKI

II.2.1. STRUKTURA PRZESTRZENNA TERENU MIASTA

Dokumentem regulującym prawnie stan zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Grodzisk Mazowiecki do 31 grudnia 2003 r. był miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego, uchwalony uchwałą Nr 39/94 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 22 listopada 1994 r. opublikowaną w Dz. Urz. Województwa Warszawskiego z 1993 r. Nr 23, poz. 195 ¹⁾.

Plan wydzielał w mieście następujące strefy funkcjonalne:

- śródmiejską,
- mieszkaniowo – usługową (północną, południową, wschodnią i zachodnią),
- ekologiczną (rzeki Mrowny, Rokicianki, wschodnia część miasta pomiędzy zainwestowanymi obszarami Grodziska Mazowieckiego i Milanówka),
- produkcyjno – usługową (północną i zachodnią),
- obsługi technicznej miasta.

Przyjęte generalne zasady kształtowania struktury funkcjonalno - przestrzennej miasta zakładały:

- maksymalną eliminację z dzielnic mieszkaniowych uciążliwych funkcji przemysłowo-składowych i lokalizowanie ich w północnej części miasta,
- rozwój miasta w oparciu o tradycyjnie zlokalizowane centrum koncentrujące usługi ogólnomiejskie i eliminacja z tego obszaru licznie występujących usług uciążliwych,
- zachowanie i rozwój funkcji mieszkaniowo - usługowych w południowej części miasta,
- kształtowanie układu urbanistycznego miasta z uwzględnieniem historycznie wartościowych elementów,
- ochronę i rewaloryzację elementów przyrodniczych.

Do obowiązującego od 22 listopada 1994 r. do 31 grudnia 2003 r. miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta sporządzono zmiany planu dopuszczające:

- zabudowę przemysłowo-usługową w północnej części miasta, w strefie mieszkaniowo-usługowej, (uchwała nr: 345/2001 z dnia 28 marca 2001 opublikowana w Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 138 z 9 lipca 2001 r. poz. 1930, ze zmianą uchwała Nr 33/2002 z dnia 30 grudnia 2002 r. opublikowana w Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 18 z dnia 19 stycznia 2003 r. poz. 527),
- zabudowę usług kultury oraz terenów rekreacji i sportu w obszarze „Stawów Goliana” (uchwała nr 122/2003 z dnia 2003-06-25, opublikowana w Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 267 z 18 października 2003 r., poz. 7016),
- zabudowę usług kultury z zielenią towarzyszącą w rejonie ulic Kościuszki, Spółdzielczej i Sienkiewicza (uchwała nr 148/2003 z dnia 2003-09-24 opublikowana w Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 306 z 10 grudnia 2003 r. poz. 8165).

W 2005 roku Rada Miejska w Grodzisku Mazowieckim uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w mieście Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 381/2005 z dnia 9 lutego 2005 r.)

Plan zawierał ustalenia dla obszarów:

- **Jednostki „A” - Części Śródmiejskiej** w granicach wyznaczonych przez: południową stronę ul. Wólczyńskiej, północną stronę ul. Bałtyckiej (z wyłączeniem terenów tych ulic), środek koryta rzeki Mrowny - od strony zachodniej; tereny PKP od strony północnej; zachodnią stronę ul. Okulickiego i zachodnią stronę odcinka ul. Nadarzyńskiej (z wyłączeniem terenów tych ulic) - od strony wschodniej, tereny WKD (z wyłączeniem tych terenów), północną stronę ul. Spokojnej, wschodnią stronę odcinka ul. Montwiłła, północną stronę ul. Cichej (z wyłączeniem terenów tych ulic) - od strony południowej;
- **Jednostki „B” - Części Południowo - Zachodniej** w granicach wyznaczonych przez: granice administracyjne miasta - od strony zachodniej, tereny PKP - od strony północnej (z wyłączeniem tych terenów), północną stronę odcinków ulic Wólczyńskiej i Żyrardowskiej (z odcinkami tych ulic włącznie), ulicę Cichą, odcinek ulicy Montwiłła, ulicę Spokojną, odcinek ulicy Radońskiej (włącznie z terenami wymienionych ulic i ich odcinków) - od strony wschodniej, granice administracyjne miasta - od strony południowej;
- **Jednostki „C” - Części Południowo - Wschodniej** w granicach wyznaczonych przez: odcinek ulicy Radońskiej - od strony zachodniej, tereny WKD - od strony północnej, granice administracyjne miasta - od strony wschodniej oraz południowej;
- **Jednostki „D - Części Wschodniej** w granicach wyznaczonych przez: odcinek ulicy Radońskiej, ulicę Okulickiego (włącznie z terenami tych ulic i ich odcinków) - od strony zachodniej, tereny PKP - od strony północnej (z wyłączeniem tych terenów), granice administracyjne miasta - od strony wschodniej, tereny WKD - od strony południowej (z wyłączeniem tych terenów);

- **Jednostki „E” - Części Północno - Wschodniej** w granicach wyznaczonych przez: ulicę Matejki, odcinek ulicy Traugutta - od strony zachodniej, granice administracyjne miasta - od strony północnej oraz wschodniej, tereny-PKP - od strony południowej;
- **Jednostki „F” - Części Północno - Zachodniej** w granicach wyznaczonych przez: granice administracyjne miasta - od strony zachodniej, ulicę Graniczną oraz ulicę Matejki (z terenami tych ulic włącznie) - od strony północnej i wschodniej, tereny PKP - od strony południowej.

Aktualnie w obszarze miasta Grodziska Mazowieckiego obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Grodziska Mazowieckiego dla terenu położonego w rejonie ulicy Słowackiego (uchwała nr 33/2002 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 30.12.2002 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 19 stycznia 2003 r. Nr 18, poz. 572);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący obszar Stawów Goliana (uchwała nr 122/2003 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 25.06.2003 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 18 października 2003 r. Nr 267, poz. 7016);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w mieście Grodzisk Mazowiecki (uchwała nr 381/2005 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 9.02.2005 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 21 maja 2005 r. Nr 115, poz. 3407);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w mieście Grodzisk Mazowiecki Jednostka „A” (uchwała nr 310/2008 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 25.06.2008 r. oraz uchwała nr 335/2008 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 24.09.2008 r. w sprawie zmian w uchwale nr 310/2008 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 25.06.2008 r. obie opublikowane Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 23 października 2008 r. Nr 181, poz. 6472);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka E (uchwała nr 670/2010 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 30.06.2010 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 3 września 2010 r. Nr 159, poz. 3958);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka D (uchwała nr 678/2010 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 13.07.2010 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 3 września 2010 r. Nr 159, poz. 3960);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka „C1” (uchwała nr 680/2010 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 13.07.2010 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 3 września 2010 r. Nr 159, poz. 3961);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka „C2” (uchwała nr 689/2010 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 31.08.2010 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 29 listopada 2010 r. Nr 198, poz. 5570);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka B3 – etap I (uchwała nr 423/2012 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 24.10.2012 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 28 listopada 2012 r., poz. 8210);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka B2 (uchwała nr 496/2013 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 23.01.2013 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 16 kwietnia 2013 r., poz. 4629);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka A1 – etap I (uchwała nr 549/2013 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 24.04.2013 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 24 maja 2013 r., poz. 5719);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka A3 (uchwała nr 609/2013 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 28.08.2013 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 17 października 2013 r., poz. 10361);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka B1 – etap I (uchwała nr 684/2014 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 29.01.2014 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 31 marca 2014 r., poz. 3245);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka F1 (uchwała nr 724/2014 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 30.04.2014 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 11 czerwca 2014 r., poz. 5937);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka F3 (uchwała nr 725/2014 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 30.04.2014 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 26 maja 2014 r., poz. 5247);

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka A6 (uchwała nr 77/2015 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 04.02.2015 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 30 marca 2015 r., poz. 2936);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka B4 (uchwała nr 78/2015 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 04.02.2015 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 30 marca 2015 r., poz. 2937);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka F2 – etap I (uchwała nr 81/2015 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 04.02.2015 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 30 marca 2015 r., poz. 2938);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka A4 (uchwała nr 133/2015 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 25.02.2015 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 10 kwietnia 2015 r., poz. 3345);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka D1 – etap I (uchwała nr 242/2015 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 23.09.2015 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 13 października 2015 r., poz. 8218);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka B1 – etap II (uchwała nr 405/2016 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 31.08.2016 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 23 września 2016 r., poz. 8272);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka A2 (uchwała nr 497/2017 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 27.02.2017 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 10 kwietnia 2017 r., poz. 3497);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka A 7 (uchwała nr 498/2017 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 27 lutego 2017 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 10 kwietnia 2017 r., poz. 3498).³⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka A5 (uchwała nr 517/2017 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 29.03.2017 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 7 czerwca 2017 r., poz. 5260);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka D3 (uchwała nr 563/2017 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 28.06.2017 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 12 lipca 2017 r., poz. 6057).
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka A11 (uchwała nr 578/2017 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 7 września 2017 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 27 września 2017 r. poz. 8277).³⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka F2 - etap II (uchwała nr 65/2019 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 23 stycznia 2019 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 22 lutego 2019 r., poz. 2427).³⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka A 10 - etap I (uchwała nr 66/2019 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 23 stycznia 2019 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 22 lutego 2019 r., poz. 2428).³⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka B3 - etap IV (uchwała nr 86/2019 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 27 lutego 2019 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z 29 marca 2019 r., poz. 4151).³⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka F4 – etap I (uchwała nr 233/2019 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 25 listopada 2019 r. opublikowana Dz. Urz. woj. mazowieckiego z dnia 13 grudnia 2019 r. poz. 15148);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka A15 - Krupińskiego (uchwała nr 392/2020 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 30 września 2020 r., opublikowania Dz. Urz. woj. mazowieckiego z dnia 4 listopada 2020 r., poz. 10915);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka B3 - Etap V (uchwała nr 414/2020 z dnia 25.11.2020 r. opublikowana Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13579 z dnia 31.12.2020 r.);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka A1 – etap II (uchwała nr 450/2021 z dnia 27.01.2021 r. opublikowana Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2046 z dnia 09.03.2021 r.);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki przy ul. Słowackiego i ul. Wesolej (uchwała nr 476/2021 z dnia 24.02.2021 r. opublikowana Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 3343 z dnia 14.04.2021 r.);⁴⁾

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka D1 – etap IV (uchwała nr 477/2021 z dnia 24.02.2021 r. opublikowana Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 3343 z dnia 14.04.2020 r.);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka E1 (uchwała nr 479/2021 z dnia 10.03.2021 r. opublikowana Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2315 z dnia 17.03.2021 r.);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka A16 (uchwała nr 512/2021 z dnia 28.04.2021 r. opublikowana Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4939 z dnia 01-06-2021r);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki Jednostka D – etap III (uchwała nr 571/2021 z dnia 30 sierpnia 2021r. opublikowana Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 8382 z dnia 1 października 2021r.);⁴⁾

Ustalenia planów są zgodne z przyjętymi we wcześniejszych opracowaniach planistycznych zasadami kształtowania struktury przestrzennej miasta tj.: oddzielania terenów przemysłowych i produkcyjnych od terenów mieszkaniowych, koncentracji usług nieuciążliwych w centrum miasta przy jednoczesnym zachowaniu historycznego układu urbanistycznego terenów średniejskich oraz terenów zieleni miejskiej.

Obszary dla których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zajmują 3 760 ha na terenach wiejskich Gminy Grodzisk Mazowiecki i 972 ha w mieście Grodzisk Mazowiecki²⁾ - stan na rok 2018.⁴⁾

⁴⁾ Natomiast stan na maj 2021 na obszarze gminy Grodzisk Mazowiecki obowiązuje 95 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zajmują one łącznie powierzchnię ok. 4 943 ha, co stanowi około 46% powierzchni gminy. Trwa sporządzanie 60 planów miejscowych o łącznej powierzchni 3 553 ha, co stanowi ok. 33% powierzchni gminy.⁴⁾

II.2.2. STRUKTURA PRZESTRZENNA TERENU GMINY

Dokumentem regulującym prawnie stan zagospodarowania przestrzennego na terenach wiejskich Gminy Grodzisk Mazowiecki był do 31 grudnia 2003 r. miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy, uchwalony Uchwałą Nr 221/XXXIII/93 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim dnia 15 września 1993 r. opublikowaną w Dz. Urzędowym Województwa Warszawskiego z 1993 r. Nr 23, poz. 195.

Plan wydzielał w gminie następujące strefy funkcjonalne:

- I rolną – o najkorzystniejszych warunkach dla rozwoju rolnictwa,
- II rolną – o cechach podobnych do strefy rolnej I, z dopuszczeniem inwestycji związanych z rozwojem urbanizacji miasta,
- III rolną – o słabych warunkach glebowych z możliwością lokalizacji inwestycji o charakterze pozarolniczym, jeśli inwestycje uzyskają zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze,
- M – mieszkaniowo – usługową, obejmującą tereny częściowo zainwestowane i tereny rolne, które uzyskały zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze,
- RM – rejonu zwartej zabudowy siedliskowej z możliwością realizacji zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- RE – ekologiczną, obejmującą tereny zielone ekologicznie czynne (przy ciekach wodnych w pasie około 100 m dla terenów otwartych i 50 m dla terenów częściowo zainwestowanych) w tym obszar chronionego krajobrazu.

Obecnie na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Chrzanów Duży (uchwała Nr 440/98 z dnia 10.06.1998 r., Dz. U. Woj. Warszawskiego Nr 57, poz. 251 z 1998 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu we wsi Wólka Grodziska (uchwała Nr 16/98 z dnia 16.12.1998 r., Dz. U. Woj. Warszawskiego Nr 13, poz. 139 z dnia 12.12.1999 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Opypy (uchwała Nr 277/2000 z dnia 27.09.2000 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 7, poz. 75 z dnia 23.01.2001 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Radonie (uchwała Nr 278/2000 z dnia 27.09.2000 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 7, poz. 76 z dnia 23.01.2001 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru wsi Zapole położonego w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 476/2002 z dnia 28.08.2002 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 301, poz. 7929 z dnia 21.11.2002 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Chrzanów Duży (uchwała Nr 66/03 z dnia 26.03.2003 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 218, poz. 5615 z dnia 12.08.2003 r.);

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Marynin (uchwała Nr 67/2003 z dnia 26.03.2003 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 218, poz. 5616 z dnia 12.08.2003 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów we wsi Odrano Wola (uchwała Nr 147/2003 z dnia 24.09.2003 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 301, poz. 7965 z dnia 29.11.2003 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Książenice (uchwała Nr 150/2003 z dnia 24.09.2003 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 312, poz. 9022 z dnia 16.12.2003 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Chrzanów Duży (uchwała Nr 173/2003 z dnia 29.10.2003 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 301, poz. 7973 z dnia 29.11.2003 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Chrzanów Mały (uchwała Nr 250/2004 z dnia 31.03.2004 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 105, poz. 2559 z dnia 06.05.2004 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Książenice (uchwała Nr 439/2005 z dnia 23.05.2005 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 158, poz. 5027 z dnia 05.07.2005 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów we wsi: Chlebnia i Natolin (uchwała Nr 458/2005 z dnia 22.06.2005 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 154, poz. 4859 z dnia 29.06.2005 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Chrzanów Mały (uchwała Nr 481/2005 z dnia 24.08.2005 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 281, poz. 10632 z dnia 21.12.2005 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości Mościska (uchwała Nr 616/2006 z dnia 31.05.2006 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 144, poz. 4745 z dnia 26.07.2006 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Książenice (uchwała Nr 643/2006 z dnia 30.08.2006 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 208, poz. 7886 z dnia 12.10.2006 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Grodzisk Mazowiecki dla części miejscowości Szczęsne (uchwała Nr 70/2007 z dnia 28.02.2007 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 130, poz. 3423 z dnia 10.07.2007 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Książenice (uchwała Nr 121/2007 z dnia 27.06.2007 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 193, poz. 5398 z dnia 26.09.2007 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Grodzisk Mazowiecki dla części miejscowości Kałęczyn (uchwała Nr 122/2007 z dnia 27.06.2007 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 216, poz. 6211 z dnia 26.10.2007 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Grodzisk Mazowiecki dla części miejscowości Odrano Wola (uchwała Nr 161/2007 z dnia 24.09.2007 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 10, poz. 322 z dnia 04.02.2008 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Grodzisk Mazowiecki dla części miejscowości Czarny Las (uchwała Nr 222/2008 z dnia 30.01.2008 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 86, poz. 3087 z dnia 30.05.2008 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów w gminie Grodzisk Mazowiecki dla części miejscowości Janinów (uchwała Nr 287/2008 z dnia 23.04.2008 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 125, poz. 4359 z dnia 26.07.2008 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Książenice w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 78/2011 z dnia 23.02.2011 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 26, poz. 840 z dnia 28.02.2011 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu obejmującego część wsi Chrzanów Duży, część wsi Chlebnia i część wsi Natolin w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 192/2011 z dnia 28.09.2011 r., Dz. U. Woj. Maz. Nr 200, poz. 6035 z dnia 02.11.2011 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu części wsi Kłudno Stare, części wsi Tłuste oraz części wsi Chlebnia w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 338/2012 z dnia 22.05.2012 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 4333 z dnia 23.05.2012 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Książenice w rejonie ul. Mazowieckiej w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 424/2012 z dnia 24.10.2012 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 8211 z dnia 28.11.2012 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Książenice w rejonie ul. Koncertowej w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 426/2012 z dnia 24.10.2012 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 8213 z dnia 28.11.2012 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Książenice w rejonie ul. Cichociemnych w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 427/2012 z dnia 24.10.2012 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 8214 z dnia 28.11.2012 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu wsi Janinów w gminie Grodzisk Mazowiecki – obszar III (uchwała Nr 529/2013 z dnia 25.03.2013 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 5551 z dnia 10.05.2013 r.);

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu części wsi Marynin – w rejonie ul. Mazowieckiej i Al. Olszowej w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 607/2013 z dnia 28.08.2013 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 9890 z dnia 01.10.2013 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu części wsi Odrano Wola – w rejonie ul. Amarantowej w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 608/2013 z dnia 28.08.2013 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 10360 z dnia 17.10.2013 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu części wsi Natolin, części wsi Tłuste, części wsi Kłudno Stare oraz części wsi Chlebnia w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 685/2014 z dnia 29.01.2014 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 4551 z dnia 05.05.2014 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu wsi Zabłotnia w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 723/2014 z dnia 30.04.2014 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 5246 z dnia 26.05.2014 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Kałęczyn w rejonie ul. Belgijskiej w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 759/2014 z dnia 28.05.2014 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 6706 z dnia 10.07.2014 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Odrano Wola w rejonie ul. Malarskiej w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 760/2014 z dnia 28.05.2014 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 6707 z dnia 10.07.2014 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Książenice w rejonie ul. Młodości w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 761/2014 z dnia 28.05.2014 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 6708 z dnia 10.07.2014 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Opypy w rejonie ul. Polnej Róży w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 83.2015 z dnia 04.02.2015 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 3892 z dnia 23.04.2015 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Adamowizna w rejonie ul. Radziejowickiej w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 338/2016 z dnia 27.04.2016 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 4950 z dnia 25.05.2016 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Radonie w rejonie ul. Sobolowej w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 381/2016 z dnia 29.06.2016 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 495 z dnia 25.05.2016 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Odrano Wola w rejonie ul. Okopowej w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 404/2016 z dnia 31.08.2016 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 8887 z dnia 10.10.2016 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Mościska po południowej stronie ulicy Pawiej i Słowiczej w gminie Grodzisk Mazowiecki – etap I (uchwała Nr 447/2016 z dnia 30.11.2016 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 42 z dnia 02.01.2017 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Czarny Las w rejonie ul. Cedrowej w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 473/2017 z dnia 25.01.2017 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 1980 z dnia 28.02.2017 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu wsi Janinów w gminie Grodzisk Mazowiecki – obszar IV (uchwała Nr 475/2017 z dnia 25.01.2017 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 1981 z dnia 28.02.2017 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Czarny Las po zachodniej stronie ul. Dzikiej Róży w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 516/2017 z dnia 29.03.2017 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 4080 z dnia 24.04.2017 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Odrano Wola w rejonie ul. Barwnej i ul. Lazurkowej w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 518/2017 z dnia 29.03.2017 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 4422 z dnia 09.05.2017 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Marynin po północnej stronie ul. Gospodarczej w gminie Grodzisk Mazowiecki – obszar I (uchwała Nr 564/2017 z dnia 28.06.2017 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 6060 z dnia 12.07.2017 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Mościska po południowej stronie ul. Pawiej i Słowiczej w gminie Grodzisk Mazowiecki – etap II (uchwała Nr 579/2017 z dnia 7 września 2017 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 8450 z dnia 2 października 2017 r.);³⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Natolin w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 739/2018 z dnia 30 maja 2018 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 6153 z dnia 13 czerwca 2018 r.);
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Odrano Wola w rejonie ul. Lazurkowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 754/2018 z dnia 27 czerwca 2018 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 6681 z dnia 2 lipca 2018 r.);³⁾

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Czarny Las w rejonie ul. Kalinowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki – etap I (uchwała Nr 762/2018 z dnia 24 lipca 2018 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 7951 z dnia 17 sierpnia 2018 r.);³⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Tłuste, Kludzienko, Adamów, Żuków w Gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 45/2018 z dnia 17 grudnia 2018 r., Dz. U. Woj. Maz., poz. 1133 z dnia 23 stycznia 2019 r.);³⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Szczęsne w rejonie ul. Orlej i ul. Łagodnej w Gminie Grodzisk Mazowiecki - etap I (uchwała nr 139/2019 z dnia 29 maja 2019 r., Dz. U. Woj. Maz. poz. 7519 z 14 czerwca 2019 r.);³⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Chrzanów Mały w rejonie ulicy Kokosanki w Gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała nr 181/2019 z dnia 30 września 2019 r., Dz. U. Woj. Maz. poz. 12185 z 24 października 2019 r.);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Natolin, Chrzanów Mały, Adamów i Żuków – obszar przy autostradzie w Gminie Grodzisk Mazowiecki – Etap I (uchwała nr 182/2019 z dnia 30 września 2019 r., Dz. U. Woj. Maz. poz. 12186 z 24 października 2019 r.);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Książenice i Urszulin po północnej stronie ulicy Olszowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki – Etap I (uchwała nr 213/2019 z dnia 28 października 2019 r., Dz. U. Woj. Maz. poz. 12573 z dnia 7 listopada 2019 r.);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Szczęsne po południowej stronie ul. Drozda w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała nr 282/2020 z dnia 29 stycznia 2020 r. Dz. U. Woj. Maz. poz. 3204 z dnia 12 marca 2020 r.);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Odrano-Wola w rejonie ulic Malarskiej, Barwnej i Lazurowej w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała nr 375/2020 z dnia 31 sierpnia 2020 r., opublikowania Dz. Urz. woj. mazowieckiego poz. 10034 z dnia 6 października 2020 r.);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Kozerki w rejonie ul. Merkurego w gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała nr 412/2020 z dnia 25.11.2020 r. opublikowana Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 1357 z dnia 31.12.2020 r.);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Odrano-Wola w rejonie ul. Akwarelowej – Pastelowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała nr 451/2021 z dnia 27.01.2021 r. opublikowana Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 1639 z dnia 26.02.2021 r.);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Książenice i Urszulin po północnej stronie ulicy Olszowej w Gminie Grodzisk Mazowiecki – Etap II Obszar 2A, Obszar 3B, Obszar 4, Obszar 5 (uchwała nr 530/2021 z dnia 26 maja 2021 r. opublikowana Dz. Urz. Woj. 2021.5803 z dnia 01-07-2021r);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Radonie w rejonie ul. Gogoła i ul. Centralnej w Gminie Grodzisk Mazowiecki (uchwała nr 548/2021 z dnia 23 czerwca 2021 r. opublikowana Dz. Urz. Woj. Maz. Poz. 6955 z dnia 4.08.2021 r.);⁴⁾
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla wsi Adamowizna w gminie Grodzisk Mazowiecki – Etap I (uchwała nr 602/2021 z dnia 29 września 2021 r. opublikowana Dz. Urz. Woj. Maz. Poz. 9742 z dnia 12.11.2021 r.);⁴⁾

(...)⁴⁾

II.2.3. WNIOSKI DO STUDIUM

II.2.3.1. WNIOSKI ZŁOŻONE DO OBOWIĄZUJĄCEGO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI

Do studium wpłynęło 71 wniosków złożonych przez mieszkańców i właścicieli gruntów w gminie Grodzisk Mazowiecki, z czego 48 dotyczyło zmian przeznaczenia lub dopuszczenia różnych rodzajów zabudowy na terenie miasta.

Tabela: Klasyfikacja wniosków indywidualnych do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki

Przedmiot wnioskowanych zmian	Liczba wniosków
Wnioski o dopuszczenie zabudowy mieszkaniowej	
MN – zabudowa mieszkaniowa	30
MU – dopuszczenie zabudowy mieszkaniowo-usługowej	16
M/L – działki leśne z prawem zabudowy	1
Wykluczyć AG	3
Wnioski o dopuszczenie zabudowy usługowej	
U – lokalizacja terenu usługowego	1

Przedmiot wnioskowanych zmian	Liczba wniosków
Wnioski dotyczące ochrony przyrody i środowiska	
Zakaz lokalizowania przedsięwzięć, dla których raport oddziaływania na środowisko jest wymagany	1
Zakaz zlokalizowania obiektów uciążliwych	6
Utworzenie użytku ekologicznego	1
Wnioski dotyczące komunikacji drogowej	
Protest przeciw realizacji obwodnicy zachodniej	3
Zmian koncepcji trasy komunikacji autobusowej	3
Określenie Obwodnicy Południowej Grodziska Mazowieckiego w klasie technicznej głównej ruchu przyspieszonego	1
Określenie Obwodnicy Zachodniej Grodziska Mazowieckiego w klasie technicznej głównej ruchu przyspieszonego	1
Zachowanie rezerw terenu pod budowę Obwodnicy Zachodniej i Północnej	1
KD – wytyczyć nowe drogi	5
Zmiana parametrów dróg	2
Wnioski dotyczące infrastruktury technicznej	
Ogólne uwagi	2
Pozostałe	
Ochrona danych osobowych	1
ŁĄCZNIE	71*

Osoby prywatne zdecydowanie najczęściej występowały z wnioskami o przeznaczenie gruntów rolnych na cele budowlane.

II.2.3.2. WNIOSKI ZŁOŻONE DO PIERWSZEJ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI ¹⁾

Do zmiany studium sporządzanej na podstawie uchwały Nr 121/2011 r. z dnia 25 maja 2011 r., wpłynęło 17 wniosków złożonych przez mieszkańców i właścicieli gruntów w gminie Grodzisk Mazowiecki, z czego 5 złożonych zostały po terminie. 13 wniosków dotyczyło zmian przeznaczenia lub dopuszczenia różnych rodzajów zabudowy na terenie zmiany studium (w tym 4 złożone po terminie). 2 wnioski nie dotyczyły obszaru objętego zmianą studium.

Tabela: Klasyfikacja wniosków indywidualnych do pierwszej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki

Przedmiot wnioskowanych zmian	Liczba wniosków
Wnioski o dopuszczenie zabudowy	9
Wnioski dotyczące komunikacji drogowej	2
Wnioski poza terminem lub nie dotyczące obszaru zmiany Studium lub przedmiotu studium	6
ŁĄCZNIE	17

Na zawiadomienie Burmistrza Grodziska Mazowieckiego o przystąpieniu do sporządzania pierwszej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki, odpowiedzieli:

Lp.	Data wpływu wniosku	Nazwa jednostki organizacyjnej i adres	Treść wniosku
1	11.07.2011	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim	Ustalenie zakresu prognozy
2	14.07.2011	Urząd Gminy Radziejowice ul. Kubickiego	Nie wyraża zgody na przebieg linii elektroenergetycznej 400kV w sąsiedztwie gminy Radziejowice oraz na terenie gminy Radziejowice.
3	14.07.2011	Powiatowy Zarząd Dróg w Grodzisku Mazowieckim ul. Traugutta 41	Informuje, iż nie posiada decyzji o lokalizacji dróg powiatowych i gminnych wydanych na podstawie ustawy z dn.18.10.2006 r. o zmianie ustawy o szczegółowych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych

4	15.07.2011	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie Oddział w Warszawie Inspektorat w Grodzisku Mazowieckim 05-825 Grodzisk Mazowiecki, ul. Traugutta 4a	Informacja o występowaniu na terenie gminy rowów melioracyjnych objętych ewidencją Inspektoratu, nieobjętych ewidencją, rzeki i zbiorniki wodne oraz tereny zdrenowane.
5	18.07.2011	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad ul. Mińska 25 03 - 808 Warszawa	Informacje dotyczące autostrady A-2
6	18.07.2011	Wydział Nieruchomości Komendy Stołecznej Policji 00-150 Warszawa, ul. Nowolipie 2	Nie zgłasza wniosków
7	18.07.2011	Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Gazowniczy Warszawa 02-222 Warszawa, Al. Jerozolimskie 179	Informacja o znajdujących się na terenie gminy: - gazociągu średniego ciśnienia o max. ciśnieniu roboczym /MOP/ do 0,5MPa oraz - przez obszar „1” i „3” przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 400mm o max ciśnieniu roboczym /MOP/ 6,3MPa.
8	19.07.2011	PGE Dystrybucja SA Oddział Warszawa. 04-470 Warszawa, ul. Marsa 95	Informuje o uwzględnieniu budowy stacji 110/15kV Grodzisk 2 wraz z linią zasilającą 110kV.
9	22.07.2011	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Mazowieckim	Informacja o istnieniu na terenie powiatu grodzkiego jednego zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii - Raben Polska Sp. z. o. o.
10	25.07.2011	Wójt Gminy Żabia Wola 96-321 Żabia Wola, ul. Główna 3	nie wnosi uwag.
11	25.07.2011	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie Zarząd Zlewni Wisły Mazowieckiej w Warszawie	informacja o granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią n. podst. „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej - Etap I”
12	27.07.2011	Zarząd Województwa Mazowieckiego 03-719 Warszawa, ul. Jagiellońska 26	Zgłasza wnioski i uwagi wynikające z Planu przestrzennego Zagospodarowania Województwa Mazowieckiego nr 65/2004 z dn. 07.06.2004: - ochronę walorów przyrodniczych ze względu na położenie w granicach WOChK, - zachowanie regionalnego charakteru i odpowiednich parametrów technicznych drogi wojewódzkiej 579, - zapewnienie ponadlokalnych systemów infrastruktury technicznej w transporcie drogowym, w zakresie realizacji autostrady na odcinku Stryków - Warszawa.
13	27.07.2011	Polskie Sieci Elektroenergetyczne - Centrum S.A. ul. Pruszkowska 17 02 - 119 Warszawa	Informuje: 1) o planowanej budowie 2- torowej elektroenergetycznej linii o napięciu 400kV relacji Kozienice - Ołtarzew. 2) o wyznaczeniu pasa technologicznego projektowanej linii o szerokości 70m (po 35m w obie strony od osi linii). 3) wnioskuje o umieszczenie w tekście planu zapisu dot. pasa technologicznego - o zakazie realizacji obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi, tj.: - lokalizowania obiektów mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej typu szkoła, szpital, internat, przedszkole i podobne oraz innych obiektów publicznych

			<p>takich jak ogród publiczny, plac targowy, ogródki działkowe, cmentarze, tereny koszar itd.,</p> <p>- lokalizowania miejsc stałego przebywania ludzi w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, turystyczną, rekreacyjną.</p> <p>4) wnioskuje o zapisy w razie lokalizacji wiatrowni w pobliżu linii elektroenergetycznej najwyższych napięć, muszą być zachowane odległości najbardziej skrajnego elementu turbiny wiatrowej (końca łopat turbiny) od osi linii, nie może być mniejsza niż trzykrotna długość średnicy koła (3xd) zataczanego przez łopatę</p>
14	27.07.2011	Burmistrz Miasta Milanówka 05-822 Milanówek, ul. Kościuszki 45,	Zgłasza wniosek o uwzględnienie w opracowywanej zmianie Studium przebiegu drogi klasy Z, o szerokości w liniach rozgraniczających - 20,0m do zlokalizowania zgodnie z koncepcją przebiegu Trasy Północnej, biegnącej w północnej części gminy Grodzisk Mazowiecki, łączącej obwodnicę drogi 579 z drogą 719, poprzez odcinek drogi powiatowej Natolin - Żuków do wsi Adamów, a następnie od wsi Adamów do granic miasta Milanówka.
15	28-07-2011	Szefostwo Służb Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych ul. Żwirki i Wigury 1C 00-912 Warszawa	Wnioskuje o zgaszenie do Szefostwa Służb Ruchu Lotniczego wszelkich projektów na tym obszarze obiektów o wysokości równej i większej od 50m n.p.t. każdorazowo przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.
16	01-08-2011	Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska Delegatura WIOŚ w Płocku ul. Kolegialna 15 09 - 402 Płock	Zgłasza jeden zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii - Raben Polska Sp. z o.o.
17	24-08-2011	GAZ System Operator Gazociągów Przesyłowych Oddział w Rembelszczyźnie ul. Jana Kazimierza 3 05-126 Nieporęt	Informuje o przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia DN 400 PN 6,3 MPa, o znaczeniu ponadlokalnym, relacji Mory - Piotrków Tryb.

II.2.3.3. WNIOSKI ZŁOŻONE DO DRUGIEJ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI ²⁾

Do zmiany studium sporządzanej na podstawie uchwały Nr 576/2017 r. z dnia 24 sierpnia 2017 r. nie wpłynęły wnioski od osób prywatnych.

II.2.3.4. WNIOSKI ORGANÓW ZŁOŻONE DO DRUGIEJ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI SPORZĄDZANEJ NA PODSTAWIE UCHWAŁY Nr 576/2017 r. Z DNIA 24 SIERPNIA 2017 r.²⁾

Na zawiadomienie Burmistrza Grodziska Mazowieckiego o przystąpieniu do sporządzania drugiej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki, odpowiedzieli:

Lp.	Data wpływu wniosku	Nazwa jednostki organizacyjnej i adres	Treść wniosku
1	12.09.2017	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim	Ustalenie zakresu prognozy

2	18.09.2017	Urząd Gminy Radziejowice ul. Kubickiego	Nie wyraża zgody na przebieg linii elektroenergetycznej 400kV w sąsiedztwie gminy Radziejowice oraz na terenie gminy Radziejowice.
3	21.09.2017	Wydział Administracyjno-Gospodarczy Komendy Stołecznej Policji 00-150 Warszawa, ul. Nowolipie 2	Nie zgłasza wniosków
4	21.09.2017	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Warszawie 02-235 Warszawa, ul. Równoległa 4a	Wniosek o wprowadzenie zapisów z zakresu sieci gazowej, zgodnie z treścią wniosku.
5	28.09.2017	PGE Dystrybucja SA Oddział Warszawa. 04-470 Warszawa, ul. Marsa 95	Wniosek o uwzględnienie zapisów z zakresu sieci energetycznej, zgodnie z treścią wniosku.
6	19.09.2017	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie Zarząd Zlewni Wisły Mazowieckiej w Warszawie	Informacja, iż na terenie miasta i gminy znajdują się obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Wniosek o uwzględnienie przepisów ustawy Prawo wodne.
7	28.09.2017	Zarząd Województwa Mazowieckiego 03-719 Warszawa, ul. Jagiellońska 26	Wniosek o uwzględnienie uwarunkowań wynikających z ustaleń zawartych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego oraz informacja, iż obszar zmiany Studium znajduje się w Obszarze Metropolitalnym Warszawy.
8	06.10.2017	Polskie Sieci Elektroenergetyczne Departament Eksploatacji w Warszawie ul. Al. Jerozolimskie 132 02-305 Warszawa	Wniosek o uwzględnienie przebiegu trasy planowanej dwutorowej linii 400 kV wzdłuż wariantu określonego w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego oraz wprowadzenia do Studium zapisów zgodnie z treścią wniosku.
9	18.09.2017	Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska ul. Bartycka 110A 00-716 Warszawa	Nie zgłasza wniosków.
10	10.10.2017	GAZ System Operator Gazociągów Przesyłowych Oddział w Rembelszczyźnie ul. Jana Kazimierza 3 05-126 Nieporęt	Wniosek o zmianę przywoływanych rozporządzeń z zakresu sieci gazowych, wprowadzenie informacji na temat szerokości stref kontrolowanych oraz informacji na temat konieczności uzgadniania prac w strefie gazociągu.
11	15.09.2017	Warszawska Kolej Dojazdowa sp. z o.o. ul. Batorego 23 05-825 Grodzisk Mazowiecki	Wniosek o uwzględnienie uciążliwości oddziaływania linii kolejowej oraz przepisów z zakresu ustawy o transporcie kolejowym i innych ustaw.
12	18.09.2017	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala Biuro Nieruchomości i Geodezji Krajowej ul. Targowa 74 03-734 Warszawa	Nie zgłasza wniosków.
13	27.09.2017	Okręgowy Urząd Górniczy w Warszawie ul. Wilcza 46 00-679 Warszawa	Nie zgłasza wniosków.
14	10.10.2017	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie ul. H. Sienkiewicza 3 00-015 Warszawa	Ustalenie zakresu prognozy.

II.2.3.5. ³⁾ WNIOSKI ZŁOŻONE DO TRZECIEJ ⁴⁾ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI SPORZĄDZANEJ NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR 190/2015 RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU MAZOWIECKIM Z DNIA 24 CZERWCA 2015 R. W SPRAWIE PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZANIA⁴⁾ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I

KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO⁴⁾ GMINY GRODZISK MAZOWIECKI

Do zmiany studium wpłynęło 4185 wniosków złożonych przez mieszkańców i właścicieli gruntów w gminie Grodzisk Mazowiecki, z czego 87 wniosków zostało złożonych po terminie. Wnioski jednobrzmiące dotyczyły usunięcia przebiegu linii 400kV wrysowanej w Studium z 2012 r. wraz z korytarzem technologicznym oraz nie umieszczanie linii 400kV w zmienianym Studium na obszarze całej gminy Grodzisk Mazowiecki. Pojedyncze wnioski dotyczyły przeniesienia projektowanej linii 400kV w pobliże Autostrady A2 i drogi nr 50, uregulowanie drogi dojazdowej do nieruchomości zgłaszającego, przeznaczenia pod zabudowę terenów we wsi Chlebnia położonych na południe od obwodnicy, wyjaśnienia dlaczego linia 400kV ma przebiegać przez teren gminy Grodzisk Mazowiecki, zmiany przeznaczenia terenów we wsi Kłudno Stare, sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko i prognozy oddziaływania na środowisko dla sporządzanej zmiany studium, dopuszczenia lokalizowania fotogalwaniki na terenach ZU.

II.2.3.6. ³⁾ WNIOSKI ORGANÓW ZŁOŻONE DO ZAWIADOMIENIA O PRZYSTĄPIENIU DO TRZECIEJ⁴⁾ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR 190/2015 RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU MAZOWIECKIM Z DNIA 24 CZERWCA 2015 R.

Na zawiadomienie Burmistrza Grodziska Mazowieckiego o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki, odpowiedzieli

Lp.	Data wpływu wniosku	Nazwa jednostki organizacyjnej i adres	Treść wniosku
1	20.08.2015	Zarząd Województwa Mazowieckiego	Wnosi o uwzględnienie wynikającego z Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 elementu systemu przesyłowego o znaczeniu regionalnym - planowanej linii 400kV relacji Kozienice – Ołtarzew Zgłasza wnioski i uwagi wynikające z Planu Przestrzennego Zagospodarowania Województwa Mazowieckiego uchwała Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 180/14 z dn. 07.07.2014, w tym uwzględnienie: planowanej linii 400kV relacji Kozienice–Ołtarzew, Autostrady A-2 oraz drogi wojewódzkiej nr 719, wzmocnienia systemu powiązań drogowych poprzez usprawnienie sieci dróg wojewódzkich nr 579 z zachodnią obwodnicą Grodziska Mazowieckiego, ochrony walorów przyrodniczych ze względu na położenie w granicach WOChK. Uwzględnienie obszarów problemowych, które są jednocześnie obszarami funkcjonalnymi zawierającymi się w obszarach strategicznej interwencji, czyli uwzględnienie położenia, w: obszarze problemowym- funkcjonalnym Obszarze Metropolitalnym Warszawy (szczególne zjawisko z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych)
2	30.07.2015	Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim	Ustalenie zakresu prognozy
3	27.07.2015	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie	Ustalenie zakresu prognozy
4	25.08.2015	Starostwo Powiatu Grodziskiego Wydział Geodezji i Kartografii	Informacja o zamkniętych terenach kolejowych
5	13.08.2015	Burmistrz Błonia	Nie wyraża zgody na przebieg projektowanej linii 400kV w obszarze gminy Błonie
6	10.08.2015 ⁴⁾	Wójt Gminy Radziejowice	Nie wyraża zgody na przebieg projektowanej linii 400kV w obszarze gminy Radziejowice ani na styku z gminą Radziejowice

7	21.08.2015	Wójt Gminy Żabia Wola	Nie wyraża zgody na przebieg projektowanej linii 400kV w obszarze gminy Żabia Wola
8	19.07.2011	PGE Dystrybucja SA Oddział Warszawa. 04-470 Warszawa, ul. Marsa 95	Informuje o uwzględnieniu budowy stacji 110/15kV Grodzisk 2 wraz z linią zasilającą 110kV.
9	22.07.2011	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Mazowieckim	Informacja o istnieniu na terenie powiatu grodziskiego jednego zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii - Raben Polska Sp. z o. o.
10	25.07.2011	Wójt Gminy Żabia Wola 96-321 Żabia Wola, ul. Główna 3	Nie wnosi uwag.
11	12.08.2015	Wydział Administracyjno-Gospodarczy Komendy Stołecznej Policji 00-150 Warszawa, ul. Nowolipie 2	Nie zgłasza wniosków
12	6.08.2015	Komendant Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej	Nie zgłasza wniosków
13	10.08.2015 ⁴⁾	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie Zarząd Zlewni Wisły Mazowieckiej w Warszawie	informacja o granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią na podst. „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – Etap II Rokitnica”
14	21.08.2015	Mazowiecki Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie	Informacja o jednym zakładzie o dużym ryzyku powstania poważnej awarii przemysłowej. Wnosi o zamieszczenie w studium informacji o możliwości lokalizacji zakładów o dużym ryzyku powstania poważnej awarii przemysłowej jeżeli takie sporządzający studium chciały lokalizować w gminie.
15	14.08.2015	Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska Delegatura WIOŚ w Płocku ul. Kolegialna 15 09 - 402 Płock	Informacja o jednym zakładzie o dużym ryzyku powstania poważnej awarii przemysłowej. Wnosi o uwzględnienie w zmianie studium przepisów wynikających z art. 73 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r., Prawo ochrony środowiska
16	7.08.2015 ⁴⁾	Urząd Lotnictwa Cywilnego	Informacja o występowaniu strefy ograniczonej wysokości zabudowy lotniczego urządzenia naziemnego pomocy nawigacyjnej
17	21.08.2015	Polskie Sieci Elektroenergetyczne – Oddział w Warszawie	Na podstawie koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz Planu Przestrzennego Zagospodarowania Województwa Mazowieckiego uchwała Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 180/14 z dn. 07.07.2014 wnoszą o uwzględnienie lokalizacji na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki planowanej linii 400kV.
18	12.08.2015 ⁴⁾	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie Oddział w Warszawie Inspektorat w Grodzisku Mazowieckim	Informacja iż projekt należy uzgodnić z Marszałkiem Województwa Mazowieckiego w zakresie melioracji wodnych.
19	7.08.2015	Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Gazowniczy Warszawa	Informacja o znajdujących się na terenie gminy: Gazociągach niskiego i średniego ciśnienia, które mogą być podstawą gazyfikacji gminy
20	24.08.2015	GAZ System Operator Gazociągów Przesyłowych Oddział w Rembelszczyźnie	Informuje o przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia DN 400 PN 5,5 MPa, o znaczeniu ponadlokalnym, relacji Mory - Piotrków Tryb.

21	18.08.2015	PKP Polskie Linie Kolejowe SA	Nie zgłaszają wniosków do projektu zmiany studium
22	13.08.2015	PGE Dystrybucja SA Oddział Warszawa.	Informuje o uwzględnieniu rozbudowy sieci energetycznej napowietrznej i kablowej średniego i niskiego napięcia

II.2.3.7. WNIOSKI ORGANÓW ZŁOŻONE DO CZWARTEJ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR 707/2018 RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU MAZOWIECKIM Z DNIA 28 MARCA 2018 R. ⁴⁾

⁴⁾ Do zmiany studium sporządzanej na podstawie uchwały nr 707/2018 r. z dnia 28 marca 2018 r. wpłynął 1 wniosek od osób prywatnych. Wniosek dotyczy zmiany przeznaczenia działek nr ew. 60, 63/2, 62/2, 61, 67/2, 68/2 i 69/2 w obrębie Zabłotnia z dotychczasowego przeznaczenia oznaczonego, jako tereny rolne i tereny zabudowy zagrodowej na tereny przemysłowe (tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej) oraz o zmianę wysokości opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, poprzez zmianę stawki procentowej ze wstawki w obowiązującej wysokości 30% na stawkę w wysokości 10% dla terenu objętego niniejszym wnioskiem.

II.2.3.8. ⁴⁾ WNIOSKI ORGANÓW ZŁOŻONE DO ZAWIADOMIENIA O PRZYSTĄPIENIU DO CZWARTEJ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR 707/2018 RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU MAZOWIECKIM Z DNIA 28 MARCA 2018 R. ⁴⁾

⁴⁾ Na zawiadomienie Burmistrza Grodziska Mazowieckiego o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki, odpowiedzieli:

Lp.	Data wpływu wniosku	Nazwa jednostki organizacyjnej i adres	Treść wniosku
1	24.08.2018	Państwowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim	Ustalenie zakresu prognozy
2	22.10.2018	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie	Ustalenie zakresu prognozy
3	19.09.2018	Polskie Sieci Elektroenergetyczne – Departament Eksploatacji w Warszawie	Informuje, że na wskazanym w załączniku graficznym do ww. uchwały terenie w rejonie miejscowości Zabłotnia, autostrady A2 oraz drogi powiatowej 1508W planowana jest budowa dwutorowej linii o napięciu 400 kV relacji Kozienice-Ołtarzew. W części graficznej oraz tekstowej projektu zmiany studium należy uwzględnić przebieg trasy planowanej linii według wariantu określonego w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, który obowiązuje na podstawie Uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 180/14 z dnia 07.07.2014 r. Dla planowanej linii 400 KV należy: 1. Wprowadzić w części tekstowej SUIKZP zapisy dopuszczające budowę dwutorowej linii elektroenergetycznej o napięciu 400 kV relacji Kozienice - Ołtarzew. 2. Wprowadzić w części tekstowej SUIKZP informacje o wymaganej szerokości pasa technologicznego dla projektowanej dwutorowej linii 400 kV równej 70 metrów (po 35 metrów od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym), 3. Wprowadzić w części tekstowej, tj. słowniczku SUIKZP definicję pasa technologicznego linii rozumianego, jako

			<p>„obszar, na którym dopuszcza się prowadzenie prac związanych z budową, odbudową, przebudową, nadbudową, eksploatacją i rozbiórką linii elektroenergetycznej, w granicach, którego zamyka się ponadnormatywne oddziaływanie tej linii”.</p> <p>4. Wprowadzić w części tekstowej SUIKZP poniższe wytyczne dotyczące użytkowania terenu w pobliżu i w pasie technologicznym linii elektroenergetycznej 400 kV:</p> <p>a) W pasie technologicznym linii obowiązuje zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Warunki lokalizacji pozostałych obiektów budowlanych nieprzeznaczonych na stały pobyt ludzi powinny uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych.</p> <p>b) Lokalizacja obiektów budowlanych zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw i stref zagrożonych wybuchem w pobliżu linii elektroenergetycznej powinna uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych.</p> <p>c) Zakazuje się tworzenia hałd, nasypów oraz sadzenia roślinności wysokiej pod linią i w odległości 7,0 m dla linii 400 kV, od rzutu poziomego skrajnego przewodu fazowego (w świetle koron).</p> <p>d) Dopuszcza się wykonanie napraw oraz prac remontowych i konserwacyjnych na linii.</p> <p>e) Dopuszcza się budowę elektroenergetycznej linii wielotorowej, wielonapięciowej po trasie linii elektroenergetycznej. Linia elektroenergetyczna o napięciu 400 kV zostanie w takim przypadku poddana rozbiórce przed realizacją nowej linii. Dopuszcza się także odbudowę, rozbudowę, przebudowę i nadbudowę linii oraz linii, która w przyszłości zostanie ewentualnie wybudowana na jej miejscu. Realizacja tych inwestycji po trasie linii nie wyłącza możliwości rozmieszczania słupów oraz podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z linii w innych miejscach.</p> <p>f) Teren w pasie technologicznym linii nie może być kwalifikowany, jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przesyłową) Właściciela linii.</p> <p>g) Elektrownie (farmy) wiatrowe względem linii elektroenergetycznych najwyższych napięć NN tj. 220 i 400 kV należy lokalizować tak, aby odległość każdej turbiny wiatrowej od linii elektroenergetycznej NN, określana jako odległość najbardziej skrajnego elementu turbiny wiatrowej (krańców łopat turbiny) od osi linii, nie była mniejsza niż trzykrotna średnica koła (3xd) zataczanego przez łopaty turbiny wiatrowej.</p> <p>Jednocześnie informuje, że ostateczna decyzja w zakresie wyboru trasy projektowanej linii 400 kV Kozienice - Ołtarzew nie została podjęta, a o jej podjęciu gmina zostanie poinformowana.</p>
4	13.09.2018	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Nie zgłasza wniosków.
5	12.09.2018	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Warszawie	Mając na uwadze obopólne korzyści wynikające ze współpracy Przedsiębiorstwa Gazowniczego z gminami przy gazyfikacji nowych obszarów i zastosowania ekologicznego czynnika energetycznego, jakim jest gaz ziemny, zwraca się o uwzględnienie uwag:

			<p>1. Podział terenu na działki powinien umożliwiać wykonanie indywidualnego przyłącza gazowego do budynku.</p> <p>2. Należy zabezpieczyć trasy pod gazyfikację.</p> <p>3. Minimalna średnicę ewentualnie budowanych w przyszłości gazociągów określamy na 32 mm. Uszczegółowienie zastosowanych średnic nastąpi w przypadku gazyfikacji, po podjęciu prac projektowych.</p> <p>4. Zwracamy się z prośbą o umieszczenie w treści zmiany MPZP poniższych zapisów:</p> <p>a) warunki techniczne, jakim winny odpowiadać sieci gazowe określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 26.04.2013 r. opublikowane w Dzienniku Ustaw z 04.06.2013 r. poz. 640. W przypadku zmiany powyższego rozporządzenia warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami;</p> <p>b) w liniach rozgraniczających drogi publiczne i niepubliczne należy zarezerwować trasy dla sieci gazowej;</p> <p>c) linia ogrodzeń powinna przebiegać min. 0,5 m od gazociągu;</p> <p>d) w strefach kontrolowanych nie należy wznosić budynków, urządzać stałych składów i magazynów, sadzić drzew i krzewów oraz podejmować działalności mogącej zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji;</p> <p>e) dla budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego szafki gazowe winny być lokalizowane w linii ogrodzeń (otwierane na zewnątrz ogrodzenia), w pozostałych przypadkach w miejscu uzgodnionym z zarządzającym siecią gazową;</p> <p>f) gazyfikacja będzie możliwa przy spełnieniu kryteriów technicznych oraz ekonomicznej opłacalności inwestycji, po zawarciu umowy z Przedsiębiorstwem Gazowniczym.</p> <p>Uwzględnienie w/w zapisów ułatwi proces inwestycyjny w przypadku realizacji gazyfikacji omawianego terenu.</p> <p>Informuje, że w granicach omawianego obszaru oraz wokół niego nie ma sieci gazowej średniego ciśnienia należącej do Polskiej Spółki Gazownictwa.</p>
6	10.09.2018	Zarząd Województwa Mazowieckiego w Warszawie	<p>Wnosi o uwzględnienie zadań zawartych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego - Uchwała Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 180/14 z dnia 07.07.2014 roku (DZ. Urz. Woj. Maz. z 15.07.2014 roku, poz. 6868), a w szczególności:</p> <p>- uwzględnienie przebiegu autostrady A2 w sąsiedztwie obszaru objętego sporządzeniem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Ponadto informuje, że Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjmuje podejście zintegrowane dla prowadzenia polityki rozwoju, wyznaczając obszary problemowe, które są jednocześnie obszarami funkcjonalnymi i zawierają się w obszarach strategicznej interwencji. Obszar objęty sporządzeniem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego znajduje się w obszarze problemowym-funkcyjnym występowania szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych - Obszar Metropolitalny Warszawy.</p>
7	07.09.2018	PGE Dystrybucja S.A. Oddział Warszawa	<p>Informuje, że przystępując do sporządzania zmiany Studium obejmującego w/w obszar należy stosować zasady określone w Ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. nr. 80 z 10.05.2003 r.) oraz uwzględnić:</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowę sieci energetycznej napowietrznej i kablowej średniego i niskiego napięcia oraz budowę nowych stacji transformatorowych SN/nN; - pasy dla linii średniego i niskiego napięcia oraz oświetlenia ulicznego w ciągach drogowych; - konieczność prowadzenia linii SN i nN po oddzielnych trasach - w szczególnych przypadkach dopuszcza się lokalizację linii SN i nN na wspólnej trasie; - projektowanie w istniejących liniach napowietrznych SN stacji transformatorowych słupowych (w szczególnych przypadkach dopuszcza się budowę wolnostojących stacji wewnętrznych), natomiast w istniejących liniach kablowych SN należy projektować wolnostojące stacje wewnętrzne; - zapisy ogólne dotyczące tras linii SN i nN, które umożliwiałyby ewentualne wykonanie zasilania liniami napowietrznymi jak i kablowymi. Uwaga ta dotyczy również stacji wewnętrznych i słupowych; - rezerwy terenu pod budowę nowych stacji, jeśli takie będą niezbędne do zasilania danego terenu; - dopuszczanie, na terenie obszarów chronionych, skracania wysokości lub usuwania drzew i krzewów pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi; - zakaz nasadzeń pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi drzew i krzewów tych gatunków, których naturalna wysokość może przekraczać 3m; - nakaz przycinania drzew i krzewów rosnących pod liniami elektroenergetycznymi; - zachowanie istniejących linii elektroenergetycznych wysokich napięć (WN) 110 kV, średnich napięć (SN) 15kV i niskich napięć (nN) 0,4 kV oraz istniejących stacji rozdzielczych, transformatorowych i transformatorowo-rozdzielczych WN/SN i SN/nN. <p>Szczegółowe plany zagospodarowania poszczególnych terenów powinny przewidywać rezerwację miejsc i terenu dla lokalizacji linii, stacji i przyłączy oraz innych elementów infrastruktury elektroenergetycznej niezbędnych dla zaopatrzenia lokowanych na tych terenach budynków i budowli w energię elektryczną, a także oświetlenia terenu wokół obiektów.</p> <p>Rozwój systemu zaopatrzenia w energię elektryczną ma polegać na odbudowie, przebudowie i modernizacji istniejących linii elektroenergetycznych oraz budowie nowych linii elektroenergetycznych a także na odbudowie, przebudowie, modernizacji i wymianie istniejących stacji rozdzielczych, transformatorowych i transformatorowo-rozdzielczych oraz budowie nowych stacji.</p> <p>Przyłączanie obiektów do sieci elektroenergetycznej oraz przebudowa urządzeń elektroenergetycznych, powstała w wyniku wystąpienia kolizji planu zagospodarowania działki (w tym również wynikającego ze zmiany przeznaczenia terenu) z istniejącymi urządzeniami elektroenergetycznymi będzie się odbywać w uzgodnieniu i na warunkach określonych przez właściwe przedsiębiorstwo energetyczne według zasad określonych w przepisach prawa energetycznego.</p> <p>Dla istniejących i projektowanych linii nN, SN i WN należy pozostawić odpowiednie korytarze uwzględniające wymagane przepisami odległości od innych obiektów.</p>
8	06.09.2018	Wojewódzki Sztab Wojskowy w Warszawie	Wnioskuję, aby wszelkie, projektowane stałe oraz tymczasowe objekty o wysokości równej i wyższej od 50 m n.p.t., przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, podlegały

			zgłoszeniu do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP (ul. Żwirki i Wigury 1 C, 00-912 Warszawa).
9	03.09.2018	Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	Informuje, że na terenie, dla którego przewidziana jest zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak również na terenach sąsiadujących, nie są zlokalizowane zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.
10	31.08.2018	Wydział Administracyjno-Gospodarczy Komendy Stołecznej Policji	Nie zgłasza wniosków.

II.3. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE TERENU MIASTA I GMINY GRODZISK MAZOWIECKI

II.3.1. TERENY MIESZKANIOWE

Zwarta zabudowa mieszkaniowa występuje głównie w centrum miasta, w okolicach stacji kolejowej. Ma ona w zdecydowanej większości charakter niskiej zabudowy pierzejowej, najczęściej z usługami w parterach budynków. Oddalając się od ścisłego centrum, zabudowa zmienia swój charakter – przechodząc w zabudowę mieszkaniową jednorodziną, przecinaną terenami zabudowy wielorodzinnej.

W strukturze przestrzennej terenów mieszkaniowych na obszarze miasta można wyróżnić:

- zabudowę śródmiejską mieszkaniowo - usługową ze znaczącym udziałem zabudowy starszej, sprzed 1944 r.,
- zwarte osiedla i zespoły zabudowy wielorodzinnej z lat 60-tych i 70-tych oraz 80-tych i 90-tych, o architekturze i zagospodarowaniu charakterystycznym dla okresu swego powstania,
- zorganizowane przestrzennie osiedla i zespoły zabudowy jednorodzinnej, w części jeszcze w trakcie realizacji,
- skupiska zabudowy jednorodzinnej powstałe w wyniku narastania tej zabudowy, w tym pozostałości dawnych wsi z udziałem zagród,
- rozproszoną zabudowę jednorodziną i zagrodową.

Stan zagospodarowania tych terenów jest dość zróżnicowany. Rozwiązania architektoniczne i urbanistyczne są charakterystyczne dla okresu powstania poszczególnych zespołów zabudowy i osiedli. Osiedla budownictwa wielorodzinnego cierpią na niedostatek miejsc postojowych dla samochodów. Szereg osiedli i zespołów mieszkaniowych, głównie jednorodzinnych pozostających w trakcie realizacji posiada jeszcze znaczne braki w zagospodarowaniu w zakresie ulic dojazdowych i uzbrojenia oraz ogólnodostępnych terenów zieleni. Podobne niedostatki odczuwa również znaczna część zabudowy rozproszonej.

Na obszarze wiejskim gminy dominuje zabudowa zagrodowa lokalizowana po obu stronach dróg. Wsie w północnej części gminy mają charakter typowych ulicówek o dość zwartej zabudowie, przy czym w kilku przypadkach zabudowa zagrodowa zlokalizowana jest po jednej stronie drogi (Kłudno Nowe, Kłudno Stare, Żuków, Adamów). Wsie są w większości przypadków pozostałościami wsi dworskich. We wsiach Chrzanów Mały, Chrzanów Duży zabudowa ulicowa powoli przekształca swój charakter w zabudowę mieszkaniową jednorodziną, będąc niejako kontynuacją zabudowy sąsiednich terenów Milanówka. W ostatnich latach duże zmiany w charakterze zabudowy nastąpiły na terenach wsi Natolin, wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 579. W tym rejonie rozwija się zabudowa usługowo-produkcyjna, związana z realizacją I etapu Strefy Przemysłowej.

Duże zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym terenów wiejskich obserwować można również w południowej części gminy. W tych rejonach zabudowa zagrodowa ustępuje miejsca silnie rozwijającej się zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej. Na tle innych wsi wyróżniają się dwa osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we wsiach: Książenice oraz Czarny Las, gdzie zabudowa mieszkaniowa uzupełniana jest zabudową usługową o charakterze lokalnym. W pozostałych wsiach południowej części gminy zabudowa jednorodzinna ma charakter rozproszony.

II.3.2. ROZMIESZCZENIE PRZESTRZENNE USŁUG I ADMINISTRACJI

Struktura przestrzenna usług, infrastruktury ekonomicznej i administracji w mieście składa się:

- z dużego skupiska usług i instytucji w śródmieściu,
- ze związanych z nim ciągów usługowych głównie wzdłuż ulic: 11-go Listopada, Królewskiej, Sienkiewicza i Żyrardowskiej,
- z mniejszych zespołów i ciągów usług w osiedlach mieszkaniowych.

Poza zasięgiem tej struktury pozostaje część terenów mieszkaniowych, głównie osiedli zabudowy jednorodzinnej (osiedle Chopina) oraz skupisk zabudowy jednorodzinnej w południowo-zachodniej części miasta.

Układ ten, z wyjątkiem zespołu usług w centrum Grodziska Mazowieckiego, nie tworzy czytelnego przestrzennie systemu i podlega przekształceniom oraz stopniowemu rozwojowi - ciąg usługowy wzdłuż ulicy Nadarzyńskiej. Ciągi uliczne są uzupełniane konsekwentnie usługami i modernizowane. Poprawia się również estetyka rozwiązań architektonicznych. Można także zaobserwować tendencje do łączenia funkcjonalnego i rozwijania ciągów usługowych szczególnie na głównych kierunkach rozwoju miasta.

W 2016 r.²⁾ w mieście i gminie Grodzisk Mazowiecki zarejestrowanych było 6301²⁾ podmiotów gospodarczych, natomiast w 2017 r. – 6472, 2018 r. – 6695, a w 2019 r. – 7116 (źródło: dane GUS)⁴⁾.

Dynamika powstających i likwidowanych podmiotów jest duża, przy czym zauważalny jest stały wzrost liczby działających przedsiębiorstw.

Główne zakłady przemysłowe w mieście funkcjonują na północy i zachodzie Grodziska Mazowieckiego w dwóch zwartych kompleksach przestrzennych. Północny kompleks przestrzenny ma swoją kontynuację funkcji przemysłowej we wsi Natolin, graniczącej od północy z terenami przemysłowymi miasta. Zakłady przemysłowe i produkcyjne występują również w niewielkiej liczbie rozproszone na terenie gminy.

Mimo powodowania określonych uciążliwości istniejące zakłady nie są bezpośrednio szkodliwe dla otoczenia. Część z nich jednak z uwagi na swe położenie na chronionym obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych oraz w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej powinna podlegać określonym ograniczeniom technologicznym w produkcji.

II.4. DOTYCHCZASOWE UZBROJENIE TERENU ORAZ STAN SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

II.4.1. ELEKTROENERGETYKA

II.4.1.1. Organizacja systemu.

Na terenie Grodziska Mazowieckiego nie występują źródła wytwarzania energii elektrycznej. Miasto i gmina zasilane są z jednego rejonowego punktu zasilania, którym jest stacja elektroenergetyczna¹⁾ 110/15 kV, zwana RPZ- em Grodzisk Mazowiecki. Z tej stacji wyprowadzonych jest szereg linii napowietrznych i kablowych, stanowiących sieć miejską i gminną średniego napięcia. W mieście funkcjonuje jeden system średniego napięcia 15 kV.

Sieci, głównie kablowe w centrum i na osiedlach mieszkaniowych oraz napowietrzne, na przedmieściach, doprowadzają napięcie do stacji transformatorowych, w których następuje transformacja napięcia średniego do wartości 0,4/0,23kV¹⁾, które jest napięciem sieci konsumpcyjnej i oświetleniowej.

Stacje transformatorowe na terenie miasta są w wykonaniu prefabrykowanym, wolnostojące i wbudowane w obiekty kubaturowe lub napowietrzne słupowe na obrzeżach miasta i na terenie gminy.

Sieć energetyczna, na terenie miasta i gminy jest administrowana i eksploatowana przez, PGE Dystrybucja S.A. Oddział Warszawa¹⁾, Rejon Energetyczny w Pruszkowie, Posterunek Energetyczny w Grodzisku Mazowieckim.

II.4.1.2. Powiązania z układami zewnętrznymi.

W zakresie systemu zasilającego:

Stacja RPZ posiada napowietrzne¹⁾ powiązania liniowe wysokiego napięcia 110 kV ze stacjami transformatorowymi¹⁾ w Sochaczewie i Brwinowie.

W zakresie systemu rozdzielczego:

Linie magistralne średniego napięcia pracują w układzie pętlowym, umożliwiającym zmianę sposobu zasilania w chwili awarii. Część linii wyprowadzonych jest poza teren gminy i zasilają sąsiednie miejscowości.

II.4.1.3. Zasilanie odbiorców przemysłowych.

Największe zakłady przemysłowe w mieście zasilane są własnymi liniami średniego napięcia wyprowadzonymi ze stacji 110/15 kV Grodzisk Mazowiecki¹⁾.

II.4.2. GAZOWNICTWO

Teren miasta jest zasilany gazociągiem wysokiego ciśnienia Ø 400 mm¹⁾ z kierunku południowego oraz dwoma gazociągami średniego ciśnienia z północy oraz ze wschodu.

Miasto i gmina zasilane są w gaz ziemny ze stacji redukcyjno - pomiarowych I^o oraz II° w Grodzisku Mazowieckim. Przepustowość stacji I^o wynosi 25 000 m³/dobę.

Miasto i gmina Grodzisk Mazowiecki posiadają gęstą sieć gazociągów rozdzielczych, średnio i niskoprężnych. Większa część budownictwa zasilana jest w gaz ziemny z sieci gazociągów średniego ciśnienia. Gazociągi niskiego ciśnienia o średnicach Ø 200 mm zasilają¹⁾ jedynie osiedla: Kopernika i Jaśminową w mieście. Na terenie miejscowości gminnych gaz jest rozprowadzany jedynie gazociągami średniego ciśnienia.

II.4.3. CIEPŁOWNICTWO

Budownictwo wielorodzinne, usługowe i obiekty drobnego przemysłu ogrzewane są z miejskich sieci ciepłowniczych, lokalnych kotłowni, kotłowni wbudowanych.

Budownictwo jednorodzinne posiada ogrzewanie piecowe lub własne wbudowane kotłownie na gaz lub paliwa stałe z instalacją centralnego ogrzewania.

Zakłady przemysłowe znajdujące się na terenie miasta posiadają własne kotłownie.

Miejska sieć ciepłownicza zasilana jest z dwóch źródeł ciepła:

- ciepłowni Spółdzielni Mieszkaniowej „Kopernik” o mocy 18,3 MW, opalana gazem,
- ciepłowni Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle XX - lecia” o mocy 8,7 MW, opalana gazem.

Na terenie gminy zbiorczych systemów ogrzewania jest niewiele, największy z nich znajduje się w Instytucie Doświadczalnym Roślin w Kłudzienku. Niewielkie kotłownie ogrzewające pojedyncze, duże budynki znajdują się przy szkołach.

II.4.4. ZAOPATRZENIE W WODĘ

System zaopatrzenia w wodę miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki oparty jest na trzech ujęciach wód podziemnych czwartorzędowych oraz oligoceńskich, eksploatowanych przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Grodzisku Mazowieckim. Do chwili obecnej nie wystąpiły problemy eksploatacyjne, związane z ujmowaniem wody, jednak musi być ona uzdatniana.

Poszczególne ujęcia działają jako niezależne systemy wodociągowe. Wszystkie ujęcia są monitorowane pod względem bezpieczeństwa i chronione.

- Ujęcie i stacja uzdatniania wody (SUW) „Cegielniana”, składa się z 5⁴⁾ studni czerpiących wodę z czwartorzędowego poziomu wodonośnego. Wydajność ujęcia wynosi 304 m³/h. Ujęcie zaopatruje w wodę miasto Grodzisk Mazowiecki oraz południową część gminy. Wokół ujęcia wyznaczona jest strefa ochrony bezpośredniej.
- Ujęcie i stacja uzdatniania wody (SUW) „Dąbrówka”, składa się z 2⁴⁾ studni czerpiących wodę z oligoceńskiego poziomu wodonośnego. Wydajność ujęcia wynosi 90 m³/h. Ujęcie zaopatruje w wodę północną część gminy Grodzisk Mazowiecki. Wokół ujęcia wyznaczona jest strefa ochrony bezpośredniej.
- Ujęcie i kontenerowa stacja uzdatniania wody „Wólka Grodziska”, składa się z 3 studni czerpiących wodę z oligoceńskiego poziomu wodonośnego. Wydajność ujęcia wynosi 100 m³/h. Ujęcie zaopatruje w wodę wieś Wólka Grodziska oraz zakład „Frito Lay”. Wokół ujęcia wyznaczona jest strefa ochrony bezpośredniej.
- Ujęcie i stacja uzdatniania wody (SUW) „Czarny Las”. Czerpie ona z 2 studni czwartorzędowych. Woda produkowana w tej stacji nie wymaga uzdatniania.⁴⁾

Z punktu widzenia zasobów wód podziemnych nie ma obecnie ograniczeń w zaopatrzeniu w wodę całej ludności miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki. Istniejące urządzenia stacji wodociągowych umożliwiają całkowite pokrycie obecnych potrzeb wodnych miasta. Urządzenia stacji wodociągowej jednak są sukcesywnie modernizowane.

Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Grodzisk Mazowiecki systematycznie rośnie. W samym 2019 roku powstało 13,1 km sieci wodociągowej. W roku 2020 powstało 7,9 km sieci wodociągowej.

Obecnie (rok 2021) na system dystrybucji wody w mieście i gminie Grodzisk Mazowiecki składa się z 353,1 km wodociągów (przewodów magistralnych i rozdzielczych) w tym na terenie miejskim 125,9 km, na terenie wiejskim 227,2 km⁴⁾.

Z wodociągów korzysta obecnie blisko 100%²⁾ mieszkańców miasta (123,7 km sieci⁴⁾). Pierścieniowy układ głównych magistral wodociągowych obejmujący swym zasięgiem miasto zapewnia niezawodność dostawy wody do odbiorców.

Wszystkie wsie w gminie Grodzisk Mazowiecki podłączone są do wodociągu gminnego.

Do chwili obecnej nie wystąpiły problemy eksploatacyjne związane z ujmowaniem wody, jednak musi być ona uzdatniana.

W związku z dynamicznym rozwojem gminy, konieczne jest dostosowanie istniejącego systemu wodociągowego do rosnącego zapotrzebowania na wodę. Związane jest to z budową dodatkowych przewodów wodociągowych, pompowni wodociągowych, ujęć wody i systemu jej uzdatniania. Inwestycje mające na celu rozwój możliwości produkcji i dystrybucji wody uwzględnione są w wieloletnim planie inwestycyjnym.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. jest w trakcie wdrażania systemu GIS (systemu Informacji geograficznej), który pozwala na lepsze zarządzanie sieciami wodociągowymi i kanalizacyjnymi na etapie planowania inwestycji jak i eksploatacji sieci. Jest to również narzędzie wspomagające. Modelowanie hydrauliczne umożliwia wyliczanie przybliżonych ciśnień i przepływów na istniejącej sieci wodociągowej oraz pozwala na symulowanie pracy sieci według zadanych założeń.⁴⁾

II.4.5. ODPROWADZENIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

Zarządcą sieci kanalizacyjnej na terenie miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki jest Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Grodzisku Mazowieckim.

W mieście Grodzisk Mazowiecki istnieje rozdzieleny system kanalizacji. Długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Grodzisk Mazowiecki systematycznie rośnie, obecnie długość tej sieci eksploatowanej przez MPWiK Sp. z o.o. na terenie miasta i gminy wynosi łącznie 171,3 km.⁴⁾ (stan na koniec roku 2020 r., źródło: ZWiK.). Siecią kanalizacyjną jest objęta centralna, północna, południowa i wschodnia część miasta, łącznie 108 km⁴⁾ kolektorów sanitarnych i kanałów ulicznych. W większości skanalizowanej części miasta sieć kanalizacji sanitarnej jest grawitacyjna.

Na terenie gminy niewielka sieć kanalizacji sanitarnej znajduje się w miejscowościach: Wólka Grodziska, Kady i Natolin ⁴⁾ (...) Chrzanów Duży, Kałużczyn, Odrano Wola, Szczęsne, Opypy, Czarny Las, Janinów, Adamowizna, Mościska, Radonie, Książenice PGR, Książenice, Urszulin PGR, Chlebnia, Kłudno Stare. (...)⁴⁾

⁴⁾ (...)

Na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną w mieście i gminie, ścieki są gromadzone w zbiornikach bezodpływowych ⁴⁾ lub oczyszczane w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Ścieki prowadzone kanalizacją sanitarną odprowadzane są do gminnej oczyszczalni ścieków we wsi Chrzanów Duży. Obiekt ten przekazany został do eksploatacji w 1989 r. Jest to mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, o przepustowości 21 000 m³/dobę. Redukcja zanieczyszczeń wynosi 95%. Tu także trafiają ścieki dowożone przez tabor asenizacyjny. Oczyszczone ścieki zrzucają się do rzeki Rokitnicy. Spełniając standardy określone w pozwoleniu wodnoprawnym na odprowadzanie ścieków. ⁴⁾

Zgodnie z Porozumieniem Komunalnym prawo do korzystania z oczyszczalni mają gminy Grodzisk Mazowiecki, Milanówek, Brwinów, Podkowa Leśna.

Sieć kanalizacji deszczowej znajduje się w części głównych ulic Grodziska Mazowieckiego. Wody opadowe są odprowadzane siecią bez podczyszczania do najbliższych cieków powierzchniowych, niemniej zlewnia kanału deszczowego w ul. Nadarzyńskiej z wylotem do rzeki Rokicianki posiada separator substancji ropopochodnych zablokowany z osadnikiem.

II.4.6. UNIESZKODLIWIANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH

W 1997 r. na terenie oczyszczalni ścieków wybudowano kompostownię stałych odpadów komunalnych. Wydajność obiektu wynosi 100- 120 t/dobę. Do kompostowni oprócz odpadów komunalnych trafia także osad z oczyszczalni. Kompost składowany jest w Krańciczej Woli, na składowisku balastu pokompostowego.

Uzyskiwany kompost posiada odpowiedni skład mikrobiologiczny i chemiczny, jednak ze względu na dużą zawartość szkła i folii nie może być stosowany w rolnictwie.

II.4.7. TELEKOMUNIKACJA¹⁾

Na terenie miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki zasilanie odbywa się z centrali w Grodzisku Mazowieckim. Miasto i Gmina Grodzisk Mazowiecki posiada dobre połączenia z innymi miejscowościami z całego kraju oraz z zagranicą. Prowadzona jest sukcesywna rozbudowa sieci telekomunikacyjnej na terenach wiejskich. Na terenie gminy i miasta zlokalizowane są stacje bazowe telefonii komórkowych budowane w celu zyskania sprawniejszych połączeń sieciowych. Instalacje te są źródłem emisji promieniowania elektromagnetycznego do środowiska, a częstotliwość emisji waha się w granicach od 30 kHz do 300 GHz. Pola elektromagnetyczne są jednak wypromieniowywane na bardzo dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla ludzi. ¹⁾

II.5. UKŁAD I URZĄDZENIA KOMUNIKACYJNE ⁴⁾

II.5.1. UKŁAD DROGOWO – ULICZNY

Układ drogowo-uliczny miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki składa się z 203,0 km ⁴⁾ dróg publicznych, w tym 94,5 km ⁴⁾ o nawierzchni twardej (bitumicznej, z kostki, bruku i płyt betonowych) (stan na 31.12.2019 r., źródło: dane pozyskane z Urzędu Miasta) ⁴⁾.

Grodzisk Mazowiecki położony jest na skrzyżowaniu dróg wojewódzkich o znaczeniu regionalnym. W jego skład wchodzi następujące drogi:

- nr 579 (w mieście: ulice Traugutta, Matejki, Okulickiego, Sienkiewicza, Żyrardowska, Chełmońskiego) o przebiegu: Kazuń Polski (droga nr 7 Warszawa- Gdańsk) – Leszno – Błonie (droga nr 2 Warszawa - Poznań) – Grodzisk Mazowiecki – Radziejowice (droga nr 8 Warszawa – Wrocław, Katowice), droga stanowi ważne połączenie pomiędzy drogami krajowymi zbiegającymi się w Warszawie oraz rejonami i miastami województwa położonymi bezpośrednio na zachód od Warszawy,
- nr 719 (ulice Królewska, Sienkiewicza, Żyrardowska) o przebiegu: Warszawa (Al. Jerozolimskie) – Pruszków – Grodzisk Mazowiecki – Żyrardów (droga nr 50 Sochaczew – Mińsk Mazowiecki) – Kamion (droga nr 70 Łowicz – Skierniewice – Huta Zawadzka), droga ta jest najważniejszym połączeniem drogowym dla miejscowości położonych w silnie zurbanizowanym paśmie rozciągającym się wzdłuż linii kolejowych Warszawa – Grodzisk Mazowiecki, umożliwiając połączenia tych miejscowości z Warszawą oraz pomiędzy nimi.

Drogi wojewódzkie zapewniają najważniejsze powiązania zewnętrzne Grodziska Mazowieckiego, prowadzą ruch tranzytowy, obsługują powiązania wewnętrzne miasta i gminy oraz zlokalizowane przy nich zagospodarowanie.

Kolejne pod względem ważności powiązania zewnętrzne, a także wewnętrzne miasta i gminy, zapewniają następujące drogi powiatowe:

- 1501W - Urszulin – Stara Wieś (klasa Z);
- 1502W - Książenice – Żółwin – Podkowa Leśna (klasa Z);
- 1503W - Grodzisk Mazowiecki – Sierzeń - Ojrzanów (klasa G);
- 1504W - Adamowizna – Opypy – Milanówek (klasa Z);
- 1505W - Grodzisk Mazowiecki – Józefina (klasa Z);
- 1506W - Kozerki – Czarny Las – Mościska ⁴⁾ (klasa L);
- 1507W - Grodzisk Mazowiecki – Izdebn Kościelne Cegłów ⁴⁾ Boża Wola – Bramki Ludne ⁴⁾ (klasa Z);
- 1508W - Izdebn Kościelne – Chlebnia do drogi nr 579 (klasa L);
- 1509W – Chrzanów Duży – Żuków – Czubin (klasa Z);
- 1510W – ⁴⁾ Stare Kłudno – Żuków (klasa L);
- 1512W - Żuków – Milanówek (klasa L);
- 1515W – Kopiska ⁴⁾ Jaktorów –Maruna - Makówka (klasa Z);
- 1526W – Grodzisk Mazowiecki – ul. 3-go Maja- Milanówek ul. Dębowa ⁴⁾ (klasa Z).

Powyższe drogi powiatowe łączą funkcję prowadzenia ruchu ponadlokalnego i lokalnego z obsługą przyległego zagospodarowania. Pozostałe drogi powiatowe oraz drogi gminne służą głównie połączeniom wewnętrznym omawianego obszaru.

Wszystkie drogi wojewódzkie oraz powiatowe o nawierzchni twardej są drogami jedno-jezdniowymi z nawierzchnią bitumiczną. Wśród dróg gminnych część nawierzchni twardych stanowią płyty betonowe. Stopień wyposażenia dróg w nawierzchnie twarde w mieście i gminie jest zróżnicowany. Wszystkie drogi powiatowe i prawie połowa dróg gminnych w mieście posiadają nawierzchnie twarde. W gminie nawierzchnie twarde posiada 90% dróg powiatowych i 48% ⁴⁾ dróg gminnych.

Uwzględniając istniejące kategorie dróg, ich funkcje, zakres obsługi ruchu i zagospodarowania oraz wyposażenie i parametry techniczne dla potrzeb niniejszego studium, które będzie pełnił funkcje koordynujące w stosunku do sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dokonano podziału istniejących dróg na klasy. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 124⁴⁾) przez klasę drogi rozumie się przyporządkowanie drodze odpowiednich parametrów technicznych, wynikających z jej cech funkcjonalnych. Zasadniczy problem przy przypisywaniu klas drogom istniejącym, stanowi niepełne dostosowanie parametrów technicznych dróg do funkcji przez nie pełnionych. Im ważniejsza funkcja drogi w obsłudze ruchu, szczególnie o zasięgu ponadlokalnym i im większy ruch, tym wyższa powinna być klasa drogi i większe wymagania w stosunku do jej parametrów technicznych i mniejszy zakres obsługi przyległego zagospodarowania. Problem niedostosowania parametrów technicznych do funkcji, pełnionych przez drogę, szczególnie ostro występuje w przypadku odcinków dróg wojewódzkich, przebiegających przez obszary zabudowane. Obydwie drogi zaliczono do klasy dróg głównych, mając jednocześnie świadomość, że nie wszystkie parametry i cechy użytkowe tych dróg w pełni odpowiadają wymaganiom. Dotyczy to w szczególności odległości między skrzyżowaniami, niewystarczającego wydzielenia ruchu pieszego i rowerowego, dużej liczby zjazdów do zagospodarowania. W przypadku drogi nr 719, ze względu na funkcje i stosunkowo dobre parametry na znacznych odcinkach, powinna ona mieć klasę drogi głównej, w stanie istniejącym taką klasę mógłby mieć, co najwyżej odcinek tej drogi pomiędzy ul. Chełmońskiego i Jaktorowem. Większość dróg powiatowych zaliczono do klasy dróg zbiorczych, podobnie jak wybrane drogi gminne. Są to drogi pełniące istotną rolę w obsłudze powiązań zewnętrznych gminy, najważniejszych wewnętrznych oraz jednocześnie prowadzące komunikację autobusową. Pozostałe drogi publiczne są drogami lokalnymi i dojazdowymi. Klasyfikacja dla stanu istniejącego może się zmienić przy ustalaniu kierunków rozwoju gminy, w szczególności w przypadku zmiany przebiegu drogi lub zmiany jej funkcji w wyniku przewidywanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i rozwoju ponadlokalnej sieci drogowej.

Największe natężenie ruchu występuje na drogach wojewódzkich, szczególnie na wschodnim odcinku drogi nr 719 (ul. Królewskiej) i nakładających się na siebie przebiegach dróg nr 579 i 719 tj. na ul. Sienkiewicza. Dla dróg powiatowych i gminnych brak jest danych o potokach ruchu. Duże natężenie występuje na odcinkach dróg powiatowych, przebiegających w centralnej części miasta oraz na drogach dojazdowych do dworca kolejowego. Wynika to ze zlokalizowania tam również końcowych przystanków autobusowych i koncentracji obiektów handlowych i usługowych. Na centralnych odcinkach dróg nr 579 i 719 okresowo następuje wyczerpanie się przepustowości. Pozwala to na wyciągnięcie podstawowego wniosku dla rozwoju systemu drogowego miasta o potrzebie budowy obwodnic w ciągach obydwu dróg wojewódzkich, ponieważ istniejące szerokości jezdni nie są w stanie przenieść prognozowanego ruchu, a z uwagi na istniejące zagospodarowanie ich poszerzenie jest niemożliwe. Zwiększenie ruchu na terenach intensywnie zagospodarowanych, oznaczałoby także znaczne zwiększenie uciążliwości dróg.

Elementami krytycznymi układu drogowego są:

- odcinki dróg wojewódzkich na terenach zabudowanych, ze względu na wielkość ruchu i zagrożenia bezpieczeństwa oraz nadmierny zakres obsługi zagospodarowania,
- skrzyżowania dróg wojewódzkich.

Istotnym mankamentem jest także niedostateczne wyposażenie dróg lokalnych i dojazdowych w nawierzchnie twarde.

II.5.2. KOMUNIKACJA PUBLICZNA

II.5.2.1. Komunikacja kolejowa

Przez Grodzisk Mazowiecki przebiega linia kolejowa o znaczeniu państwowym: Warszawa Zachodnia – Koluszki – Częstochowa – Zawiercie – Katowice. Na odcinku Warszawa – Grodzisk Mazowiecki prowadzi wyłącznie ruch osobowy dalekobieżny oraz ruch towarowy, na pozostałym odcinku wszystkie rodzaje ruchu. Na stacji Grodzisk Mazowiecki bierze także początek linia znaczenia państwowego: Grodzisk Mazowiecki – Włoszczowa – Zawiercie tzw. Centralna Magistrala Kolejowa; prowadzi ona wyłącznie pociągi pasażerskie dalekobieżne i towarowe. Obydwie linie są dwutorowe i zelektryfikowane.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1043 z późn. zm.)⁴⁾ linie kolejowe dzielą się na linie o znaczeniu państwowym, wojewódzkim i pozostałe. Wykaz linii o znaczeniu państwowym został ustalony i opublikowany w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym⁴⁾ (Dz. U. z 2019 r., poz. 899, z późn. zm.)⁴⁾, brak jest natomiast wykazu linii kolejowych o znaczeniu wojewódzkim, do których, z racji swoich funkcji powinny być zaliczone linie Warszawa Wschodnia – Grodzisk Mazowiecki i WKD.

Ponadto zgodnie z Decyzją Nr 3 Ministra Infrastruktury z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych, tereny kolei stanowią tereny zamknięte – dla nich nie sporządza się miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (dokument ten ⁴⁾ aktualnie nie obowiązuje)¹⁾.

II.5.2.2. Komunikacja autobusowa

Głównym węzłem komunikacji miejskiej jest dworzec kolejowy, gdzie przebiegają lub rozpoczynają się wszystkie linie autobusowe. Miejska komunikacja autobusowa dobrze obsługuje tereny intensywnie zagospodarowane, natomiast pozostałe na tyle, na ile pozwala na to układ dróg utwardzonych. Częstotliwość kursowania dostosowana jest do wielkości zapotrzebowania na przewozy, szczególnie do pracy i nauki. Komunikacja autobusowa pełni istotną rolę w dojazdach do dworca kolejowego, skąd można kontynuować podróż pociągiem.

Większość przystanków komunikacji miejskiej nie jest wyposażona w zatoki. Pętle i przystanki końcowe są często tylko prowizorycznie utwardzone.

W 2019 r. komunikacja miejska obejmowała 13 linii oraz zostało podpisane porozumienie z gminą Błonie w sprawie przedłużenia komunikacji do Błonia (źródło: Raport o stanie Gminy Grodzisk Mazowiecki za 2019 r.).⁴⁾

Komunikacja autobusowa PKS pełni rolę drugorzędną w obsłudze powiązań wewnątrz miasta i gminy, jest natomiast istotna dla połączeń z sąsiednimi gminami oraz w dojazdach z nich do stacji kolejowej. Węzłem tej komunikacji jest również dworzec kolejowy.

II.5.3. TRANSPORT ŁADUNKÓW

Znaczna część ruchu ciężarowego na terenie miasta i gminy to ruch tranzytowy, który odbywa się na drogach wojewódzkich.

Źródła i cele ruchu ciężarowego w obszarze miasta skupione są po północnej stronie linii kolejowej. Są to duże obiekty przemysłu farmaceutycznego, spożywczego, urządzeń mechanicznych i pomiarowych oraz obiekty magazynowe i logistyczne. Charakter tych obiektów (produkcja, magazynowanie i usługi spedycyjne) wymaga dobrej obsługi transportem drogowym, szczególnie dobrej dostępności do sieci drogowej. Istniejący układ drogowy, z licznymi ograniczeniami w przepustowości i możliwości ruchu samochodów ciężarowych, tylko w niewielkim stopniu odpowiada temu zapotrzebowaniu.

W północnej części miasta źródła i cele ruchu ciężkiego zlokalizowane są przede wszystkim wzdłuż dróg wojewódzkich, są to m.in. duże obiekty handlowo-usługowe i bazy transportowe.

W dni targowe istotnym problemem jest zwiększony ruch pojazdów dostawczych w rejonie centrum i targowiska miejskiego przy ul. Montwiłła.

Na terenie gminy główne obiekty wymagające obsługi pojazdami ciężarowymi (przemysł, obsługa rolnictwa) zlokalizowane są przy istniejących drogach wojewódzkich i powiatowych.

Transport kolejowy odgrywa znacznie mniejszą rolę w obsłudze transportu ładunków na terenie miasta. Obsługę w tym zakresie zapewniają bocznice kolejowe, włączone do stacji Grodzisk Mazowiecki oraz znajdujące się na niej, tory i rampy ogólnładunkowe.

II.5.4. RUCH PIESZY I ROWEROWY

Ruch pieszy na ulicach w centrum miasta i na terenach zabudowy wielorodzinnej odbywa się na wydzielonych chodnikach.

W centrum miasta znajdują się dwie ulice, przeznaczone wyłącznie dla ruchu pieszego, z dopuszczeniem ruchu pojazdów zaopatrzenia i służb miejskich. Ulicami tymi są ul. 11 Listopada, stanowiąca reprezentacyjny ciąg handlowo-usługowy miasta oraz ul. Kościelna, funkcjonująca wyłącznie jako przejście dla pieszych.

Cześć odcinków wylotowych dróg układu podstawowego (głównych i zbiorczych) oraz większość dróg w gminie nie posiada chodników, co stwarza duże zagrożenie dla bezpieczeństwa pieszych.

Obecnie w gminie Grodzisk Mazowiecki trwa rozbudowa sieci ścieżek rowerowych. Można już korzystać ze ścieżek biegnących pomiędzy Grodziskiem Mazowieckim i Milanówkiem (wzdłuż ul. Królewskiej na odcinku od ul. Orzeszkowej do granicy z Milanówkiem), Grodziskiem Mazowieckim i wsią Kałęczyn oraz z wybudowanego odcinka we wsi Natolin. Realizowane są już kolejne o przebiegu: Grodzisk Mazowiecki – Kozierki oraz Janinów - Mościska. Ścieżki będą również powstawać przy okazji budowy nowych dróg. W 2018 r. długość ścieżek rowerowych w gminie wynosiła 14,4 km (źródło: dane GUS). Natomiast wg danych z UM Grodzisk Mazowiecki na koniec 2020 roku było to ok 17,3 km wybudowanych i odebranych ścieżek rowerowych.⁴⁾

II.5.5. PARKOWANIE POJAZDÓW

Problemy z parkowaniem pojazdów – niedostateczna liczba miejsc postojowych oraz nieprawidłowe parkowanie, występują w centrum miasta w dojazdach do handlu i usług oraz na terenach osiedli zrealizowanych w latach 50-70 tj. nieuwzględniających obecnego poziomu motoryzacji. W rejonie dworca kolejowego PKP w mieście wprowadzono parkowanie płatne.

Na terenie gminy systematycznie budowane są nowe parkingi na terenach najbardziej ich wymagających.⁴⁾

II.5.6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWYCH USTALEŃ PLANISTYCZNYCH I PLANOWANYCH INWESTYCJI ZNACZENIA PONADLOKALNEGO

Obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy przewidują realizację obwodnic miasta Grodziska mazowieckiego: południowej i zachodniej, znajdujących się w ciągu dróg wojewódzkich, a także dróg zbiorczych i lokalnych, dla usprawnienia powiązań zewnętrznych i wewnętrznych oraz obsługi nowego zagospodarowania.

Przez północną część gminy przeprowadzona została autostrada A-2 w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym o przebiegu: granica z Republiką Federalną Niemiec - Poznań – Łódź – Warszawa – granica z Białorusią. Na terenie gminy autostrada posiada⁴⁾ (...) węzeł z drogą nr 579.²⁾

II.5.7. OCENA FUNKCJONOWANIA I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU SYSTEMU TRANSPORTOWEGO MIASTA I GMINY

Do podstawowych problemów funkcjonowania systemu transportowego miasta i gminy należą:

- zlokalizowanie węzła drogowego znaczenia ponadlokalnego w centrum miasta w obszarze o najwyższej intensywności zagospodarowania,
- niezhierarchizowany układ drogowy – drogi prowadzące intensywny ruch tranzytowy obsługują jednocześnie przyległą zabudowę,
- złe warunki ruchu i jego bezpieczeństwa, przede wszystkim na drogach układu podstawowego tj. wojewódzkich i części powiatowych,
- wyczerpująca się przepustowość centralnych odcinków dróg wojewódzkich,
- brak tras obwodowych dla ruchu regionalnego,
- zagrożenie bezpieczeństwa „niechronionych użytkowników ruchu” (pieszych i rowerzystów) z uwagi na duże natężenie ruchu i braki w wyposażeniu w chodniki i ścieżki rowerowe,
- trudności w dostosowaniu parametrów technicznych i użytkowych niektórych odcinków dróg głównych i zbiorczych w zakresie dostępności do drogi i obsługi przyległego zagospodarowania oraz odległości pomiędzy skrzyżowaniami,
- niedostateczne wyposażenie dróg powiatowych i gminnych w nawierzchnie twarde,

- nie w pełni zadawalające warunki obsługi komunikacją zbiorową na obszarach zabudowy jednorodzinnej i wiejskiej oraz pozbawionych wystarczającej sieci dróg utwardzonych; braki w wyposażeniu w zatoki i pętle,
- okresowe trudności w parkowaniu pojazdów w centrum miasta.

Uwarunkowaniami sprzyjającymi rozwojowi gminy są:

- położenie przy liniach kolejowych, mogących zapewnić dobre warunki dojazdu do pracy i nauki, szczególnie do Warszawy,
- zrealizowana na terenie gminy autostrada A-2, wraz z węzłem na terenie gminy, w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym
- rezerwy terenu w planach miejscowych dla rozbudowy układu drogowego,
- dogodne powiązania z siecią dróg krajowych i wojewódzkich, po wybudowaniu obwodnic,
- dobra dostępność centrum miasta i innych terenów zurbanizowanych po przeniesieniu części ruchu na obwodnicę,
- rezerwy przepustowości w układzie drogowym, które pojawią się po wybudowaniu obwodnic,
- możliwości budowy jezdni twardych oraz chodników i ścieżek rowerowych z uwagi na wystarczającą w większości szerokość pasów drogowych.

Zagrożeniami dla rozwoju mogą być:

- opóźnienia w rozbudowie i modernizacji układu drogowego,
- niedostatek środków finansowych na rozwój i utrzymanie sieci drogowej oraz komunikacji publicznej,
- konflikty społeczne i ekologiczne, ujawniające się przy modernizacji i rozbudowie układu drogowego.

II.6. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W TYM ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI, JAKOŚCI I ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

II.6.1. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

II.6.1.1. Świat roślin

⁴⁾ (...)

W oparciu o opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Grodzisk Mazowiecki (mgr M. Paszkowska, mgr inż. E. Trębińska, marzec 2012 r.) północna część gminy to siedlisko żywnych subkontynentalnych grądów, w dolinach niedużych cieków – łągi jesionowo - wiązowe, południowa część gminy natomiast posiada bardziej urozmaiconą rzeźbę, którą charakteryzuje mozaikowa struktura krajobrazów roślinnych. Tworzą ją grądy ubogie i bory mieszane. Na zwymionych pagórkach występują w części wierzchołwin niewielkie powierzchnie borów sosnowych świeżych. Sporadycznie występują siedliska łągów jesionowo - olszowych oraz siedliska olsu. ⁴⁾

Podczas badań terenowych, przeprowadzonych na użytek opracowania programu ochrony środowiska dla gminy Grodzisk Mazowiecki, na obszarze gminy wykryto dotychczas ponad 260 gatunków roślin naczyniowych, w tym 55 drzew, krzewów i krzewinek. Potencjalne znaczenie gospodarcze ma 20 - 30% stwierdzonych gatunków.

W gminie Grodzisk Mazowiecki lasy zajmują 7,2 % powierzchni gminy (stan na 1 stycznia 2020 r., dane pozyskane z Urzędu Miasta).⁴⁾

II.6.1.2. Świat zwierząt

W trakcie wizji terenowej i wcześniejszych badań na terenie gminy (lata 1999 - 2006) oraz na podstawie dostępnego piśmiennictwa można przyjąć, że na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki występuje, co najmniej 150-160 gatunków zwierząt kręgowych. Stwierdzono 126 gatunków ptaków w tym 109 lęgowych i prawdopodobnie lęgowych oraz 43 zimujące, 8 ssaków, 7 płazów i gadów.

W opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Grodzisk Mazowiecki (mgr M. Paszkowska, mgr inż. E. Trębińska, marzec 2012 r.) wskazano, że występująca na obszarze gminy mozaika krajobrazów stanowi zespół charakterystycznych, ale też przenikających się biotopów gatunków zwierząt bytujących i migrujących. W podziale na grupy siedliskowe zwraca uwagę w gminie Grodzisk Mazowiecki przewaga ptaków mozaiki środowiskowej nad gatunkami środowisk wodnych. W typowym dla gminy krajobrazie spotkać można ptaki związane z siedliskami terenów rolnych otwartych, terenów otwartych wilgotnych i podmokłych, z zaroślami, a także terenów podmokłych z bujną roślinnością niską. Ponadto duża ilość i powierzchnia stawów rybnych, drobnych zbiorników wodnych, cieków i rowów przyczynia się do znacznej różnorodności gatunków ptaków wodno - błotnych, wodnych, żyjących i żerujących w trefie brzegowej, na terenach łąk i zadrzewień przybrzeżnych. ⁴⁾

W faunie kręgowców występują przede wszystkim gatunki charakterystyczne dla mozaikowego krajobrazu rolniczego (dominacja terenów otwartych, pól, łąk, pastwisk z zakrzewieniami i zadrzewieniami śródpolnymi).⁴⁾

II.6.1.3. Ocena warunków fizjograficznych

Gmina Grodzisk Mazowiecki jest położona na Nizinie Środkowo-Mazowieckiej, na styku Równiny Błońskiej i Wysoczyzny Rawskiej. Przypowierzchniowa warstwa ziemi jest zbudowana przez podstokowe polodowcowe stożki napływowe w stadium schyłkowej erozji (w części centralnej), wysoczyzny morenowe (w części południowej), równiny erozyjno-denudacyjne w części północnej. Lokalnie występują utwory akumulacji rzecznej w dolinach erozyjnych, kemy, zagłębienia wytopiskowe i torfowiska. W okolicach Starego i Nowego Kłudna występują słabo widoczne w terenie pola piasków wydmowych. Powierzchnia gminy opada łagodnie w kierunku północnym. Najwyżej położone punkty gminy znajdują się w okolicach Chawłowa (141,3 m n.p.m. i 143,8 na granicy gminy) oraz Marynina (143,8 m n.p.m.), a najniższy w korycie rzeki Rokitnicy między Żukowem i Kotowicami (z gminy Brwinów 88,6 m n.p.m.).

Na terenach użytkowanych rolniczo dominują gleby płowe i brunatne wytworzone z glin morenowych i piasków gliniastych mocnych. Często spotyka się formy z oglejeniem. W obniżeniach terenowych występują gleby torfiaste i murszaste wytworzone z torfów niskich oraz czarne ziemie bagienne. Pod lasami stwierdzono gleby brunatne w przypadku drzewostanów liściastych (lasy i parki głównie w północnej części gminy) oraz bielcowe i rdzawe porośnięte przez drzewostany iglaste w południowej części gminy. Na obszarach zabudowanych i komunikacyjnych powierzchnia ziemi oraz gleba zostały znacznie przekształcone. Często w sposób uniemożliwiający zdiagnozowanie pierwotnie występującej gleby i skały macierzystej.

Wody powierzchniowe obejmują kilkadziesiąt małych cieków wodnych o przepływach średnich 0,1-1,0m/s i maksymalnych 1-10m/s (cieki naturalne uregulowane i rowy melioracyjne) odprowadzających wody do Pisi Tucznej albo Utraty, kilkadziesiąt stawów i sadzawek, 2 duże kompleksy nie użytkowanych obecnie stawów rybnych (Chlebnia i Kraśnicza Wola). Koryta cieków wodnych mają przekroje poprzeczne do 6 m² (Rokicianka w Parku Skarbków, Mrowna na granicy Grodziska Mazowieckiego i Chlebni), rzadko do 10 m² (dopływ Pisi Tucznej przy stawach w Kraśniczej Woli), najczęściej w granicach 1,0-2,0 m². Dział wodny między dorzeczem Pisi Tucznej i Utraty przebiega na linii Adamowizna – Chełmonie – Kałużyn - Wólka Grodziska – Dąbrówka – Nowe Kłudno. Odczyn wód płynących (pomiar na Rokiciance, Rokitnicy, Mrownie, przy stawach w Kraśniczej Woli) jest słabo kwaśny: pH 6,2 - 6,5.

Wody podziemne zalegają płytko, nierzadko 0,5-1,0 m ppt. a w zimowo-wiosennej porze roku na powierzchni terenu. Wynikiem płytkiego pierwszego poziomu wodonośnego jest duża ilość stawów i sadzawek. Zasobność wód w utworach czwartorzędowych jest niska: poniżej albo nieznacznie powyżej 50 m³/24h/km², co odpowiada wydajności od kilku do kilkunastu m³/ujęcie. Mineralizacja płytkich wód gruntowych zawiera się między 0,15-0,60 g/L i jest większa w północnej części gminy. W północnej części przy granicy z gminą Błonie, na głębokości 200-600 m ppm zalegają wody solankowe w utworach z górnej kredy.

Teren gminy znajduje się w zachodniej części regionu klimatycznego mazowiecko - podlaskiego. Średnia temperatura lipca wynosi +18°C a temperatura stycznia – 2,5°C. Opad roczny to 525 - 550 mm, a liczba dni z opadem >0,1 mm wynosi 150-155. Usłonecznienie roczne zawiera się między 1600 i 1650 godzin. Okres wegetacyjny trwa około 215 dni, a okres bezprzymrozkowy 170 dni. Dominują wiatry z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego. Średnia roczna prędkość wiatru zawiera się między 3 i 4 m/s.

II.6.2. STAN I ZAGROŻENIE DLA ŚRODOWISKA

Wg obowiązującego Programu Ochrony Środowiska na lata 2015-2020 z perspektywą do roku 2024 dla gminy Grodzisk Mazowiecki przyjętego uchwałą nr 283/2015 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 15 grudnia 2015 r.⁴⁾ (...).

II.6.2.1. Powietrze

Emisja do atmosfery pyłów i gazów na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki w skali regionu nie jest wyjątkowo duża. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 roku w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 914) gmina Grodzisk Mazowiecki znajduje się w strefie mazowieckiej (PL 1404). Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) w 2017 roku województwo mazowieckie zajmowało odpowiednio czwarte i trzecie miejsce w kraju pod względem emisji substancji gazowych oraz pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych. prowadzone w województwie mazowieckim badania jakości powietrza pokazują, że największe stężenia monitorowanych zanieczyszczeń występują na terenach zurbanizowanych. Na obszarach miejskich duży wpływ na wielkość poziomów stężeń mają zanieczyszczenia pochodzące z komunikacji, natomiast na obszarach pozamiejskich zanieczyszczenia pochodzące z niskiej emisji powierzchniowej, które bardzo często migrują również do obszarów zurbanizowanych. W rejonach, w których występuje indywidualne ogrzewanie domów i mieszkań, szczególnie wysokie są stężenia zanieczyszczeń pyłowych i benzo(a)pirenu. Stężenia prawie wszystkich mierzonych związków chemicznych mieściły się w przedziałach dopuszczalnych. Najczęściej notowano przekroczenia dopuszczalnych wartości w przypadku pyłu: PM10 i PM2,5. (źródło: Raport o stanie środowiska w województwie

mazowieckim w 2017 r.)⁴⁾

Obecnie na terenie powiatu grodziskiego nie są zlokalizowane stacje pomiarowe stanu jakości powietrza Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.⁴⁾ (...) Tym samym w ostatnich latach brak jest szczegółowych danych dotyczących stanu jakości powietrza na terenie powiatu, a co za tym idzie również gminy Grodzisk Mazowiecki.

Z uwagi na brak stacji pomiarowych na terenie gminy nie jest możliwe określenie stanu jakości powietrza atmosferycznego. Tym niemniej, na podstawie przeprowadzanych wrywkowych kontroli zakładów prowadzonych przez MWIOS można przyjąć, że gmina nie należy do szczególnie zagrożonych tym rodzajem zanieczyszczenia. Największą emisją zanieczyszczeń do powietrza zlokalizowaną na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki jest emisja nieorganizowana:

- transport,
- ogrzewanie budynków,
- kotłownie indywidualne w sektorze ogrodnictwym, przemysłowym,
- pożary,
- produkcja rolna.

Zgodnie z obowiązującym programem ochrony środowiska (Program Ochrony Środowiska na lata 2015-2020 z perspektywą do roku 2024 dla gminy Grodzisk Mazowiecki przyjęty uchwałą nr 283/2015 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 15 grudnia 2015 r.) emisja punktowa na terenie Grodziska Mazowieckiego wiąże się z kotłowniami osiedlowymi oraz zakładami przemysłowymi, natomiast główną przyczyną emisji powierzchniowej są kotłownie indywidualnych gospodarstw domowych. Emisja liniowa związana jest z komunikacją, gdzie obserwuje się stale rosnący udział transportu samochodowego.⁴⁾

⁴⁾(...). Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że na terenie powiatu grodziskiego największe skupisko zakładów zlokalizowane jest na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki. Zakłady te stanowią emisję zorganizowaną.

⁴⁾ (...)

Tabela. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w Gminie Grodzisk Mazowiecki⁴⁾

Rodzaje zanieczyszczeń [t/r]	2018	2019
ogółem	2827	3490
tlenki azotu	2	2
tlenek węgla	24	2
dwutlenek węgla	2785	3425

Źródło: dane GUS

II.6.2.2. Wody

Wody powierzchniowe na terenie Grodziska Mazowieckiego, rzeki nie są poddane lokalnemu systematycznemu monitoringowi (ocenie jakości) wód powierzchniowych m.in. i z tej przyczyny klasyfikuje się je jako wody pozaklasowe. Jedynie w ramach programu regionalnego od kilku lat prowadzony jest monitoring przez Mazowiecki Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie.

Jedynym odcinkiem, znajdującym się w zasięgu powiatu grodziskiego, na którym prowadzone są przez WIOŚ pomiary monitoringowe jakości wody powierzchniowej jest odcinek rzeki Rokitnicy (zgodnie z klasyfikacją i oceną stanu jcw p rzek z 2017 r.) od źródeł do Zimnej Wody, który, w odniesieniu do JCWP został sklasyfikowany jako zły stan wód. (źródło: ocena stanu/potencjału ekologicznego lub/oraz stanu chemicznego wykonana w 87 jednolitych częściach wód (JCW) przebadanych w 2017 r., WIOŚ).⁴⁾

⁴⁾(...).

Na rzekach średnie odpływy jednostkowe zawierają się w granicach 1-2 dm³/s km². Cieki charakteryzują się małymi przepływami, które okresowo w sezonie letnim wysychają.

⁴⁾(...).

Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki, wody podziemne ujęte do eksploatacji pochodzą z utworów czwartorzędowych i trzeciorzędowych, poziom czwartorzędowy stanowi główny poziom użytkowy. Poziom ten charakteryzuje się zmienną głębokością występowania wód, różną miąższością, zmiennym stopniem izolacji od wpływów czynników powierzchniowych, jak również wydajnością eksploatacyjną.

Woda zarówno na potrzeby socjalno – bytowe jak i gospodarze jest pobierana na terenie gminy z ujęć podziemnych.

W 2017 r. w ramach monitoringu jakości śródładowych wód podziemnych w województwie mazowieckim wykonano badania na terenie powiatu grodziskiego w miejscowości Musuły, na podstawie których sklasyfikowano wody w 2016 r. do klasy II – wody dobrej jakości (źródło: WIOŚ).⁴⁾

II.6.2.3. Hałas

Do głównych źródeł uciążliwości akustycznej na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki należą:

- źródła punktowe (związane z działalnością gospodarczą – przemysłową, rzemieślniczą o profilu: ślusarskim oraz z działalnością rekreacyjną),
- źródła liniowe (szlaki komunikacji drogowej i kolejowej).

Jedną z ważniejszych przyczyn narażenia ludności na hałas jest komunikacja i stale wzrastająca liczba pojazdów pojawiających się na drogach. Czynniki wpływające na poziom hałasu komunikacyjnego są natężenie i płynność ruchu, procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie drogi oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy.⁴⁾

Obecnie pomiary hałasów na terenie gminy wykonywane są dla terenów linii kolejowych PKP oraz dróg krajowych i wojewódzkich. Dla pozostałych terenów brak jest takich pomiarów, a tym samym możliwości oceny klimatu akustycznego.

Znaczące zagrożenie hałasem związane jest przede wszystkim¹⁾ z przebiegiem przez teren gminy, szczególnie przez tereny mieszkaniowe lub graniczące, dróg wojewódzkich i linii kolejowych o dużym natężeniu ruchu. Interpretując wyniki badań uciążliwości hałasu wykonane na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki⁴⁾ (...) można uznać, że na w/w terenach stale występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku.⁴⁾ (...) W ramach przebudowy linii kolejowej nr 1 na terenie gminy zrealizowane zostały środki ograniczające emisję hałasu od strony linii, co wpłynęło na poprawę klimatu akustycznego w jej sąsiedztwie. (...).⁴⁾

Do najistotniejszych źródeł hałasu, z uwagi na duże natężenie ruchu, zalicza się, oprócz dróg wojewódzkich i linii kolejowych oddaną w 2012 r. autostradę A2. Jednocześnie, z uwagi na zrealizowane wzdłuż ciągu komunikacyjnego ekrany akustyczne oraz sposób zagospodarowania gruntów wokół tej drogi zagrożenie hałasem na terenie gminy dla terenów sąsiadujących praktycznie nie występuje.⁴⁾

⁴⁾ (...)

II.6.3. ROLNA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

II.6.3.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki warunki do rozwoju rolnictwa są dość dobre. Tereny o najlepszych warunkach glebowych położone są w północno-zachodniej części gminy oraz na południowo-wschodnim jej krańcu (obręb Urszulín i część obrębu Książenice). Decydują o tym głównie klasy gleb: 57,7% powierzchni wszystkich gruntów rolnych to gleby II – IV klasy, pozostałe 42,3% to grunty V i VI klasy bonitacyjnej. W obszarze wiejskim gminy Grodzisk Mazowiecki o powierzchni ogólnej 9423,9820 ha, grunty rolne zajmują 7005,0240 ha, z czego grunty rolne klas II - III zajmują 2086,8023 ha, co stanowi 22,1435% powierzchni obszaru gminy (wg danych z ewidencji gruntów na grudzień 2018 r.).⁴⁾ W granicach administracyjnych miasta i gminy brak jest gleb I klasy bonitacyjnej.

Niekorzystnym czynnikiem dla rozwoju rolnictwa jest wysoki poziom wód gruntowych w dolinach rzecznych. Chronione gleby organiczne tj. torfy i namuły torfiaste stanowią 0,29 % powierzchni gminy (59,6 ha).

⁴⁾ (...)

⁴⁾ Tabela: Użytkowanie gruntów rolnych

Rodzaj	Ogółem	
	w ha	w odsetkach
Użytki rolne	7458	100%
w tym:		
grunty orne	4928	66,1%
sady	138	1,9%
łąki	562	7,5%
pastwiska trwałe	1005	13,5%
grunty rolne zabudowane	335	4,5%
grunty pod stawami	59	0,8%
grunty pod rowami	79	1,1%
grunty zakrzewione i zadrzewione na użytkach rolnych	212	2,8%
nieużytki	140	1,9

Źródło: Gminne zbiorcze zestawienie danych dotyczących gruntów, dane pozyskane z Urzędu Miasta, dane z dnia 01.10.2020 r.

Ostatni Powszechny Spis Rolny przeprowadzony był w roku 2010. Zgodnie z jego wynikami, na terenie gminy odnotowano 477 gospodarstwa rolne. Ponad połowę z nich stanowiły gospodarstwa o powierzchni do 5 ha. ²⁾

W produkcji roślinnej zdecydowanie dominują gospodarstwa uprawiające zboża, a w drugiej kolejności ziemniaki. Pozostałe rośliny uprawne stanowią niewielki udział produkcji. ²⁾

W produkcji zwierzęcej dominuje chów drobiu i bydła. Znacznie mniejszy jest udział gospodarstw zajmujących się chowem trzody chlewej. Pozostałe gatunki zwierząt stanowią niewielki procent ogólnej produkcji. ²⁾

Grunty osób fizycznych wchodzących w skład gospodarstw rolnych na terenie miasta zajmują ok. 11 % powierzchni wszystkich gruntów, natomiast na obszarach wiejskich ok. 57% (źródło: Gminne zbiorcze zestawienie danych dotyczących gruntów, dane pozyskane z Urzędu Miasta, dane z dnia 01.10.2020 r.).⁴⁾

II.6.3.2. Melioracje

Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki znajdują się tereny zdrenowane, rowy melioracyjne objęte ewidencją Inspektoratu Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Grodzisku Mazowieckim oraz rowy melioracyjne nieobjęte ewidencją Inspektoratu, rzeki i zbiorniki wodne. Dla potrzeb kompleksowego utrzymania i konserwacji urządzeń melioracji szczegółowych. (...) ⁴⁾

⁴⁾ Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki funkcjonują dwie spółki wodne: Spółka Wodna Opypy – działająca od lutego 2011 r. obejmująca swoją działalnością wieś Opypy oraz Gminna Spółka Wodna Grodzisk Mazowiecki obejmująca 17 wsi na północy gminy: Adamowizna, Chlebnia, Chrzanów Duży, Chrzanów Mały, Izdebnko Kościelne, Izdebnko Nowe, Kozery, Kozery Nowe, Kraśnicza Wola, Natolin, Thuste, Wólka Grodziska, Zabłotnia, Żuków, Kłudzienko.

W zakresie działalności znajdują się blisko 72 km rowów melioracyjnych oraz 3200 ha terenów rolnych zdrenowanych. (źródło: Program Ochrony Środowiska Gminy Grodzisk Mazowiecki na lata 2015-2020 z perspektywą do roku 2024) ⁴⁾

⁴⁾ (...)

II.6.3.3. Leśna przestrzeń produkcyjna

Grunty leśne w 2019 r. zajmowały ok. 776 ha, z czego powierzchnia lasów to ok. 770 ha (źródło: Gminne zbiorcze zestawienie danych dotyczących gruntów, dane pozyskane z Urzędu Miasta, dane z dnia 01.10.2020 r.). Zgodnie z danymi grunty leśne w gminie wynoszą 7,2 % i posiadają tendencje spadkową. ⁴⁾ (...) Dominują drzewostany sosnowe (sosna zwyczajna i rzadziej sosna czarna) w okolicach Mościsk (uroczysko Osowiec-Korytnica), Marynina i Książenic. Nieznacznie występują: dąb szypułkowy, brzoza brodawkowata i sporadycznie brzoza ciemna. Trudny do wytłumaczenia jest brak dębu bezszypułkowego. W części północnej – głównie nad ciekami wodnymi występują drzewostany ąrdowe i łęgowe z dębem szypułkowym, wiązem szypułkowym, grabem, lipą drobnolistną, jesionem, olszą czarną i wierzbami. Na bazie wymienionych typów drzewostanu została założona większość grodziskich parków.

Na terenie Grodziska Mazowieckiego występują następujące typy siedliskowe lasów (wg typologii leśnej) wymienione w poniższej tabeli.

(...)

⁴⁾Tabela: Zestawienie powierzchni siedliskowych typów lasu.

Wyszczególnienie	Siedliskowe typy lasu (ha)										
	Bór suchy	Bór świeży	Bór mieszany świeży	Bór wilgotny	Bór mieszany wilgotny	Las mieszany świeży	Las wilgotny	Las mieszany wilgotny	Oles	Las świeży	Razem
Adamowizna	-	0,3870	4,4026	-	2,3552	1,6600	2,5790	0,1190	0,3798	4,0116	15,8942
Chlebnia	-	-	2,6600	-	-	-	-	-	-	-	2,6600
Chrzanów Mały	-	-	0,0503	-	-	-	-	-	-	-	0,0503
Czarny Las	-	4,2522	3,7246	-	-	-	-	6,4443	4,1603	-	18,5814
Janinów	-	0,7741	23,3210	-	7,0360	0,2400	-	17,9900	-	-	49,3611
Kady	-	5,4252	5,6099	-	-	-	-	-	-	-	11,0351
Kałęczyn	-	1,0475	0,5006	-	-	-	-	0,2800	-	-	1,8281

Kłudno Stare	-	0,9665	0,6000	-	-	-	-	-	-	-	1,5665
Kozerki	-	-	3,9100	-	-	-	-	-	-	-	3,9100
Kozery	-	-	1,1731	-	0,1810	0,3900	4,1297	-	2,2539	-	8,1277
Kozery Nowe	-	0,4400	-	-	-	0,1900	1,0100	0,1300	1,1400	4,5400	7,4500
Książenice	-	14,9847	41,1772	-	3,0700	0,2900	-	0,1822	0,4500	-	60,1541
Książenice PGR	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3100	-	0,3100
Makówka	-	22,9678	7,7553	-	-	1,4480	-	0,5100	0,8934	-	33,5745
Marynin	-	61,6474	10,6467	-	11,4500	0,5600	3,6800	2,5797	1,8300	-	92,3938
Mościska	-	2,6975	6,6740	-	0,1300	-	-	2,7490	0,5050	-	12,7555
Natolin	-	-	-	-	0,3300	-	-	-	-	-	0,3300
Odrano Wola	-	0,9468	7,4510	-	-	0,4000	-	0,2100	-	-	9,0078
Opypy	-	2,5443	12,4730	-	2,3700	-	-	-	1,1800	-	18,5673
Radonie	-	2,1125	20,1043	-	1,0000	0,5200	-	-	1,3600	-	25,0968
Szczęsne	-	0,7800	0,6194	-	-	1,2016	-	-	-	-	2,6010
Urszulin PGR	-	-	-	-	0,1800	-	-	-	-	-	0,1800
Wężyk	-	29,3408	23,1008	-	-	-	-	0,3700	-	-	52,8116
Władków	-	-	1,4131	-	0,3100	-	-	0,6800	-	-	2,4031
Zapole	-	-	0,2189	-	-	-	-	-	-	-	0,2189
Miasto Grodzisk Mazowiecki	-	0,0600	0,9520	-	-	17,6911	-	2,0319	0,1442	2,6599	23,5391
SUMA	0,0000	151,3743	178,5378	0,0000	28,4122	24,5907	11,3987	34,2761	14,6066	11,2115	454,4079

Źródło: Uproszczone plany urządzenia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa położonych na terenach wsi i w mieście w gm. Grodzisk Mazowiecki na okres 01.01.2018 – 31.12.2027 r. ⁴⁾

II.6.4. WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

II.6.4.1. Ciągi przyrodnicze

Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki brak ciągów przyrodniczych (ekologicznych) o znaczeniu krajowym i regionalnym. Poza granicami gminy, stosunkowo niedaleko od niej są położone korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym:

- Lasy Nadarzyńskie i Sękocińskie oraz rzeka Utrata,
- Lasy Radziejowickie, Puszcza Wiskicka i Bolimowska oraz rzeka Rawka.

Miasto i gmina Grodzisk Mazowiecki znajduje się w strefie oddziaływania przyrodniczego Kampinoskiego Parku Narodowego (odległość do granic parku 12 km, a do granicy strefy ochronnej 10 km).

Za ciągi przyrodnicze o znaczeniu lokalnym, czasem ponadlokalnym należy uznać:

- dolinę rzeki Rokitnicy na odcinku Marynin – Żuków, ze stawami w Książenicach i Opypach oraz z gliniankami w Natolinie,
- zbiorniki wodne, olsy i zarośla z szuwarami, które są ostoją wielu gatunków roślin i zwierząt,
- dolinę rzeki Mrownej ze stawami w Putce, Chlebni, przechodzącą w dolinę Rokitnicy. Ciąg ten jest drastycznie przewężony w granicach miasta Grodziska Mazowieckiego,

- dolinę Pisi Tuczej w okolicach Mokrej Maruny z ciekami płynącymi w jej kierunku z uroczyska Osowiec-Korytnica, przez Władków i Kozerki oraz przez stawy w Kraśniczej Woli, mające wyraźne powiązanie z tym ciągiem (przebiegającym dalej na zachód od granicy gminy) przez łąki i stawy w Jaktorowie.

II.6.4.2. Miejscowe ostoje flory i fauny

Rolę taką pełnią ciągi ekologiczne (wzdłuż nich występuje zdecydowana większość stanowisk roślin chronionych i pomników przyrody), stawy rybne i duże kompleksy glinianek oraz duże zwarte obszary leśne. Największą wartość, jako ostoja rzadkich gatunków dobrze izolowana od wpływów człowieka mają stawy w Kraśniczej Woli.

II.6.4.3. Tereny zieleni

Gmina Grodzisk Mazowiecki, zwłaszcza jej północna część, jest dość bogata w pozostałości (w różnym stanie zachowania) założen parkowo-dworskich lub pałacowych. Dobrze zachowane stare parki z bogatym drzewostanem i pomnikowymi okazami drzew znajdują się: w Adamowiznie¹⁾, Grodzisku Mazowieckim (Park Skarbków, park Kaprys), Chlebni, Izdebnie Kościelnym, Kłudnie Starym, Kłudzienku („Garbów”), Kozerach, Kraśniczej Woli, Książenicach, Opypach, Radoniach i Zabłotni. Ponadto, część zbiorników wodnych w Grodzisku Mazowieckim wraz z terenami przyległymi zostało zagospodarowanych pod parki miejskie o wysokich walorach krajobrazowych np. Park „Stawy Walczewskiego”, park Stawy Goliana. ⁴⁾ (...). Stan zachowania parków i poszczególnych drzew w granicach miasta Grodziska Mazowieckiego jest dobry lub bardzo dobry, a na terenach wiejskich najczęściej niezadowolający. Część z w/w parków podworskich objęta jest ochroną konserwatorską na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Powierzchnia parków spacerowo-wypoczynkowych w gminie w 2018 r. wynosiła 25,6 ha (źródło: dane GUS). Ogólnie udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni gminy w 2018 r. wynosiła 0,5 % (źródło: dane GUS). Powierzchnie te systematycznie rosną w związku z tworzeniem nowych, atrakcyjnych terenów parkowych i skwerów. ⁴⁾

Dopełnieniem systemu zieleni urządzonej są występujące na obszarze miasta i gminy: ogrody działkowe, cmentarze, zieleń wewnątrzosiedlowa oraz pasy zieleni przydrożnej.

II.6.5. PRAWNE FORMY OCHRONY PRZYRODY

II.6.5.1. Pomniki przyrody²⁾

⁴⁾ (...)

Tabela. Wykaz pomników przyrody gm. Grodzisk Mazowiecki, na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej w okresie czerwiec-lipiec 2019, prof. Marek Siewniak, inż. Jerzy Trojanowski ⁴⁾

Nr wg karty ewidencyjnej pomnika przyrody	Numer orzeczenia	Miejscowość	Adres	Rodzaj obiektu	Wymiary (obw/wys) dane z 2019r
06/2019	321	Adamowizna	Park Chełmońskiego	Lipa drobnolistna	436 / 21
07/2019	689	Adamowizna	Ul. Rysia 15	Dąb szypułkowy	398 / 25,8
08/2019	690	Adamowizna	Ul. Rysia 3a	Dąb szypułkowy	400 / 21,3
09/2019	842	Adamowizna	Ul. Rysia naprzeciw posesji 6	Dąb szypułkowy	503 / 22,9
62/1 / 2019	322	Adamowizna	Ul .Niedźwiedzia 9b	Dąb szypułkowy	520 / 34
62/2 / 2019	322	Adamowizna	Ul .Niedźwiedzia 9	Dąb szypułkowy	317/ 31
62/3 / 2019	322	Adamowizna	Ul .Niedźwiedzia 9	Dąb szypułkowy	273/ 25
62/4 / 2019	322	Adamowizna	Ul .Niedźwiedzia 9	Dąb szypułkowy	432 / 29
62/5 / 2019	322	Adamowizna	Ul .Niedźwiedzia 9	Dąb szypułkowy	396 / 29
10/2019	389	Czarny Las	Ul. Cisowa 15	Kasztanowiec zwyczajny	355 / 14,9
61/1 / 2019	Uchwała nr 350/2016	Czarny Las	Ul. Choinowa	Dąb szypułkowy odm. Stożkowa „Czarny Mak”	385 / 17
63 / 2019	Uchwała nr 351/2016	Czarny Las	Ul. Plantowa róg Wierzbowej	Dąb szypułkowy „Pogranicznik”	363 / 21,9
11/2019	158	Grodzisk Maz.	Ul. Okulickiego 8	Lipa drobnolistna	358 / 15,9
12/2019	158	Grodzisk Maz.	Ul. Okulickiego 8	Lipa drobnolistna	253 / 12
14/2019	1212	Grodzisk Maz.	Ul. Nadarzyńska 3/7	Klon srebrzysty	460 / 16,4
15/2019	1212	Grodzisk Maz.	Ul. Nadarzyńska 3/7	Klon srebrzysty	179 / 21,9
16/2019	1212	Grodzisk Maz.	Ul. Nadarzyńska 3/7	Klon srebrzysty	445 / 21

17/2019	1212	Grodzisk Maz.	Ul. Nadarzyńska 3/7	Klon srebrzysty	437 / 18,3
18/2019		Grodzisk Maz.	ul. Okólna 1, dawny park „Kaprys”	Buk zwyczajny odm. czerwonolistna	373 / 28
19/2019	328	Grodzisk Maz.	ul. Okólna 1, dawny park „Kaprys”	Platan klonolistny	459 / 30,2
20/2019	897	Grodzisk Maz.	Ul. Szczęsna 1a	Lipa drobnolistna	430 / 23
21/2019	Uchwała nr 752/2014	Grodzisk Maz.	Ul. Kościuszki 32A	Dąb szypułkowy	320 / 23,6
22/2019	579	Grodzisk Maz.	Ul. Topolowa 14	Grab pospolity, aleja długości 65 m, aleja 46 drzew odroślowych (wielopniowych) z 82 posadzonych roślin żywopłotowych	20 - 115 / 18,5
23/2019	Uchwała nr 716/2014	Grodzisk Maz.	ul. Bartniaka park hr. Skarbków	Jesion wyniosły	281 / 27,4
24/2019	Uchwała nr 716/2014	Grodzisk Maz.	ul. Bartniaka park hr. Skarbków	Jesion wyniosły	255 / 22,8
25/2019	77	Grodzisk Maz.	ul. Bartniaka park hr. Skarbków	Dąb szypułkowy	467 / 17,5
26/2019	77	Grodzisk Maz.	ul. Bartniaka park hr. Skarbków	Dąb szypułkowy	559 / 28
27/2019	77	Grodzisk Maz.	ul. Bartniaka park hr. Skarbków	Dąb szypułkowy	403 / 22,6
28/2019	Uchwała nr 716/2014	Grodzisk Maz.	ul. Bartniaka park hr. Skarbków	Dąb szypułkowy	473 / 29,6
29/2019	1215	Grodzisk Maz.	ul. Bartniaka park hr. Skarbków	Cypryśnik błotny	252 / 23,3
60/2019	1341	Grodzisk Maz.	Montwiłła 41	Głaz narzutowy	810 / 1,60
64/1 / 2019	Uchwała nr 716/2014	Grodzisk Maz.	ul. Bartniaka park hr. Skarbków	Dąb szypułkowy „Aleksander”	301 / 27,9
32/2019	401	Kłudno Stare	Kłudno Stare 46	Miłorząb dwuklapowy	274 / 22
33/2019	401	Kłudno Stare	Kłudno Stare 46	Lipa drobnolistna	428 / 24,5
34/2019	1216	Kłudzienko	Park Garbów	Jesiony wyniosły	320 / 35,0
35/2019	1216	Kłudzienko	Park Garbów	Jesiony wyniosły	328 / 30,0
36/2019	400	Kłudzienko	Park Garbów	Jesiony wyniosły	394 / 28
37/2019	1216	Kłudzienko	Park Garbów	Jesiony wyniosły	309 / 35
38/2019	400	Kłudzienko	Park Garbów	Jesiony wyniosły	394 / 28,5
39/2019	1216	Kłudzienko	Park Garbów	Jesiony wyniosły	324 / 35
40/2019	1216	Kłudzienko	Park Garbów	Jesiony wyniosły	321 / 35
41/2019	163	Kozery	Ul. Ukośna 4 (Kreta 5)	Topola czarna	684 / 35,6
42/2019	163	Kozery	Ul. Ukośna 4 (Kreta 8)	Wierzba krucha	777 / 21,8
44/2019	655	Książenice	Ul. Sosnowa 20	Dąb szypułkowy	400 / 20
43/2019	654	Książenice	Ul. Sosnowa 20	Grusza polna / pospolita	220 / 12,3
46/2019	324	Odrano Wola	Ul. Osowiecka (obok nr 47)	Wiąz szypułkowy	384 / 24,4
47/2019	323	Odrano Wola	Ul. Osowiecka nr 47	Dąb szypułkowy	379 / 19,6
48/2019	399	Radonie	Ul. Widokowa 40 (park krajobrazowy)	Jesion wąskolistny	377 / 25,1
49/2019	399	Radonie	Ul. Widokowa 40 (park krajobrazowy)	Jesion wąskolistny	317 / 27,5
50/2019	399	Radonie	Ul. Widokowa 40 (park krajobrazowy, podjazd)	Jesion wąskolistny	347 / 9 brak danych
51/2019	399	Radonie	Ul. Widokowa 40 (park krajobrazowy)	Dąb szypułkowy	585 / 30,9
52/2019	399	Radonie	Ul. Widokowa 40 (park krajobrazowy)	Dąb szypułkowy	357 / 28
54/2019	325	Weżyk	Weżyk 10	Kasztanowiec zwyczajny	414 / 19,3
55/2019	326	Weżyk	Weżyk 4b	Lipa drobnolistna	425 / 25,3

56/2019	326	Wężyk	Wężyk 4b	Lipa drobnolistna	363 / 19,9
58/2019	327	Wężyk	Wężyk 4b	Lipa drobnolistna	363 / 19,9
56/2019	326	Wężyk	Wężyk 4b	Lipa drobnolistna	363 / 19,9
56/2019	326	Wężyk	Wężyk dz. ew. nr 70/8	Grab pospolity	brak danych / 24,9
65/1 / 2019	Uchwała nr 162/2015	Wężyk	Folwark Chawłowo posiadłość T. Sztekkera	Świerk pospolity – grupa 8 drzew (nr 1-8 na tablicy leśnej)	159 / 29
65/2 / 2019	Uchwała nr 162/2015	Wężyk	Folwark Chawłowo posiadłość T. Sztekkera	Świerk pospolity – grupa 8 drzew (nr 2-8 na tablicy leśnej)	262 / 30
65/3 / 2019	Uchwała nr 162/2015	Wężyk	Folwark Chawłowo posiadłość T. Sztekkera	Świerk pospolity – grupa 8 drzew (nr 3-8 na tablicy leśnej)	247 / 28
65/4 / 2019	Uchwała nr 162/2015	Wężyk	Folwark Chawłowo posiadłość T. Sztekkera	Świerk pospolity – grupa 8 drzew (nr 4-8 na tablicy leśnej)	195 / 28
65/5 / 2019	Uchwała nr 162/2015	Wężyk	Folwark Chawłowo posiadłość T. Sztekkera	Świerk pospolity – grupa 8 drzew (nr 5-8 na tablicy leśnej)	174 / 28
65/6 / 2019	Uchwała nr 162/2015	Wężyk	Folwark Chawłowo posiadłość T. Sztekkera	Świerk pospolity – grupa 8 drzew (nr 6-8 na tablicy leśnej)	211 / 28
65/7 / 2019	Uchwała nr 162/2015	Wężyk	Folwark Chawłowo posiadłość T. Sztekkera	Świerk pospolity – grupa 8 drzew (nr 7-8 na tablicy leśnej)	163 / 28
65/8 / 2019	Uchwała nr 162/2015	Wężyk	Folwark Chawłowo posiadłość T. Sztekkera	Świerk pospolity – grupa 8 drzew (nr 8-8 na tablicy leśnej)	238 / 28
59/2019	162	Zabłotnia	Zabłotnia dawny park	Wiąz szypułkowy	270 / 30

⁴⁾ Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki znajduje się wiele pomników przyrody, w tym jeden głaz narzutowy oraz kilka obiektów składających się z kilku egzemplarzy drzew (np. na Folwarku w Wężyku lub aleja grabów przy ul. Topolowej w Grodzisku Mazowieckim).

⁴⁾ (...)

II.6.5.2. Obszarowe formy ochrony przyrody

Południowa część gminy wchodzi w skład Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu utworzonego na podstawie rozporządzenia Wojewody Warszawskiego z dnia 29 sierpnia 1997 r. w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu na terenie województwa warszawskiego (Dz. Urz. Woj. Warsz. z dnia 16 września 1997 r. Nr 43 poz. 149 oraz z dn. 3 sierpnia 2000 r. Nr 93, poz. 911). 13 lutego 2007 r. zostało wydane rozporządzenie Nr 3 Wojewody Mazowieckiego w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 47, poz. 870 z późn. zm.) zmieniające zasady gospodarowania w jego granicach. Zgodnie z rozporządzeniem obszar ten obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

W gminie Grodzisk Mazowiecki w obrębie WOChK wyróżnione zostały trzy strefy:

- strefa szczególnej ochrony ekologicznej, która obejmuje tereny decydujące o potencjale biotycznym obszarów oraz o istotnym znaczeniu dla migracji zwierząt, roślin i grzybów, na terenie miasta (pas szerokości 20 m po obu stronach rzeki Rokitnicy na terenie wsi: Chrzanów Duży i Chrzanów Mały, z zawężeniem w Chrzanowie Dużym od strony zachodniej do linii brzegowej rzeki),
- strefa ochrony urbanistycznej obejmująca wybrane tereny gminy oraz grunty o wzmożonym naporze urbanizacyjnym, posiadające szczególne wartości przyrodnicze, (wsie: Książenice, Opypy, Radonie, Marynin),
- strefa zwykła, obejmująca pozostałe tereny (pozostały obszar).

Obszar chronionego krajobrazu rozciąga się również na tereny na południe i wschód od gminy Grodzisk Mazowiecki, leżące w gminach Żabia Wola, Nadarzyn, Brwinów i Milanówek. Za pośrednictwem Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu gmina Grodzisk Mazowiecki jest włączona w krajowy system obszarów chronionych.

W skład omawianego obszaru wchodzi zarówno zwarte kompleksy leśne i łąkowe o dużym stopniu naturalności, jak i niewielkie, rozdrobnione lasy i łąki o znacznej bioróżnorodności, a także tereny rolnicze z luźną zabudową zagrodową oraz tereny silniej zurbanizowane z zabudową mieszkaniową pośród zieleni.

W granicach WOChK na mocy rozporządzenia z 2007 r. wprowadza się ustalenia dotyczące całego obszaru z zakresu:

- czynnej ochrony ekosystemów leśnych m.in.: utrzymanie ciągłości i trwałości oraz niedopuszczanie do jego nadmiernego użytkowania, wspieranie sukcesji, zwiększanie stopnia pokrycia drzewostanem w szczególności na terenach porolnych. Dopuszczalne jest wykorzystanie lasów do celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne;
- czynnej ochrony ekosystemów łąkowych m.in.: przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk, utrzymaniu trwałych użytków zielonych i ograniczanie zmiany ich na użytki rolne, ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, zachowanie śródpolnych torfowisk i zabagnień, zachowanie zbiorowisk wydmowych, śródpolnych muraw napiaskowych, wrzosowisk, psiar;
- czynnej ochrony ekosystemów wodnych m.in.: zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasami roślinności okalającej oraz tworzenie wokół nich stref buforowych (pasów zieleni), zwiększenie retencji wodnej

Dodatkowo w granicach obszaru zakazuje się m.in.:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
- likwidowania zbiorowisk wodnych, starorzeczy i obszarów wodno – błotnych,
- oraz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nawodnych, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, dokonywania zmian stosunków wodnych (z dopuszczonymi odstępstwami ze względu na ochronę przeciwpowodziową, ludzi, mienia, ruchu drogowego).
- lokalizowania obiektów budowlanych (z wyjątkami dla urządzeń wodnych oraz służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki leśnej, rolnej i rybackiej) w pasie od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych:
  - ⁴⁾- 20 m dla strefy zwykłej i strefy ochrony urbanistycznej,
  - 100 m dla strefy szczególnej ochrony ekologicznej.

II.6.5.3. Chronione gatunki roślin

Chronione (objęte prawną ochroną w stanie dzikim) gatunki roślin stwierdzone na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki:

Gatunek	Miejsce występowania	Zasobność	Uwagi
Storczyk szerokolistny	Władków	Mała	Ochrona całkowita
Kalina koralowa	Kraśnicza Wola	Mała	Ochrona częściowa
Goździk kropkowany	Kraśnicza Wola, Chlebnia	Mała	Ochrona częściowa
Goździk kartuzek	Mościska	Mała	Ochrona częściowa
Konwalia majowa	Mościska	Mała/średnia	Ochrona częściowa
Kruszyna pospolita	Chawłowo, Mościska, Kraśnicza Wola	Średnia	Ochrona częściowa
Płucnica islandzka	Mościska	Mała	Ochrona częściowa

II.6.5.4. Chronione gatunki zwierząt

Do chronionych zwierząt bezkręgowych występujących na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki należą niektóre gatunki ważek (Odonata), wszystkie tęczniki (*Calosoma* spp.), biegacze (*Carabus* spp.), trzmiele (*Bombus* spp.). Wśród kręgowców chronione są wszystkie gatunki żab (*Rana* spp.) ropuch (*Bufo* spp.), wszystkie stwierdzone gatunki ptaków z wyjątkiem 8 podlegających ochronie łowieckiej i 5 objętych gatunkową ochroną częściową (okresową).

W ostatnich latach wykryto na terenie gminy występowanie 5 lęgowych i prawdopodobnie lęgowych gatunków ptaków umieszczonych na „Czerwonej Liście” gatunków ginących i zagrożonych w Polsce. Są to: bączek, bocian czarny, błotniak łąkowy, zielonka i wąsatka.

II.6.5.5. Ochrona siedlisk

Na terenie gminy stwierdzono obecność następujących siedlisk podlegających ochronie (numer odpowiada numeracji w rozporządzeniu) na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz. U. z 2001 r. ⁴⁾ Nr 92, poz. 1029).

Tabela: Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych

Numer	Nazwa	Lokalizacja	Częstość występowania
Siedliska nieleśne			
18	Murawy szczerlichowe	Wandzin	+

27	Suche wrzosowiska	Uroczysko Osowiec-Korytnica, Chawłowo, Janinów	+
39	Murawy kserotermiczne	Grodzisko Chlebnia	+
40	Murawy bliźniczkowe	Janinów	+
41	Łąki trzęślicowe	Doliny rzek, okolice Kozerek Izdebna, Kraśniczej Woli, Władkowa	++
45	Żyzne łąki dwukośne	Doliny rzek, Kozery, Władków	++
52	Ziołorośla źródłiskowe	Skarpa doliny Pisi-Tucznej	+
54	Szuwary wielkoturzycowe	Stawy Kraśnicza Wola, doliny rzek	++
Siedliska leśne			
68	Grąd subatlantycki	Dolina rz. Mrownej, dolina Pisi Tucznej (Makówka)	+
69	Grąd subkontynentalny	Park Kludno	+
75	Acidofilna dąbrowa i las dębowo-brzozowy	Uroczysko Osowiec-Korytnica, Wycinki Chlewińskie	++
81	Łęg olszowo-jesionowy	Stawy Kraśnicza Wola, doliny rzek: Mrownej, Pisi, Rokitnicy i Rokicianki, parki	++
82	Łęg wiązowo-jesionowy	Stawy Kraśnicza Wola	++
87	Olsy i łożowiska	Stawy Kraśnicza Wola, doliny rzek: Mrownej, Rokitnicy, Rokicianki ze stawami, Mościska, Władków	++

II.7. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ, OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

II.7.1. RYS HISTORYCZNY MIASTA GRODZISK MAZOWIECKI

Pierwsze wzmianki o Grodzisku Mazowieckim pochodzą z I połowy XIV w. Wieś Grodzisko rozwinęła się w przestrzennej formie osiedla targowego. Lokacja miasta na prawie magdeburskim nastąpiła 22 VII 1522 roku. Teren miasta był prywatną własnością rodu szlacheckiego Okuniów herbu Belina.

Zachowany układ urbanistyczny miasta jest wypadkową dwóch faz osadnictwa: utrwalonych relikwów osiedla wczesno miejskiego i średniowiecznego oraz powstałych w wyniku przeprowadzenia XIX wiecznych rozwiązań komunikacyjnych – linii kolejowej Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej ulic i parcelacji. Centrum miasta tworzy układ dwóch placów (Wolności i Zygmunta Starego – dawniej prawdopodobnie jeden duży plac targowy) tworzących razem układ węgielnicy (placze usytuowane względem siebie pod kątem prostym). Centrum miasta powiązane było ul. Sienkiewicza (dawny Trakt Królewski) z ośrodkiem dworskim i ul. Gen. Okulickiego (dawniej Błońska) z dworem.

Zasoby zabytkowe miasta są umiarkowane. Na terenie miasta nie wytypowano obiektów o wybitnych walorach zabytkowych.

Istotne znaczenie dla krajobrazu miasta ma wpisany do ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków, układ urbanistyczny centrum, pierzei placów Wolności i Zygmunta Starego oraz północnej pierzei ul. Sienkiewicza. Walory zabytkowe obniża wprowadzona typowa zabudowa wielorodzinną przy ul. Bałtyckiej.

II.7.2. RYS HISTORYCZNY TERENU GMINY GRODZISK MAZOWIECKI

Zachowany do dziś krajobraz kulturowy gminy kształtował się w końcu XIX i pocz. XX wieku, niemniej jednak widoczne są ślady osadnictwa wcześniejszego.

Zasób obiektów zabytkowych i kulturowych zawiera obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa mazowieckiego, będące w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków oraz obiekty mające walory godne zachowania.

Najliczniejszą grupę obiektów stanowią zespoły dworskie – budynki wraz z założeniami parkowymi o charakterze krajobrazowym. Nieprawidłowe użytkowanie zespołów (PGR-y) oraz brak odpowiedniej pielęgnacji doprowadziły w większości założeń do dewastacji budynków i zatarcia kompozycji parkowych.

Krajobraz kulturowy wsi, szczególnie w południowej części gminy, został częściowo zaburzony poprzez intensywną zabudowę typu „podmiejskiego”.

II.7.3. OCHRONA ZABYTKÓW

Ochroną konserwatorską, wynikającą z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710, z późn. zm.⁴⁾ objęte są na terenie Grodziska Mazowieckiego:

- zabytki wpisane do rejestru zabytków, w tym zespoły dworsko - parkowe, obiekty budowlane, cmentarze, parki i ogrody, stanowiące otoczenie obiektów zabytkowych,
- zabytki archeologiczne wpisane do rejestru,
- obiekty objęte ochroną na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

II.7.3.1. Obiekty i obszary zabytkowe wpisane do rejestru zabytków

Na obszarze gminy 45 obiektów zostało wpisanych do rejestru zabytków województwa mazowieckiego, w tym 11 parków zabytkowych oraz 3 zabytkowe cmentarze. Na terenie miasta Grodzisk Mazowiecki zlokalizowanych jest 17 z tych obiektów. (źródło: Program opieki nad zabytkami dla Gminy Grodzisk Mazowiecki na lata 2017 - 2020) ⁴⁾

⁴⁾(...)

Tabela: **OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW**

Wykaz obiektów może w przyszłości ulec zmianie np. na skutek wpisu nowych obiektów (nazwa obiektu zaczerpnięta ze spisu konserwatora) ¹⁾⁴⁾.

Nr rejestru	Miejscowość	Nazwa i opis
1031/1088	Grodzisk Mazowiecki, ul. 1-go Maja 2	Dworzec kolei warszawsko - wiedeńskiej
1031/1088	Grodzisk Mazowiecki, ul. 1-go Maja 2	"Iłodownia" (budowla podziemna) przy dworcu kolei warszawsko - wiedeńskiej ¹⁾
787	Grodzisk Mazowiecki, ul. 1-go Maja 4	(...) Budynek dworca kolejowego ⁴⁾
795	Grodzisk Mazowiecki, ul. 1-go Maja 22	Willa Jana Haerberle'go (teren Fabryki Tarcz Ściernych "Słoń") ¹⁾
1612	Grodzisk Mazowiecki, ul. Kilińskiego 12	Dom mieszkalny (obecnie biblioteka pedagogiczna); Ogród przydomowy
974	Grodzisk Mazowiecki, Kościuszki 12	Willa "Niespodzianka"
1199	Grodzisk Mazowiecki, ul. Okólna 1/3	Willa "Kaprys"
1199	Grodzisk Mazowiecki, ul. Okólna 1/3	Budynek gospodarczy z zespołu budowlanego willi „Kaprys” ⁴⁾
1199	Grodzisk Mazowiecki, ul. Okólna 1/3	Stajnia z zespołu budowlanego willi „Kaprys” ⁴⁾
887	Grodzisk Mazowiecki, ul. Okulickiego 11	Budynek mieszkalny z 1878 r.
1032/39	Grodzisk Mazowiecki, ul. (...) Okulickiego 8 ⁴⁾	Dwór Skarbków - muzeum regionalne
1029/453	Grodzisk Mazowiecki, (...) Plac Zygmunta Starego ⁴⁾	Kaplica św. Krzyża przedpogrzebowa
1030/454 (454/62)	Grodzisk Mazowiecki, ul. Sienkiewicza 31	Pałacyk
1028/451	Grodzisk Mazowiecki, Pl. Zygmunta Starego 2a	Kościół parafialny p.w. św. Anny
43	Adamowizna 90 ⁴⁾	Willa (wraz z ogrodem, stawem, oraz aleją dojazdową) ¹⁾
43	Adamowizna 90 ⁴⁾	Ogród (wraz ze stawem) oraz aleją dojazdową przy willi ¹⁾
42	Adamowizna 90 D ⁴⁾	Dwór
993	Chlebnia 50 ⁴⁾	Dwór (pałac) ¹⁾
1035/457	Izdebno Kościelne, ks. Oziębłowskiego 20 ⁴⁾	Dwór z zespołu dworskiego* ⁴⁾
1034/456	Izdebno Kościelne, ks. Oziębłowskiego 12 ⁴⁾	Kościół Zwiastowania NMP
1034/456	Izdebno Kościelne, ks. Oziębłowskiego 12 ⁴⁾	Dzwonnica kościoła Zwiastowania NMP ¹⁾
927	Opypy, ul. Mazowiecka 163 ⁴⁾	Dwór (pałac) ⁴⁾
990	Radonie, ul. Widokowa 40 ⁴⁾	Dwór z zespołu dworskiego ⁴⁾
990	Radonie, ul. Widokowa 40 ⁴⁾	Zabudowania gospodarcze (dwa budynki)
1125/462	Żuków 39 ⁴⁾	Kościół p.w. Przemienienia Pańskiego (wraz z otaczającym drzewostanem) ¹⁾
1125/462	Żuków 39 ⁴⁾	Dzwonnica przy kościele p.w. Przemienienia Pańskiego ¹⁾
985	Żuków 1a ⁴⁾ (Żukówek)	Dwór i park krajobrazowy ⁴⁾

Tabela: **PARKI ZABYTEKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW (nazwa obiektu zaczerpnięta ze spisu konserwatora) ⁴⁾:**

Nr w rejestrze zabytków	Miejscowość	Nazwa i opis
42	Adamowizna 90 D ⁴⁾	Park dworski ¹⁾
887	Grodzisk Maz. (ul. Okulickiego 11)	Park ¹⁾

1199	Grodzisk Mazowiecki, ul. Okólna 1/3	Park z rzeźbami z zespołu budowlanego willi „Kaprys” ⁴⁾
993	Chlebnia 50 ⁴⁾	Park podworski z XIX w. 7 ha, pomniki przyrody
1035/457	Izdebno Kościelne ks. Oziębłowskiego 20 ⁴⁾	Park krajobrazowy z XIX w. na bazie drzewostanu grądowego
1046/723	Kłudno Stare 46 ⁴⁾	Park z II poł. XIX w. pomnikowe okazy drzew
1126/68	Kłudzienko 23 ⁴⁾ (Garbów)	Park dworski z pomnikowymi jesionami (wraz ze stawami i alejami dojazdowymi) ¹⁾
1051/458	Kraśnicza Wola	Park podworski z XIX w.
986	Książenice ul. Parkowa 8 ⁴⁾	Park z I połowy XIX w 6,6 ha
927	Opypy ul. Mazowiecka 163 ⁴⁾	Park krajobrazowy z początku XX w.
58/990	Radonie ul. Widokowa 40 ⁴⁾	Park dworski z I poł. XIX w. pomnikowe drzewa

Tabela: **ZABYTKOWE CMENTARZE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW** - nazwa obiektu zaczerpnięta ze spisu konserwatora.^{1) 4)}

Nr w rejestrze zabytków	Miejscowość	Nazwa i opis
1607	Grodzisk Maz., ul. Żydowska	Cmentarz żydowski (wraz z bramą) ²⁾ - nieczynny
1399	Żuków	Cmentarz rzymsko - katolicki przy parafii p.w. Przemienienia Pańskiego (wraz ze starodrzewem) ¹⁾
1400	Izdebno Kościelne ks. Oziębłowskiego 3 ⁴⁾	Cmentarz rzymsko - katolicki przy par. p. w. Św. Michała Archanioła ¹⁾

II.7.3.2. Gminna⁴⁾ ewidencja zabytków

Gminna ewidencja zabytków powinna zawierać zestawienie zabytków nieruchomości znajdujących się w rejestrze zabytków oraz w ewidencji prowadzonej przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie oraz obiektów wskazanych przez wojewódzkiego konserwatora zabytków do umieszczenia w GEZ (gminnej ewidencji zabytków)⁴⁾, a także wskazanych odpowiednio przez wójta, burmistrza, prezydenta. W wykazie tym znajduje się 70 obiektów zlokalizowanych na terenie miasta oraz 43 obiekty zlokalizowane na obszarze gminy. Wykaz obiektów objętych ochroną konserwatorską poprzez wpis do ewidencji zabytków zawiera poniższa tabela. Wykaz obiektów znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków może ulegać zmianom na skutek nowych ustaleń.²⁾

Tabela: Wykaz obiektów zabytkowych na terenie miasta Grodzisk MAZOWIECKI WPISANYCH DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW GMINNYCH (...) (z wyłączeniem obiektów wpisanych do rejestru zabytków).²⁾ (źródło: Program opieki nad zabytkami dla Gminy Grodzisk Mazowiecki na lata 2017-2020, przyjęty uchwałą nr 550/2017 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 31 maja 2017 r.)⁴⁾

Lp.	Miejscowość	Adres	Obiekt
1.	Grodzisk Mazowiecki	Bałtycka 31	Willa ⁴⁾
2.	Grodzisk Mazowiecki	Gimnazjalna 16	Dom ⁴⁾
3.	Grodzisk Mazowiecki	Harcerska 22	Kamienica
4.	Grodzisk Mazowiecki	Kilińskiego 6	Dom mieszkalny, pocz. XX w
5.	Grodzisk Mazowiecki	Kilińskiego 7	Dom mieszkalny, 1897-98, 1910-11
6.	Grodzisk Mazowiecki	Kilińskiego 8B	Zakład wodolecznictwa dr Bojasińskiego, 4 ćw. XIX w
7.	Grodzisk Mazowiecki	Kilińskiego 9	Willa ⁴⁾
	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)
8.	Grodzisk Mazowiecki	Kilińskiego 12 A	Dom mieszkalny drewniany, 2 poł. XIX w
9.	Grodzisk Mazowiecki	Kilińskiego 17	Kamienica
10.	Grodzisk Mazowiecki	Kilińskiego 30	(...) „Willa Karolina Nr 1” ⁴⁾
11.	Grodzisk Mazowiecki	Kościuszki 13	(...) Willa „Szarotka” ⁴⁾
12.	Grodzisk Mazowiecki	Kościuszki 14	(...) Dom ⁴⁾
13.	Grodzisk Mazowiecki	Kościuszki 15	Dom
14.	Grodzisk Mazowiecki	Kościuszki 23	Willa „Orion”
15.	Grodzisk Mazowiecki	Kościuszki 27	Dom
16.	Grodzisk Mazowiecki	Kościuszki 28	Willa ⁴⁾
17.	Grodzisk Mazowiecki	Kościuszki 30	Willa ⁴⁾
18.	Grodzisk Mazowiecki	Kościuszki 34	Willa ⁴⁾
19.	Grodzisk Mazowiecki	Kościuszki 35	Kamienica

Lp.	Miejscowość	Adres	Obiekt
20.	Grodzisk Mazowiecki	Kościuszki 39	Kamienica ⁴⁾
21.	Grodzisk Mazowiecki	Kościuszki 43(...) ⁴⁾	Kamienica ⁴⁾
22.	Grodzisk Mazowiecki	1-Go Maja 4	(...) Przystanek osobowy Grodzisk Mazowiecki z zespołu przystanków kolejowych i wiat na linii Grodziskiej ⁴⁾
23.	Grodzisk Mazowiecki	1-Go Maja 15	Kamienica ⁴⁾
	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)
24.	Grodzisk Mazowiecki ⁴⁾	3-Go Maja 33 ⁴⁾	Świetlica i stołówka szkolna ⁴⁾
	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)
25.	Grodzisk Mazowiecki	3-Go Maja 43	Dom
26.	Grodzisk Mazowiecki	3-Go Maja 48	Dom
27.	Grodzisk Mazowiecki	3-Go Maja 49	Willa „Brzezinka”
28.	Grodzisk Mazowiecki	3-Go Maja 51	Dom
29.	Grodzisk Mazowiecki	3-Go Maja 62/64	(...) Dom ⁴⁾
30.	Grodzisk Mazowiecki ⁴⁾	3-Go Maja 74 ⁴⁾	Dom ⁴⁾
31.	Grodzisk Mazowiecki	Montwiła 26	Willa ⁴⁾
32.	Grodzisk Mazowiecki	Nadarzyńska 34	Dom ⁴⁾
33.	Grodzisk Mazowiecki	Nadarzyńska 79	Dom mieszkalny, 1924
34.	Grodzisk Mazowiecki	Nadarzyńska 85	Willa ⁴⁾
35.	Grodzisk Mazowiecki ⁴⁾	11 -Tego Listopada 6 ⁴⁾	Kamienica ⁴⁾
36.	Grodzisk Mazowiecki ⁴⁾	11 -Tego Listopada 12 ⁴⁾	Kamienica ⁴⁾
37.	Grodzisk Mazowiecki	Okrężna 29	Dom ⁴⁾
	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)
38.	Grodzisk Mazowiecki	Okulickiego 19	zakład fizykoterapii, przeł. XIX/XX w.
39.	Grodzisk Mazowiecki	Okulickiego 21	Willa Szonertów
40.	Grodzisk Mazowiecki	Parkowa 7	Willa
41.	Grodzisk Mazowiecki	Poniatowskiego 5	Willa
42.	Grodzisk Mazowiecki	Radońska	Cmentarz parafialny
43.	Grodzisk Mazowiecki	Sienkiewicza 20	Kamienica
44.	Grodzisk Mazowiecki	Sienkiewicza 54	Kamienica ⁴⁾
45.	Grodzisk Mazowiecki	Suwalska 15	Willa „Kniaziew”
46.	Grodzisk Mazowiecki	Szczęсна 1	Park
47.	Grodzisk Mazowiecki	Szczęсна 13	Willa
48.	Grodzisk Mazowiecki	Szkolna 10	Budynek I, przeł. XIX/XX w.
49.	Grodzisk Mazowiecki	Szkolna 10	Budynek II, przeł. XIX/XX w.
50.	Grodzisk Mazowiecki	Szkolna 10	Budynek III, przeł. XIX/XX w.
51.	Grodzisk Mazowiecki	Traugutta 19	Budynek I-Dom wielorodzinny ⁴⁾
52.	Grodzisk Mazowiecki	Pl. Wolności 15	Dom mieszkalny murowany, 1915
53.	Grodzisk Mazowiecki	Żeromskiego 2	Willa
54.	Grodzisk Mazowiecki	Żytnia/ Fabryczna	Cmentarz ewangelicki
	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)
55.	Chlebnia	Chlebnia 50	Kaplica podworska, XIX w
56.	Chlebnia ⁴⁾	Chlebnia 52 ⁴⁾	Zespół folwarczny (karta archiwalna)/ ⁴⁾
57.	Chlebnia ⁴⁾	Chlebnia 48 ⁴⁾	Biuro, mieszkanie ekonoma z zespołu folwarcznego ⁴⁾
58.	Chlebnia ⁴⁾	Chlebnia 46 ⁴⁾	Czworak z zespołu folwarcznego*
59.	Chlebnia ⁴⁾	Chlebnia 52 ⁴⁾	Kuźnia, magazyn mleka z zespołu folwarcznego ⁴⁾
60.	Chlebnia ⁴⁾	Chlebnia 50 ⁴⁾	Lodownia z zespołu folwarcznego ⁴⁾
61.	Chlebnia ⁴⁾	Chlebnia 52 ⁴⁾	Obora z zespołu folwarcznego ⁴⁾
62.	Chlebnia ⁴⁾	Chlebnia 52 ⁴⁾	Rządcówka z zespołu folwarcznego ⁴⁾
63.	Chlebnia ⁴⁾	Chlebnia 52 ⁴⁾	Stodoła z zespołu folwarcznego ⁴⁾
64.	Chlebnia	Chlebnia ⁴⁾ 20	Chałupa
65.	Dąbrówka	Dąbrówka 90 ⁴⁾	Park dworski ⁴⁾
66.	Izdebno Kościelne ⁴⁾	ks. Oziębłowski 12 ⁴⁾	Cmentarz przykościelny ⁴⁾
67.	Kozery ⁴⁾	Ukośna 4 ⁴⁾	Park dworski ⁴⁾
	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)
	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)
	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)

Lp.	Miejscowość	Adres	Obiekt
	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)
	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)
68.	Odrano-Wola ⁴⁾	Niedźwiedzia 6	Park dworski
69.	Radonie ⁴⁾	Widokowa 40 ⁴⁾	Stajnia ⁴⁾
70.	Zabłotnia	-	(...) Park dworski ⁴⁾
71.	Zabłotnia	Nr 16	Chałupa
	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)
	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)	⁴⁾ (...)

II.7.3.3. Obszary wpisane do rejestru zabytków archeologicznych oraz stanowiska archeologiczne zidentyfikowane w ramach systemu Archeologicznego Zdjęcia Polski

Na terenie miasta znajduje się 21 (w tym jedno wpisane do rejestru zabytków) ¹⁾ stanowisk archeologicznych oraz archeologiczna strefa konserwatorska, obejmująca obszar archeologicznych nawarstwień kulturowych, związanych z powstawaniem i rozwojem miasta. Omawiane stanowiska archeologiczne – zadokumentowane podczas przypadkowych odkryć oraz ujawnione podczas systematycznych badań inwentaryzacyjnych – prowadzonych w ramach ogólnopolskiego programu „Archeologiczne Zdjęcie Polski” (AZP) – reprezentowane są przez (zachowane w ziemi – pod warstwą orną lub współczesną warstwą użytkową) ślady obozowisk, osad i cmentarzysk, datowanych od III tysiąclecia przed naszą erą do okresu średniowiecznego (XV-XVI w.).

Na terenie gminy – zadokumentowano 220 ⁴⁾ stanowiska archeologiczne w ramach ogólnopolskiego programu AZP, w tym 11 stanowisk archeologicznych znajduje się w rejestrze konserwatora zabytków, patrz tabele poniżej). ¹⁾

Zinwentaryzowane stanowiska to – zachowane w ziemi – ślady dawnych obozowisk, osad i cmentarzysk, datowane od III tysiąclecia przed naszą erą do XV-XVI wieku naszej ery.

Stanowiskami wiodącymi (zlokalizowanymi w północnej i zachodniej części gminy) są:

- Grodzisko wczesnośredniowieczne z XI - XII i XIII wieku – obiekt o własnej formie krajobrazowej – oraz towarzyszący mu zespół trzech osad podgrodzowych z XI - XIII w. Zespół ten ze względu na walory krajobrazowe i poznawcze podlega ochronie prawnej poprzez wpis do rejestru zabytków województwa mazowieckiego,
- Zespół osad produkcyjnych, funkcjonujących od I wieku przed naszą erą, związanych z wytopem i obróbką żelaza, należący do Mazowieckiego Ośrodka Starożytnego Hutnictwa – drugiego (po Ośrodku Świętokrzyskim w Europie „barbarzyńskiej”. Południowe obszary gminy to tereny występowania licznych obozowisk, osad i cmentarzysk z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza (od II tysiąclecia do V wieku przed naszą erą).

Stanowiska archeologiczne oznaczono na rysunkach Studium w sposób przybliżony. ²⁾

Tabela: STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW²⁾

	Miejscowość	AZP	Nr stan.	Opis	Nr rej
1	Chlebnia (d. Chlewnia)	59-62	4	Grodzisko wczesnośredniowieczne oraz teren podgrodzia ²⁾	53
2	Chlebnia	59-62	5	Ślady osady wczesnośredniowiecznej (XII w.) ²⁾	71
3	Chlebnia	59-62	6	Ślady osady wczesnośredniowiecznej (XII w.) ²⁾	72
4	Kozery	59-62	15	Ślady osady starożytnej (I-IV w.) ²⁾	63
5	Kraśnicza Wola ¹⁾ Kozery Nowe ²⁾	59-62	16	Ślady osady starożytnej (I-IV w.) ²⁾	87
6	Kraśnicza Wola (d. Rozłogi Nowe) ²⁾	59-62	20	Ślady osady starożytnej (III -IV w.) ²⁾	110 ²⁾
7	Kraśnicza Wola ²⁾	59-62	21	Kurhan -kopiec ziemny (IV w.) ²⁾	65

Stanowiska archeologiczne – ze względu na swoją specyfikę – narażone są na częste niszczenie przy wszelkich działaniach inwestycyjnych związanych z robotami ziemnymi. Toteż podstawowe zagrożenie dla zasobów archeologicznych znajdujących się na terenie gminy stanowi niekontrolowany ruch inwestycyjny. Jednocześnie tak duże nasycenie terenu gminy przez obszary archeologiczne może powodować zahamowanie procesów rozwoju gminy.

Należy również wziąć pod uwagę fakt, że ilość stanowisk oraz zasięg ich stref ochrony konserwatorskiej oraz zasięg strefy nawarstwień historycznych w Grodzisku Mazowieckim, przewidziane do uwzględnienia w sporządzanych na podstawie studium miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, na skutek nowych odkryć, badań lub ustaleń, mogą ulec zmianie. Wykaz zasobów archeologicznych przedstawia poniższa tabela.

Tabela: Informacje o stanowiskach archeologicznych w ewidencji ¹⁾ na terenie miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki

Miejscowość	Liczba stanowisk	Opis
Adamowizna	11	Ślady obozowisk, cmentarzysk i osad z epoki brązu, wczesnej epoki żelaza oraz okresów: wczesnośredniowiecznego i średniowiecznego
Adamów	1 ²⁾	Osada (neolit-wczesna epoka brązu, okres halsztacki okres wpływów rzymskich, wczesne średniowiecze, średniowiecze)
Chlebnia	9 ⁴⁾	Ślady osadnictwa z epoki brązu, okresów: lateńskiego, wpływów rzymskich i okresu wczesnośredniowiecznego strefy ochrony konserwatorskiej nr 87 i 89 – obszary odkryte podczas budowy autostrady A2
Chrzanów Duży	6 ¹⁾	Ślady osad i cmentarzyska z epoki brązu, epoki żelaza oraz okresów: wczesnośredniowiecznego i średniowiecznego
Chrzanów Mały	2	Osady produkcyjne (hutnicze) z okresu wpływów rzymskich oraz okresów: wczesnośredniowiecznego i średniowiecznego
Czarny Las	11 ¹⁾	Obozowiska i osady okresu neolitu i wczesnej epoki brązu
Dąbrówka	1 ⁴⁾	Osada hutnicza z pierwszych wieków naszej ery
Grodzisk Mazowiecki	21 ⁴⁾	Cmentarzyska i osady z okresu neolitu, epoki brązu, epoki żelaza oraz okresów wczesnośredniowiecznego i średniowiecznego
Izdebno Kościelne	10 ¹⁾	Osady i cmentarzysko z epoki brązu, okresu wpływów rzymskich i okresu wczesnośredniowiecznego
Izdebno Nowe	2 ²⁾	Osady hutnicze z pierwszych wieków naszej ery
Janinów	5 ¹⁾	Osadnictwo z epoki brązu
Kady	4	Osadnictwo z epoki brązu, wczesnej epoki żelaza i okresu średniowiecznego
Kałęczyn	(...) 11 ⁴⁾	Osady i cmentarzyska z wczesnej epoki żelaza oraz okresów wczesnośredniowiecznego i średniowiecznego
Kłudno	2 ¹⁾	Osada z epoki żelaza oraz okresu wczesnośredniowiecznego ¹⁾
Kłudno Stare	1 ⁴⁾	Strefa ochrony konserwatorskiej nr 89 - obszar odkryty podczas budowy autostrady A2 ¹⁾
Kłudzienko-Adamów	1 ²⁾	Osada (neolit, wczesna epoka brązu, okres halsztacki i lateński, późny okres lateński-wczesny okres wpływów rzymskich) ²⁾
Kozery	8 ⁴⁾	Osady z epoki żelaza
Kozerki	5 ²⁾	Obozowiska, osady i cmentarzyska z epoki brązu, epoki żelaza oraz okresu wczesnośredniowiecznego
Kraśnicza Wola	7 ⁴⁾	Cmentarzysko i osady hutnicze z pierwszych wieków naszej ery oraz okresów wczesnośredniowiecznego i średniowiecznego
Książenice	8 ¹⁾	Osadnictwo z epoki neolitu, epoki brązu i okresu średniowiecznego
Makówka	2 ²⁾	Osadnictwo z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza
Marynin	7 ⁴⁾	Osadnictwo z okresu neolitu, wczesnej epoki brązu oraz okresów wczesnośredniowiecznego i średniowiecznego
Mościska	8 ¹⁾	Osada z okresu neolitu z epoki brązu

Tabela: Informacje o stanowiskach archeologicznych w ewidencji ¹⁾ na terenie miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki

Miejscowość	Liczba stanowisk	Opis
Natolin	2 ⁴⁾	Osadnictwo z epoki brązu i okresu wczesnośredniowiecznego
Kozery Nowe	8 ²⁾	Osady i ślady osadnictwa z okresu starożytności, późnego okresu lateńskiego, okresu wpływów rzymskich, okresu wczesno i średniowiecznego ⁴⁾
Odrano - Wola	9 ²⁾	Osady i cmentarzysko z wczesnej epoki brązu, wczesnej epoki żelaza i okresu wczesnośredniowiecznego
Stare Kłudno	5 ⁴⁾	Strefa ochrony konserwatorskiej nr 89 - obszar odkryty podczas budowy autostrady A2, osady i ślady osadnictwa z okresu halsztackiego, lateńskiego, okresu wpływów rzymskich, okresu wczesno i średniowiecznego ⁴⁾
Radonie	5 ²⁾	Osadnictwo starożytne i średniowieczne
Szczęsne	1	Osadnictwo z epoki brązu
Tłuste	4 ⁴⁾	Osadnictwo z epoki żelaza
Urszulín	1	Osadnictwo starożytne i średniowieczne
Wężyk	3 ¹⁾	Ślady osadnictwa z epoki kamienia, wczesnej epoki brązu ⁴⁾
Władków	4	Osady i cmentarzyska z epoki brązu
Wólka Grodziska	3	Osadnictwo związane z produkcją żelaza z pierwszych wieków naszej ery
Zabłotnia	1	Ślady osadnictwa neolit ¹⁾
Zapole	2 ⁴⁾	Ślad osadnictwa (epoka brązu), osada (starożytność / epoka brązu) ¹⁾
Żuków	9 ²⁾	Cmentarzyska i osady hutnicze z pierwszych wieków naszej ery oraz okresów wczesnośredniowiecznego i średniowiecznego

II.7.4. OCENA STANU ZACHOWANIA I ZAGROŻEŃ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH

Zgodnie z Programem opieki nad zabytkami dla Gminy Grodzisk Mazowiecki na lata 2017 – 2020, 65% spośród zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków jest zachowanych w dobrym lub bardzo dobrym stanie, a 19 % jest w złym lub bardzo złym stanie. Do głównych zagrożeń obiektów zabytkowych zalicza się m.in. brak skutecznych procedur administracyjnych zapobiegających dewastacji i wyburzeniom zabytków, pogarszający się stan zabudowy zabytkowego centrum miasta, co w konsekwencji czyni je obszarem zdegradowanym, nieatrakcyjnym zarówno dla mieszkańców, jak też potencjalnych inwestorów, konflikt pomiędzy presją urbanizacji a koniecznością ochrony środowiska naturalnego i kulturowego. ⁴⁾

⁴⁾(...)

Niewątpliwym problemem jest zły stan budynków zabytkowych i terenów pozostających w rękach prywatnych, których właściciele nie są w stanie ponieść kosztów utrzymania swych posiadłości na odpowiednim poziomie. W rezultacie dochodzi do dekapitalizacji historycznej zabudowy i zatarcia całych zespołów zabytkowych oraz degradacji krajobrazu kulturowego.

II.7.4.1. Lokalny Program Rewitalizacji

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Grodzisk Mazowiecki na lata 2014 – 2020 ⁴⁾ uchwalony przez Radę Miejską w dniu 25 stycznia 2017 r. (Uchwała Nr 465/2017) ⁴⁾ (...) był ⁴⁾ dokumentem programowym, który integruje potrzeby społeczności miasta i całej gminy w zakresie ładu kulturowo-ekologicznego, społecznego oraz gospodarczo-infrastrukturalnego. W swoich ustaleniach bazuje na dokumentach i programach planistycznych będących podstawą polityki regionalnej zarówno na poziomie gminnym, powiatowym, wojewódzkim jak i krajowym. W założeniach funkcjonalnych i przestrzennych zgodny jest z polityką studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki.

(...)⁴⁾

⁴⁾ Do celów rewitalizacji należą: pobudzanie aktywności poszczególnych grup mieszkańców, ograniczenie problemów społecznych, wzmocnienie spójności społecznej, poprawa, jakości życia pod względem mieszkania i pracy oraz stworzenie warunków do rozwoju partnerstwa samorządu, mieszkańców oraz organizacji funkcjonujących na terenie gminy oraz wspólnego działania w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnej na obszarze zdegradowanym. Proces rewitalizacji (...) ⁴⁾ w założeniach ma być ukierunkowany na stymulowanie współpracy środowisk lokalnych, zachęcanie do rozwijania nowych form aktywności gospodarczych, zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego miasta, nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji oraz przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego. Program w okresie długookresowym zakłada rewitalizację (...) ⁴⁾ terenów wyznaczonych ⁴⁾ poprzez adaptację i rewaloryzację infrastruktury niezbędnej do prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorstw przy równoczesnej trosce o ochronę stanu środowiska naturalnego i zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.

⁴⁾ Uchwałą nr 559/2021 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 28 lipca 2021 r. wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Grodziska Mazowieckiego. Na tej samej sesji Rady Miejskiej podjęto również uchwałę nr 560/2021 z dnia 28 lipca 2021 r. o przystąpieniu do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Grodziska Mazowieckiego na lata 2021-2030, który przyjęto uchwałą Nr 655/2021 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 20 grudnia 2021 r.

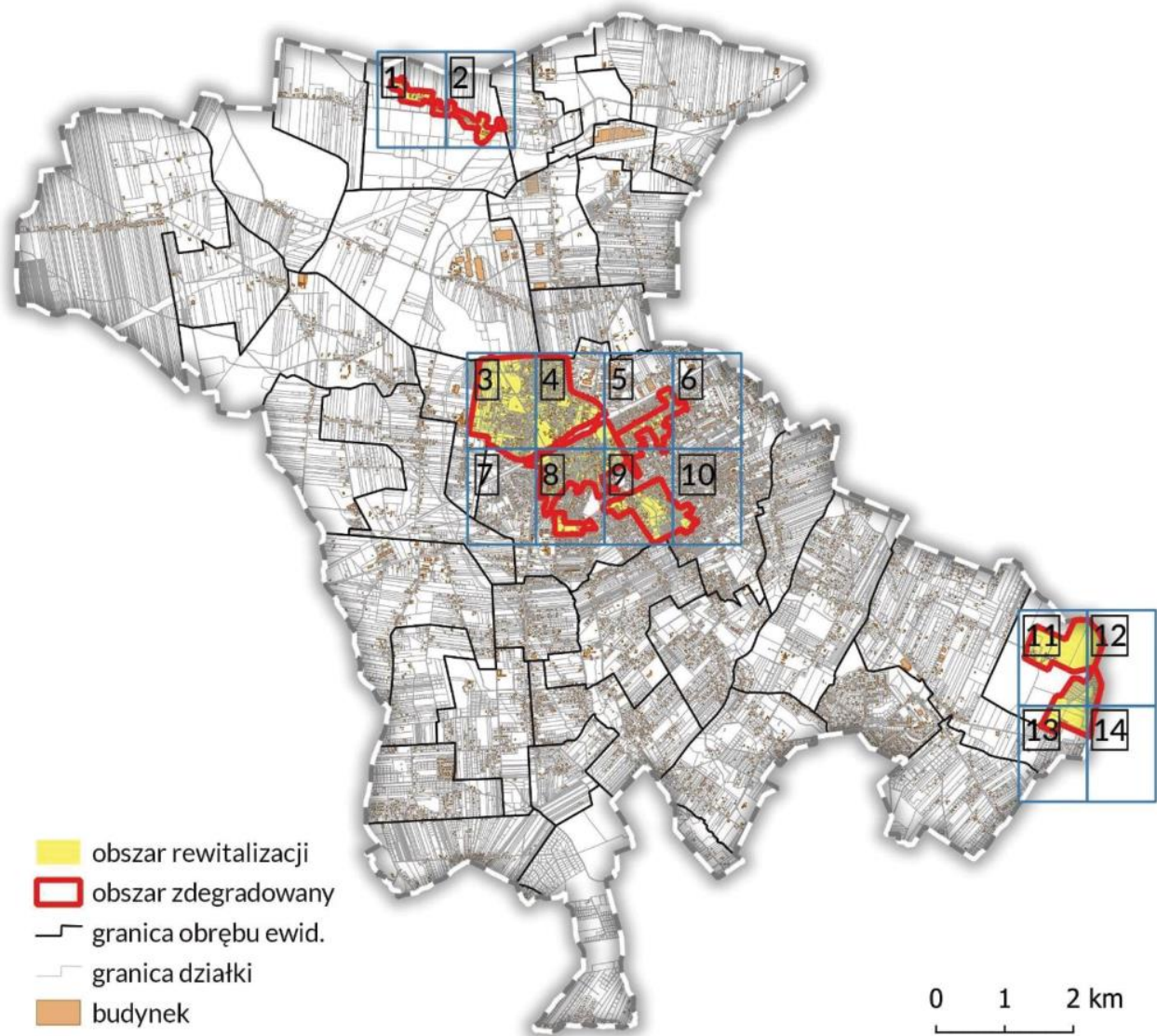
Obszar zdegradowany Grodziska Mazowieckiego jest tożsamy z obszarem rewitalizacji. Obszar rewitalizacji dla Grodziska Mazowieckiego określony został na mapach. Wyznaczono w nim następujące podobszary:

- 1) Podobszar rewitalizacji Kłudno Stare,
- 2) Podobszar rewitalizacji Grodzisk Mazowiecki – Łąki,
- 3) Podobszar rewitalizacji Grodzisk Mazowiecki – Centrum,
- 4) Podobszar na rewitalizacji Grodzisk Mazowiecki - Osiedle Kopernik,
- 5) Podobszar rewitalizacji Grodzisk Mazowiecki - teren przy ul. Sportowej,
- 6) Podobszar rewitalizacji Grodzisk Mazowiecki - teren przy ul. Szczęsnej,
- 7) Podobszar rewitalizacji Urszulin.

Wymienione powyżej wydzielone podobszary wskazują na potrzebę wprowadzenia działań naprawczych i wyprowadzenia z sytuacji kryzysowej, a w konsekwencji umożliwienia wskazanym podobszynom warunków do rozwoju w kontekście zarówno społecznym, infrastrukturalnym, środowiskowym, urbanistycznym.

Powierzchnia obszaru rewitalizacji to 12,45 km², co stanowi 11,60% powierzchni Gminy i Miasta. ⁴⁾

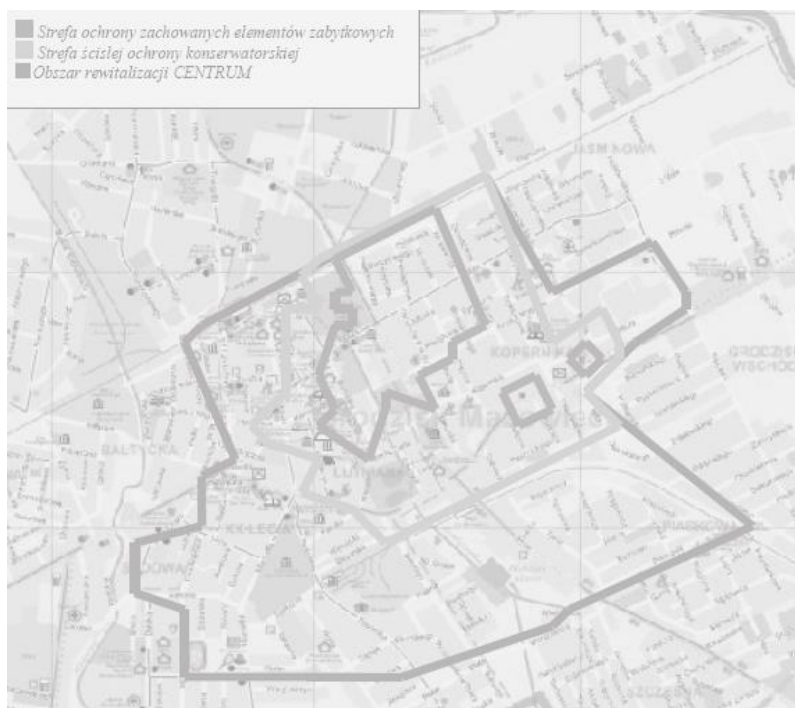

Ryc.3. (...)

Załącznik nr 1 do Gminnego Program Rewitalizacji Grodziska Mazowieckiego na lata 2021-2030 - Ustalenia programu rewitalizacji (Uchwała Nr 655/2021 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 20 grudnia 2021 r. ⁴⁾

Źródło: (...) Gminny Program Rewitalizacji Grodziska Mazowieckiego na lata 2021 - 2030 ⁴⁾

II.7.4.2. DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dobrem kultury współczesnej określa się „niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznany dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna”. Powołanym do ustalania dóbr kultury współczesnej jest samorząd gminny.

II.8. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

II.8.1. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY

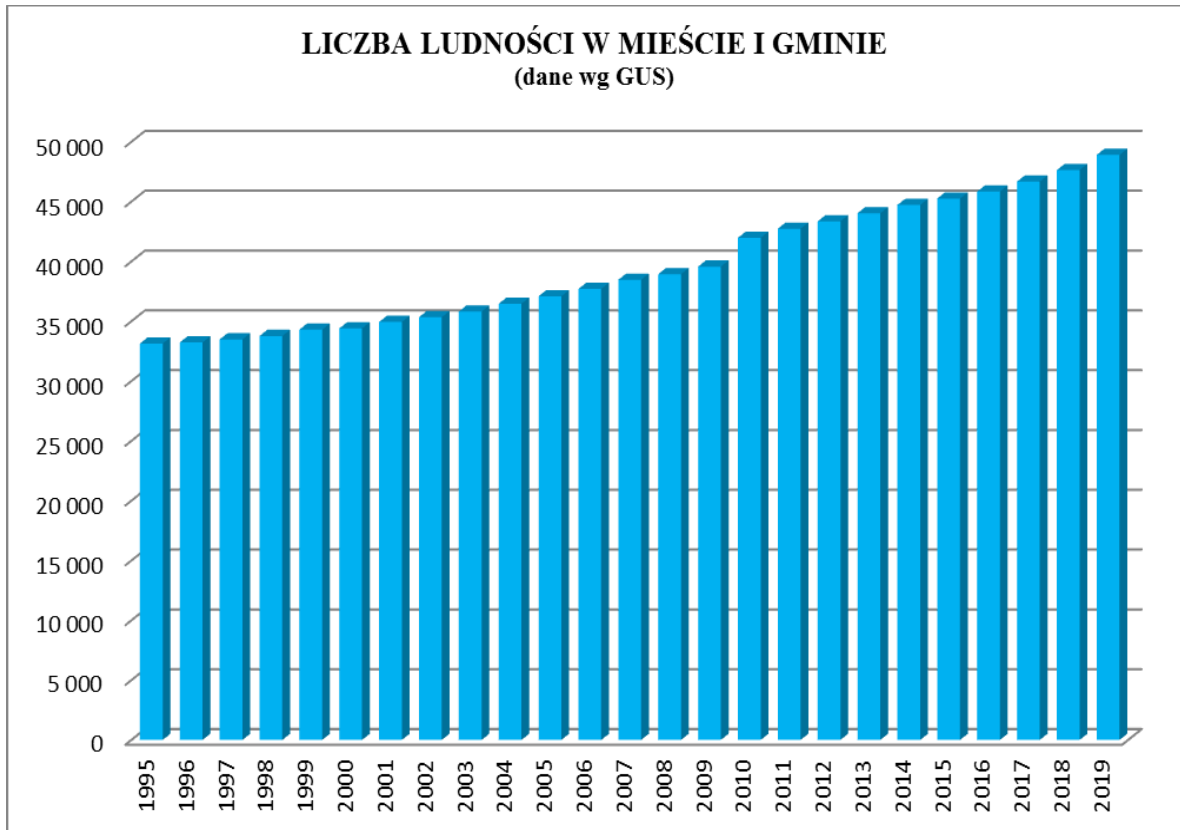
⁴⁾(...)

⁴⁾ Ludność miasta i gminy w 2019 roku 48 907 osób wg danych GUS) stanowiła 1,5% ludności województwa mazowieckiego. Gęstość zaludnienia łącznie wynosiła w 2019 r. 455 osób/km² (dane z GUS). ⁴⁾ Wg danych Urzędu Miejskiego w Grodzisku Mazowieckim stan na dzień 31-12-2019 r. na pobyt stały zameldowanych było 45 706 osób, w tym w mieście 29 665 osób, a w miejscowościach wiejskich 16 041 osób. Natomiast liczba mężczyzn w mieście wynosiła 13 707 osób, a kobiet 15 958 osób. W miejscowościach wiejskich liczba mężczyzn wynosiła 7 810 osób, a liczba kobiet wynosiła 8 231 osób.

⁴⁾ Dla porównania: województwo mazowieckie: 153 osoby/km², kraj: 123 osoby/km² (dane na 2019 r., dane z GUS). Wg danych Urzędu Miejskiego w Grodzisku Mazowieckim w lipcu 2020 r. na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki zamieszkało 46 273 osób, w tym w mieście 29 870 osób, a w gminie 16 403 osób. Natomiast wg danych (Urzędu Miejskiego w Grodzisku Mazowieckim) stan na dzień 31-12-2021 na pobyt stały zameldowanych było 46 613 osób, w tym w mieście 29 979 osób, a w miejscowościach wiejskich 16 634 osoby. W mieście liczba mężczyzn wynosiła 13 864 osób, kobiet 16 115 osób. W miejscowościach wiejskich liczba mężczyzn wynosiła 8 111 osób, a kobiet 8 523 osoby.

(...)⁴⁾

4)

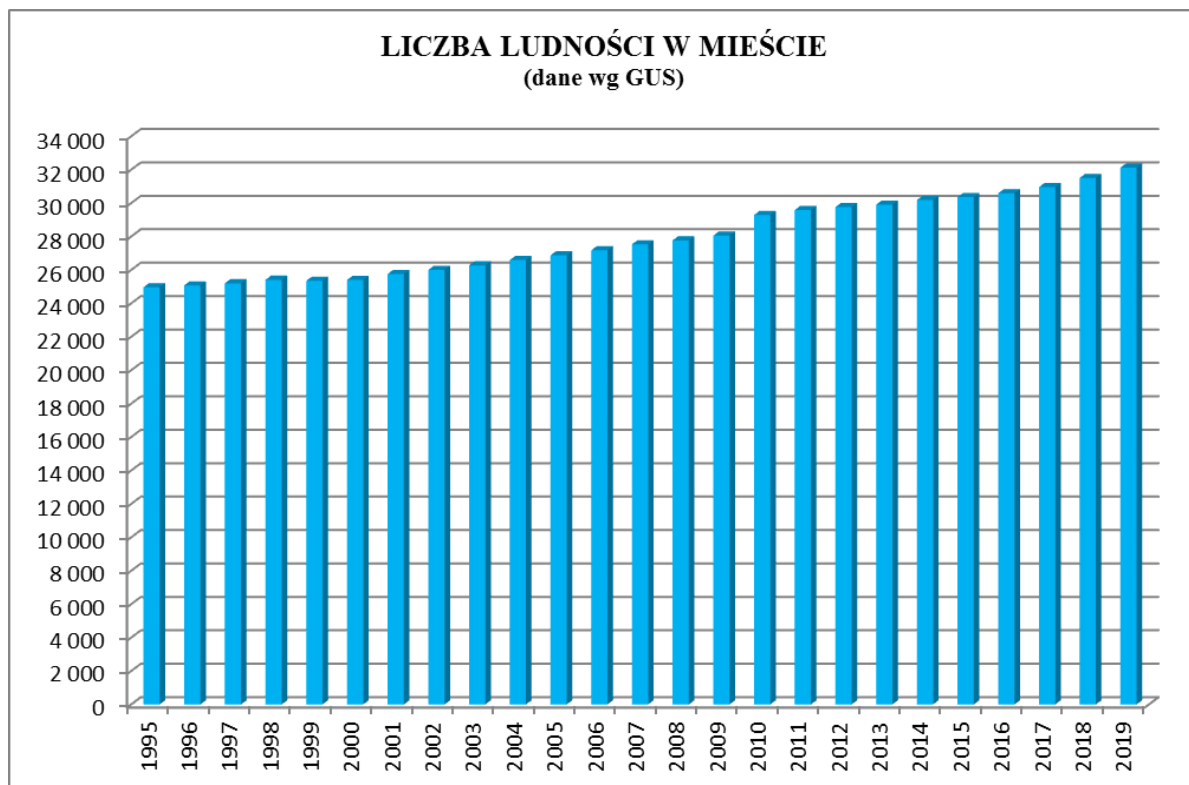
Liczba ludności na terenach wiejskich wykazuje podobnie jak w mieście tendencję wzrostową ⁽¹⁾(...)⁽⁴⁾
Tempo wzrostu liczby ludności w mieście jak i na terenach wiejskich jest porównywalne. ⁽⁴⁾

(...)⁽⁴⁾

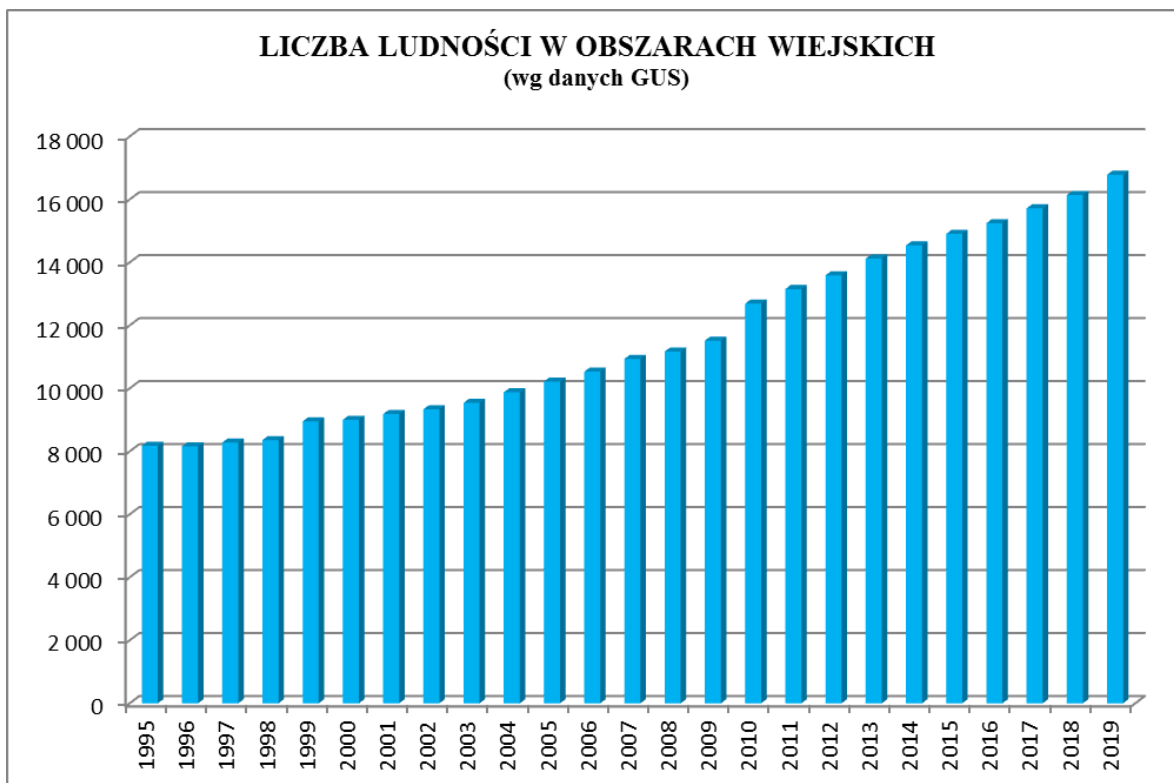
---

¹(...)⁽⁴⁾

4)

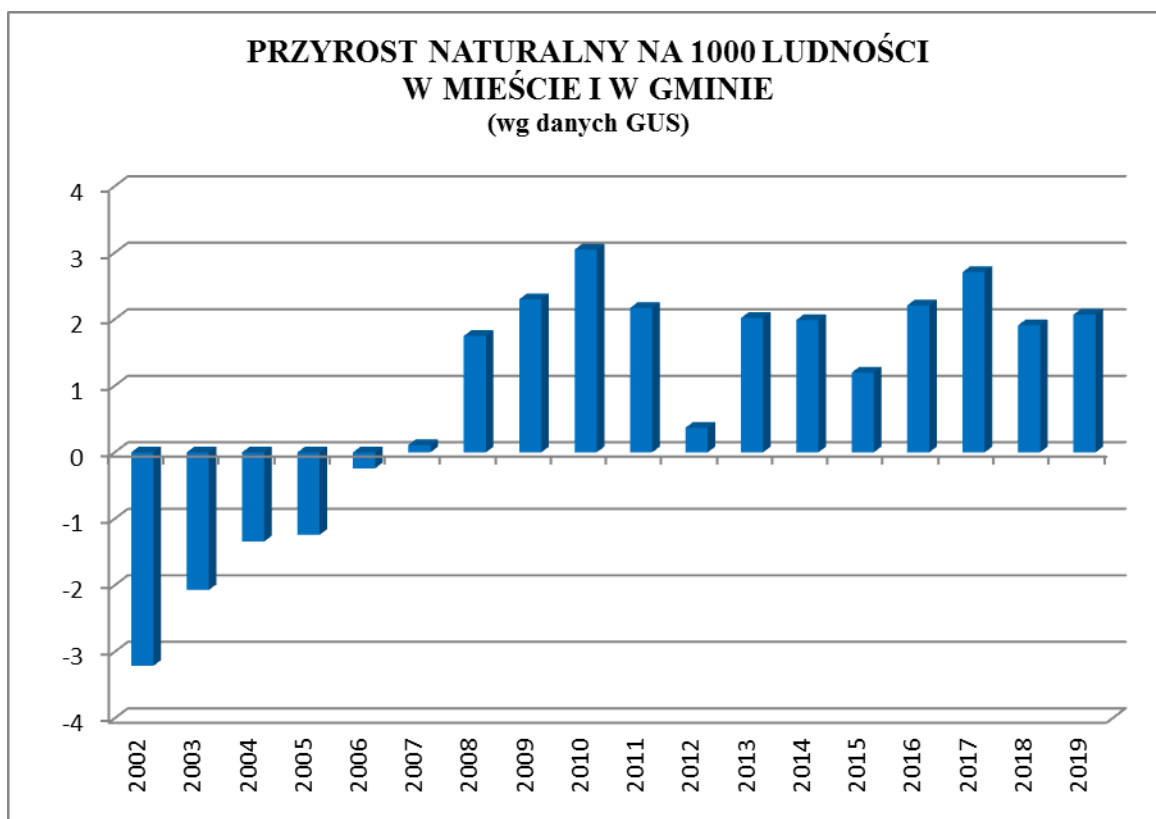

4)

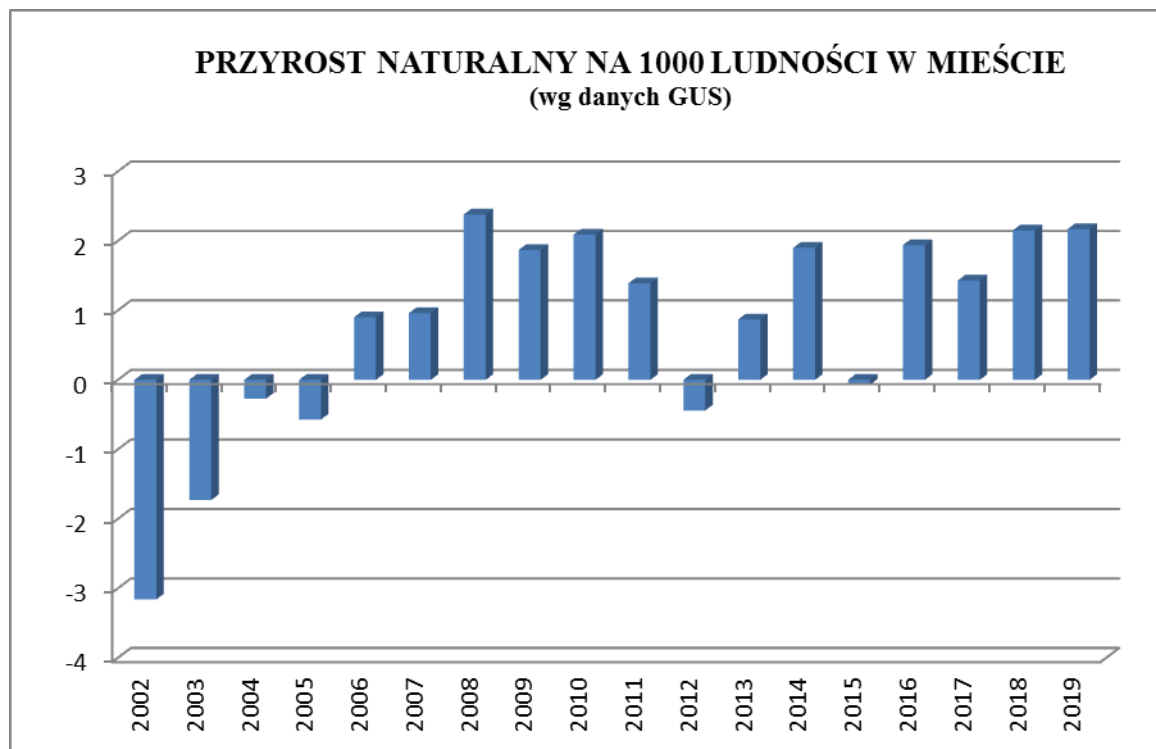

W ciągu ostatnich lat poziom przyrostu naturalnego w gminie i mieście ulega wahaniom, jednak ogólnie w skali gminy utrzymuje się na dodatnim poziomie.²⁾ Największy przyrost naturalny na 1000 ludności zanotowano na obszarach wiejskich, a analiza danych statystycznych wskazuje, że od 10 lat ma on niezmiennie tendencję dodatnią.⁴⁾

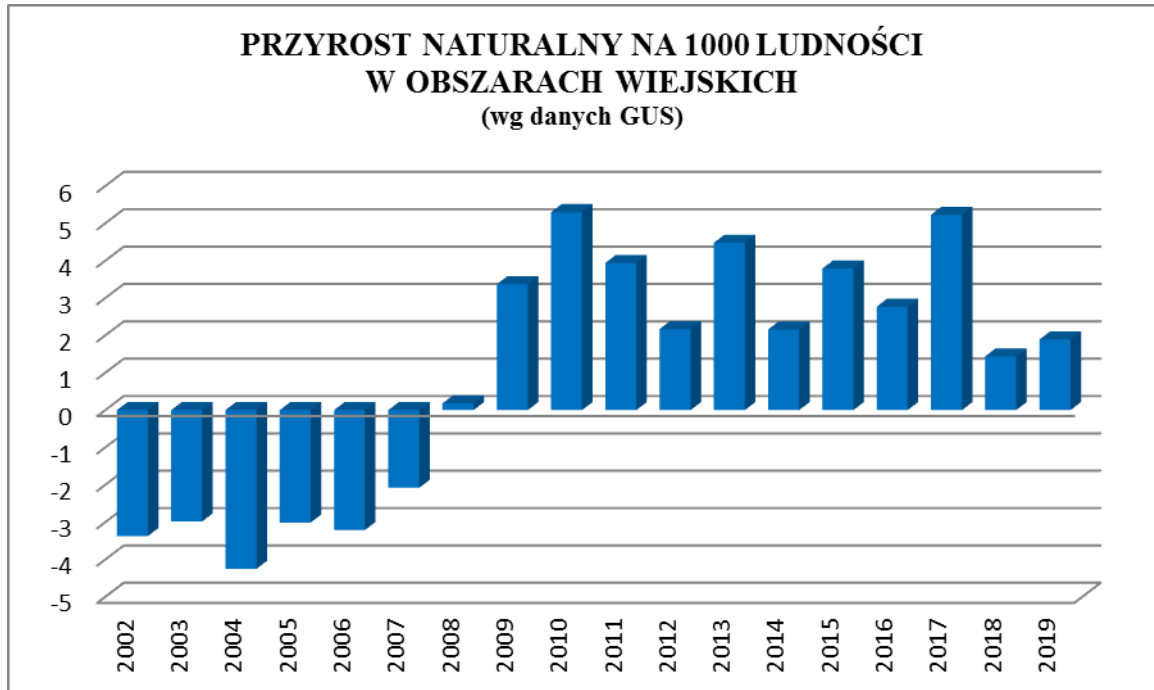
(...)⁴⁾

4)

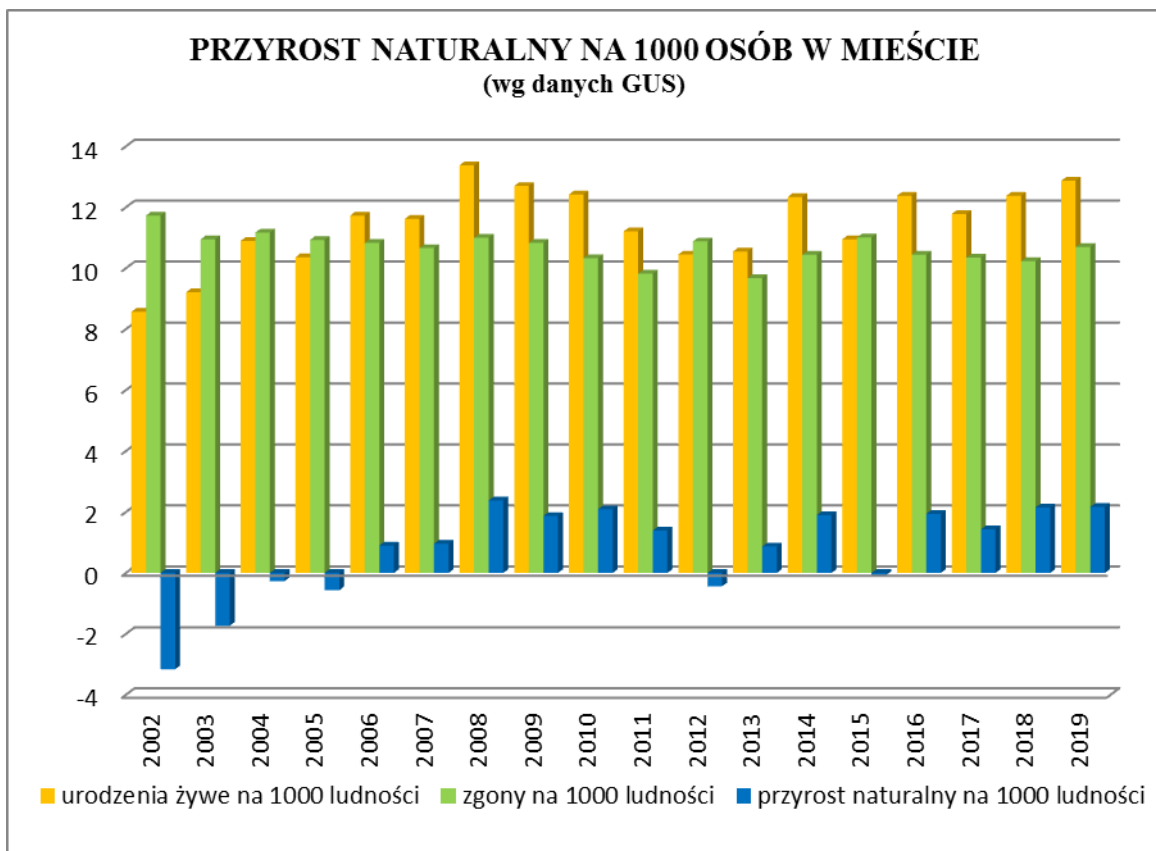

4)

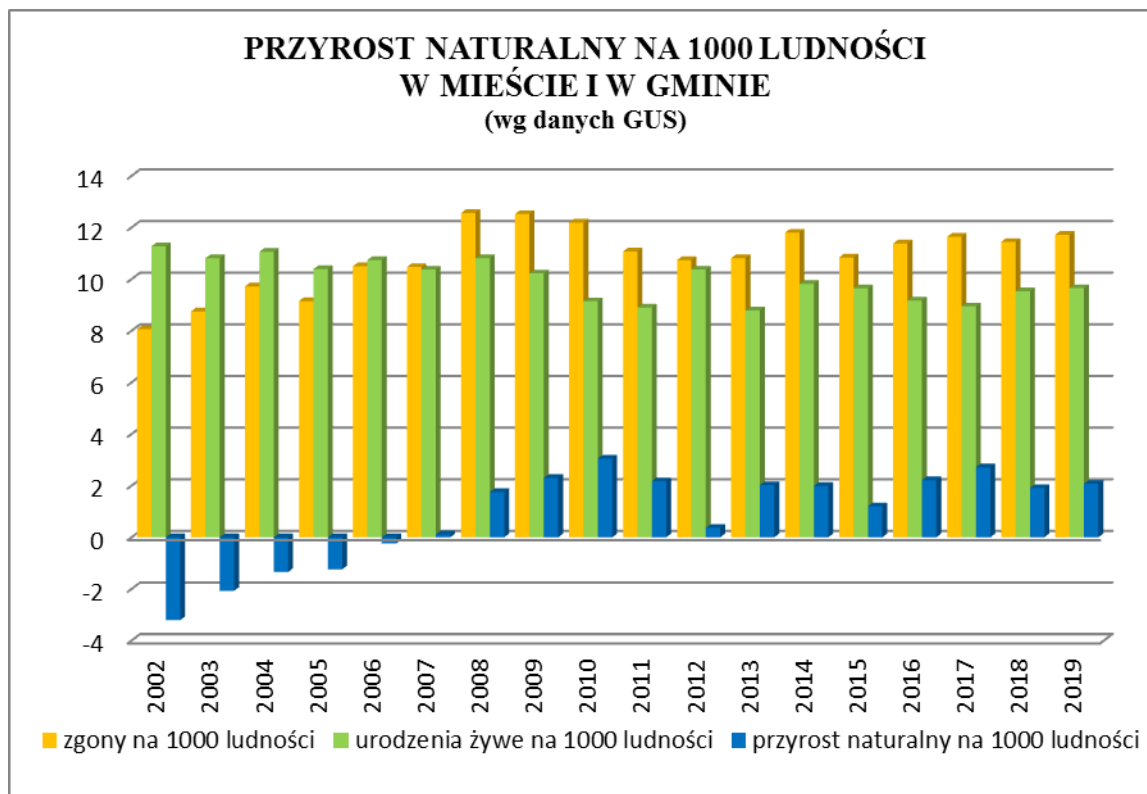

Analiza danych statystycznych z ostatnich 10 lat wykazuje zauważalną tendencję dodatniego przyrostu naturalnego i dodatniego salda migracji na terenie gminy, zarówno w mieście, jak i na terenach wiejskich. ²⁾

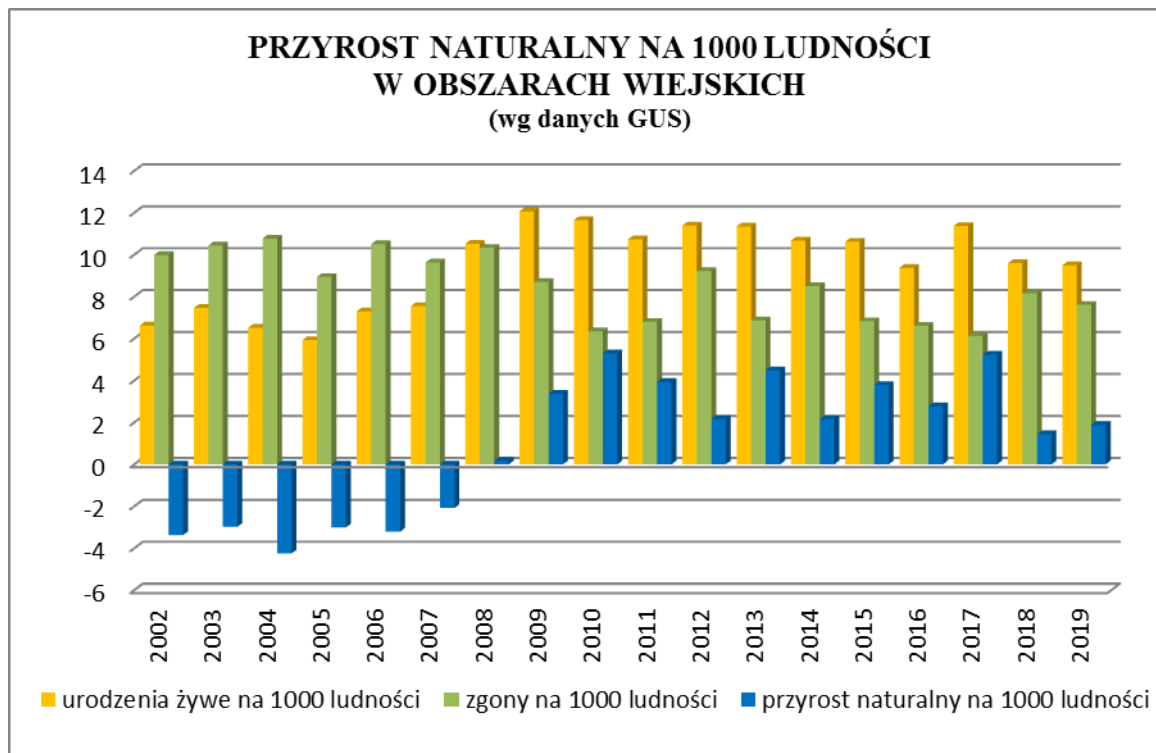
4)

4)

4)

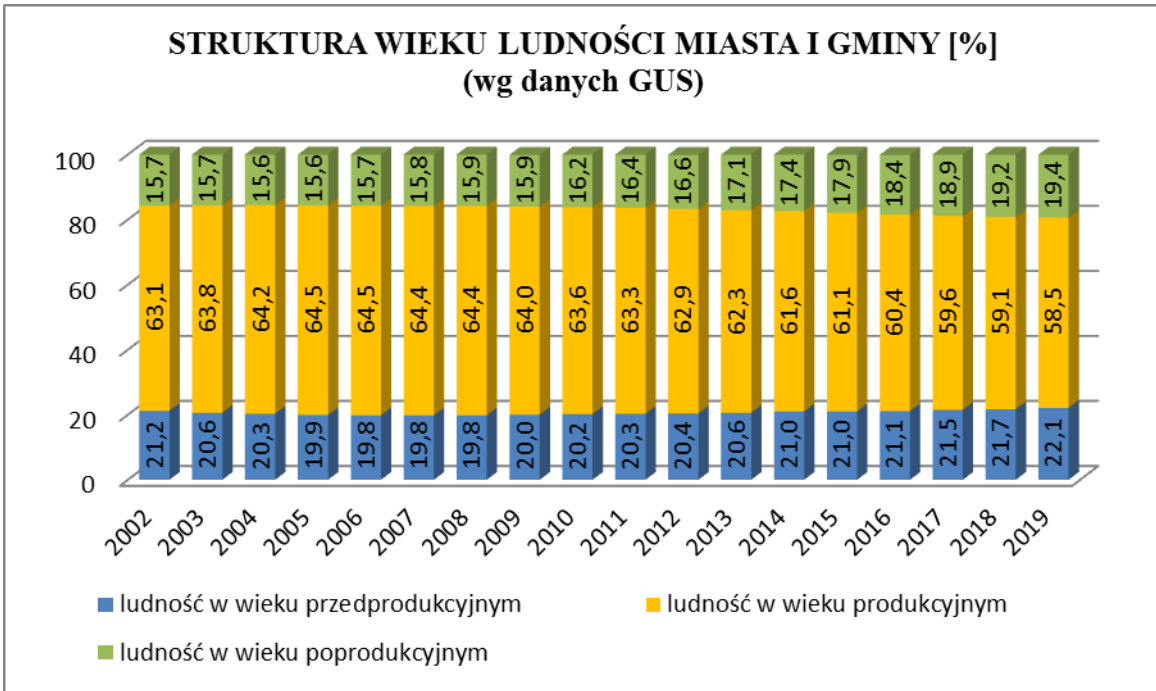

II.8.1.1. Struktura wieku mieszkańców.

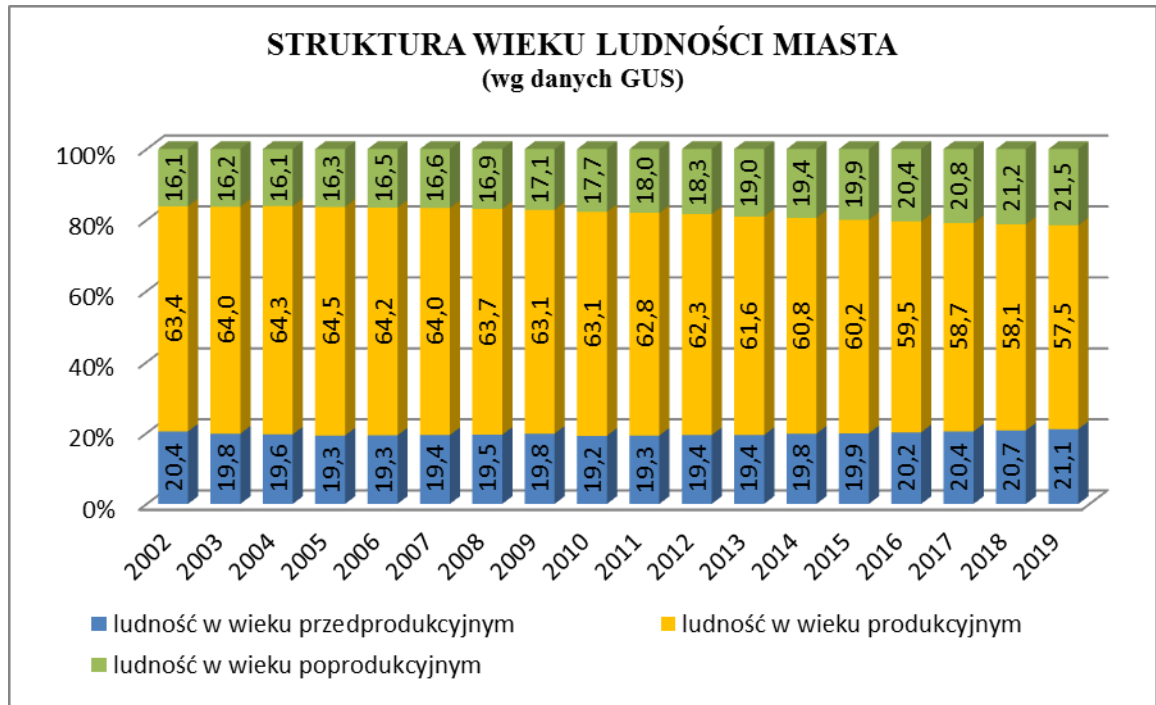
(...)⁴⁾

W roku 2018 grupa ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosiła 10 801 osób (miasto – 6 768, wieś – 4 033). Natomiast liczebność grupy w wieku produkcyjnym wynosiła 28 610 osób (miasto – 18 464, wieś – 10 146), a grupa ludności w wieku poprodukcyjnym wynosiła 9 496 osób (miasto – 6 893, wieś – 2 603). (źródło: dane GUS na rok 2019).⁴⁾

(...)⁴⁾

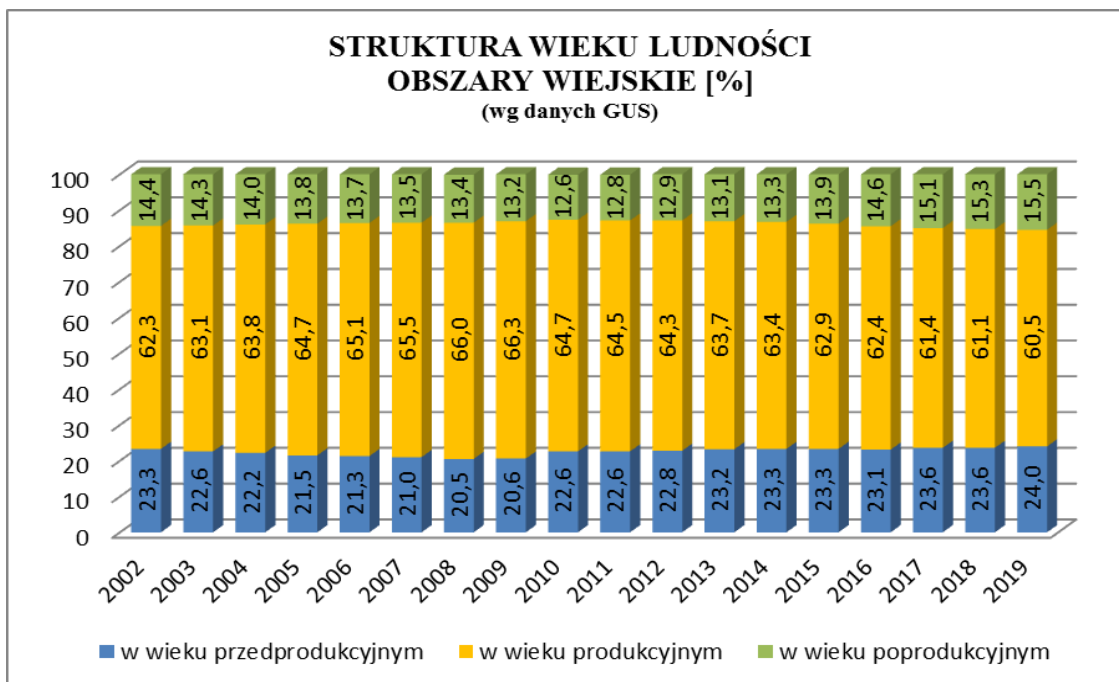

4)

4)

Powyższe dane wskazują również, że struktura wieku mieszkańców, tak w mieście jak i gminie stwarza korzystne warunki do rozwoju – stosunkowo niski udział ludności w wieku poprodukcyjnym i całkiem wysoki udział grupy ludzi młodych. Jednocześnie, pozyskane dane wskazują systematyczny przyrost w całej gminie osób w wieku poprodukcyjnym oraz znacznie mniejszy przyrost osób w wieku przedprodukcyjnym. Największy przyrost osób w wieku poprodukcyjnym zanotowano w mieście. ⁴⁾

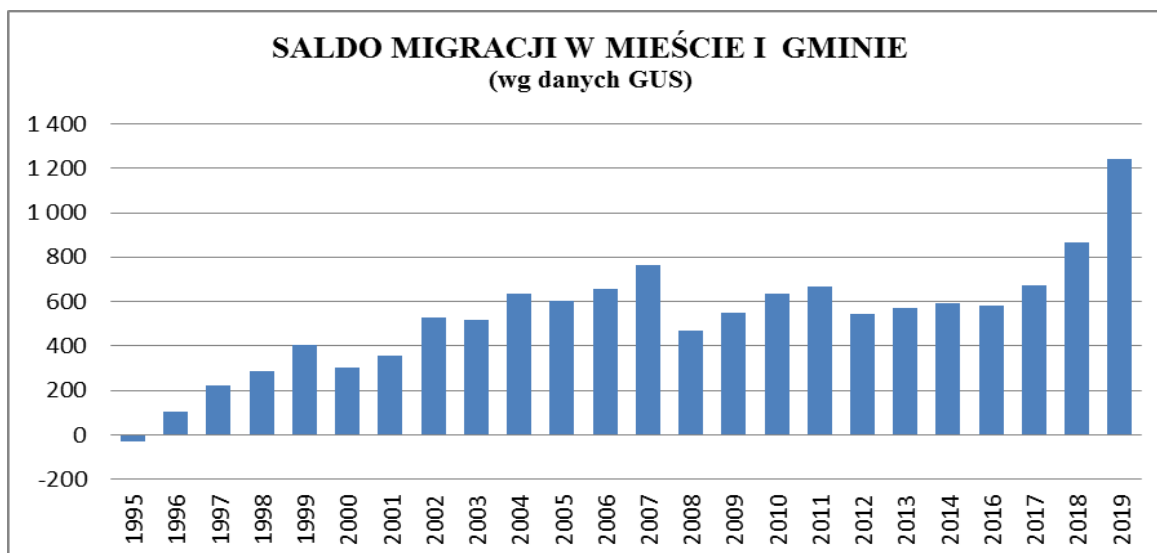
II.8.1.2. Procesy demograficzne.

Zarówno na terenach wiejskich jak i w mieście obserwuje się stały wzrost liczby ludności.

Tabela: Przemiany ludnościowe (w latach 2007-2016 na podstawie danych GUS) ²⁾

Obszar	lata									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
miasto	27 286	27 583	28 053	29 287	29 583	29 763	29 907	30 180	30 356	30 593
gmina	10 829	11 067	11 515	12 689	13 153	13 590	14 122	14 538	14 903	15 244
razem	38 115	38 650	39 568	41 976	42 736	43 353	44 029	44 718	45 259	45 837

4)

Wg. prognozy ludności na lata 1996-2020 opracowanej przez GUS najważniejsze z tendencji ogólnokrajowych to:

- 1) stopniowy wzrost dzietności kobiet (jednakże zauważalna jest tendencja odwrotna),
- 2) stopniowy wzrost długości życia aż do osiągnięcia w 2020 r. poziomu 72 lata dla mężczyzn i 78,5 lat dla kobiet,
- 3) stopniowy wzrost migracji wewnętrznych (zauważalny obecnie),
- 4) niezmiennie saldo migracji zagranicznych.

Przy tych założeniach liczba ludności kraju będzie wzrastać średnio o 1 mln na 10 lat. Po roku 2020 liczba ludności zacznie się zmniejszać.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz obecne tendencje przewiduje się zmniejszenie grupy dzieci w wieku 7-15 lat, jak również mniej liczne grupy młodzieży 16-19 letnich oraz osób wchodzących w wiek produkcyjny.

Wg prognozy ludności gmin na lata 2017 - 2030 wykonanej przez Główny Urząd Statystyczny liczba ludności w gminie Grodzisk Mazowiecki będzie systematycznie rosła.⁴⁾

II.8.2. SYTUACJA NA RYNKU PRACY

W roku 2016²⁾ liczba osób w wieku produkcyjnym, na terenie miasta i gminy wynosiła 29 103²⁾ osób, czyli około 63,5%²⁾ ogółu ludności miasta i gminy, stanowiąc potencjalne zasoby pracy. W roku 2019 liczba osób w wieku produkcyjnym, na terenie miasta i gminy wynosiła 28 610⁴⁾ osób, czyli około 58,5% ogółu ludności miasta i gminy, stanowiąc potencjalne zasoby pracy.⁴⁾

Wśród bezrobotnych dominują osoby o najniższym wykształceniu.

W ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2017 r.²⁾ występowała⁴⁾ przewaga kobiet 59%.²⁾ Największą liczbę bezrobotnych stanowiły osoby długotrwale bezrobotne (245).²⁾

W ogólnej liczbie osób bezrobotnych w 2019 r. występuje przewaga kobiet 60,6%. Największą liczbę bezrobotnych stanowiły osoby długotrwale bezrobotne (161).⁴⁾

Stopa bezrobocia w mieście i gminie jest poniżej średniej krajowej. Wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Mazowieckim na koniec sierpnia 2017 r.²⁾ stopa bezrobocia wynosiła

- 6,8%²⁾ dla kraju
- 5,9%²⁾ dla województwa mazowieckiego
- 3,7%²⁾ dla powiatu grodziskiego.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Grodzisk Mazowiecki na dzień 30 września 2017 r.²⁾ wynosiła 712²⁾ osób.

⁴⁾ Stopa bezrobocia w mieście i gminie jest poniżej średniej krajowej. Wg danych statystycznych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny w 2019 r. stopa bezrobocia wynosiła:

- 5,2 dla kraju,
- 4,4 dla województwa mazowieckiego,
- 2,3 dla powiatu grodziskiego.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Grodzisk Mazowiecki na w grudniu 2019 r. wynosiła 455 osób.⁴⁾

II.8.3. WYCHOWANIE I EDUKACJA

II.8.3.1. Wychowanie przedszkolne.

⁴⁾(...)

W gminie Grodzisk Mazowiecki w roku 2019/2020 działa 51 placówek przedszkolnych, w tym 16 jednostek publicznych prowadzonych przez gminę oraz 3 placówki publiczne prowadzone przez inne podmioty. Do placówek publicznych należą: 4 przedszkola prowadzone gminę – 929 dzieci, 5 punktów przedszkolnych – 123 dzieci, 7 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych – 405 dzieci oraz 3 przedszkole prowadzone przez inne podmioty niż gmina – 260 dzieci. Do niepublicznych jednostek zalicza się: 16 przedszkoli – 980 dzieci, 2 punkty przedszkolne – 60 dzieci, oddział przedszkolny przy szkole podstawowej – 29 dzieci, 12 żłobków – 244 dzieci oraz klub dziecięcy – 10 dzieci. Ogółem liczba wychowanków przedszkolnym w roku szkolnym 2019/2020 wynosi 3040. (źródło: dane pozyskane z Urzędu Miasta). ⁴⁾

(...)⁴⁾

PRZEDSZKOLA ⁴⁾

Tabela: Wykaz przedszkoli publicznych Źródło: oficjalna strona: Biuro Oświaty Gminy Grodzisk Mazowiecki

(<http://www.grodzisk-oswiata.pl/placowki/publiczne/przedszkola/>)⁴⁾

Przedszkola publiczne prowadzone przez Gminę		
L.p.	Placówka	Lokalizacja
1	Przedszkole Nr 1 im. Krasnala Hałabały	05-825 Grodzisk Mazowiecki ul. L. Zondka 5
2	Przedszkole Nr 4 im. Króla Macjusia I	05-825 Grodzisk Mazowiecki ul. Górna 12
3	Przedszkole Nr 5 im. Pszczółki Mai w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1	05-825 Grodzisk Mazowiecki ul. Zielony Rynek 2
4	Przedszkole Nr 7 im. Wróbelka Elemelka	05-825 Grodzisk Mazowiecki ul. M. Kopernika 15
Przedszkola publiczne prowadzone przez podmioty inne niż Gmina		
5	Publiczne Przedszkole "Tęczowe Ognisko"	05-825 Grodzisk Maz., ul. L. Waryńskiego 1
6	Publiczne Integracyjne Przedszkole Montessori „Pięterko”	05-825 Grodzisk Maz., ul. Bałtycka 45
7	Publiczne Przedszkole „Kubuś Puchatek”	05-825 Grodzisk Maz., ul. M. Kopernika 15a

Tabela: Wykaz przedszkoli niepublicznych Źródło: oficjalna strona: Biuro Oświaty Gminy Grodzisk Mazowiecki

(<http://www.grodzisk-oswiata.pl/placowki/niepubliczne/przedszkola/>)⁴⁾

L.p.	Placówka	Lokalizacja
1	Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej	05-825 Grodzisk Maz., ul. Okrężna 33
2	Przedszkole Niepubliczne „SMYK”	05-825 Grodzisk Maz., ul. Zakątek 10 oraz ul. Stawowa 6
3	Niepubliczne Przedszkole Tosi i Franka	05-825 Grodzisk Maz., ul. Bałtycka 45
4	Niepubliczne Językowe Przedszkole „Mały Poliglota”	05-825 Grodzisk Maz., ul. Piękna 12
5	Niepubliczne Przedszkole Językowe „Wesoły Autobus”	Książenice, ul. Mazowiecka 87a, 05-825 Grodzisk Maz.
6	Niepubliczne Przedszkole Teatralne „Zaczarowana Dorożka”	05-827 Grodzisk Maz., ul. Żółkiewskiego 14
7	Niepubliczne Przedszkole Montessori „Wielki Mały Świat”	Książenice, Al. Marylskiego 7, 05-825 Grodzisk Maz.
8	Przedszkole Niepubliczne KAJTEK	Adamowizna, ul. Osowiecka 98D, 05-825 Grodzisk Maz.
9	Przedszkole Niepubliczne TUPTUSIE	05-825 Grodzisk Maz., ul. Chełmońskiego 18B
10	Niepubliczne Przedszkole „Mali Artyści”	Czarny Las, ul. Kwitnącej Wiśni 12, 05-825 Grodzisk Maz.
11	Niepubliczne Przedszkole Dmuchawiec Montessori	Grodzisk Maz., ul. Nadarzyńska 37
12	Przedszkole Niepubliczne „Skrzat” Iwona Wodzińska	Grodzisk Maz., ul. Okrężna 108
13	Niepubliczne Przedszkole Osesek przy Centrum Rozwoju Dziecka Osesek	Grodzisk Maz., ul. Spółdzielcza 4
14	Niepubliczne Przedszkole Muzyczno-Językowe Wesołe Nutki	05-825 Grodzisk Mazowiecki, ul. Batorego 22

15	Niepubliczne Przedszkole „Baby Academy”	05-825 Grodzisk Mazowiecki, ul. Dworska 15 i Dworska 11
16	Niepubliczne Przedszkole „Sosenki”	05-825 Grodzisk Maz., ul. Langiewicza 5

PUNKTY PRZEDSZKOLNE

Tabela: Wykaz punktów przedszkolnych publicznych. Źródło: oficjalna strona: Biuro Oświaty Gminy Grodzisk Mazowiecki (<http://www.grodzisk-oswiata.pl/placowki/publiczne/punkty-przedszkolne/>)⁴⁾

L.p.	Placówka	Lokalizacja
1	Punkt Przedszkolny Nr 1 przy Szkole Podstawowej Nr 1	Grodzisk Maz., ul. Bartniaka 13A
2	Punkt Przedszkolny Nr 4 przy Szkole Podstawowej w Adamowiznie	ul. Osowiecka 33
3	Punkt Przedszkolny Nr 5 przy Szkole Podstawowej w Izdebnie Kościelnym	ul. ks. M. Oziębłowskiego 9
4	Punkt Przedszkolny Nr 6 przy Szkole Podstawowej Nr 4 w Grodzisku Maz.	Natolin 31
5	Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Książenicach	al. E. Marylskiego 3

Tabela: Wykaz punktów przedszkolnych niepublicznych. Źródło: oficjalna strona: Biuro Oświaty Gminy Grodzisk Mazowiecki (<http://www.grodzisk-oswiata.pl/placowki/niepubliczne/punkty-przedszkolne/>)⁴⁾

L.p.	Placówka	Lokalizacja
1	Niepubliczny Punkt Przedszkolny Zuch-Przedszkolak	05-825 Grodzisk Mazowiecki ul. Okrężna 39E
2	„Tęczowy Domek” Niepubliczny Terapeutyczny Punkt Przedszkolny	05-825 Grodzisk Maz., ul. 3 Maja 38C

⁴⁾ ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE

W Gminie Grodzisk Mazowiecki nie ma publicznych placówek świadczących opiekę nad dziećmi w wieku do 3 lat. Funkcjonują natomiast żłobki niepubliczne, do których uczęszcza ok. 200 dzieci (Raport o stanie gminy za 2019 rok).

Tabela: wykaz żłobków niepublicznych. Źródło: <https://empatia.mpips.gov.pl/dla-swadczeniobiorcow/rodzina/d3/rejestr-zlobkow-i-klubow> <https://grodzisk.pl/prezentacja-gminy/>⁴⁾

L.p.	Placówka	Lokalizacja
1	Niepubliczny Żłobek "Elmo"	Grodzisk Mazowiecki ul. Bartnicza 15D
2	Żłobek Baby Academy	Grodzisk Mazowiecki ul. Dworska 2
3	Baby Academy II	Grodzisk Mazowiecki, ul. Dworska 11
4	"HAPPY BABY" MONIKA KRUPA	Grodzisk Mazowiecki, ul. Sadowa 17
5	MontiniMini - Klub Dziecięcy	Grodzisk Mazowiecki, ul. 1 Maja 6A
6	Truskawkowy Żłobek	Grodzisk Mazowiecki, ul. Nadarzyńska 50
7	Żłobek "Elmo"	Grodzisk Mazowiecki ul. L. Waryńskiego 15
8	Żłobek "Chatka Puchatka"	Grodzisk Mazowiecki 3 Maja 21B
9	Żłobek "Skrzat"	Grodzisk Mazowiecki Okrężna 108
10	Niepubliczny Żłobek Tuptusie	Grodzisk Mazowiecki ul. Zagaje 1
11	Niepubliczny Żłobek Lemurek	Grodzisk Mazowiecki ul. Sadowa 13
12	Niepubliczny Żłobek "Wesoły Minibus"	Książenice Mazowiecka 87a

13	Niepubliczny Żłobek Grodziska Akademia Dziecięca Ksawcio i Wojtuś	Wólka Grodziska Wólka Grodziska 33
----	---	---------------------------------------

Przedszkola zlokalizowane są głównie w rejonach koncentracji zabudowy mieszkaniowej, na terenie miasta. Na obszarze gminy tego typu placówki zlokalizowane są we wsiach Czarny Las, Wólka Grodziska, Natolin, Książnice, Opypy, Adamowizna i Izdebno Kościelne.

II.8.3.2. Szkolnictwo.

(...)⁴⁾

W roku szkolnym 2019/2020 w Grodzisku Mazowieckim funkcjonowało łącznie 15 szkół podstawowych (8 publicznych, 7 niepublicznych).⁴⁾

(...)⁴⁾

4)

Tabela: Wykaz szkół podstawowych **publicznych** w roku szkolnym 2019/2020. Źródło: Raport o stanie Gminy Grodzisk Mazowiecki za 2019 r., Oficjalna strona Gminy Grodzisk Mazowiecki: (<https://grodzisk.pl/poradnik-teleadresowy/szkoly-podstawowe/>)⁴⁾

L.p.	Placówka szkolna	Lokalizacja
1	Szkoła Podstawowa Nr 1 im. H. Sienkiewicza	ul. W. Bartniaka 13A, budynek przy ul. J. Kilińskiego 8
2	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. M. Konopnickiej	ul. W. Westfala 3
3	Szkoła Podstawowa Nr 4 im. J. Joteyko	ul. Zielony Rynek 2
4	Szkoła Podstawowa im. Fryderyka Chopina w Książenicach	al. E. Marylskiego 3, Książenice
5	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 6 im. Szarych Szeregów	ul. Sportowa 31
6	Szkoła Podstawowa w Adamowiznie	ul. Osowiecka 33, Adamowizna
7	Szkoła Podstawowa im. Klementyny z Tańskich Hoffmanowej w Izdebno Kościelnym	ul. Ks. M. Oziębłowskiego 9, Izdebno Kościelne
8	Szkoła Podstawowa nr 5 im. L. Teligi	ul. L. Zondka 6

Tabela: Wykaz szkół podstawowych **niepublicznych** w roku szkolnym 2019/2020. Źródło: Dane pozyskane z Urzędu Miejskiego w Grodzisku Mazowieckim, Oficjalna strona Gminy Grodzisk Mazowiecki: (<https://grodzisk.pl/poradnik-teleadresowy/szkoly-podstawowe/>)⁴⁾

L.p.	Placówka szkolna	Lokalizacja
1	Spółeczna Szkoła Podstawowa nr 23 im. gen. bryg. Leopolda Okulickiego	ul. 3 Maja 33
2	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Tosi i Franka	ul. Kopernika 12, 05-827 Grodzisk Maz.
3	Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Leonarda da Vinci	Książenice, ul. Mazowiecka 87A, 05-825 Grodzisk Maz.
4	Integracyjna Szkoła Montessori Drugie Piętro	ul. 11 Listopada 48, 05-825 Grodzisk Maz.
5	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Adamowiznie	Adamowizna, ul. Osowiecka 98D
6	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Fundacji Królowej Świętej Jadwigi	05-825 Grodzisk Mazowiecki, ul. Dygasińskiego 1
7	Tenisowa Szkoła Podstawowa pod patronatem Roberta Piotra Radwańskiego	Kozerki, ul. Jowisza 92, 05-825 Grodzisk Mazowieckiego

(...)³⁾

W roku szkolnym 2018/2019 w szkołach na terenie gminy kształciło się łącznie 4 944 uczniów.³⁾

W roku szkolnym 2019/2020 w szkołach publicznych podstawowych na terenie gminy kształciło się łącznie 4 572 uczniów.⁴⁾ W szkołach niepublicznych w roku szkolnym 2019/2020 uczyło się 540 uczniów (informacje pozyskane z Urzędu Miejskiego w Grodzisku Mazowieckim).⁴⁾

Od 1 września 2017 roku przestały funkcjonować gimnazja, a ostatnie klasy gimnazjalne do 2019 r. funkcjonowały przy szkołach podstawowych, zgodnie z Uchwałą nr 507/2017 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę Grodzisk Mazowiecki do nowego ustroju szkolnego.⁴⁾

(...)⁴⁾

Młodzież z Grodziska Mazowieckiego i okolic ma możliwość wyboru nauki w zlokalizowanych w Grodzisku Mazowieckim (...) ⁴⁾ w szkołach średnich: ⁴⁾

- Zespół Szkół nr 1, ul. Żwirki i Wigury 4, 05-825 Grodzisk Mazowiecki,
  - Zespół Szkół Technicznych i Licealnych Nr 2, ul. J. Kilińskiego 8c, 05-825 Grodzisk Mazowiecki,
- oraz dodatkowo:
- Zespół Szkół im. Hipolita Szczerkowskiego, ul. Kilińskiego 21, Grodzisk Mazowiecki, ⁴⁾
  - Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Tadeusza Bairda, ul. gen. L. Okulickiego 8, 05-825 Grodzisk Mazowiecki. ⁴⁾

(...) ⁴⁾

Biorąc pod uwagę liczebność grupy mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (wynoszącą w 2019 r. 10 801 osób), liczba miejsc w placówkach oświatowych wydaje się być wystarczająca. ⁴⁾

Źródło: <http://www.grodzisk-oswiata.pl/>

II.8.4. KULTURA

Głównym ośrodkiem kultury w Grodzisku Mazowieckim jest Ośrodek Kultury Gminy Grodzisk Mazowiecki. Ponadto, należy wymienić następujące placówki i instytucje:

- Mediateka ⁴⁾,
- Kino w Centrum Kultury (ul. Spółdzielcza),
- Biblioteki publiczne w mieście i gminie Grodzisk Mazowiecki,
- Radio Bogoria,
- (...) ⁴⁾ Publiczne Ognisko Plastyczne im. Jana Skotnickiego w Grodzisku Mazowieckim, ⁴⁾,
- Centrum Kulturalno-Edukacyjne "Radogoszcz",
- Galeria Instrumentów Folkowych,
- Przestrzeń Kulturze Przyjazna „Poczekalnia”, ⁴⁾,
- (...) ⁴⁾, Izba Tradycji EKD/WKD ⁴⁾,
- Willa Niespodzianka⁴⁾,
- Kino „Wolność” w Willi Radogoszcz, ⁴⁾,
- Liczne wydawnictwa prasy: dwutygodniki (Flesch Mazowska) ⁴⁾, „miesięczniki (...) ⁴⁾ Wspólny Powiat, Kurier Południowy, (...) ⁴⁾ Bogoria).

Liczba, rozmieszczenie i różnorodność obiektów kultury oraz organizowanych form życia kulturalnego sprawia, że mieszkańcy miasta i okolic mają możliwość zaspokajania różnorodnych zainteresowań i potrzeb w tym zakresie.

II.8.5. SPORT I WYPOCZYNEK

Istniejące w mieście obiekty i zespoły obiektów sportowych dają dobre możliwości uprawiania wielu dyscyplin sportowych, w tym sportu kwalifikowanego oraz wypoczynku.

Do najważniejszych obiektów sportu i rekreacji należą działające w ramach Ośrodka Sportu i Rekreacji:

- Grodziska Hala Sportowa,
- Pływalnia Miejska „Wodnik 2000”,
- (...) ⁴⁾ Tereny sportowo-rekreacyjne „Stawy Walczewskiego”, ⁴⁾,
- Kąpielisko Miejskie „Stawy Walczewskiego” ⁴⁾,
- Stadion Miejski, ⁴⁾,
- Korty tenisowe,
- Kompleks boisk w Chlebni, ⁴⁾,
- Kompleks boisk „Orlik 2012”, ⁴⁾,
- Sala treningowa tenisa stołowego, ⁴⁾,
- Strzelnica w Makówce. ⁴⁾,

Brak jest na terenie miasta i w jego bezpośrednim sąsiedztwie naturalnych obszarów leśnych oraz atrakcyjnych pod względem krajobrazu terenów, które mogą stanowić cel spacerów wypoczynkowych, wycieczek rowerowych oraz być miejscem rekreacji.

Niedostateczna jest powierzchnia i dostępność terenów zieleni w obrębie zainwestowanych terenów miasta, zwłaszcza osiedli mieszkaniowych z zabudową wielorodzinną. Zieleń jest rozmieszczona w mieście bardzo nierównomiernie, co bardziej ogranicza jej dostępność wielu mieszkańcom.

II.8.6. OCHRONA ZDROWIA

Na terenie (...) ⁴⁾ gminy znajdują się 22 ⁴⁾ przychodnie (stan na 2019 r., źródło: dane GUS) ⁴⁾. Opieka lekarska nie ogranicza się wyłącznie do publicznych i zakładowych obiektów lecznictwa, ale sprawowana jest także poprzez prywatne przychodnie, gabinety lekarskie i stomatologiczne.

Opiekę medyczną na terenie miasta zapewnia „Szpital Zachodni”, na który składa się dziesięć oddziałów, oraz szpitalny oddział ratunkowy i dodatkowo stacja dializ.

(...) ⁴⁾ W roku 2019 na terenie miasta działały 22 apteki (źródło: dane GUS). ⁴⁾

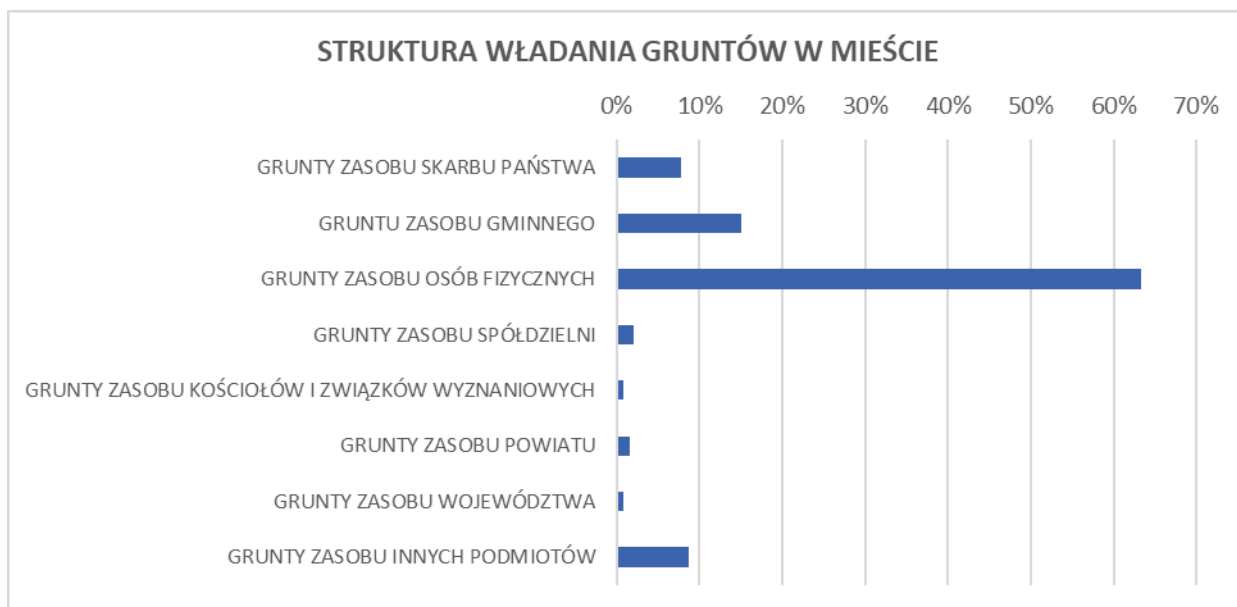
II.9. STAN PRAWNY GRUNTÓW

Zdecydowana większość gruntów znajduje się we władaniu prywatnych właścicieli, w formie użytkowania wieczystego, bądź własności.

Własność komunalna obejmuje 573 ha⁴⁾ (źródło: Gminne zbiorcze zestawienie danych dotyczących gruntów, dane pozyskane z Urzędu Miasta, stan na dzień 01.01.2020 r.) i stanowi grunty pod szkołami, urzędem miejskim, świetlicami, domami kultury, obiektami sportowymi, parkami, urządzeniami infrastruktury technicznej, drogami.

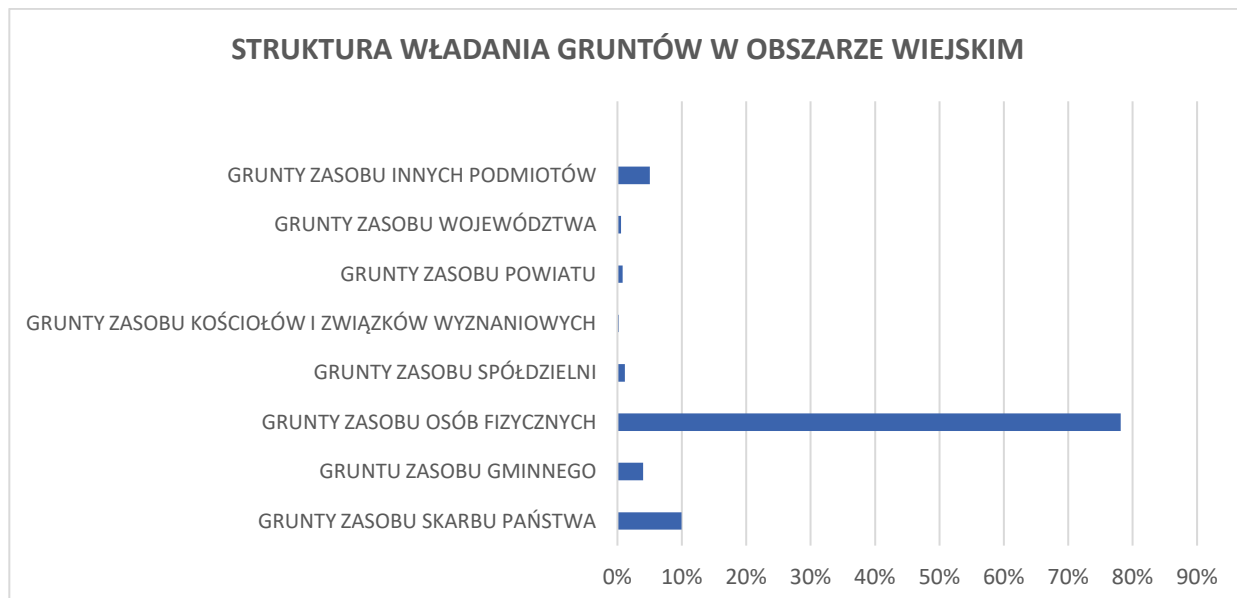
(...) ⁴⁾

4)

źródło: Gminne zbiorcze zestawienie danych dotyczących gruntów, dane pozyskane z Urzędu Miasta, stan na dzień 01.01.2020 r. ⁴⁾

4)

źródło: Gminne zbiorcze zestawienie danych dotyczących gruntów, dane pozyskane z Urzędu Miasta, stan na dzień 01.01.2020 r. ⁴⁾

II.10. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

⁴⁾ Na przestrzeni minionych lat na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki zostały wydane 3 koncesje na rozpoznanie geologiczne złóż kopalin (kruszywa naturalnego) wydanych przez organy administracji geologicznej Wojewody Mazowieckiego i Starosty Grodziskiego. Również trzy zakłady uzyskały koncesje geologiczne na wydobywanie kopalin ze złóż.

W kopalinach występują w przeważającej części piaski średnioziarniste z domieszkami różnych frakcji. Żwirry występują rzadko i w małych ilościach. Pod względem technologicznym pozyskany surowiec może być wykorzystywany w budownictwie mieszkalnym oraz drogowym, zaś w przypadku kruszywa grubego do produkcji betonu.

Tabela: Wykaz koncesji na rozpoznanie geologiczne złóż kopalin (kruszywa naturalnego) na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki.

Lp.	Przedsiębiorca	Lokalizacja rozpoznawanego złoża	Organ koncesyjny - data wydania koncesji	Okres ważności koncesji	UWAGI
1.	⁴⁾ PHU -PIASEK	Złoże „Książenice”	Decyzja Starosty Grodziskiego, 14-07-2016 r znak: WOŚ.6540.07.2016	31.12.2021 r	Dec. Nr 06/16

Źródło: UM Grodzisk Mazowiecki, stan na dzień 18-11-2020

Tabela: Wykaz koncesji geologicznych na wydobywanie kopalin na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki.

Lp.	Przedsiębiorca	Lokalizacja złoża	Powierzchnia:	Zasoby geologiczne	Organ koncesyjny - data wydania koncesji	Okres ważności koncesji:
1.	Elbet. Przewóz towarów, wykopy ziemne. Bekoniarstwo, wyroby betonowe	Złoże MARYNIN I	1,55 ha,	514 tys. Mg.	Wojewoda Mazowiecki, 23.10.1998 r.	do 31 grudnia 2003 r.*
2.	PHU -PIASEK	Złoże Książenice	1,30 ha,	80,774 tys. Mg.	Wojewoda Mazowiecki, 23.10.1998 r.	do 31 grudnia 2007 r.
3.	Firma Natolin – wytwórnia cegły	Złoże Władysławów I	b.d,	b.d.	Starosta Grodziski, 8.09.2000 r.	do 31 grudnia 2009 r.**
4. ²⁾	PHU -PIASEK	Złoże Książenice	0,81 ha	b.d.	Starosta Grodziski 14.07.2016 r.	do 31 grudnia 2022 r.

* obecnie przystąpiono do rekultywacji kopaliny w kierunku wodnym, eksploatacja zakończona

** decyzja nie jest realizowana

Źródło: POŚ.

Jak wynika z „Operatu ewidencji zasobów złoża naturalnego MARYNIN” firma ELBET wg. stanu na 31 grudnia 1996 r. posiadała zasoby przemysłowe, które wyniosły 264,8 tys. Mg, zaś w roku 2003 zasoby te wyniosły 19 587 Mg. W roku 2003 w/w kopalni wydobyto 11 141 Mg kruszywa.

Zgodnie z przedłożonym Uproszczonym Planem Ruchu Górniczego na lata 2003 - 2007 z kopalni Książenice wydobyto 13 356 Mg.

Łącznie na terenie gminy wydobyto w 2003r 24 497 Mg kruszywa naturalnego dla potrzeb budownictwa i drogownictwa.

Na terenie gminy występują dwa piętra wodonośne: czwartorzędowe i trzeciorzędowe. Zaopatrzenie miasta i gminy w wodę do celów bytowych odbywa się w oparciu o ujęcia wód wgłębnych czwartorzędowych z Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 222.

Gmina Grodzisk Mazowiecki znajduje się w granicach dwóch nieudokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: nr 215 Subniecka warszawska oraz 2151 Subniecka warszawska (część centralna). GZWP to zbiorniki wydzielone ze względu na ich szczególne znaczenie regionalne dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia ludności w wodę. ³⁾

W granicach administracyjnych gminy Grodzisk Mazowiecki znajdują się ponadto następujące obszary udokumentowanych złóż kopalin:

- złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej „Adamów”;
- złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej „Henryków”;
- złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej „Natolin”;
- złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej „Władysławów”;

dla których właściwy organ administracji geologicznej zatwierdził dokumentację geologiczną lub dodatek do dokumentacji geologicznej w terminie, od którego upłynęło co najmniej dwa lata od daty wydania niniejszego zarządzenia zastępczego lub przyjął dokumentację geologiczną bez zastrzeżeń.

Złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej – Adamów

- kopalina: surowce ilaste ceramiki budowlanej - iły warwowe
- miejscowość: Adamów
- decyzja nr/ znak sprawy: OSGW-VI-8513-3/89 z dnia 17.04.1989 r.

Złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej - Henryków

- kopalina: surowce ilaste ceramiki budowlanej - iły warwowe
- miejscowość: Chrzanów Mały (niewielka część złoża znajduje się w gminie Milanówek)
- decyzja nr/ znak sprawy: KZK/012/K/4191/80 z dnia 08.12.1980 r.

Złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej - Natolin

- kopalina: surowce ilaste ceramiki budowlanej - iły warwowe
- miejscowość: Natolin
- decyzja nr/ znak sprawy: OSGW-G-8513-16/84; Nr 11/84 z dnia 14.12.1984 r.

Złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej - Władysławów

- kopalina: surowce ilaste ceramiki budowlanej (kopaliny ceglarskie) - iły
- miejscowość: Chlebnia, Natolin
- decyzja nr/ znak sprawy: RO-III/G/7514/21/98 z dnia 23.03.1999 r.

Złoże kruszywa naturalnego – Książenice

- Kopalina: kruszywa naturalne – piaski budowlane
- miejscowość: Książenice
- decyzja nr / znak sprawy: OSRL-VI-7514/4/96 z dnia 29.10.1996 r.

Złoże Kruszywa Naturalnego – Marynin I

- kopalina: kruszywa naturalne – piaski budowlane
- miejscowość: Marynin
- decyzja nr / znak sprawy: WŚR-VI/7414/13/02 z dnia 19.09.2002 r.

Obszary udokumentowanych złóż kopalin: Adamów, Natolin, Henryków, Książenice, Marynin I, Adamów oznaczono na rysunku Studium.

II.11. OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA WODNEGO

II.11.1. STREFY ORAZ OBSZARY OCHRONNE

Strefę ochronną ujęcia wód stanowi obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. W celu właściwego gospodarowania wodami, w szczególności ochrony zasobów wodnych główne komunalne ujęcia wody zlokalizowane w gminie Grodzisk Mazowiecki posiadają wydane na podstawie (...) ⁴⁾ przepisów-*ustawy Prawo Wodne* (...) ⁴⁾ pozwolenia wodnoprawne.

Zgodnie z tym pozwoleniem ustanawia się wokół każdej studni strefę ochrony bezpośredniej.

Ponadto w pozwoleniach ustala się sposób zabezpieczenia i zagospodarowania wyznaczonej strefy ochronnej oraz sposób oznakowania granic, jak również wprowadza w granicach strefy ochrony bezpośredniej zakazy dotyczące m.in.:

- zabezpieczenia terenu niezbędne dla potrzeb ograniczenia przebywania na nich osób trzecich,
- wprowadzania ścieków do wód i do ziemi,
- nakaz zagospodarowania terenu ujęć zielenią.

Wokół wymienionych (pkt. 4.4) ujęć i stacji uzdatniania wody „Cegielniana”, „Dąbrówka” i „Wólka Grodziska” w pozwoleniu wodno - prawnym zostały wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej.

II.11.2. OCHRONA PRZED POWODZIĄ

Na podstawie przepisów prawa wodnego ¹⁾ dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej sporządził studium określające w szczególności granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią, uwzględniające częstotliwość występowania powodzi, ukształtowanie dolin rzecznych i tarasów zalewowych, strefę przepływu wezbrań powodziowych, tereny zagrożone osuwiskami skarp lub zboczy, tereny depresyjne oraz bezodpływowe. W 2006 roku na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, wykonano „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej”.

Studium określiło ¹⁾ zasięg prawdopodobieństwa wystąpienia zalewu przez rzekę Rokitnicę:

- zasięg zalewu bezpośredniego wodą o prawdopodobieństwie 1%,
- zasięg zalewu bezpośredniego wodą o prawdopodobieństwie 0,5%,
- strefę płytkiego zalewu (0,5 m) od wody o prawdopodobieństwie 1%.

W granicach obszarów zagrożonych wystąpieniem powodzi¹⁾ znajdują się: północno - wschodnie krańce miasta Grodzisk Mazowiecki oraz fragmenty terenów miejscowości, przez które przepływa Rokitnica: Żuków, Kłudzienko, Adamów¹⁾, Tłuste, Natolin, Chrzanów Duży, Chrzanów Mały, Kady, Opypy, Książenice, Marynin.

W związku z nowelizacją Prawa Wodnego dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo (...) ⁴⁾ sporządzono mapy zagrożenia powodziowego. Dla Rokitnicy mapy takie (...) ⁴⁾ zostały wykonane w 2020 roku. Uwzględniają one przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego sporządza się na podstawie następujących aktów prawnych:

1) Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywa Powodziowa);

2) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310, z późn. zm.);

3) Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 4 października 2018 r. w sprawie opracowania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (Dz. U z 2018 r. poz. 2031).

Na podstawie art. 169 ust. 8 ustawy Prawo wodne mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego podlegają przeglądowi co 6 lat oraz w razie potrzeby aktualizacji.

Zgodnie z ustawą – Prawo wodne (art. 169 ust. 2) na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

1) obszary, na których prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;

2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią:

a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,

b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,

które przedstawiono w części graficznej niniejszego Studium.

II.12. TERENY ZAMKNIĘTE

Na podstawie art. 4 ust. 2a ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo Geodezyjne i kartograficzne właściwi ministrowie określają w drodze decyzji tereny zamknięte. Dla tych terenów nie sporządza się miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (aktualnie z wyłączeniem terenów zamkniętych ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu)¹⁾.

Decyzja Nr 3 Ministra Infrastruktury z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają tereny kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. U. Dz. Urz. MInR. 2014.25)⁴⁾ uznaje za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa tereny, na których usytuowane są linie kolejowe (określone w załączniku do decyzji).²⁾

Na obszarze gminy występuje również zamknięty teren wojskowy w miejscowości Książenice.

Południowo – wschodnia część gminy Grodzisk znajduje się w zasięgu strefy ochronnej terenu zamkniętego resortu obrony narodowej, ustanowionej na mocy przepisów odrębnych, od obiektu w Musulach.⁴⁾

II.13. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

(...) ⁴⁾

⁴⁾Zarząd Województwa Mazowieckiego wskazał na konieczność uwzględnienia zadań zawartych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, a w szczególności uwzględnienie przebiegu autostrady A2 w sąsiedztwie obszaru objętego sporządzeniem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

II.14. ²⁾ BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ NR 2 STUDIUM

Przedmiotową zmianę Studium przeprowadza się na podstawie uchwały Nr 576/2017 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki. Przedmiotem zmiany Studium jest część obszaru gminy, w granicach przedstawionych na załączniku graficznym do uchwały. Zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami Studium, teren ten przeznaczony jest w części zachodniej pod tereny aktywności gospodarczej i usług AG, zaś w części wschodniej pod tereny zieleni urządzonej ZU. Przyczyną przystąpienia do sporządzania przedmiotowej zmiany Studium była zmiana polityki Gminy w zakresie zagospodarowania terenów objętych opracowaniem. Intencją była zmiana przeznaczenia części terenu wyznaczonego dotychczas, jako teren zieleni urządzonej pod tereny aktywności gospodarczej i usług. W związku z powyższym, zgodnie z art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z (...) ⁴⁾ 2021 r., poz. (...) ⁴⁾ 741 z późn. zm.) dokonano bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę w celu określenia, czy w granicach gminy istnieje zapotrzebowanie na nowe tereny aktywności gospodarczej.

Ponieważ przedmiotem opracowania jest zmiana obowiązującego dokumentu Studium, analizy przeprowadzono w oparciu o zapisy w nim zawarte. Tym samym, zgodnie z punktem IV.2.3.6. Studium, jako tereny aktywności gospodarczej i usług AG rozumieć należy tereny, na których możliwa będzie realizacja zabudowy o funkcjach przemysłowych, produkcyjnych, magazynowych, usługowych.

Na potrzeby przedmiotowej zmiany Studium przeprowadzono inwentaryzację znajdujących się w granicach gminy i miasta terenów aktywności gospodarczej. Inwentaryzacji dokonywano na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków, ortofotomapą gminy oraz wizji terenowych. Zinwentaryzowane tereny wprowadzono do programu Arc Map, z użyciem, którego obliczono powierzchnię terenów, wykorzystywaną w dalszych częściach opracowania.

II.15. ⁴⁾ BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W ZWIĄZKU ZE ZMIANĄ NR 4 STUDIUM

⁴⁾Przedmiotową zmianę Studium przeprowadza się na podstawie uchwały Nr 707/2018 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki. Przedmiotem zmiany Studium jest część obszaru gminy, w granicach przedstawionych na załączniku graficznym do uchwały. Zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami Studium, teren ten przeznaczony jest w części północno - wschodniej pod tereny aktywności gospodarczej i usług AG, zaś w części północno - zachodniej pod tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej układów ulicowych MU.3. Natomiast pozostały, południowy obszar przeznaczony jest pod tereny rolnicze – użytki rolne R. Przyczyną przystąpienia do sporządzania przedmiotowej zmiany Studium była zmiana polityki Gminy w zakresie zagospodarowania terenu objętego opracowaniem. Analiza stanu podmiotów gospodarczych nie pozostawia jednak wątpliwości, że firm na terenie gminy przybywa i należy zadbać o możliwości ich lokalizacji – tereny aktywności gospodarczej we wsi Zabłotnia, wyznaczone w obowiązującym Studium i miejscowym planie zostały całkowicie wyczerpane. Intencją była zmiana przeznaczenia części terenu wyznaczonego dotychczas, jako teren rolniczy i użytki rolne oraz teren zabudowy mieszkaniowo – usługowe układów ulicowych pod tereny aktywności gospodarczej i usług. Co wynika z bezpośredniego sąsiedztwa zrealizowanej w ostatnich latach autostrady A2, sąsiedztwa węzła komunikacyjnego, więc dostępności komunikacyjnej opisywanego terenu. Lokalizacja ta wiąże się także z zanieczyszczeniami min hałasem. W związku z powyższym, zgodnie z art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741, z późn. zm.) dokonano bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę w celu określenia, czy w granicach gminy istnieje zapotrzebowanie na nowe tereny aktywności gospodarczej.

Ponieważ przedmiotem opracowania jest zmiana obowiązującego dokumentu Studium, analizy przeprowadzono w oparciu o zapisy w nim zawarte. Tym samym, zgodnie z punktem IV.2.3.6. Studium, jako tereny aktywności gospodarczej i usług AG rozumieć należy tereny, na których możliwa będzie realizacja zabudowy o funkcjach przemysłowych produkcyjnych, magazynowych, usługowych.

Ze względu na brak wpływu niniejszej zmiany Studium nr 4 przy jego sporządzaniu odstąpiono od prognozy demograficznej oraz od określenia potrzeb inwestycyjnych i możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

II.16.   2) MAKSYMALNE ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ Z ZAKRESU AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ I USŁUG

Zabudowa z zakresu aktywności gospodarczej i usług należy do inwestycji, których rozwój uzależniony jest od odmiennych czynników, niż ma to miejsce w przypadku większości innych rodzajów zabudowy. Na terenach aktywności gospodarczej powstają w dominującej mierze inwestycje prywatne, których głównym założeniem jest przynoszenie zysków. Tym samym realizowane one są na terenach, które umożliwiają minimalizację kosztów. W przypadku działalności gospodarczej kluczowe znaczenie ma dostępność komunikacyjna, a dalszej kolejności również obsługa infrastrukturą techniczną. Zapotrzebowanie na nowe tereny aktywności gospodarczej nie wiąże się bezpośrednio ze zmianami demograficznymi zachodzącymi na terenie gminy, jako że ilość mieszkańców nie wywiera wpływu na lokalizację tego rodzaju zainwestowania. Zależność zachodzi raczej w odwrotnym kierunku, tj. nowe tereny aktywności gospodarczej generują miejsca pracy, które mogą pociągać za sobą napływ nowych mieszkańców.

W związku z powyższym dla zabudowy z zakresu aktywności gospodarczej nie istnieje jednoznaczny parametr, który pozwoliłby na określenie zapotrzebowania na tereny pod nową zabudowę. Prognozowane zapotrzebowanie w tym zakresie szacować można w oparciu o analizę:

- dostępności komunikacyjnej,
- obsługi w infrastrukturę techniczną,
- dotychczasowych trendów inwestycyjnych.

Dostępność komunikacyjna

Gmina Grodzisk Mazowiecki położona jest w Obszarze Metropolitalnym Warszawy. W 2012 r. oddany został odcinek autostrady A2, której korytarz przecina północną część gminy. Zapewnia ona doskonale połączenie z m.st. Warszawą, ale również stanowi podstawę połączeń o skali krajowej i międzynarodowej. Dodatkowo na terenie gminy znajduje się węzeł autostradowy, który zapewnia możliwość szybkiego i bezpośredniego wjazdu na drogę krajową. Poprzez węzeł z autostradą łączy się droga wojewódzka nr 579, przecinająca gminę w kierunku północ-południe. Zapewnia ona bezpośrednie powiązania z drogami krajowymi nr 92 (w stronę północną) oraz 8 (w stronę południową).

Obszar objęty zmianą Studium nr 3 ⁴⁾ leży w bliskim sąsiedztwie węzła autostradowego. Tym samym jego dostępność komunikacyjna jest wyjątkowo korzystna – nie tylko w skali gminy, ale również w skali kraju, jako że powierzchnia terenów inwestycyjnych o podobnym dostępie do drogi klasy autostrady, położonych w tak niewielkim oddaleniu od m.st. Warszawa, jest bardzo niewielka.

⁴⁾ Obszar objęty zmianą Studium nr 4 leży przy samej autostradzie, w bezpośrednim sąsiedztwie węzła autostradowego oraz przylega do drogi powiatowej 1508W. Tym samym jego dostępność komunikacyjna jest wyjątkowo korzystna – nie tylko w skali gminy, ale również w skali kraju jak i niewielkiej odległości od m. st. Warszawa.

Obsługa w infrastrukturę techniczną

Teren objęty ⁴⁾ zmianą Studium nr 3 znajduje się w obszarze, który tworzy zwartą strefę przewidzianą do rozwoju terenów aktywności gospodarczej. W rejonie tym, w ostatnim czasie został zrealizowany nowy odcinek drogi, dostosowanej parametrami do obsługi terenów produkcji, składów i magazynów, z której możliwa będzie bezpośrednia obsługa obszaru objętego analizą. W drodze zrealizowane zostały sieci infrastruktury technicznej, również parametrami dostosowane do projektowanego na okolicznych terenach zainwestowania. Tym samym obszar opracowania posiada dostęp do nowego układu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, o przepustowości dostosowanej do przewidywanego w zmianie Studium zainwestowania.

⁴⁾ Obszar objęty zmianą Studium nr 4 z racji swego bezpośredniego położenia przy autostradzie, podobnie jak inne tereny wzdłuż autostrady pretendowany jest do rozwoju strefy biznesowej, aktywności gospodarczej.

Dotychczasowe trendy inwestycyjne

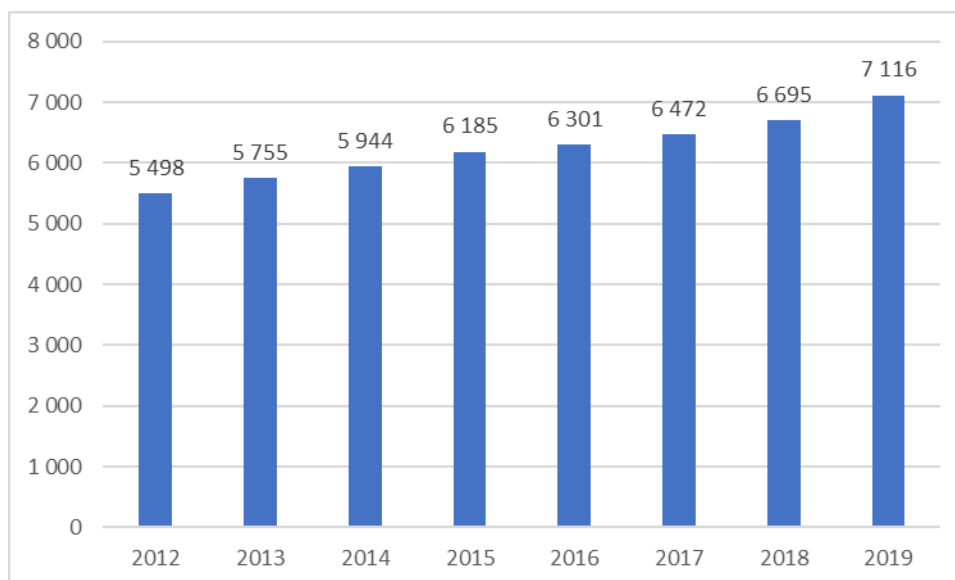
Prognozując potencjalne perspektywiczne zapotrzebowanie na nowe tereny aktywności gospodarczej na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki, prześledzono trendy inwestycyjne z ostatnich lat w tym zakresie. Zgodnie z danymi

Głównego Urzędu Statystycznego, na terenie gminy z roku na rok systematycznie zwiększa się liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Przedstawia to poniższy wykres.

⁴⁾ Analiza stanu podmiotów gospodarczych nie pozostawia jednak wątpliwości, że firm na terenie gminy przybywa i należy zadbać o możliwości ich lokalizacji – wzrost liczby podmiotów gospodarczych z rejestru REGON jest podstawą obliczenia zapotrzebowania na nową zabudowę. W ostatniej dekadzie liczba podmiotów gospodarczych w gminie zwiększyła się o 40,8% z 4594 podmiotów w roku 2008 do 6472 podmiotów w roku 2017.

(...) ⁴⁾

Wykres: Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki

źródło: dane GUS

Liczba podmiotów gospodarczych wskazuje na ogólne trendy inwestycyjne na terenie gminy. Na jej podstawie widać, iż gmina Grodzisk Mazowiecki należy do gmin systematycznie się rozwijających i dysponujących atrakcyjnymi warunkami inwestycyjnymi. Jednak ogólna liczba podmiotów gospodarczych nie stanowi precyzyjnego odzwierciedlenia zachodzącego na terenach aktywności gospodarczej, jako że obejmuje w swoim zakresie wszystkie podmioty gospodarcze, również drobne usługi typowo związane z bezpośrednią obsługą mieszkańców, zlokalizowane pośród terenów mieszkaniowych. Dlatego też celem bardziej wiarygodnego zobrazowania zmian w zakresie terenów aktywności gospodarczej, przeanalizowano zmiany dotyczące podmiotów gospodarczych z sekcji C oraz H (zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności). Liczbę nowo zarejestrowanych na terenie gminy podmiotów z tych sekcji na przestrzeni ostatnich lat przedstawia tabela.

Tabela: Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z sekcji C oraz H PKD na terenie miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki

lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ⁴⁾	2018 ⁴⁾	2019 ⁴⁾
liczba podmiotów	41	84	70	66	67	65	69	47	75 ⁴⁾	86 ⁴⁾	85 ⁴⁾

źródło: dane GUS

Z powyższych danych widać, że każdego roku na terenie gminy rejestrowana jest znaczna ilość nowych podmiotów związanych z produkcją i magazynowaniem.

Do dalszych analiz wykorzystano dane z ostatnich pięciu lat – od roku 2012, w którym do użytkowania oddano autostradę A2, jako lepiej obrazujące obecną sytuację.

Przyjęto założenie, że dominującą część inwestycji na terenach aktywności gospodarczej stanowią działalności z sekcji C oraz H klasyfikacji PKD. Jednak na terenach tych mogą być lokalizowane również siedziby firm spoza tych sektorów. Dlatego też jako obecną liczbę podmiotów zarejestrowanych w ramach terenów aktywności gospodarczej przyjęto liczbę podmiotów z sekcji C oraz H zarejestrowanych na terenie gminy w 2016 r. (zgodnie z danymi GUS) powiększoną o 25%. W 2016 r. liczba podmiotów z sekcji C oraz H zarejestrowanych na terenie gminy wynosiła 1001. Po powiększeniu jej o 25% przyjęto, że na terenach aktywności gospodarczej w gminie zarejestrowanych jest obecnie ok. 1250 podmiotów.

⁴⁾ Na potrzeby Zmiany Studium nr 2 przeprowadzono inwentaryzację terenów aktywności gospodarczej na terenie gminy, na których prowadzona jest działalność (tereny zainwestowane). Otrzymano z niej powierzchnię zainwestowanych terenów aktywności gospodarczej, która wyniosła 2 428 985 m², czyli blisko 243 ha.

Posiadając dwie powyższe wartości obliczono średnią powierzchnię, jaka jest zajmowana przez jeden podmiot w ramach terenów aktywności gospodarczej, a która wyniosła 1 943 m².

Z liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z sekcji C oraz H obliczono, że w ciągu ostatnich pięciu lat średnio rocznie na terenie gminy rejestrowano 63 podmioty. Wielkość tą podniesiono o 25% zgodnie z wcześniej przyjętymi założeniami. Dało to liczbę 79 podmiotów gospodarczych nowo rejestrowanych rocznie na terenach aktywności gospodarczej.

Prognozowane zapotrzebowanie na nowe tereny aktywności gospodarczej w gminie liczono w perspektywie 20 lat. Uwzględniając powyższe dane przyjęto, że w tym okresie na obszarze gminy zarejestrowanych zostanie 1580 podmiotów gospodarczych, które będą lokalizowane na terenach aktywności gospodarczej.

Przyjmując, iż każdy z podmiotów zajmie powierzchnię zbliżoną do obecnej średniej powierzchni otrzymanej z wcześniejszych obliczeń, uzyskano wynik 3 069 940 m² (blisko 307 ha). Jest to szacunkowe zapotrzebowanie, w skali gminy, w perspektywie 20 lat, na nowe tereny aktywności gospodarczej.

Celem oszacowania, jaką powierzchnię użytkową zajmowała będzie zabudowa realizowana na perspektywicznych terenach aktywności gospodarczej, przeprowadzono analizę obecnego zainwestowania na istniejących terenach aktywności gospodarczej. Na podstawie danych ewidencyjnych zliczono powierzchnię zabudowy znajdujących się na tych terenach budynków, z uwzględnieniem ilości kondygnacji. Następnie obliczono powierzchnię całkowitą istniejącej zabudowy i odniesiono ją do powierzchni terenów aktywności gospodarczej. Otrzymano w ten sposób obecny średni wskaźnik intensywności zabudowy na terenach aktywności gospodarczej, który wyniósł 0,26. Inwentaryzacja obejmowała wszystkie zinwentaryzowane w granicach miasta i gminy tereny aktywności gospodarczej, w tym również realizowane wiele lat temu, które charakteryzowały się bardzo niską intensywnością zabudowy. Z analizy inwestycji realizowanych w ostatnich latach wynika, że charakteryzują się one większą intensywnością zabudowy. Dlatego też do dalszych obliczeń przyjęto średnią intensywność zabudowy na terenach aktywności gospodarczej na poziomie 0,3. Wskaźnik przeliczeniowy na powierzchnię użytkową przyjęto, jako 0,75. Na tej podstawie **otrzymano prognozowane zapotrzebowanie na nową zabudowę terenów aktywności gospodarczej na poziomie 690 736 m² powierzchni użytkowej zabudowy.**

II.16.1. SZACUNKOWA CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ ²⁾

W celu określenia chłonności z zakresu terenów aktywności gospodarczej w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej, dokonano podziału zinwentaryzowanych terenów aktywności gospodarczej pod względem ich położenia w lub poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. W następnym kroku wyznaczono, w granicach obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, tereny, na których potencjalnie możliwe jest wprowadzenie nowego zainwestowania z zakresu terenów aktywności gospodarczej. Przy pomocy programu ArcMap określono powierzchnię tych terenów, którą następnie przeliczono na powierzchnię użytkową zabudowy. Przyjęto założenia takie same, jak przy szacowaniu zapotrzebowania na nowe tereny inwestycyjne, tj. wskaźnik intensywności zabudowy 0,3 oraz wskaźnik przeliczeniowy na powierzchnię użytkową 0,75.

Zinwentaryzowana powierzchnia możliwych do zainwestowania terenów w granicach obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wyniosła 996 306 m², co po przeliczeniu dało **224 169 m² powierzchni użytkowej zabudowy.** Chłonność terenów w poszczególnych jednostkach osadniczych przedstawia tabela.

Tabela: Szacunkowa chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej dla zabudowy terenów aktywności gospodarczej, w rozbiciu na jednostki osadnicze

JEDNOSTKA	POWIERZCHNIA TERENÓW [m ²]	POWIERZCHNIA UŻYTKOWA [m ²]
Chlebnia	202 099	45 472
Chrzanów Duży	157 208	35 372
Chrzanów Mały	9 639	2 169
Kozery Nowe	17 911	4 030

Natolin	212 410	47 792
Wólka Grodziska	74 613	16 788
m. Grodzisk Mazowiecki	322 426	72 546
RAZEM	996 306	224 169

źródło: opracowanie własne

II.16.2. SZACUNKOWA CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH W PLANACH MIAJEJSCOWYCH POD ZABUDOWĘ, POŁOŻONYCH POZA OBSZARAMI O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ ²⁾

W celu określenia chłonności obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę terenów aktywności gospodarczej, przeprowadzono inwentaryzację obecnie obowiązujących planów miejscowych na terenie miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki. Wyodrębniono w planach obowiązujących tereny, których przeznaczenie jest zgodne z przeznaczeniem terenów aktywności gospodarczej. Następnie wprowadzono je do programu ArcMap i dokonano ich podziału pod kątem położenia w lub poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Przy użyciu programu obliczono powierzchnię obszarów w planach miejscowych przeznaczonych pod tereny aktywności gospodarczej, położonych poza obszarami o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno - przestrzennej, którą następnie przeliczono na powierzchnię użytkową zabudowy. Posłużono się wskaźnikami jak we wcześniejszych obliczeniach, tj. wskaźnik intensywności zabudowy 0,3 oraz wskaźnik przeliczeniowy na powierzchnię użytkową 0,75.

Zinwentaryzowana powierzchnia możliwych do zainwestowania terenów w granicach obowiązujących planów miejscowych, poza obszarami o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno - przestrzennej wyniosła 1 061 516 m², co po przeliczeniu dało **238 841 m² powierzchni użytkowej zabudowy**.

II.16.3. SZACUNKOWA CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW POŁOŻONYCH POZA OBSZARAMI O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNEJ, NIE OBJĘTYCH PLANAMI MIEJSCOWYMI ²⁾

Ponieważ niniejsze opracowanie stanowi zmianę obowiązującego dokumentu Studium, celem określenia rzeczywistego zapotrzebowania na nowe tereny aktywności gospodarczej w gminie, należy określić, jakie rezerwy terenu pod tego rodzaju działalność zostały już w chwili obecnej wyznaczone w dokumencie. Pozwoli to na sprawdzenie, czy obecne rezerwy terenowe nie są wystarczające do zaspokojenia potrzeba rozwojowych gminy i czy przeznaczenie nowych terenów pod zabudowę w przedmiotowej zmianie Studium jest uzasadnione. W tym celu zinwentaryzowano tereny wyznaczone w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki jako tereny aktywności gospodarczej AG i wprowadzono je do programu Arc Map. Następnie porównano ich zasięg z terenami wcześniej analizowanymi, tj. terenami zainwestowanymi, terenami możliwymi do zainwestowania położonymi w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej oraz terenami możliwymi do zainwestowania przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę, położonymi poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Wydzielono tereny aktywności gospodarczej nie zaklasyfikowane do żadnej z powyższych grup oraz określono ich powierzchnię. Na tej podstawie obliczono powierzchnię użytkową zabudowy możliwą do zrealizowania na tych terenach.

Powierzchnia możliwych do zainwestowania terenów aktywności gospodarczej wyznaczonych w obowiązującym Studium, nie zaklasyfikowanych do żadnej z wcześniej analizowanych grup dla których przeprowadzono szacunki chłonności, wyniosła 656 296 m², co po przeliczeniu daje **147 667 m² powierzchni użytkowej zabudowy**.

II.16.4. PORÓWNANIE MAKSYMALNEGO ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ ORAZ OSZACOWENJ CHŁONNOŚCI OBSZARÓW AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ ²⁾

Powyższe analizy pozwoliły na określenie, czy na terenie gminy i miasta istnieje zapotrzebowanie na wyznaczenie nowych terenów aktywności gospodarczej, czy też rezerwy terenowe w obecnych dokumentach planistycznych są wystarczające. W tym celu porównano maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę terenów aktywności gospodarczej z oszacowaną chłonnością obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę terenów aktywności gospodarczej poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, a także oszacowaną chłonnością

obszarów wyznaczonych jako tereny aktywności gospodarczej w obowiązującym Studium, nie zaklasyfikowanych do żadnej z powyższych grup. Wyniki porównania przedstawiono w tabeli.

Tabela: Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę terenów aktywności gospodarczej z oszacowaną chłonnością obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarów w obowiązujących dokumentach planistycznych

OSZACOWANA CHŁONNOŚĆ [powierzchni użytkowej] ⁴⁾		MAKSYMALNE ZAPOTRZEBOWANIE [na powierzchnie użytkową] ⁴⁾	RÓŻNICA [powierzchni użytkowej] ⁴⁾
Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej	224 169 m ²	610 677 m ²	690 736 m ²
Obszary przeznaczone w planach miejscowych pod zabudowę, położone poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej	238 841 m ²		
Obszary wyznaczone w obowiązującym Studium, położone poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz nie objęte planami miejscowymi	147 667 m ²		

źródło: opracowanie własne

Z powyższych analiz wynika, że obecna oszacowana chłonność terenów aktywności gospodarczej w skali gminy nie pokrywa w pełni perspektywicznego zapotrzebowania na nowe tereny inwestycyjne. Oszacowano, iż wskazane jest wyznaczenie terenów umożliwiających zlokalizowanie w granicach gminy jeszcze ok 80 tys. m² powierzchni użytkowej zabudowy terenów aktywności gospodarczej. Posługując się wcześniej stosowanymi wskaźnikami przeliczeniowymi, **daje to ok. 355 800 m² powierzchni terenów aktywności gospodarczej, które należałoby dodatkowo wyznaczyć w Studium, celem pełnego zaspokojenia potrzeb gminy w tym zakresie.**

Przedmiotem opracowania ⁴⁾ zmiany Studium nr 2 ⁴⁾ w ograniczonym obszarowo zakresie – łączna powierzchnia terenów objętych zmianą wynosi ok. 70 000 m², w tym ok. 50 000 m² przewiduje się do zmiany przeznaczenia pod tereny aktywności gospodarczej. Nie jest możliwe w jej ramach wskazanie terenów w pełni pokrywających oszacowane powyżej zapotrzebowanie. Jednak przeprowadzone analizy wskazują, iż w granicach gminy istnieje zapotrzebowanie na nowe tereny aktywności gospodarczej. Tym samym przedmiotową zmianę Studium i powiększenie w jej ramach terenów aktywności gospodarczej uznać należy za zasadną.

⁴⁾ Analizy przeprowadzone powyżej i zmiana Studium nr 2 i zmiany wznosiła:

- zapotrzebowanie gminy na tereny aktywności gospodarczej wynosi 355 800 m² powierzchni gminy,
- zmiana Studium nr 2 zatwierdziła/wykorzystała przeznaczenia terenów na tereny aktywności gospodarczej w wielkości 50 000 m² powierzchni gminy,
- **pozostaje zapotrzebowanie na 305 800m² powierzchni gminy (355 800 m² - 50 000m²).**

⁴⁾ Przedmiotem opracowania jest zmiana Studium nr 4 w ograniczonym obszarowo zakresie – łączna powierzchnia terenów objętych zmianą wynosi ok. 129 000 m², w tym **ok. 109 000 m² przewiduje się do zmiany przeznaczenia pod tereny aktywności gospodarczej**, pozostały obszar stanowi teren jaki zajmuje autostradą A2. Przeprowadzone powyżej

analizy wskazują, iż w granicach gminy istnieje zapotrzebowanie na nowe tereny aktywności gospodarczej. Tym samym przedmiotową zmianę Studium i powiększenie w jej ramach terenów aktywności gospodarczej uznać należy za zasadną.

⁴⁾ Analizy przeprowadzone powyżej i zmiana Studium nr 4 i zmiany wznosiła:

- po zmianie Stadium nr 2 pozostaje zapotrzebowanie na 305 800 m² powierzchni gminy,
- **po zmianie Stadium nr 4 pozostaje zapotrzebowanie na 196 800 m² (305 800m² – 109 000m²) powierzchni gminy.**

II.16.5. POTRZEBY INWESTYCYJNE GMINY WYNIAJĄCE Z KONIECZNOŚCI REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH, ZWIĄZANE Z LOKALIZACJĄ NOWEJ ZABUDOWY ³⁾

Nowa zabudowa przewidziana (...) ⁴⁾ zmianą Studium nr 2, ⁴⁾ zlokalizowana jest w obszarze o w pełni wykształconej obsłudze komunikacyjnej i infrastrukturalnej. Zmianą objęto obszar bezpośrednio przylegający do nowo zrealizowanej drogi gminnej, w której poprowadzone zostały sieci infrastruktury technicznej. Zarówno parametry drogi, jak i sieci infrastruktury technicznej, dostosowane zostały do obsługi terenów aktywności gospodarczej i będą umożliwiały obsługę terenów nowej zabudowy przewidzianych niniejszą zmianą Studium. Tym samym wyznaczenie nowych terenów zabudowy nie będzie w analizowanym przypadku generowało na gminę kosztów realizacji zadań własnych służących obsłudze tego terenu.

⁴⁾ Nowa zabudowa przewidziana zmianą Studium nr 4 zlokalizowana jest poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, w obszarze w pełni wykształconej obsłudze komunikacyjnej i infrastrukturalnej. Zarówno parametry drogi, jak i sieci infrastruktury technicznej, dostosowane zostały do obsługi terenów aktywności gospodarczej i będą umożliwiały obsługę terenów nowej zabudowy przewidzianych niniejszą zmianą Studium nr 4. Tym samym wyznaczenie nowych terenów zabudowy nie będzie w analizowanym przypadku generowało na gminę kosztów realizacji zadań własnych służących obsłudze tego terenu.

II.16.6. PODSUMOWANIE BILANSU TERENÓW POD NOWĄ ZABUDOWĘ TERENÓW AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ ²⁾

Przeprowadzone powyżej analizy dowodzą, iż obszar objęty zmianą Studium nr 2 ⁴⁾ predysponowany jest do zmiany przeznaczenia z terenów zieleni, a obszar objęty zmianą Studium nr 4 z terenów zabudowy mieszkaniowo – usługowej układów ulicowych oraz terenów rolniczych użytków rolnych na tereny aktywności gospodarczej.

(...) ⁴⁾ Z analiz wynika iż ⁴⁾ na terenie gminy występuje zapotrzebowanie na zwiększenie ilości terenów aktywności gospodarczej, co wykazały analizy maksymalnego zapotrzebowania na tego rodzaju zabudowę oraz oszacowanej chłonności obecnie dostępnych terenów inwestycyjnych. W związku z tym, jeżeli zachodzi potrzeba wyznaczenia nowych terenów aktywności gospodarczej na terenie gminy, przeanalizowano, czy obszar objęty opracowaniem zmiany studium nr 2 i nr 4 ⁴⁾ jest właściwy pod takiego rodzaju zainwestowanie.

(...) ⁴⁾ Teren zmiany studium nr 2 i nr 4 ⁴⁾ posiada doskonałą dostępność komunikacyjną, ze względu na bardzo bliskie sąsiedztwo węzła autostradowego i możliwość włączenia się do ruchu na autostradzie. Co zapewnia powiązania komunikacyjne w skali krajowej i ⁴⁾ międzynarodowej.

(...) ⁴⁾ Teren opracowania objęty zmianą Studium nr 2 ⁴⁾ położony jest w wyznaczonej w dokumentach planistycznych gminy, strefie aktywności gospodarczej, na której następuje systematyczny rozwój zainwestowania. Tym samym stanowi on kontynuację obecnego i perspektywicznego zagospodarowania tego rejonu gminy. Znajduje się on w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej, w związku, z czym jego zabudowa nie będzie skutkowałą niekorzystnym sąsiedztwem funkcji oraz uciążliwościami dla mieszkańców gminy.

Teren opracowania objęty zmianą Studium nr 2 ⁴⁾ położony jest również bezpośrednio przy zrealizowanej drodze gminnej, która dostosowana jest do obsługi terenów aktywności gospodarczej. W drodze poprowadzone zostały sieci infrastruktury technicznej, które również posiadają parametry właściwe do obsługi zabudowy produkcji, usług i magazynów. Tym samym obszar ten posiada właściwą obsługę komunikacyjną i infrastrukturalną i nie będzie generował kosztów związanych z realizacją zadań własnych gminy w tym zakresie.

⁴⁾ Teren opracowania objęty zmianą Studium nr 4 położony jest w sąsiedztwie terenów strefy aktywności gospodarczej, gdzie postępuje systematyczny rozwój zainwestowania. Tym samym stanowi on kontynuację obecnego i perspektywicznego zagospodarowania tego rejonu gminy. Znajduje się on w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej, w

związku, z czym jego zabudowa nie będzie skutkowała niekorzystnym sąsiedztwem funkcji oraz uciążliwościami dla mieszkańców gminy.

⁴⁾ Teren opracowania objęty zmianą Studium nr 4 położony jest bezpośrednio przy drodze powiatowej 1508W, która dostosowana jest do obsługi terenów aktywności gospodarczej. W drodze poprowadzone zostały sieci infrastruktury technicznej, które również posiadają parametry właściwe do obsługi zabudowy produkcji, usług i magazynów. Przygotowanie terenów pod inwestycje wielkopowierzchniowe, w tym obiekty produkcyjne, składy i magazyny, które wymagają dużych rezerw terenowych, ale nie potrzebują gęstej sieci uzbrojenia terenu (zagęszczenie sieci na terenach usługowych jest wielokrotnie niższe, niż na obszarach mieszkaniowych), ani infrastruktury społecznej. Tym samym obszar ten posiada właściwą obsługę komunikacyjną i infrastrukturalną i nie będzie generował kosztów związanych z realizacją zadań własnych gminy w tym zakresie.

III. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GRODZISK MAZOWIECKI

III.1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

Do najważniejszych zewnętrznych determinantów rozwoju gminy należą:

- 1) Położenie gminy w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Warszawy MOFW³⁾.
- 2) Przebieg Autostrady A2 z lokalizacją węzła autostradowego „Grodzisk” we wsi Tłuste.
- 3) Przebiegające przez gminę drogi wojewódzkie prowadzące ruch tranzytowy o znaczeniu regionalnym i krajowym.
- 4) Sąsiedztwo terenów lasów Nadarzyńskich i Jaktorowskich oraz miast ogrodów: Milanówka i Podkowy Leśnej.
- 5) Ranga miejscowości Grodzisk Mazowiecki, jako powiatowego wielofunkcyjnego ośrodka obsługi mieszkańców.
- 6) Rola Grodziska Mazowieckiego, jako dogodnego zaplecza dalszego rozwoju inwestycji Pasma Zachodniego Aglomeracji Stołecznej.

III.2. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

III.2.1. OCENA STANU ISTNIEJĄCEGO

Z racji swego położenia w bezpośrednim sąsiedztwie stolicy w gminie Grodzisk Mazowiecki obserwuje się napór inwestycyjny na pozyskiwanie nowych terenów budowlanych zarówno w mieście jak i na terenach wiejskich. Biorąc pod uwagę wykonane analizy stanu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki oraz zapisy z planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, można wnosić, że w gminie utrzyma się tendencja presji inwestorów na nowe tereny budowlane.

Analiza złożonych do studium wniosków pozwala określić potrzeby, oczekiwania i dążenia mieszkańców gminy nie tylko w zakresie zagospodarowania przestrzennego.

Struktura wniosków indywidualnych do wszystkich zmian Studium łącznie⁴⁾ wyraźnie pokazuje zmianę rodzaju aktywności gospodarczej ludności, przy czym ponad 30% wniosków dotyczy budownictwa mieszkaniowego. Ogromna większość tych, którzy wnioski złożyli, wnioskuje o zmianę przeznaczenia działek rolnych na budowlane. Świadczy to o „odchodzeniu” od rolnictwa, jako głównego i pierwszego źródła utrzymania. Większe zainteresowanie innym niż rolnicze, zagospodarowaniem terenu, świadczyć może również o wzroście aktywności gospodarczej (przedsiębiorczości) z jednej, i wzroście zainteresowania miejscami o wyższych walorach przyrodniczych, (jako miejsca zamieszkania) z drugiej strony.

W obszarze miasta zabudowa jest już wyraźnie ukształtowana. Najbardziej intensywny charakter ma zabudowa wokół stacji kolejowej PKP, gdzie występuje zwarta zabudowa pierzejowa wzdłuż ciągów ulicznych tworząca obszar centrum. Im dalej od centrum tym zabudowa jest mniej intensywna.

Na obszarach wiejskich w północnej części gminy zabudowa ma przeważnie charakter liniowy, a nowa zabudowa powstaje w oparciu o uzupełnienie układów wokół istniejących dróg, co wynika z dotychczasowej polityki przestrzennej gminy. Niemniej jednak dużym zainteresowaniem inwestycyjnym cieszą się tereny w sąsiedztwie węzła autostradowego w miejscowości Tłuste, jak również tereny rolne we wsiach Żuków i Kłudno Stare.

Obszary południowej części gminy mają odmienny charakter. Ze względu na korzystne warunki przyrodniczo-krajobrazowe jest to obszar szczególnego zainteresowania inwestycyjnego budownictwa mieszkaniowego.

Odnosnie wyposażenia w infrastrukturę techniczną można uznać, że stopień uzbrojenia terenów zainwestowanych jest dobry. Projektowany rozwój systemów wodociągowych i sieci kanalizacyjnej powinien być determinantem rozwoju zabudowy, ze względów zarówno ekonomicznych jak i ochrony środowiska.

Stopień wyposażenia terenów w infrastrukturę społeczną również można uznać za zadowalający. Biorąc pod uwagę liczebność grupy mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym liczba miejsc w placówkach oświatowych wydaje się być wystarczająca.

III.2.2. UWARUNKOWANIA STANOWIĄCE ZASOBY I SZANSE ROZWOJU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

- 1) Położenie gminy w dogodnej odległości dla lokalizacji osiedli-sypialni Warszawy.
- 2) Rezerwy obszarów dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej i aktywności gospodarczej.
- 3) Dobre powiązania komunikacyjne:
  - kolejowe:
    - ✓ linia tranzytowa PKP,
    - ✓ linia podmiejska PKP,
    - ✓ linia dojazdowa WKD,
  - drogowe:
    - ✓ autostrada A2 z węzłem autostradowym „Grodzisk”.
    - ✓ Warszawa – Żyrardów wzdłuż silnie zurbanizowanego Pasma Zachodniego,
    - ✓ Grodzisk Mazowiecki – Błonie do drogi nr 2 Warszawa – Poznań,
    - ✓ Grodzisk Mazowiecki – Radziejowice do drogi nr 8 Warszawa – Wrocław – Katowice.
- 4) Rozwinięta sieć dróg lokalnych.
- 5) Dobry stopień wyposażenia w infrastrukturę techniczną.
- 6) Wystarczający stopień wyposażenia w infrastrukturę społeczną.
- 7) Bogate zaplecze kulturalno-sportowe na terenie miast.
- 8) Występowanie na obszarze gminy terenów przyrodniczych o znaczeniu lokalnym i regionalnym stanowiących część Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
- 9) Przyrodnicze i krajobrazowe warunki do kształtowania osiedli ekstensywnej zabudowy o charakterze willowo-ogrodowym.
- 10) Wzrost aktywności inwestycyjnej w ostatnich latach.

III.2.3. UWARUNKOWANIA STANOWIĄCE SŁABE STRONY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

- 1) Dysproporcje w zakresie infrastruktury społeczno - gospodarczej (informacja, kultura, obsługa lokalnej przedsiębiorczości, oświata dorosłych) obszarów miasta i gminy.
- 2) Dysproporcje w rozwoju sieci kanalizacyjnej w stosunku do zrealizowanej sieci wodociągowej.
- 3) Rozproszenie zabudowy na terenach wiejskich, niekontrolowany ruch inwestycyjny, co powoduje zwiększenie nakładów na rozwój infrastruktury.
- 4) Niedostateczna sieć usług turystycznych, w stosunku do potrzeb i możliwości.
- 5) Brak dostępnego dla turystów opracowania przyrodniczego promującego zasoby przyrodnicze gminy.
- 6) Zły stan techniczny obiektów zabytkowych.

III.3. CELE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Ustala się, że głównymi celami rozwoju gminy Grodzisk Mazowiecki są:

- 1) Ugruntowanie znaczenia gminy, jako wielofunkcyjnego ośrodka ponadlokalnego w zachodniej części aglomeracji warszawskiej.
- 2) Zapewnienie zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego uwzględniającego:
  - podniesienie standardów technicznych i bytowych mieszkańców gminy i jej inwestorów zewnętrznych,
  - ochronę przyrody, krajobrazu i zachowanie dziedzictwa kulturowego.
- 3) Zapewnienie sprawności funkcjonowania systemu komunikacyjnego przy rosnącym poziomie motoryzacji.
- 4) Stworzenie podstaw obsługi turystyki i wypoczynku w gminie.

Ustala się następujące cele zagospodarowania przestrzennego gminy:

- 1) Stworzenie warunków do inwestowania z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.
- 2) Poszerzenie oferty rekreacyjnej – rozwój centrum sportu i rekreacji w mieście.
- 3) Stworzenie podstaw dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego i budownictwa związanego z produkcją, przetwórstwem i rzemiosłem, nieuciążliwego dla ludzi i środowiska.
- 4) Modernizacja i uzupełnienie układu komunikacyjnego pod kątem ograniczenia uciążliwości wywołanych wzrastającym ruchem zwłaszcza w obszarach planowanych obwodnic południowej i zachodniej.
- 5) Uporządkowanie funkcjonalno - przestrzenne i estetyczne zabudowy - poprawa wizerunku wsi.
- 6) Poprawa jakości życia mieszkańców na terenach wiejskich poprzez:
  - systematyczny rozwój infrastruktury technicznej,
  - sukcesywne wzbogacanie wyposażenia terenów w infrastrukturę społeczną.

- 7) Rozwój zagospodarowania zgodnie z funkcjami terenów, określonymi w planach miejscowych.
- 8) Racjonalne korzystanie z zasobów przyrodniczych, ochrona ich najcenniejszych komponentów.
- 9) Ochrona krajobrazu kulturowego m.in. poprzez:
  - respektowanie historycznych układów urbanistycznych,
  - projektowanie nowych obiektów w nawiązaniu do tradycyjnego charakteru zabudowy lub w innych formach harmonizujących z krajobrazem kulturowym.
- 10) Wykształcenie przestrzennego systemu przyrodniczego gminy spójnego z systemem przyrodniczym województwa mazowieckiego.
- 11) Stworzenie warunków dla rozwoju turystyki i wypoczynku lokalnego, ⁴⁾ podstawowego i ponadlokalnego.
- 12) Stworzenie warunków dla rozwoju centrum usługowo - handlowego w rejonie węzła „Grodzisk”. ¹⁾

Dla obszaru zmiany studium nr 3 ⁴⁾ uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodzisk Mazowiecki sporządzanej na podstawie Uchwały Nr 190/2015 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 24 czerwca 2015r. nie przeprowadza się analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych, prognoz demograficznych, możliwości finansowania przez gminę sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej i społecznej służącej realizacji zadań własnych gminy oraz nowego bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę. Zmiana studium nie ma wpływu na kierunki rozwoju przyjęte dla obszaru zmiany studium. W obszarze zmiany studium nie wprowadza się zmian w przeznaczeniu terenów. ³⁾

STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY GRODZISK MAZOWIECKI

POLITYKA PRZESTRZENNA

IV. POLITYKA W ZAKRESIE GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ

Kształtowanie polityki przestrzennej miasta i gminy oparte być musi o zasady równoważonego rozwoju w dziedzinach: ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych, optymalnego gospodarowania przestrzenią, wzrostu standardów cywilizacyjnych i dobrobytu mieszkańców oraz rozwoju gospodarki.

Stosownie do przepisu art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium określa się:

- działania na obszarach objętych lub wskazanych do objęcia ochroną,
- działania w zakresie ochrony lokalnych wartości środowiska przyrodniczego i przeciwdziałania zagrożeniom środowiskowym,
- działania w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- zasady ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- działania dotyczące rehabilitacji i przekształceń na terenach zabudowanych,
- predyspozycje terenów do zabudowy,
- kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obowiązki w zakresie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- obszary niezbędne dla realizacji polityki państwa na obszarze gminy.

Przyjęta uchwałą Rady Miejskiej polityka przestrzenna (zapisana w niniejszym dokumencie) określona w odniesieniu do każdego z wyżej wymienionych zagadnień, będzie podstawą podejmowania kolejnych prac planistycznych odnoszących się do wybranych obszarów gminy, podstawą opracowywania analiz zgodności ustaleń sporządzanych planów miejscowych z tą polityką.

Będzie również materiałem pomocniczym do:

- planowania i realizacji zadań własnych gminy związanych z zagospodarowaniem przestrzennym,
  - ofertowej działalności organów gminy,
  - posługiwania się przepisami ustaw szczególnych, które mają swój aspekt przestrzenny na obszarze gminy wpływają na ustalenia studium i wiążą organy gminy w postępowaniu administracyjnym,
  - gospodarki gruntami w gminie,
  - podejmowania działań związanych z obejmowaniem ochroną najbardziej cennych oraz wartościowych obszarów i obiektów w gminie,
  - wykonywania prognoz wpływu ustaleń planów miejscowych na środowisko,
  - wykonywania ocen oddziaływania inwestycji na środowisko,
  - planowania prac kartograficznych umożliwiających sprawną działalność planistyczną a także administracyjną.
- Integralną część studium stanowi załącznik graficzny¹⁾ - załącznik nr 2.

IV.1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Miasto i gmina Grodzisk Mazowiecki jest jednym z ważniejszych ośrodków w południowo-zachodniej części aglomeracji warszawskiej i stanowi ważny ośrodek ponadlokalny, uzupełniający oddziaływanie stolicy. O roli tego ośrodka i jego ponadlokalnym znaczeniu świadczą liczne organy i instytucje usługowe pracujące dla potrzeb otoczenia regionalnego, jak organy administracji, instytucje służby zdrowia i opieki społecznej, obiekty szkolnictwa, kultury i sportu.

Do kompetencji gminy należy stworzenie warunków dla realizacji wszelkiego rodzaju budownictwa. W tym celu studium określa predyspozycje terenów pod zabudowę. Są nimi następujące tereny:

- w obrębie kolonii zabudowy siedliskowej,
- w granicach zwartej zabudowy wsi,
- w granicach obszarów rozwojowych, wyznaczonych w niniejszym studium.

Wyznaczone w niniejszym studium obszary rozwojowe obejmują kompleksy terenów, na których mogą wystąpić zmiany zagospodarowania przestrzennego, wynikające z nadrzędnego celu polityki przestrzennej gminy, którym jest ugruntowanie rangi ośrodka ponadlokalnego z jednoczesną ochroną i racjonalnym gospodarowaniem zasobami środowiska przyrodniczego i kulturowego gminy.

W oparciu o kryteria historyczne, przyrodnicze, funkcjonalne, gospodarcze, architektoniczne przedstawione w części Studium poświęconej uwarunkowaniom rozwoju przestrzennego, ustala się kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta i całej gminy Grodzisk Mazowiecki:

IV.1.1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ TERENÓW MIASTA

Miasto Grodzisk Mazowiecki jest stolicą powiatu grodziskiego, pełni więc funkcje obsługi mieszkańców w zakresie usług publicznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym (głównie dla gmin powiatu).

Miasto jest również największym ośrodkiem osadnictwa w powiecie. W mieście stosunkowo niewielki procent powierzchni zajmuje przemysł oraz usługi nieuciążliwe w tym głównie handel.

Miasto nadal powinno rozwijać się w kierunku mieszkaniowo - usługowym, stale podnosząc poziom i dostępność świadczonych mieszkańcom usług.

W zakresie budowy struktury tkanki miejskiej ustala się:

- 1) Porządkowanie układu urbanistycznego i formy przestrzennej Grodziska Mazowieckiego przy lokalizacji nowej zabudowy, a także ustalaniu zasad zabudowy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- 2) Wyznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową i usługową, a także związaną z realizacją celów publicznych.
- 3) Rewitalizacja starej zabudowy i układów urbanistycznych w śródmieściu.
- 4) Uzupelnienie infrastruktury technicznej na istniejących terenach zabudowanych i wyprzedzające przygotowanie techniczne terenów przeznaczonych do zabudowy.
- 5) Rezerwacja terenu pod budowę ścieżek rowerowych wzdłuż głównych ulic w Grodzisku Mazowieckim jak również ścieżek pieszo-rowerowych w korytarzach ciągów przyrodniczych oraz w terenach zieleni urządzonej, parków publicznych i terenów sportowo-rekreacyjnych.
- 6) Dążenie do wytworzenia czytelnego centrum miejskiego skupiającego obiekty usług publicznych i nieuciążliwych o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym oraz przestrzeni publicznych wysokiej jakości.
- 7) Kreowanie lokalnych przestrzeni publicznych w zakresie poszczególnych osiedli mieszkaniowych mających charakter integracyjny dla poszczególnych zespołów zabudowy.
- 8) Miejskie przestrzenie publiczne powinny być wyposażone w dominanty przestrzenne (lub powinny być utrzymane i ucytelnione istniejące) będące identyfikatorami przestrzeni i powiązań przestrzennych w układzie miasta.
- 9) W historycznym centrum miasta należy utrzymać typ zabudowy kamienicznej w układzie pierzejowym, z usługami w parterach budynku.
- 10) W strukturze miejskiej powinno dominować mieszkalnictwo jednorodzinne wolnostojące rozwijające się na terenach w wewnętrznym zarysie obwodnicy południowej i zachodniej.
- 11) Przy trasach wjazdowych do miasta (ciągi ulic Królewskiej, Sienkiewicza, Żyrardowskiej) należy lokalizować reprezentacyjne budynki usług biurowych i innych nieuciążliwych, jak również mieszkalnictwa wielorodzinnego.
- 12) Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinnna, powinna stanowić uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.
- 13) Nie należy mieszać nowopowstającej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnnej o skrajnie różnych gabarytach, lecz należy dążyć do tworzenia osiedli o ustalonym charakterze zabudowy.
- 14) Zabudowa mieszkaniowa zarówno wielorodzinnna jak i jednorodzinna nie może mieć charakteru osiedli zamkniętych tzw. kondominiów.
- 15) Należy przyjąć system zagęszczania istniejącej zabudowy, tj.: lokalizowania nowej zabudowy na niezabudowanych terenach wśród zabudowy istniejącej, a dopiero w dalszej (...) ⁴⁾ kolejności należy przeznaczać pod zabudowę tereny niezabudowane, stopniowo w sąsiedztwie terenów zabudowanych.
- 16) W przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej na działkach zalesionych należy utrzymać leśny charakter terenów.
- 17) W zakresie terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej można dopuszczać lokalizowanie usług zarówno publicznych jak i niepublicznych. ¹⁾
- 18) Strukturę tkanki miejskiej winny uzupełniać obiekty użyteczności publicznej, w szczególności: obiekty administracji lokalnej i ponadlokalnej, placówki oświatowe i oświatowo-wychowawcze, obiekty łączności, zdrowia, kultury i obiekty sakralne.
- 19) Obiekty użyteczności publicznej mogą, a nawet powinny mieć charakter identyfikatorów przestrzeni, w szczególności obiekty administracji i obiekty sakralne.
- 20) Przy lokalizacji nowych obiektów użyteczności publicznej, w szczególności w zakresie oświaty (głównie na poziomie przedszkolnym, podstawowym i gimnazjalnym), łączności, zdrowia należy się kierować ich późniejszą dostępnością dla ludności (czas dojścia, dojazdu), rozmieszczeniem i strukturą wiekową ludności, rozwojem terenów mieszkaniowych.
- 21) Obiekty przemysłowe i usługi uciążliwe na terenie miasta i gminy¹⁾ należy lokalizować na terenach do tego przeznaczonych – oznaczonych w studium symbolem AG.
- 22) Tereny przemysłowe należy oddzielać od terenów zabudowy mieszkaniowej poprzez kształtowanie odpowiednich relacji przestrzennych np. strefami zieleni izolacyjnej.

- 23) Tereny zieleni miejskiej powinny tworzyć zwarty i powiązany ze sobą układ przestrzeni składający się z terenów parkowych (urządzonych), zieleńców, zieleni cmentarnej, zieleni towarzyszącej ciągom komunikacyjnym.
- 24) W szczególności ustala się urządzenie w mieście parku wzdłuż brzegów rzek Rokicianki i Mrowny.
- 25) Wzdłuż istniejących torów kolejowych ustala się realizację zieleni izolacyjnej.

IV.1.2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ TERENÓW WIEJSKICH

- 1) Modernizacja i rehabilitacja zabudowy, poprawa wizerunku miejscowości na terenach wiejskich.
- 2) Wyznaczenie obszarów rozwojowych w południowej części gminy, jako kompleksów terenów predysponowanych do zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz rekreacyjno-wypoczynkowej.
- 3) Wyznaczenie terenów dla rozwoju aktywności gospodarczej i wprowadzenie funkcji miasto- i centrotwórczych w północnej części gminy w rejonie węzła autostradowego.
- 4) Wyznaczenie terenów dla rozwoju zorganizowanych działań inwestycyjnych zabudowy mieszkaniowo-usługowej, funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej oraz terenów służących organizacji imprez masowych¹⁾ z obowiązkiem wyprzedzającego przygotowania technicznego terenu w rejonie wsi Stare Kłudno, Chlebnia, ¹⁾ Kłudzienko, Tłuste i Żuków.
- 5) Ustalenie zasad przeznaczenia terenów pod zabudowę w powiązaniu z planowaną realizacją infrastruktury technicznej, w szczególności sieci wodno-kanalizacyjnej.
- 6) W przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej na działkach zalesionych należy utrzymać leśny charakter terenów (maksymalny procent gruntu leśnego)¹⁾.
- 7) Systematyczne uzupełnianie wyposażenia terenów w obiekty infrastruktury społecznej.
- 8) Systematyczna modernizacja sieci dróg w gminie, stosowanie nowoczesnych środków uspokajania ruchu na drogach o dużym jego natężeniu.
- 9) Kontynuowanie procesu budowy wodociągów i kanalizacji.
- 10) Uzupełnienie infrastruktury technicznej na istniejących terenach zabudowanych i wyprzedzające przygotowanie techniczne terenów przeznaczonych do zabudowy.
- 11) Rezerwacja terenu pod budowę ścieżek rowerowych wzdłuż głównych ulic o dużym natężeniu ruchu drogowego w Kałęczynie, Książenicach i pozostałych miejscowościach oraz rekreacyjnych ciągów pieszo- rowerowych¹⁾, tras pieszo-rowerowych i ścieżek edukacyjnych.
- 12) Tworzenie i ochrona ciągów przyrodniczych wzdłuż cieków wodnych składających się na system przyrodniczy gminy jako lokalnych korytarzy ekologicznych, terenów rekreacyjnych, ścieżek dydaktycznych.
- 13) Wyznaczanie obszarów przyrodniczych wskazanych do ochrony.

IV.2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW - ZMIANY STRUKTUR FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNYCH.

Zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowo - usługowe, usługowe i produkcyjne na obszarze gminy i miasta, które nasiliło się w ostatnich latach, ma odzwierciedlenie w ilości wydawanych decyzji, pozwoleń na budowę jak i wniosków o zmianę przeznaczenia w planach miejscowych oraz wniosków złożonych do studium.

Generalna koncepcja przekształceń i rozwoju struktury przestrzennej miasta i gminy zakłada:

- rozwój i lepsze wykorzystanie centrum miasta, jako pasma intensywnego zagospodarowania miejskiego,
- podniesienie standardów osiedli mieszkaniowych,
- rozwój terenów mieszkaniowych w południowej części gminy,
- rozwój terenów o funkcjach miasto- i centrotwórczych oraz terenów mieszkaniowo-usługowych i / lub terenów usług zorganizowanych w obszarze północnej części gminy, na terenach wsi Żuków, Kłudzienko, Tłuste, Nowe Kłudno i Stare¹⁾ Kłudno, Chlebnia, Natolin i Adamów¹⁾ jako zorganizowanych inwestycji z wyprzedzającym lub jednoczesnym uzbrojeniem terenu w infrastrukturę techniczną;
- rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej lub usług jako zorganizowanych inwestycji z wyprzedzającym lub jednoczesnym uzbrojeniem terenów w infrastrukturę techniczną na terenach wsi Urszulin w południowo-wschodniej części gminy;
- rozwój terenów usług i aktywności gospodarczej w pobliżu węzła komunikacyjnego autostrady oraz węzłów komunikacyjnych obwodnic miasta: południowej i zachodniej.

Równocześnie konieczne jest zapewnienie odpowiednich warunków dla przenikających intensywnie zagospodarowanie ciągów przyrodniczych, wiążących ekstensywnie użytkowane doliny rzek Mrowny, Rokitnicy i Rokicianki: terenów użytków zielonych (**Re**), terenów rolniczych (**R**) jak i nielicznych w gminie terenów lasów (**Ls**), w spójny system przyrodniczy gminy. W ramach tego systemu powinny funkcjonować obszary zieleni publicznej, sportu i rekreacji w formie systemu terenów zieleni urządzonej (**ZU**) powiązanej siecią ścieżek rowerowych i ciągów spacerowych (**Z**).

Studium wskazuje **obszary rozwojowe**, w obrębie których przewiduje się największe zmiany w strukturze przestrzennej, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów:

Należą do nich:

- 1) Obszary lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w tym¹⁾ usług komercyjnych, biurowych.
- 2) Obszary koncentracji funkcji – wielofunkcyjne lokalne centra usługowe.
- 3) Obszary lokalizacji usług obsługi ruchu turystycznego.
- 4) Obszary lokalizacji terenów rekreacyjno - wypoczynkowych oraz terenów służących organizacji imprez masowych.¹⁾
- 5) Obszary przestrzeni publicznej.
- 6) Obszary problemowe:
  - a) tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej narażonej na uciążliwości,
  - b) zdegradowane tereny poprzemysłowe,
  - c) obszary zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
  - d) zakład dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii - Raben Polska sp. z o. o.,¹⁾
  - e) rozbudowa systemu elektroenergetycznego sieci i obiektów 110 kV - projektowane stacje EE110kV oraz projektowane linie elektroenergetyczne 110kV i projektowane kablowe linie elektroenergetyczne 110kV.¹⁾

Dla potrzeb studium obszar gminy podzielono na tereny: **zurbanizowane i niezurbanizowane**, w obrębie, których wyodrębniono kategorie terenów, wyróżniających się funkcją w strukturze przestrzennej gminy. Kierunek przekształceń i działania priorytetowe sformułowano w odniesieniu do wyodrębnionych kategorii terenów funkcjonalnych i sklasyfikowano pod względem wiodącego przeznaczenia i użytkowania terenu.

Są to:

1) Tereny zurbanizowane

KATEGORIE TERENÓW:

▪ **tereny zabudowy**

- a) **C** – wielofunkcyjne tereny zabudowy centrum,
- b) **MU** - wielofunkcyjne tereny zabudowy śródmiejskiej,
- c) **MU.1** – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej miejskiej,
- d) **MU.2** – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej podmiejskiej,
- e) **MU.3** – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej układów ulicowych,
- f) **AG, 1AG**¹⁾ - tereny aktywności gospodarczej i usług,
- g) **NO** - teren oczyszczalni ścieków,
- h) **TS** - tereny specjalne,
- i) **KK** – tereny kolei.

▪ **tereny zieleni**

- a) **ZPK** - teren projektowanego parku kulturowego,
- b) **ZP** - tereny parków podworskich,
- c) **ZC** - tereny cmentarzy,
- d) **ZU, 1ZU**¹⁾ - tereny zieleni urządzonej,
- e) **Z** - tereny zieleni ciągów ekologicznych.

2) ⁴⁾ Tereny niezurbanizowane - wyłączone z zabudowy

KATEGORIE TERENÓW:

- a) **R** - tereny rolnicze - użytki rolne,¹⁾
- b) **Re** - tereny rolnicze - użytki zielone¹⁾ o znaczeniu przyrodniczym,
- c) **Ls** - tereny lasów,
- d) **W** - tereny wód powierzchniowych śródlądowych.

IV.2.1. WYTYCZNE OGÓLNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Z uwagi na zróżnicowanie konfiguracji własnościowych dla działek i zespołów działek, których kształt, wielkość, dostępność do dróg publicznych i infrastruktury, ukształtowanie i pokrycie utrudnia wykorzystanie zgodne z wyznaczonym w studium przeznaczeniem,¹⁾ należałoby podjąć działania zmierzające do restrukturyzacji granic działek ewidencyjnych.

Ustala się, aby na obszarze gminy:

- 1) wszelkie obiekty i urządzenia, ¹⁾ niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania miejscowości, a w szczególności: obiekty obrony cywilnej, ratownictwa, bezpieczeństwa państwa, obiekty infrastruktury technicznej, obsługi technicznej miasta i gminy, zieleń parkową, ciągi pieszo-jezdne, ciągi piesze, ścieżki rowerowe, obiekty gospodarki leśnej, elektrownie wiatrowe do 100kV i małe elektrownie wodne do 100kV¹⁾ można było¹⁾ realizować na całym obszarze gminy z zachowaniem przepisów odrębnych¹⁾ zwłaszcza w zakresie ochrony przyrody i środowiska¹⁾ i zasad współżycia społecznego;
- 2) wszystkie działki budowlane miały możliwość podłączenia do sieci elektroenergetycznej w dostosowaniu do funkcji obiektu¹⁾, przy czym sieć elektroenergetyczna szczególnie średniego i niskiego napięcia powinna być, w miarę możliwości technicznych i ekonomicznych, realizowana jako podziemna;
- 3) wszystkie działki budowlane na obszarze zwartej zabudowy miały umożliwione podłączenie do sieci wodociągowej;
- 4) wszystkie działki budowlane na obszarze zwartej zabudowy miały umożliwione podłączenie do sieci kanalizacyjnej systemu gminnego lub grupowego; po realizacji systemu gminnego powstaje obowiązek podłączenia systemów grupowych i indywidualnych do systemu gminnego;
- 5) sieć infrastruktury technicznej powinna być w miarę możliwości prowadzona przez tereny przeznaczone na cele publiczne, w szczególności przez tereny dróg publicznych oraz przez tereny dróg wewnętrznych i ciągów pieszo-jezdnych, przy czym realizacja sieci i urządzeń infrastruktury technicznej na terenach dróg publicznych, jest możliwa, jeżeli warunki techniczne i wymogi bezpieczeństwa na to pozwalają; ¹⁾
- 6) eksploatacja instalacji nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalacje ma tytuł prawny;
- 7) wszelkie przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z przepisami odrębnymi powinny być lokalizowane tylko na terenach do tego przeznaczonych i oznaczonych na rysunku studium symbolem **AG**;
- 8) dla wskazania lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko na podstawie przepisów odrębnych należy opracować szczegółowe analizy w ramach sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego służące minimalizacji konfliktów przestrzennych i oddziaływań negatywnych;
- 9) wszelkie obiekty przemysłowe, powinny być lokalizowane tylko na terenach do tego przeznaczonych oznaczonych na rysunku studium symbolem **AG**;
- 10) wszelkie składowanie odpadów i przetwarzanie odpadów powinno być lokalizowane tylko na terenach do tego przeznaczonych oznaczonych na rysunku studium (załącznik nr 2¹⁾) symbolem **NO**;
- 11) dążyć do ograniczenia lokalizacji budynków i budowli w odległości mniejszej niż 20 m, a ogrodzeń w odległości mniejszej niż 6 m od górnej krawędzi koryta naturalnych cieków i zbiorników wodnych;
- 12) na obszarach o niekorzystnych warunkach dla budownictwa, oznaczonych w studium jako tereny możliwego występowania gruntów o obniżonej nośności, należy ograniczyć realizacje inwestycji związanych z zabudową mieszkaniową¹⁾;
- 13) dla obszarów miasta i gminy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na terenach wskazanych jako kategoria terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MU, MU.1, MU.2) usytuowanych w sąsiedztwie obiektów uciążliwych jak linia kolejowa, korytarze infrastrukturalne wprowadzać stosowne regulacje w zakresie ochrony przed uciążliwościami, w szczególności¹⁾ poprzez wyznaczanie terenów zieleni izolacyjnej;
- 14) na terenach zabudowanych na obszarze miasta i gminy w planach miejscowych wprowadzać stosowne regulacje w zakresie architektury ogrodzeń.

IV.2.2. WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARÓW ROZWOJOWYCH - DZIAŁANIA PRIORYTETOWE KIERUNKÓW ZMIAN STRUKTURY PRZESTRZENNEJ GMINY

Podstawową zasadą dla **kierunków zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej** jest równoważenie funkcji na całym obszarze miasta i gminy oraz tworzenie wielofunkcyjnych układów przestrzennych, wzbogacenie terenów gminy w funkcje usługowe, wypoczynkowe i rekreacyjne przy jednoczesnym uwzględnieniu racjonalnego wykorzystania terenów nieurbanizowanych jak również ekonomicznych skutków realizacji polityki przestrzennej.

Studium wskazuje obszary rozwojowe, dla których kształtowanie struktury przestrzennej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określa się poprzez działania priorytetowe.

IV.2.2.1. Obszary lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m² w tym ¹⁾ usług komercyjnych, biurowych.

Założenia i kierunki zmian:

Obszary lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w tym¹⁾ usług komercyjnych, biurowych wskazane na rysunku studium to tereny zlokalizowane w rejonie¹⁾ drogi wojewódzkiej nr 719 biegnącej przez miasto po obu jej stronach oraz tereny położone w północnej części gminy w rejonie planowanej Zachodniej Obwodnicy Grodziska Mazowieckiego i autostrady A2¹⁾ i węzła autostradowego we wsiach: Żuków, Kłudzienko, Tłuste, Natolin,

Adamów, Chlebnia oraz Kłudno Stare. Obszar lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oznaczony na rysunku studium oznacza maksymalny zasięg. ¹⁾

Działania priorytetowe:

Kształtowanie wielofunkcyjnych ciągów usługowych

Na **obszarach w granicach miasta** należy dążyć do zmian struktur przestrzennych poprzez:

- uporządkowanie funkcjonalne i estetyczne, oraz podniesienie jakości przestrzeni o charakterze reprezentacyjnym wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych – „włotów” do miasta (ulice: Królewska i Żyrardowska), w szczególności poprzez atrakcyjne i harmonijne kształtowanie nowej zabudowy usługowej lub o funkcjach mieszanych usługowo – mieszkaniowych, w tym obiektów o powierzchni sprzedaży¹⁾ powyżej 2000 m² jako galerii handlowych, lokalizowanych, co najmniej w parterach budynków z możliwością realizacji lokali mieszkalnych na wyższych kondygnacjach;
- kształtowanie w mieście nowej zabudowy wzdłuż ulic oraz wokół placów i skrzyżowań ulic, w sposób tworzący spójną kompozycję przestrzenną, podkreślającą charakter miejsca, w tym poprzez wysokiej jakości rozwiązania architektoniczne, techniczne i materiałowe.

Kształtowanie układów zespołów zabudowy usługowej

Obszary w północnej części gminy w pobliżu lokalizacji węzła autostradowego stanowiące część obszarów strategicznego rozwoju gminy w granicach wyznaczonych obszarów zorganizowanej działalności inwestycyjnej - główne obszary działań przekształceń funkcjonalno – przestrzennych. Należy dążyć do kształtowania struktur przestrzennych poprzez:

- kształtowanie ukierunkowanych na formowanie spójnego założenia urbanistyczno-architektonicznego przy jednoczesnym lub wyprzedzającym uzbrojeniu terenów w infrastrukturę techniczną;
- ustalanie szczegółowych parametrów, określających wysoką estetyczną jakość przestrzeni o charakterze reprezentacyjnym, w szczególności atrakcyjne i harmonijne kształtowanie nowej zabudowy usługowej lub o funkcjach mieszanych usługowo – mieszkaniowych z usługami przynajmniej w parterach budynków, oraz obiektów o powierzchni sprzedaży¹⁾ powyżej 2000 m² formowanych zarówno jako galerie i centra handlowe;
- rozwijanie układu drogowego w oparciu o istniejące drogi: wojewódzką (nr 519 i 579) i powiatowe (nr 1509 i 1510¹⁾): w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy kształtować odpowiednią obsługę komunikacyjną planowanych zespołów zabudowy drogami klasy zbiorczej, ¹⁾ lokalnej i dojazdowej o parametrach technicznych zgodnych z przepisami odrębnymi oraz/lub analizami zapewniającymi odpowiednią przepustowość w stosunku do prognozowanego natężenia ruchu.

Priorytet dla lokalizowania:

w obrębie wielofunkcyjnych ciągów usługowych (centrum miasta):

- ciąg ulic 11-go Listopada, Sienkiewicza, Żyrardowska;
  - kwartał zabudowy w obrębie ulic: Harcerska, Kościuszki, Sienkiewicza, 11-go Listopada;
  - kwartał zabudowy w obrębie ulic: Żwirki i Wigury, Obrońców Getta, Bałtycka, Hynka;
  - kwartał zabudowy w obrębie ulic Matejki i Traugutta oraz terenów kolei.
- obiektów handlowych i zespołów zabudowy usługowej, w tym obiektów o powierzchni sprzedaży¹⁾ powyżej 2000m² jako galerie handlowe, lokalizowane, co najmniej w parterach budynków z możliwością realizacji lokali mieszkalnych na wyższych kondygnacjach;
  - dominant architektonicznych i wysokościowych, których wysokość ustalana będzie indywidualnie w mpzp.

w obrębie układów zespołów zabudowy usługowej (w rejonie węzła autostradowego w obrębach wsi: Natolin, Thuste, Kłudno Stare, Kłudzienko, Żuków, Adamów, Chlebnia) ¹⁾:

- zorganizowanej działalności inwestycyjnej przy jednoczesnym lub wyprzedzającym uzbrojeniu terenów w infrastrukturę techniczną;
- obiektów handlowych i zespołów zabudowy usługowej, w tym obiektów o powierzchni sprzedaży¹⁾ powyżej 2000m² jako galerie handlowe, lokalizowane przynajmniej w parterach budynków z możliwością realizacji lokali mieszkalnych na wyższych kondygnacjach;
- dominant architektonicznych i wysokościowych, których wysokość ustalana będzie indywidualnie w mpzp;
- zespołów zabudowy mieszkaniowo-usługowej i mieszkaniowej;
- parków technologicznych oraz centrum kongresowo - wystawienniczych, instytutów badawczych, inkubatorów przedsiębiorczości, itp.;
- terenów zieleni, sportu i rekreacji;
- terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz terenów służących organizacji imprez masowych. ¹⁾

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- wysokość zabudowy, minimalna powierzchnia biologicznie czynna: zgodnie z ustaleniami kategorii terenu oznaczonej odpowiednim symbolem.

IV.2.2.2. Obszary koncentracji funkcji – wielofunkcyjne lokalne centra usługowe

Założenia i kierunki zmian:

W rejonach określonych na rysunku studium jako obszary koncentracji funkcji – wielofunkcyjne lokalne centra usługowe wskazane jest kształtowanie terenów wielofunkcyjnych zapewniających usługi podstawowe i publiczne o zasięgu lokalnym poprzez:

Działania priorytetowe:

Kształtowanie lokalnych centrów usługowych:

- wprowadzanie w miarę możliwości różnorodności funkcjonalnej obiektów handlowych (uzupełnianie programu usługowego) oraz włączanie ich w strukturę zabudowy usługowej, mieszkaniowej, sportowej i rekreacyjnej lub zieleni urządzonej;
- kształtowanie centrów w formie wnętrz urbanistycznych o bogatym programie, wysokiej jakości architektury i kompozycji przestrzennej z udziałem terenów zieleni w formie zielenców, skwerów, bulwarów i alei;
- kształtowanie układów przestrzennych w formie rynku, placu oraz układów zabudowy pierzejowej;
- przekształcanie formy architektonicznej obiektów nie spełniających kryteriów estetycznych i degradujących przestrzeń.

Priorytet dla lokalizowania:

- zespołów zabudowy usługowo-mieszkaniowej, mieszkaniowej;
- dominant architektonicznych i wysokościowych, których wysokość określona będzie indywidualnie w mpzp.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- wysokość zabudowy, minimalna powierzchnia biologicznie czynna zgodnie z ustaleniami kategorii terenu oznaczonej odpowiednim symbolem.

IV.2.2.3. Obszary lokalizacji usług obsługi ruchu turystycznego

Założenia i kierunki zmian:

Obszary lokalizacji usług obsługi ruchu turystycznego usytuowane są w południowej części gminy wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 579 w rejonie wsi Makówka w pobliżu kompleksów leśnych ¹⁾ (terenów lasów).

Działania priorytetowe:

Kształtowanie zaplecza dla aktywowania i rozwoju ruchu turystycznego i wypoczynku:

- wprowadzanie obiektów bazy noclegowej i usług uzupełniających związanych z obsługą ruchu turystycznego w ilości odpowiedniej dla skali obszaru;
- kształtowanie zorganizowanych miejsc wypoczynku o bogatym programie, wysokiej jakości architektury i harmonijnej kompozycji przestrzennej.

Priorytet dla lokalizowania:

- usług z zakresu: turystyki, hotelarstwa, sportu itp. – o charakterze lokalnym, ponadlokalnym;
- zabudowy usługowej, hotelarskiej wraz z niezbędnymi inwestycjami z zakresu infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- wysokość zabudowy, minimalna powierzchnia biologicznie czynna zgodnie z ustaleniami kategorii terenu oznaczonej odpowiednim symbolem.

IV.2.2.4. ¹⁾ Obszar lokalizacji terenów rekreacyjno - wypoczynkowych oraz terenów służących organizacji imprez masowych

Założenia i kierunki zmian:

Obszar lokalizacji terenów rekreacyjno - wypoczynkowych oraz terenów służących organizacji imprez masowych usytuowany jest w północnej części gminy w sąsiedztwie węzła autostradowego, w rejonie wsi Kłudno Stare, Kłudno Nowe, Chlebnia i Tłuste. Obszar lokalizacji terenów rekreacyjno - wypoczynkowych oraz terenów służących organizacji imprez masowych oznaczony na rysunku studium oznacza maksymalny zasięg.

Działania priorytetowe:

Kształtowanie zaplecza dla aktywowania i rozwoju terenów rekreacyjno - wypoczynkowych oraz terenów służących organizacji imprez masowych:

- centrum rekreacyjno - wypoczynkowe - park rozrywki służący organizacji imprez masowych, usługi sportu, park wodny, pole golfowe, budowle sportowe - kolejki górskie, usługi kultury: w szczególności: kina, teatry, skanseny historycznej zabudowy, parki etnograficzne, usługi gastronomii, usługi handlu;
- wprowadzanie obiektów bazy noclegowej: hotele, w tym w formie oddzielnych budynków, motele i usługi uzupełniające związane z obsługą ruchu turystycznego w ilości odpowiedniej dla skali obszaru;
- kształtowanie zorganizowanych miejsc wypoczynku o bogatym programie, wysokiej jakości architektury i harmonijnej kompozycji przestrzennej.

Priorytet dla lokalizowania:

- usług z zakresu: turystyki, hotelarstwa, sportu itp. – o charakterze lokalnym, ponadlokalnym;
- zabudowy usługowej, hotelarskiej wraz z niezbędnymi inwestycjami z zakresu infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- wysokość zabudowy, minimalna powierzchnia biologicznie czynna: zgodnie z ustaleniami kategorii terenu oznaczonej odpowiednim symbolem.

IV.2.2.5. Obszary przestrzeni publicznej

Założenia i kierunki zmian:

Obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców to tereny zlokalizowane w centrum miasta: na osi Dworzec PKP - kościół św. Anny, tereny reprezentacyjne miasta o bogatej ofercie usługowej - ciąg pieszy ul. 11-go listopada, plac Wolności, ¹⁾ tereny parków i ciągów spacerowych w obszarach tworzących system przyrodniczy gminy (wzdłuż rzeki Rokicianki i Mrowni), teren targowiska miejskiego w Grodzisku Mazowieckim; a na terenie gminy: Centrum Innowacji w Natolinie, Park Chełmońskiego w Adamowiznie z fragmentem ciągu spacerowego wzdłuż rzeki Mrowni. ¹⁾

Działania priorytetowe:

Kształtowanie układów przestrzeni publicznych, ich powiązań oraz ciągów wielofunkcyjnych:

- wyeksponowanie w strukturze przestrzennej miasta wzajemnych powiązań ulic i placów, a w szczególności zachowanego historycznego układu dróg i ulic;
- rewaloryzacja, rewitalizacja bądź modernizacja funkcjonalno-przestrzenna ulic i placów stanowiących główne przestrzenie reprezentacyjne i ciągi wielofunkcyjne, z uwzględnieniem wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych obszaru;
- harmonijne uzupełnienie zabudowy wzdłuż ulic i placów stanowiących główne elementy reprezentacyjne i ciągi wielofunkcyjne, obiektami usługowymi i mieszkaniowymi kształtującymi pierzeje uliczne, ze szczególnym uwzględnieniem lokalizowania funkcji usługowych, co najmniej w parterach budynków;
- włączanie wewnątrz kwartałów zabudowy (podwórek), zlokalizowanych przy głównych przestrzeniach o charakterze reprezentacyjnym, do współtworzenia i wzbogacenia funkcjonalnego tych przestrzeni poprzez wykorzystanie ich potencjału dla tworzenia pasaży usługowych z programem z zakresu kultury, rozrywki, gastronomii, handlu i innych usług;
- indywidualne, atrakcyjne i spójne urządzenie przestrzeni o charakterze reprezentacyjnym i ich powiązań oraz ciągów wielofunkcyjnych, w szczególności poprzez wprowadzanie małej architektury, zieleni, oświetlenia, a także komponowanie posadzek placów i chodników, modernizację jezdni, wyznaczenie miejsc sytuowania przystanków, kiosków, reklam itp.;
- uporządkowanie funkcjonalne i estetyczne, oraz podniesienie jakości przestrzeni o charakterze reprezentacyjnym, w szczególności poprzez atrakcyjne i spójne urządzenie przestrzeni oraz harmonijne kształtowanie nowej zabudowy;
- wprowadzenie ujednoliconych i dostosowanych do charakteru lokalnego form architektonicznych i plastycznych dla urządzeń obsługi transportem publicznym;
- dążenie do lokalizowania miejsc parkowania w parkingach podziemnych na terenach centrum (C);
- urządzenie ciągów spacerowych oraz wyposażanie w obiekty małej architektury;
- wyeksponowanie w strukturze przestrzennej gminy wzajemnych powiązań dróg. ¹⁾

Priorytet dla lokalizowania:

- realizacja obiektów związanych z funkcją terenu w gminie - inkubator przedsiębiorczości (w szczególności usługi administracji, nauki, konfekcjonowania i produkcji) w ilości odpowiedniej dla skali terenu;¹⁾
- realizacja obiektów związanych z funkcją terenu usług kultury, gastronomii, sportu i rekreacji itp. w ilości odpowiedniej dla skali terenu;
- obiektów małej architektury: latarni, ławek, wiat, tablic, słupów informacyjnych i reklamowych, ewentualnie tymczasowych ogródków kawiarnianych i ich ogrodzeń na terenach parków i ciągów spacerowych.

Szczegółowe ustalenia dla obszarów przestrzeni publicznej opisane zostały w rozdziale IV.7.4.

IV.2.2.6. Obszary problemowe

W studium wyróżniono następujące obszary problemowe, do przesądzeń na etapie sporządzania planów miejscowych¹⁾:

IV.2.2.6.1. Tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej narażonej na uciążliwości:

to tereny występowania konfliktów przestrzennych powodowanych przebiegiem autostrady, w zasięgu oddziaływania której znajdują się tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

Działania priorytetowe:

Dla tych obszarów wskazane jest:

- przekształcanie zabudowy mieszkaniowej narażonej na uciążliwości powodowane projektowaną lub istniejącą infrastrukturą techniczną na tereny działalności gospodarczej o charakterze nieuciążliwym;
- wymiana zabudowy mieszkaniowej na zabudowę usługową;
- ograniczanie zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi.

Priorytet dla lokalizowania:

- zabudowy usługowej i produkcyjnej;
- funkcji usługowych, handlowych, magazynowo - składowych.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów – wytyczne do planów miejscowych:

- wysokość zabudowy, minimalna powierzchnia biologicznie czynna zgodnie z ustaleniami kategorii terenu oznaczonej odpowiednim symbolem.

IV.2.2.6.2. Zdegradowane tereny przemysłowe:

Tereny przemysłowe zlokalizowane są w centrum miasta oraz w Zabłotni.¹⁾ To tereny wskazane w studium do przekształceń (ustalenia rozdział IV.13.2.¹⁾).

Działania priorytetowe:

- przekształcanie zabudowy przemysłowej na tereny mieszkaniowo - usługowe;
- kształtowanie zabudowy zespołów zabudowy mieszkaniowo - usługowej i niezbędnych inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej oraz usług o charakterze lokalnym stanowiącego uzupełnienie centralnej części miasta Grodzisk Mazowiecki;
- kształtowanie zabudowy mieszkaniowo-usługowej i niezbędnych inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej oraz usług o charakterze lokalnym stanowiącej uzupełnienie i wkomponowaną harmonijnie całość podporządkowaną historycznemu układowi ruralistycznemu wsi Zabłotnia;¹⁾
- wprowadzanie w miarę możliwości różnorodności funkcjonalnej obiektów handlowych poprzez uzupełnianie programu usługowego oraz włączanie ich w strukturę zabudowy usługowej, mieszkaniowej, sportowej i rekreacyjnej lub zieleni urządzonej.

Priorytet dla lokalizowania:

- zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej wraz z niezbędnymi inwestycjami celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej;
- usług z zakresu: administracji, organizacji społecznych, obrotu finansowego, ubezpieczeń, kultury, nauki, szkolnictwa, handlu, turystyki, hotelarstwa, sportu, transportu, łączności itp. – o charakterze lokalnym, ponadlokalnym i regionalnym;
- usług, których profil zostanie przesądzony w planach miejscowych.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów – wytyczne do planów miejscowych: wysokość zabudowy, minimalna powierzchnia biologicznie czynna zgodnie z ustaleniami rozdziałów IV.2.3.5 dla obszaru we wsi Zabłotnia¹⁾ i IV. 2.3.2. dla obszaru miasta Grodzisk Mazowiecki

IV.2.2.6.3. Obszary zorganizowanej działalności inwestycyjnej

Obszar oznaczony cyfrą 1:

Założenia i kierunki zmian:

Tereny w północnej części gminy w pobliżu lokalizacji węzła autostradowego - to tereny strategicznego rozwoju gminy - stanowią głównie obszary działań przekształceń funkcjonalno – przestrzennych. Studium przewiduje dwa scenariusze rozwoju tych terenów.

Scenariusz I. - ukierunkowany na ukształtowanie spójnego założenia urbanistyczno-architektonicznego. Zakłada się:

- jednoczesne lub wyprzedzające uzbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną;
- etapowe inwestowanie na wolnych do tej pory od zabudowy terenach wskazanych w studium;
- kształtowanie obszarów wielofunkcyjnych z priorytetem dla lokalizowania odpowiednio rozmieszczonej ¹⁾ zabudowy usługowej, usługowo-mieszkaniowej i mieszkaniowej;
- kształtowanie funkcji miasto i centrotwórczych poprzez kreowanie centrów usługowych i zespołów zabudowy tworzących spójne założenie urbanistyczne;
- kształtowanie zabudowy mieszkaniowej oraz zespołów zabudowy mieszkaniowo-usługowej i niezbędnych inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej, usług o charakterze lokalnym;
- kształtowanie układów zieleni urządzonej;
- rozwijanie układu drogowego w oparciu o istniejący (drogę wojewódzką nr 579¹⁾ i drogi powiatowe nr 1509W i 1510W) i projektowany układ dróg ponadlokalnych (wojewódzkich i powiatowych), uzupełniony układem dróg lokalnych oraz układem ¹⁾ drogowym w planowanych zespołach zabudowy.

Priorytet dla lokalizowania:

- rodzaje zabudowy zgodnie z ustaleniami rozdziałów IV. 2.3.3., IV. 2.3.4 i IV. 2.3.6. ¹⁾

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów – wytyczne do planów miejscowych:

- wysokość zabudowy, minimalna ⁴⁾ powierzchnia biologicznie czynna zgodnie z ustaleniami kategorii terenu oznaczonej odpowiednim symbolem. ¹⁾

Scenariusz II. - ukierunkowany na ukształtowanie zespołu zorganizowanej inwestycji szeroko rozumianych usług (nauki, rozrywki, rekreacji, sportu i wypoczynku itp.) zakłada:

- jednoczesne lub wyprzedzające uzbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną,
- kształtowanie obszarów zorganizowanej działalności usługowej o znaczeniu regionalnym i krajowym,
- kształtowanie funkcji rozrywki poprzez kreowanie zespołów zabudowy tworzących spójne założenie planistyczne,
- realizacja obiektów i urządzeń sportu i rekreacji,
- rozwijanie układu drogowego w oparciu o istniejący (drogę wojewódzką nr 579 i drogi powiatowe 1509 i 1510) i projektowany układ dróg ponadlokalnych (wojewódzkich, powiatowych), ¹⁾ uzupełniony układem dróg lokalnych oraz układem¹⁾ drogowym w planowanym założeniu przestrzennym.

Priorytet dla lokalizowania:

- zabudowy usług (nauki, rozrywki, rekreacji, sportu i wypoczynku itp.) w formie zorganizowanej działalności inwestycyjnej;
- zabudowy obiektów i urządzeń towarzyszących i uzupełniających funkcje rekreacji i wypoczynku;
- innych funkcji nie kolidujących z podstawową funkcją terenu.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów – wytyczne do planów miejscowych:

- wysokość zabudowy, minimalna ⁴⁾ powierzchnia biologicznie czynna zgodnie z ustaleniami kategorii terenu oznaczonej odpowiednim symbolem; ¹⁾
- wysokość obiektów i budowli niezbędnych do realizacji funkcji usług oraz dominant architektonicznych i wysokościowych ustalana będzie indywidualnie w mpzp, ograniczenie wysokości nie dotyczy obiektów i budowli.

Obszar oznaczony cyfrą 2:

Założenia i kierunki zmian:

Tereny w południowej części gminy w obrębie Urszulin - to tereny rozwoju stanowiące obszary przekształceń funkcjonalno – przestrzennych. Studium przewiduje dwa scenariusze rozwoju tych terenów:

Scenariusz I. - ukierunkowany na ukształtowanie spójnego założenia urbanistyczno-architektonicznego zakładu:

Działania priorytetowe:

- jednoczesne lub wyprzedzające uzbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną;
- etapowe inwestowanie na wolnych do tej pory od zabudowy terenach wskazanych w studium;
- kształtowanie zabudowy mieszkaniowej oraz zespołów zabudowy mieszkaniowo-usługowej i niezbędnych inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej, usług o charakterze lokalnym.

Priorytet dla lokalizowania:

- zabudowy mieszkaniowej i usługowo - mieszkaniowej w formie zorganizowanej działalności inwestycyjnej;
- innych funkcji nie kolidujących z podstawową funkcją terenu.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów – wytyczne do planów miejscowych:

- wysokość zabudowy, minimalna ⁴⁾ powierzchnia biologicznie czynna zgodnie z ustaleniami kategorii terenu oznaczonej odpowiednim symbolem¹⁾.

Scenariusz II. - ukierunkowany na ukształtowanie zespołu zorganizowanej inwestycji usług rekreacji zakładu

Działania priorytetowe:

- jednoczesne lub wyprzedzające uzbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną;
- kształtowanie obszarów rekreacji i wypoczynku;
- kreowanie zespołów zabudowy tworzących spójne założenie urbanistyczne.

Priorytet dla lokalizowania:

- zabudowy usług rekreacji, sportu i wypoczynku w formie zorganizowanej działalności inwestycyjnej;
- zabudowy usług towarzyszących i uzupełniających funkcje rekreacji i wypoczynku;
- obiektów i urządzeń sportu i rekreacji;
- innych funkcji nie kolidujących z podstawową funkcją terenu.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów – wytyczne do planów miejscowych:

- wysokość zabudowy, minimalna ⁴⁾ powierzchnia biologicznie czynna zgodnie z ustaleniami kategorii terenu oznaczonej odpowiednim symbolem; ¹⁾
- wysokość obiektów i budowli niezbędnych do realizacji funkcji usług oraz dominant architektonicznych i wysokościowych ustalana będzie indywidualnie w mpzp, ograniczenie wysokości nie dotyczy obiektów i budowli.

IV.2.2.6.4. Zakład dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii - Raben Polska sp. z o. o. ¹⁾ oraz zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

Założenia i kierunki zmian: ¹⁾

Scenariusz I. - ukierunkowany na zachowanie istniejącego Zakładu z możliwością dokonywania zmian.

Na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy przewidzieć zagospodarowanie terenu z zachowaniem bezpiecznych odległości od zakładu stwarzającego zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Scenariusz II. – ukierunkowany na likwidację Zakładu i zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

Przy lokalizowaniu zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii należy uwzględnić zachowanie bezpiecznej odległości tych zakładów od obszarów wrażliwych (zabudowa mieszkaniowa, obiekty użyteczności publicznej).

⁴⁾ W 2018 roku zakład Raben Polska Sp. z o. o. został usunięty z rejestru zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, ze względu na zmniejszenie ilości substancji niebezpiecznych poniżej wartości określonych dla zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Toteż aktualnie (w roku 2021) na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki nie znajduje się żaden zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

IV.2.2.6.5. Rozbudowa systemu elektroenergetycznego sieci i obiektów 110 kV - projektowane stacje EE110kV oraz projektowane linie elektroenergetyczne 110kV i projektowane kablowe linie elektroenergetyczne 110kV

Założenia i kierunki zmian:

Zapewnienie dostarczenia wszystkim odbiorcom komunalnym i przemysłowym energii elektrycznej o odpowiednich parametrach ilościowych i jakościowych wymaga rozbudowy systemu elektroenergetycznego 110kV, w tym również w zakresie równomiernego rozmieszczenia sieci i źródeł zasilania. Studium przewiduje dwa scenariusze rozwoju systemu.

Scenariusz I. - ukierunkowany na rozwój systemu elektroenergetycznego z kierunku południowego, od napowietrznej linii elektroenergetycznej 110kV przebiegającej przez tereny Chrzanowa Dużego.

Priorytet dla lokalizowania:

- kablowej linii 110kV,
  - stacji elektroenergetycznej 110/0,15kV na terenie wsi Kłudno Stare, Kłudno Nowe lub Tłuste.
- Dopuszczenie napowietrznej linii elektroenergetycznej 110kV.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów – wytyczne do planów miejscowych:

- parametry zagospodarowania terenu, w strefie ochronnej linii 110kV zgodnie z ustaleniami rozdziału IV. 5.2.

Scenariusz II. - ukierunkowany na rozwój systemu elektroenergetycznego z kierunku północnego, od stacji elektroenergetycznej 110/15kV „Błonie”.

Priorytet dla lokalizowania:

- kablowej linii 110kV,
  - stacji elektroenergetycznej 110/0,15kV na terenie wsi Kłudno Stare, Kłudno Nowe lub Tłuste.
- Dopuszczenie napowietrznej linii elektroenergetycznej 110kV.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów – wytyczne do planów miejscowych:

parametry zagospodarowania terenu, w strefie ochronnej linii 110kV zgodnie z ustaleniami rozdziału IV. 5.2.

IV.2.3. WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENÓW ZURBANIZOWANYCH

- 1) Tereny zabudowy wskazane w studium uwzględniają istniejący stan zagospodarowania, dyspozycje obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz prognozowane potrzeby. Granice kategorii terenów (np. MU, AG) ze względu na skalę opracowania należy traktować orientacyjnie jako wytyczne przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. **Ustalając granice terenów w obrębie kategorii terenów wskazanych w studium, należy uwzględnić ostateczne decyzje o pozwoleniu na budowę oraz zrealizowane na ich podstawie inwestycje jak również aktualną ewidencję gruntów oraz uwarunkowania środowiska przyrodniczego i kulturowego.**
- 2) Określone w niniejszym studium przeznaczenie terenów należy rozumieć jako wiodący sposób użytkowania i zagospodarowania terenu, ale nie jedyny. Inne, uzupełniające użytkowanie terenu, niesprzeczne z funkcją określoną w studium, może być ustalone tylko w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przeznaczenie terenu należy ustalać z uwzględnieniem aktualnego stanu ewidencji gruntów.
- 3) Określone w studium wskaźniki: udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy powinny bilansować się w ramach działek budowlanych, przy czym:¹⁾
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna oznacza najmniejszą dopuszczalną powierzchnię i może być zwiększona,¹⁾
  - minimalna i maksymalna intensywność zabudowy oznacza przedział, który nie może być przekroczony.¹⁾

Uszczegółowienie tych parametrów¹⁾ dla konkretnych działek będzie następowało w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w zależności od warunków przyrodniczych, stanu faktycznego i prawnego terenu, indywidualnych cech terenu, przyjętych w miejscowym planie założeń kompozycji urbanistycznej.

- 1) **Wskaźniki dotyczące wysokości zabudowy** są określone w metrach¹⁾. Uszczegółowienie tego parametru dla budowli¹⁾ oraz wskazanie lokalnych dominant wysokościowych będzie następowało w miejscowych planach

zagospodarowania przestrzennego, na podstawie indywidualnych cech terenu oraz zabudowy, przyjętych założeń kompozycji urbanistycznej z uwzględnieniem zagospodarowania terenów otaczających, przy czym wysokości budynków nie powinny przekraczać określonych w niniejszym studium maksymalnych wysokości. Za **dominantę wysokościową** przyjmuje się element budynku lub pojedynczy budynek czy obiekt budowlany, którego lokalizacja wynika z przyjętych założeń urbanistycznych, służy podkreśleniu znaczenia miejsca identyfikacji lokalnej, ułatwia orientację przestrzenną. Różnica wysokości zabudowy powinna wynikać z analizy powiązań i oddziaływań urbanistycznych oraz zachowywać właściwą skalę i proporcję. Maksymalna wysokość zabudowy nie dotyczy wysokości obiektów i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania zabudowy (wysokość tych obiektów i urządzeń powinna być zgodna z wymaganiami technicznymi) lub budynków istniejących.¹⁾

- 2) Za wyjątkiem określenia minimalnej powierzchni nowo wydzielanej działki budowlanej Studium określa parametry wydzielanych działek, minimalne lub maksymalne szerokości frontów działek oraz kąt położenia granic działek w stosunku do pasa drogowego. Dopuszczalne jest obniżenie minimalnej powierzchni: działek: jako poszerzenia dróg lub pod drogi wewnętrzne, dla działek których zmniejszenie powierzchni jest wynikiem poszerzenia przyległych dróg albo dla działek wydzielonych na podstawie prawomocnych decyzji administracyjnych. Nie stosuje się ograniczeń wielkości wydzielanych działek pod urządzenia infrastruktury technicznej.^{1)(...)}⁴⁾
- 3) Wszystkie obiekty obsługi technicznej gminy, a w szczególności wodno-kanalizacyjne, energetyczne, ciepłownicze w tym obiekty kubaturowe i budowle lokalizowane na terenach funkcjonalnych należy realizować zgodnie z opracowaniami dotyczącymi rozwoju miejskiej infrastruktury technicznej oraz ze stosownymi regulacjami w tym zakresie i przepisami odrębnymi.

IV.2.3.1. Wielofunkcyjne tereny zabudowy centrum (C)

Założenia i kierunki zmian:

Centrum miasta jest centralnym ośrodkiem administracyjno-usługowym, w tym inwestycji celu publicznego, z uzupełniającą funkcją mieszkaniową, skupiającym najważniejsze obiekty służące funkcjom o charakterze miejskim, lokalnym, ponadlokalnym i regionalnym, z wyeksponowanym reprezentacyjnym obszarem miasta. Zwarta, intensywna i wielofunkcyjna zabudowa śródmiejska tworzy pierzeje ulic i placów.

Działania priorytetowe:

Zwiększanie atrakcyjności centrum:

- eksponowanie zabytkowych obiektów i historycznych układów zabudowy (w tym terenów ogólnodostępnej zieleni urządzonej) związanych z historycznym rozwojem miasta tj. w oparciu o:
  - układ dwóch placów (Wolności i Zygmunta Starego),
  - przebieg ulic Sienkiewicza (dawny Trakt Królewski) i Gen. Okulickiego (dawniej Błońska),
- tworzenie powiązań kompozycyjno-przestrzennych pomiędzy historycznymi układami zabudowy a obszarami współczesnej zabudowy o funkcjach administracyjnych, usługowo - handlowych, kultury i nauki i inne;
- kształtowanie przestrzeni publicznych wskazanych w studium o charakterze reprezentacyjnym w oparciu o układ ulic i placów.

Identyfikacja przestrzeni publicznych:

- historyczny przebieg ulic i lokalizacja głównych placów: Placu Wolności i Placu Króla Zygmunta Starego z ich powiązaniem, wnętrzami architektonicznymi stanowią czytelną identyfikację struktury Grodziska Mazowieckiego.

Kształtowanie wnętr architektonicznych

- porządkowanie przemieszanej zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej poprzez dopuszczenie kontynuacji zabudowy wielorodzinnej o zbliżonych gabarytach do istniejącej zabudowy jednorodzinnej w ramach wymiany zabudowy, jak również wymianę funkcji mieszkalnej na usługową w przypadkach zmierzających do realizacji założeń i kierunków zmian dla kształtowania powiązań i ciągów wielofunkcyjnych.

Priorytet dla lokalizowania:

- usług z zakresu: administracji, organizacji społecznych, obrotu finansowego, ubezpieczeń, kultury, nauki, szkolnictwa, handlu, turystyki, hotelarstwa, sportu, transportu, łączności itp. – o charakterze lokalnym, ponadlokalnym i regionalnym;
- usług, których profil zostanie przesądzony w planach miejscowych;
- zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej wraz z niezbędnymi inwestycjami celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej,

w obrębie wielofunkcyjnych ciągów usługowych:

- ciąg ulic 11-go Listopada, Sienkiewicza, Żyrardowska;
- kwartał zabudowy w obrębie ulic: Harcerska, Kościuszki, Sienkiewicza, 11-go Listopada;

- kwartał zabudowy w obrębie ulic: Żwirki i Wigury, Obrońców Getta, Bałtycka, Hynka;
- kwartał zabudowy w obrębie ulic Matejki i Traugutta oraz terenów kolei;
- obiektów handlowych i zespołów zabudowy usługowej, w tym obiektów o powierzchni sprzedaży¹⁾ powyżej 2000m² jako galerie handlowe, lokalizowane przynajmniej w parterach budynków z możliwością realizacji lokali mieszkalnych na wyższych kondygnacjach;
- dominant architektonicznych i wysokościowych, których wysokość ustalana będzie indywidualnie w mpzp.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych

- maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej - 16m, wielorodzinnej - 16m, usługowej - 16m z dopuszczeniem dominanty;¹⁾
- wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp¹⁾
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną, z zabudową mieszkaniową wielorodziną oraz z zabudową usługową 0%;¹⁾
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną, z zabudową mieszkaniową wielorodziną oraz z zabudową usługową na działkach zainwestowanych 0%;¹⁾
- w mpzp należy uwzględnić lokalne uwarunkowania przyrodniczo-krajobrazowe;¹⁾
- dopuszcza się zabudowę przy granicy¹⁾ działki dla zabudowy przejezdowej;
- wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,1-3,5;¹⁾
- minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m²; bliźniaczą, wolnostojącą, z zabudową mieszkaniową wielorodziną oraz z zabudową usługową 400m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii).¹⁾

IV.2.3.2. Wielofunkcyjne tereny zabudowy śródmiejskiej (MU)

Założenia i kierunki zmian:

Obszar funkcjonalny śródmieścia stanowi obszar wielofunkcyjny, z priorytetem lokalizacji funkcji usługowych (w tym inwestycji celu publicznego) oraz zabudowy mieszkaniowej.

Działania priorytetowe:

Uczytelnianie struktury przestrzennej miasta:

- uzupełnianie centrum miasta zabudową wielofunkcyjną (usługową i mieszkaniową) tworzącą zespoły zabudowy o zwartej strukturze i pasażach usługowych wzdłuż ciągów ulicznych (tzw. ciągi wielofunkcyjne), z uwzględnieniem różnorodności i specyfiki poszczególnych jego części, a także wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych, kulturowych i przyrodniczych obszaru;
- intensyfikacja zainwestowania, przy równoczesnym zachowaniu i ochronie istniejącej zabudowy mieszkaniowej oraz ogólnodostępnej zieleni urządzonej;
- priorytet dla lokalizowania usług, co najmniej w parterach budynków, szczególnie w ciągach wielofunkcyjnych i wokół placów;
- rewaloryzacja zabytkowych i/lub historycznych układów przestrzennych oraz zespołów zabudowy i obiektów, stosownie do wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych;
- modernizacja i uzupełnianie zabudowy z zapewnieniem ochrony wartości zabytkowych i kulturowych obszaru oraz z uwzględnieniem parametrów i wskaźników urbanistycznych dla terenów;
- rewitalizacja lub modernizacja obszarów zdegradowanych, z priorytetem dla lokalizacji obiektów usługowych i mieszkaniowych;
- relokacja uciążliwych obiektów przemysłowych, rzemieślniczych, składowych i baz transportowych;
- restrukturyzacja i modernizacja obszarów zdegradowanych, z priorytetem dla lokalizacji obiektów usługowych i mieszkaniowych;
- przekształcenie terenów poprzemysłowych na funkcje mieszkaniowe i usługowe;
- ochrona wartościowej i przebudowa zdegradowanej lub zniszczonej zieleni osiedlowej, skwerów, cennych drzew;
- ochrona istniejącej i wprowadzenie nowej zieleni przyulicznej;
- niepowiększanie⁴⁾ przepustowości ulic i skrzyżowań w celu uspokojenia ruchu i ograniczenia penetracji strefy przez ruch samochodowy;
- priorytet dla ruchu pieszego, rowerowego i obsługi strefy transportem publicznym;
- wzmocnienie i poszerzenie roli rzek Mrowni i Rokicianki w strukturze przestrzennej miasta oraz atrakcyjne zagospodarowanie przyrzeczy odpowiadające wymogom ochrony wartości przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego;
- kształtowanie systemu terenów zieleni urządzonej: ścieżek rowerowych i ciągów pieszych w oparciu o istniejące tereny zieleni publicznej (Park Skarbków, Stawy Goliana, Stawy Walczewskiego⁴⁾ oraz doliny rzek Mrowni i Rokicianki).

Identyfikacja przestrzeni publicznych:

- Park Skarbków;
- Stawy Goliana;
- Stawy Walczewskiego ⁴⁾;
- Dwór Skarbków z ich powiązaniem;
- tereny sportu – kompleks sportowo-rekreacyjny w kwartale ulic: Montwiłła, Daleka i Al. Mokronoskich;
- doliny rzek Mrowny i Rokicianki, a także ciągi wielofunkcyjne.

Priorytet dla lokalizowania:

- usług z zakresu: administracji, organizacji społecznych, obrotu finansowego, ubezpieczeń, kultury, nauki, szkolnictwa, handlu, turystyki, hotelarstwa, sportu, transportu, łączności itp. – o charakterze lokalnym, ponadlokalnym i regionalnym;
- usług, których profil zostanie przesądzony w planach miejscowych;
- zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej wraz z niezbędnymi inwestycjami celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej.

w obrębie wielofunkcyjnych ciągów usługowych wzdłuż tras wjazdowych do miasta tj. ciągów ulic:

- Królewskiej;
- Sienkiewicza;
- Żyrardowskiej;
- obiektów handlowych i zespołów zabudowy usługowej, w tym obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² jako galerie handlowe, lokalizowane przynajmniej w parterach budynków z możliwością realizacji lokali mieszkalnych na wyższych kondygnacjach;
- dominant architektonicznych i wysokościowych, których wysokość ustalana będzie indywidualnie w mpzp.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej - 12m, wielorodzinnej - 18m, usługowej - 20m; ¹⁾
- wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp; ¹⁾
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną szeregową, bliźniaczą i wolno stojącą – 30%, z zabudową mieszkaniową wielorodziną 20% oraz z zabudową usługową 0%; ¹⁾
- dopuszcza się zabudowę przy granicy ¹⁾ działki dla zabudowy pierzejowej;
- wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,1-2,8; ¹⁾
- minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m²; bliźniaczą, wolnostojącą oraz z zabudową mieszkaniową wielorodziną 400m²; a z zabudową usługową 900m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii). ¹⁾

IV.2.3.3. Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej miejskiej (MU.1)

Założenia i kierunki zmian:

Obszary w mieście, obszary podmiejskie oraz obszary w rejonie węzła autostradowego stanowią głównie obszary działań modernizacyjnych i restrukturyzacyjnych ukierunkowanych na wprowadzanie zmian jakościowych, podnoszących atrakcyjność zamieszkiwania i inwestowania, przy jednoczesnym sukcesywnym inwestowaniu na wolnych od zabudowy terenach rozwojowych wskazanych w studium. To obszary wielofunkcyjne z priorytetem dla lokalizowania zabudowy mieszkaniowo – usługowej lub usługowej. ¹⁾

Działania priorytetowe:

Porządkowanie zabudowy na obszarach podmiejskich:

- modernizacja i uzupełnianie zabudowy z zapewnieniem ochrony wartości zabytkowych i kulturowych obszaru, w tym:
  - zagospodarowanie nieurządzonych terenów pomiędzy zespołami istniejącej zabudowy w sposób pozwalający na wytworzenie struktur urbanistycznych o podmiejskim charakterze, harmonijnie zintegrowanych z istniejącą zabudową;
  - uzupełnianie zabudową istniejących lub wykształcenie nowych lokalnych centrów usługowych;
  - porządkowanie zabudowy i zagospodarowania wokół skrzyżowań ulic i w otoczeniu tras wylotowych z miasta oraz drogi wojewódzkiej przez wprowadzanie nowych obiektów;
- rozwijanie obwodowego układu drogowego i uzupełnienie układów drogowych w istniejących i planowanych osiedlach mieszkaniowych;
- priorytet dla transportu publicznego na głównych trasach dojazdowych do strefy śródmiejskiej oraz rozwój urządzeń dla ruchu pieszego i rowerowego;

- ochrona i modernizacja istniejących parków i zieleni osiedlowej oraz tworzenie nowych terenów ogólnodostępnej zieleni urządzonej;
- ochrona istniejącej i wprowadzenie nowej zieleni przyulicznej.

Priorytet dla lokalizowania:

- zabudowy mieszkaniowej wraz z niezbędnymi inwestycjami celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej;
- usług, których profil zostanie przesądzony w planach miejscowych;
- obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² - w wyznaczonych obszarach. ¹⁾

w rejonie węzła autostradowego w obrębach wsi: Natolin, Tluste, Kludno Stare, Kludno Nowe, ¹⁾ Kludzienko, Adamów, Chlebnia, Żuków¹⁾:

- zorganizowana działalność inwestycyjna przy jednoczesnym lub wyprzedzającym uzbrojeniu terenów w infrastrukturę techniczną na północy gminy;
- obiekty handlowe i zespoły zabudowy usługowej, w tym obiekty usług handlu¹⁾ o powierzchni sprzedaży¹⁾ powyżej 2000m² jako galerie handlowe, lokalizowane przynajmniej w parterach budynków z możliwością realizacji lokali mieszkalnych na wyższych kondygnacjach.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

w obszarach lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m², w tym¹⁾ usług komercyjnych, biurowych, w obszarach lokalizacji terenów rekreacyjno - wypoczynkowych oraz terenów służących organizacji imprez masowych, a także ¹⁾ w obszarach zorganizowanej działalności inwestycyjnej:

- 1.a)¹⁾ w rejonie węzła autostradowego z obiektami usług handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²:
- maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej - 12m, wielorodzinnej - 16m, usługowej - 30m;
  - wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp,
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 10%,
  - wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-2,8;
  - minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m², bliźniaczą 500m², wolno stojącą 600m²; z zabudową wielorodzinną 500m², z zabudową usługową 1000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii);
  - tereny usługowo - mieszkaniowe jak dla terenów usługowych;
  - tereny mieszkaniowo - usługowe jak dla odpowiednich terenów mieszkaniowych.
- 1.b)¹⁾ w północno - zachodnim rejonie węzła autostradowego oraz w obszarach lokalizacji terenów rekreacyjno - wypoczynkowych oraz terenów służących organizacji imprez masowych:
- maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej - 12m, wielorodzinnej - 16m, usługowej - 30m;
  - maksymalna wysokość zabudowy w terenie służącym organizacji imprez masowych - 80m;
  - maksymalna wysokość budowli sportowych w terenie służącym organizacji imprez masowych - 120m;
  - wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 10%,
  - wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-2,8;
  - wskaźnik intensywności zabudowy w terenie służącym organizacji imprez masowych w zakresie: 0,01-9,0;
  - minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m², bliźniaczą 500m², wolno stojącą 600m²; z zabudową wielorodzinną 500m², z zabudową usługową 1 000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii), a w terenie służącym organizacji imprez masowych 1 000m²;
  - tereny usługowo - mieszkaniowe jak dla terenów usługowych;
  - tereny mieszkaniowo - usługowe jak dla odpowiednich terenów mieszkaniowych.
- 1.c.)¹⁾ pozostałe tereny w rejonie węzła autostradowego:
- maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej - 12m, wielorodzinnej - 16m, usługowej - 20m;
  - wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 20%;
  - wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-2,8;
  - minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m², bliźniaczą 500m², wolno stojącą 600m²; z zabudową wielorodzinną 500m², z zabudową usługową 1000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii);

- tereny usługowo - mieszkaniowe jak dla terenów usługowych;
- tereny mieszkaniowo - usługowe jak dla odpowiednich terenów mieszkaniowych.

2.a. w ciągach ulic: Sienkiewicza, Królewska, Żyrardowska w mieście Grodzisk Mazowiecki:

- obiektów handlowych i zespołów zabudowy usługowej, w tym obiektów o powierzchni sprzedaży¹⁾ powyżej 2000m² jako galerie handlowe, lokalizowane przynajmniej w parterach budynków z możliwością realizacji lokali mieszkalnych na wyższych kondygnacjach;
- zabudowy usługowej lub o funkcjach mieszanych usługowo – mieszkaniowych z usługami w parterach budynków.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

w obszarach lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m², w tym¹⁾ usług komercyjnych, biurowych¹⁾ oraz w obszarach zorganizowanej działalności inwestycyjnej:

- maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej - 18m, wielorodzinnej - 18m, usługowej - 20m;¹⁾
- wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;¹⁾
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 10%;¹⁾
- wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-2,8;¹⁾
- minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m², bliźniaczą 400m², wolno stojącą 400m²; z zabudową wielorodzinną 500m², z zabudową usługową 800m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii);¹⁾
- tereny usługowo - mieszkaniowe jak dla terenów usługowych;¹⁾
- tereny mieszkaniowo - usługowe jak dla odpowiednich terenów mieszkaniowych.¹⁾

2.b. na pozostałym obszarze miasta i w terenach podmiejskich bez obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²¹⁾

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

w obszarach lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usług komercyjnych, biurowych oraz w obszarach zorganizowanej działalności inwestycyjnej:

- maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej - 12m, wielorodzinnej - 20m, usługowej - 20m;¹⁾
- wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;¹⁾
- minimalna⁴⁾ powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną – 30%, z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 25% oraz usługową 20%, a z zabudową usług oświaty 10%;¹⁾
- dopuszcza się zabudowę przy granicy¹⁾ działki dla zabudowy pierzejowej;
- wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-2,8;¹⁾
- minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m², bliźniaczą 500m², wolno stojącą 600m²; z zabudową wielorodzinną 500m², z zabudową usługową 1 000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii);¹⁾
- tereny usługowo - mieszkaniowe jak dla terenów usługowych;¹⁾
- tereny mieszkaniowo - usługowe jak dla odpowiednich terenów mieszkaniowych.¹⁾

2.c.¹⁾ na obszarze południowej części terenów wiejskich Gminy Grodzisk Mazowiecki

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

w obszarach lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usług komercyjnych, biurowych oraz w obszarach zorganizowanej działalności inwestycyjnej:

- maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej - 12m, wielorodzinnej - 12m, usługowej - 16m;
- wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;
- minimalna⁴⁾ powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną – 30%, z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 25% oraz usługową 20%, a z zabudową usług oświaty 10%;
- dopuszcza się zabudowę przy granicy działki dla zabudowy pierzejowej;
- wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-0,9;
- minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 400m², bliźniaczą 750m², wolno stojącą 1000m²; z zabudową wielorodzinną 500m², z zabudową usługową 2000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii);
- tereny usługowo - mieszkaniowe jak dla terenów usługowych;
- tereny mieszkaniowo - usługowe jak dla odpowiednich terenów mieszkaniowych.

IV.2.3.4. Tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej podmiejskiej (MU.2)

Założenia i kierunki zmian:

Tereny usytuowane w południowej części gminy na jej obrzeżach to tereny wymagające podporządkowania sposobu i form zagospodarowania warunkom wynikającym z ochrony wartości przyrodniczych i kulturowych. To obszary wielofunkcyjne z priorytetem dla lokalizowania zabudowy mieszkaniowej.

Tereny usytuowane w północnej części gminy w pobliżu lokalizacji węzła autostradowego - jako tereny strategicznego rozwoju gminy - stanowią główne obszary przekształceń funkcjonalno – przestrzennych ukierunkowanych na ukształtowanie spójnego założenia urbanistyczno-architektonicznego, przy jednoczesnym lub wyprzedzającym uzbrojeniu terenów w infrastrukturę techniczną oraz etapowym inwestowaniu na wolnych do tej pory od zabudowy terenach wskazanych w studium. To obszary wielofunkcyjne z priorytetem dla lokalizowania zabudowy usługowej, usługowo-mieszkaniowej i mieszkaniowej.

Działania priorytetowe:

Zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich południowej i północnej części gminy poprzez:

- uzupełnienie i modernizację zabudowy z zapewnieniem ochrony wartości zabytkowych i kulturowych obszaru, z uwzględnieniem parametrów i wskaźników urbanistycznych dla terenów;
- kształtowanie nowych centrów usługowych (lokalnych) i zespołów zabudowy o niskiej intensywności z podporządkowaniem form i zakresu zagospodarowania ochronie przyrodniczej i krajobrazowej;
- kształtowanie enklaw zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach zadrzewionych objętych istniejącą parcelacją budowlaną;
- wprowadzanie usług agroturystyki jako uzupełniającej funkcji obsługi ruchu turystycznego oraz formę aktywizacji gospodarczej i urbanizacji obszarów wiejskich;
- porządkowanie zabudowy wokół skrzyżowań ulic i w otoczeniu tras wylotowych z miasta przez wprowadzanie nowych obiektów oraz likwidację zabudowy o charakterze tymczasowym;
- rozwijanie układu drogowego i uzupełnienie układów drogowych w istniejących i planowanych osiedlach mieszkaniowych.

Aktywowanie rozwoju terenów północnej części gminy poprzez:

- wprowadzenie funkcji miasto i centrotwórczych oraz kształtowanie nowych centrów usługowych i zespołów zabudowy tworzących spójne założenie urbanistyczne;
- tworzenie powiązań kompozycyjno-przestrzennych harmonijnie wpisujących nową współczesną zabudowę w historyczne układy przestrzenne;
- skupianie obszarów o funkcjach administracyjnych, usługowo - handlowych, kultury i nauki i in. w lokalne centra usługowe;
- kształtowanie przestrzeni publicznych o charakterze reprezentacyjnym oraz terenów zieleni urządzonej w nowopowstających zespołach zabudowy;
- kształtowanie systemu terenów zieleni urządzonej: ścieżek rowerowych i ciągów pieszych w oparciu o tereny zieleni nieurządzonej (doliny rzek Mrowni i Rokitnicy);
- rozwijanie układu drogowego w oparciu o istniejący i kształtowanie układów drogowych w planowanych zespołach zabudowy;
- wyprzedzająca realizacja systemów infrastruktury technicznej w stosunku do realizacji zorganizowanych inwestycji budowlanych większych zespołów zabudowy.

Priorytet dla lokalizowania:

- zabudowy mieszkaniowej wraz z inwestycjami celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej;
- usług agroturystyki;
- usług, których profil zostanie przesądzony w planach miejscowych;
- innych funkcji nie kolidujących z podstawową funkcją terenu.

w północnej części gminy dla obszarów w rejonie węzła autostradowego i wzdłuż autostrady w obrębach wsi:

- Kłudno Nowe;
- Kłudno Stare;
- Żuków;
- Adamów;
- część wsi Tłuste, Chlebnia, Chrzanów Duży;
- zorganizowanej działalności inwestycyjnej przy jednoczesnym lub wyprzedzającym uzbrojeniu terenów w infrastrukturę techniczną;
- obiektów handlowych i zespołów zabudowy usługowej, w tym obiektów o powierzchni sprzedaży ¹⁾ do 2000m²;
- centrów kongresowo-wystawienniczych, instytutów badawczych, inkubatorów przedsiębiorczości, itp.;

- funkcji usługowych, handlowych, obiektów handlowych prowadzących sprzedaż hurtową lub półhurtową oraz sprzedaż detaliczną towarów wyspecjalizowanych, wielkogabarytowych, wymagających dużych powierzchni magazynowania i specjalnego transportu, jak np. salony samochodowe itp.;
- dominanty architektoniczne i wysokościowe.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- w obszarach lokalizacji usług komercyjnych, biurowych¹⁾ oraz obszarach zorganizowanej działalności inwestycyjnej:
  - maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej - 12m, wielorodzinnej - 16m, usługowej - 20m;¹⁾
  - wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;¹⁾
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną – 30%, wielorodzinną 25% oraz usługową 10%;¹⁾
  - wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-2,8;¹⁾
  - minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m², bliźniaczą 500m², wolno stojącą 600m²; z zabudową wielorodzinną 500m², z zabudową usługową 1000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii);¹⁾
  - tereny usługowo - mieszkaniowe jak dla terenów usługowych;¹⁾
  - tereny mieszkaniowo - usługowe jak dla odpowiednich terenów mieszkaniowych.¹⁾
- na pozostałych terenach wiejskich Gminy Grodzisk Mazowiecki:¹⁾
  - maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej - 12m, wielorodzinnej - 16m, usługowej - 16m;¹⁾
  - wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;¹⁾
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną – 20%, wielorodzinną 25% oraz usługową 10%;¹⁾
  - wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01 - 3,0;¹⁾
  - minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m², bliźniaczą 400m², wolno stojącą 400m²; z zabudową wielorodzinną 500m², z zabudową usługową 1000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii);¹⁾
  - tereny usługowo - mieszkaniowe jak dla terenów usługowych;¹⁾
  - tereny mieszkaniowo - usługowe jak dla odpowiednich terenów mieszkaniowych.¹⁾
- na terenach w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu:
  - maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej - 12m, wielorodzinnej - 12m, usługowej - 16m;¹⁾
  - wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;¹⁾
  - minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną – 50%, wielorodzinną 25% oraz usługową 20%, a zabudową usług oświaty 10%;¹⁾
  - wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01 - 2,4;¹⁾
  - minimalna⁴⁾ powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 400m², bliźniaczą 500m², wolno stojącą 600m²; z zabudową wielorodzinną 1500m², z zabudową usługową 500m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii);¹⁾
  - tereny usługowo - mieszkaniowe jak dla terenów usługowych;¹⁾
  - tereny mieszkaniowo - usługowe jak dla odpowiednich terenów mieszkaniowych.¹⁾

IV.2.3.5. Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej układów ulicowych (MU.3)

Założenia i kierunki zmian:

Obszary w północno-zachodniej i zachodniej¹⁾ części gminy to tereny wymagające podporządkowania sposobu i form zagospodarowania warunkom wynikającym z ochrony wartości przyrodniczych i kulturowych. To obszary rolne z ulicowymi układami zabudowy. To tereny wielofunkcyjne z priorytetem dla lokalizowania zabudowy usługowo-mieszkaniowej i mieszkaniowej.

Działania priorytetowe

- uzupełnienie i modernizacja zabudowy z zapewnieniem ochrony wartości zabytkowych i kulturowych obszaru, z uwzględnianiem parametrów i wskaźników urbanistycznych dla terenów;
- kształtowanie lokalnych centrów usługowych z podporządkowaniem form i zakresu zagospodarowania ochronie przyrodniczej i krajobrazowej;

- wprowadzanie usług agroturystyki jako uzupełniającej funkcji obsługi ruchu turystycznego oraz formę aktywizacji gospodarczej i urbanizacji obszarów wiejskich;
- porządkowanie zabudowy wokół skrzyżowań ulic.

Priorytet dla lokalizowania:

- zabudowy mieszkaniowej wraz z niezbędnymi inwestycjami celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej;
- usług związanych z agroturystyką;
- usług, niekolidujących z podstawową funkcją terenu, których profil zostanie przesądzony w planach miejscowych.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej - 12m, wielorodzinnej - 12m, usługowej - 12m;¹⁾
- wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;¹⁾
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną – 30%, wielorodziną 25% oraz usługową 20%, a zabudową usług oświaty 10%;¹⁾
- wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-1,5;¹⁾
- minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m² bliźniaczą 400m², wolno stojącą 900m²; z zabudową wielorodziną 1 000m², z zabudową usługową 500m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii).¹⁾

IV.2.3.6. Tereny aktywności gospodarczej i usług (AG, 1AG¹⁾)

Założenia i kierunki zmian:

Tereny usytuowane głównie: w północnej części miasta oraz w rejonie wsi Natolin, Kłudno Stare, Tłuste, Kłudzienko, Adamów, Chlebna, Chrzanów Duży, Chrzanów Mały, w rejonie węzła autostradowego to tereny strategicznego rozwoju gminy, obszary przekształceń funkcjonalno – przestrzennych ukierunkowanych na skupianie zespołów zabudowy produkcyjno-usługowej, przy jednoczesnym ograniczaniu ich oddziaływania. To obszary wielofunkcyjne z priorytetem dla lokalizowania zabudowy produkcyjnej i usługowej.

Działania priorytetowe:

Aktywowanie rozwoju terenów północnej części gminy poprzez.

- skupianie obszarów o funkcjach przemysłowych, usługowo - handlowych, kultury i nauki i in. w lokalne centra usługowe, obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000m²;¹⁾
- kształtowanie przestrzeni publicznych o charakterze reprezentacyjnym oraz terenów zieleni urządzonej w nowopowstających zespołach zabudowy;
- kształtowanie systemu terenów zieleni izolacyjnej;
- zachowanie ciągłości powiązań przyrodniczych na terenach obejmujących fragment obszaru glinianek w Natolinie;²⁾
- rozwijanie układu drogowego i kształtowanie układów drogowych w planowanych zespołach zabudowy;
- jednoczesne rozwijanie systemów infrastruktury technicznej.

Priorytet dla lokalizowania:

- obiekty przemysłowe, parki technologiczne oraz centra kongresowo - wystawiennicze, instytuty badawcze, inkubatory przedsiębiorczości itp.;
- obiekty handlowe prowadzące sprzedaż hurtową lub półhurtową oraz sprzedaż detaliczną towarów wyspecjalizowanych, wielkogabarytowych, wymagających dużych powierzchni magazynowania i specjalnego transportu itp.;
- funkcje usługowe, handlowe, magazynowo - składowe, bazy i składy.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- maksymalna wysokość zabudowy: AG - 20m; 1AG – 30m;¹⁾
- wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;¹⁾
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 10%;¹⁾
- dopuszcza się zabudowę przy granicy działki dla zabudowy pierzejowej;¹⁾
- wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,1-2,8 dla terenów AG; 0,1-4,2 dla terenu 1AG.¹⁾

IV.2.3.7. Teren oczyszczalni ścieków (NO)

Założenia i kierunki zmian:

Terren istniejącej oczyszczalni ścieków usytuowany we wsi Chrzanów Duży.

Działania priorytetowe:

- utrzymanie funkcji obsługi mieszkańców miasta i gminy w zakresie oczyszczania ścieków i gospodarki odpadami; ¹⁾
- utrzymanie wokół terenu oczyszczalni strefy ochrony sanitarnej oczyszczalni.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- wysokości zabudowy zgodne z wymaganiami technicznymi odnośnie wysokości obiektów i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania zabudowy;
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 20%;¹⁾
- wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,1-2,8. ¹⁾

IV.2.3.8. Tereny specjalne (TS)

Założenia i kierunki zmian:

Tereny istniejących obiektów niezbędnych na cele obronności i bezpieczeństwa państwa: Powiatowa Komenda Policji, Zakład Karny Warszawa-Służewiec Oddział Grodzisk Mazowiecki, Sąd, Prokuratura (więzienie, prokuratura, sąd, komenda policji). ¹⁾

Działania priorytetowe:

- utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i funkcji.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

Do ustalenia ¹⁾ w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów jako niezbędnych na cele obronności i bezpieczeństwa państwa.

IV.2.3.9. Tereny kolei (KK)

Założenia i kierunki zmian:

Podstawową funkcją jest transport kolejowy. Tereny kolei (PKP), są jednocześnie terenami zamkniętymi o znaczeniu obronnym. Tereny KK są przeznaczone pod linie kolejowe oraz budynki, budowle i urządzenia przeznaczone do zarządzania, eksploatacji i utrzymania linii kolejowej oraz przewozu osób i rzeczy.

Tereny WKD nie są terenami zamkniętymi. ¹⁾

Działania priorytetowe dla terenu WKD:

- utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i funkcji.

Priorytet dla lokalizowania:

Dopuszczenie¹⁾ obiektów usługowych, składowo – magazynowych i przemysłowych.

Nie należy na tych terenach lokalizować zabudowy mieszkaniowej.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- wysokości zabudowy zgodne z wymaganiami technicznymi odnośnie wysokości obiektów i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania terenów kolei;
- maksymalna wysokość zabudowy usługowej, składowo – magazynowej i przemysłowej: 12m; ¹⁾
- wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych ustalana będzie indywidualnie w mpzp; ¹⁾
- minimalna ⁴⁾ powierzchnia biologicznie czynna: 10%;¹⁾
- wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,1-2,8. ¹⁾

IV.2.3.10. Teren projektowanego Parku Kulturowego (ZPK)

Założenia i kierunki zmian:

W obrębie wsi Chlebnia znajduje się teren w części objęty ochroną konserwatorską wpis do rejestru zabytków archeologicznych. Jest to obszar planowany do objęcia ochroną na podstawie przepisów odrębnych w formie Parku Kulturowego. ¹⁾

Działania priorytetowe:

- ochrona terenu jako stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków,
- obowiązek uzgadniania wszelkich działań zgodnie z wymogami wynikającymi z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych opisanych w niniejszym studium.

Priorytet dla lokalizowania:

- obiektów zabudowy usługowej związanych z funkcją terenu, w szczególności z funkcją edukacyjną, usługową;

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- maksymalna wysokość zabudowy: 12m; ¹⁾
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 70%;
- wskaźnik maksymalnej intensywności zabudowy: 0,4; ¹⁾
- ze względu na szczególne uwarunkowania terenu wskaźnik minimalnej intensywności zabudowy określony zostanie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. ¹⁾

IV.2.3.11. Tereny parków podworskich (ZP)

Założenia i kierunki zmian:

Zespoły dworsko - parkowe znajdują się w wielu miejscowościach na terenie gminy oraz w mieście, są objęte ⁴⁾ różnymi formami ochrony (wpis do rejestru zabytków, przepisy prawa miejscowego) i rekomendowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków. Zespoły dworsko-parkowe stanowiące cenny element krajobrazu kulturowego powinny być wykorzystane dla rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej i kultury (szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe).

Działania priorytetowe:

- rewaloryzacja układów przestrzennych o wartościach zabytkowych i kulturowych stosownie do wymogów wynikających z ochrony wartości dziedzictwa kulturowego;
- ochrona i utrzymanie funkcji parku;
- eksponowanie zabytkowych obiektów;
- dostosowanie funkcji i sposobu użytkowania do zabytkowego charakteru obiektów;
- zachowanie i konserwacja formy architektonicznej i stylistycznej;
- zachowanie i rewaloryzacja historycznych kompozycji układów zieleni;
- wykluczenie lokalizowania obiektów dyszharmonizujących z historycznym sąsiedztwem.

Priorytet dla lokalizowania:

- funkcji mieszkaniowej lub/i usługowej;
- obiektów zabudowy usługowej związanych z podstawową funkcją terenu.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- dostosowanie gabarytów zabudowy do formy architektonicznej obiektów zabytkowych;
- maksymalna wysokość nowej zabudowy: 10m; ¹⁾
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: ustala się zapewnienie maksymalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej wynikającej z historycznej kompozycji i rozplanowania parku; zgodnie z ustaleniami ppk. IV.4.1.1. uszczegółowienie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej nastąpi w m.p.z.p. w odniesieniu do parków chronionych przepisami prawa miejscowego, w pozostałych przypadkach w oparciu o wytyczne konserwatorskie lub po analizie historycznej;
- ze względu na szczególne uwarunkowania terenów wskaźnik minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy określony zostanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. ¹⁾

IV.2.3.12. Tereny cmentarzy (ZC)

Założenia i kierunki zmian:

Tereny rozproszone po obszarze gminy i miasta.

Działania priorytetowe:

- ochrona i utrzymanie funkcji cmentarzy;
- dla obiektów zabytkowych obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych.

¹⁾ **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:**

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 50%;
- maksymalna wysokość nowej zabudowy: kaplicy, domu pogrzebowego: 15m;
- ze względu na szczególne uwarunkowania terenów wskaźnik minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy określony zostanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

IV.2.3.13. Tereny zieleni urządzonej (ZU, 1ZU¹⁾)

Założenia i kierunki zmian:

Obszary uzupełniające lokalny system przyrodniczy gminy w dolinach przepływających przez gminę rzek: Mrowni, Basinki, Rokicianki i Rokitnicy, wzbogacony usługami sportu, rekreacji i wypoczynku.

Działania priorytetowe:

- ochrona terenów zieleni o funkcji wypoczynkowej;
- przekształcanie terenów powyroboiskowych we wsiach Natolin, Chrzanów Mały i Chrzanów Duży (tzw. glinianki) w tereny zieleni parkowej lub urządzonej sportowej¹⁾;
- kształtowanie ciągów spacerowych, ścieżek dydaktycznych i ścieżek rowerowych w terenach zieleni urządzonej wzdłuż rzek Mrowni, Basinki, Rokicianki i Rokitnicy;
- wzbogacanie bazy obsługi ruchu turystycznego.

Priorytet dla lokalizowania:

- obiektów związanych z funkcją terenu, usług kultury, instytucji pracy twórczej, gastronomii, sportu i rekreacji itp. w ilości odpowiedniej dla skali terenu;
- boisk, placów gier i zabaw, ciągów spacerowych oraz zabudowy usługowej związanej z podstawową funkcją terenu;
- usług agroturystyki jako uzupełniającej funkcji obsługi ruchu turystycznego oraz formę aktywizacji gospodarczej i urbanizacji obszarów wiejskich;
- obiektów hotelarskich na terenach „glinianek” we wsiach Natolin, Chrzanów Mały i Chrzanów Duży;
- lokowanie pola golfowego (rejon Stawów Chlebińskich);¹⁾
- na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią dopuszcza się lokalizowanie parkingów i urządzeń sportowych po przeprowadzeniu postępowania zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa wodnego.¹⁾

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- maksymalna wysokość zabudowy: 15m;¹⁾
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna 50%, a na terenie 1ZU 10%¹⁾
- dla terenów realizacji obiektów sportu i rekreacji dopuszcza się ustalanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na 20%¹⁾
- wskaźnik maksymalnej intensywności zabudowy: 0,4;¹⁾
- ze względu szczególnie uwarunkowania terenów wskaźnik minimalnej intensywności zabudowy określony zostanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.¹⁾

IV.2.3.14. Tereny zieleni ciągów ekologicznych (Z)

Założenia i kierunki zmian:

Obszary składające się na lokalny system przyrodniczy gminy w dolinach przepływających przez gminę rzek: Mrowni, Basinki, Rokicianki i Rokitnicy.

Działania priorytetowe:

- ochrona terenów zieleni o funkcji terenów wypoczynkowych z uwzględnieniem ustaleń rozdz. 3 ppkt. IV.3.2.2;
- kształtowanie ciągów spacerowo – rowerowych¹⁾ i ścieżek dydaktycznych w terenach zieleni urządzonej wzdłuż rzek Mrowni, Basinki, Rokicianki i Rokitnicy z uwzględnieniem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.¹⁾

Priorytet dla lokalizowania:

- ciągów spacerowych;
- obiektów związanych z obsługą szlaków pieszo - rowerowych¹⁾ (miejsca postoju, miejsca piknikowe itp.);
- niekubaturowych obiektów sportowych, rekreacji i wypoczynku;
- zbiorniki retencyjne, poldery.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych:

- maksymalna wysokość zabudowy: 12m;¹⁾
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 60%;¹⁾
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna: w W.O.Ch.K. 70%;¹⁾
- wskaźnik maksymalnej intensywności zabudowy: 0,4;¹⁾
- ze względu szczególnie uwarunkowania terenów wskaźnik minimalnej intensywności zabudowy określony zostanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.¹⁾

¹⁾ Tabela: Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu – wytyczne do planów miejscowych

TERENY ZURBANIZOWANE	
C	<p><u>Wielofunkcyjne tereny zabudowy centrum</u></p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej 16m, mieszkaniowej wielorodzinnej 16m, usługowej 16m, z dopuszczeniem dominant;</p> <p>b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 0%;</p> <p>c) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,1 - 3,5;</p> <p>d) minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m²; bliźniaczą, wolnostojącą, z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oraz z zabudową usługową 400m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii).</p>
MU	<p><u>Wielofunkcyjne tereny zabudowy śródmiejskiej</u></p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej 12m, mieszkaniowej wielorodzinnej 18m, usługowej 20m;</p> <p>b) wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;</p> <p>c) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną 30%, z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 20%, z zabudową usługową 0%;</p> <p>d) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,1 - 2,8;</p> <p>e) minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m², bliźniaczą 400m², wolnostojącą 400m², z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 400m² oraz z zabudową usługową 900m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii).</p>
MU.1	<p><u>Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej miejskiej</u></p> <p>rejon węzła autostradowego z obiektami usług handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²</p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej 12m, mieszkaniowej wielorodzinnej 16m, usługowej 30m;</p> <p>b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 10%;</p> <p>c) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01 - 2,8;</p> <p>d) minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m²; bliźniaczą 500m², wolnostojącą 600m², z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 500m² oraz z zabudową usługową 1000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii).</p> <p>w północno - zachodnim rejonie węzła autostradowego oraz w obszarach lokalizacji terenów rekreacyjno - wypoczynkowych oraz terenów służących organizacji imprez masowych</p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej 12m, mieszkaniowej wielorodzinnej 16m, usługowej 30m;</p> <p>b) maksymalna wysokość zabudowy w terenie służącym organizacji imprez masowych 80m;</p> <p>c) budowle sportowe w terenie służącym organizacji imprez masowych do 120m;</p> <p>d) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 10%;</p> <p>e) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01 - 2,8, a w terenie służącym organizacji imprez masowych w zakresie: 0,01 - 9,0;</p> <p>f) minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m²; bliźniaczą 500m², wolnostojącą 600m², z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 500m² oraz z zabudową usługową 1000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii), a w terenie służącym organizacji imprez masowych 1000m².</p> <p>pozostałe tereny w rejonie węzła autostradowego</p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej 12m, mieszkaniowej wielorodzinnej 16m, usługowej 20m;</p> <p>b) wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;</p> <p>c) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 20%;</p> <p>d) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01 - 2,8;</p> <p>e) minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m²; bliźniaczą 500m², wolnostojącą 600m², z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 500m² oraz z zabudową usługową 1000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii).</p> <p>w ciągach ulic: Sienkiewicza, Królewska, Żyrardowska w mieście Grodzisk Mazowiecki z obiektami usług handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²</p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy: mieszkaniowej jednorodzinnej 18m, mieszkaniowej wielorodzinnej 18m, usługowej 20m;</p> <p>b) wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;</p> <p>c) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 10%;</p> <p>d) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-2,8;</p>

	<p>e) minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodzinną: szeregową 250m²; bliźniaczą 400m², wolnostojącą 400m², z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 500m² oraz z zabudową usługową 800m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii).</p> <p>na pozostałym obszarze miasta i w terenach podmiejskich bez obiektów usług handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²</p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 12m, mieszkaniowej wielorodzinnej 20m, usługowej 20m;</p> <p>b) wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;</p> <p>c) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną 30%, z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 25% oraz usługowej 20%, a z zabudową usług oświaty 10%;</p> <p>d) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-2,8;</p> <p>e) minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodzinną: szeregową 250m²; bliźniaczą 500m², wolnostojącą 600m², z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 500m² oraz z zabudową usługową 1000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii).</p> <p>na obszarze południowej części terenów wiejskich Gminy Grodzisk Mazowiecki</p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 12m, mieszkaniowej wielorodzinnej 12m, usługowej 16m;</p> <p>b) wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;</p> <p>c) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną 30%, z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 25% oraz usługowej 20%, a z zabudową usług oświaty 10%;</p> <p>d) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-0,9;</p> <p>e) minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 400m²; bliźniaczą 750m², wolnostojącą 1000m², z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 500m² oraz z zabudową usługową 2000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii).</p>
MU.2	<p><u>Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej podmiejskiej</u> w obszarze lokalizacji usług komercyjnych, biurowych oraz obszarach zorganizowanej działalności inwestycyjnej</p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 12m, mieszkaniowej wielorodzinnej 16m, usługowej 20m;</p> <p>b) wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;</p> <p>c) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną 30%, z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 25% oraz usługową 10%;</p> <p>d) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-2,8;</p> <p>e) minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m²; bliźniaczą 500m², wolnostojącą 600m², z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 500m² oraz z zabudową usługową 1000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii).</p> <p>na pozostałych terenach wiejskich Gminy Grodzisk Mazowiecki</p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 12m, mieszkaniowej wielorodzinnej 16m, usługowej 16m;</p> <p>b) wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;</p> <p>c) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną 20%, z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 25% oraz usługową 10%;</p> <p>d) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-3,0;</p> <p>e) minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m²; bliźniaczą 400m², wolnostojącą 400m², z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 500m² oraz z zabudową usługową 1000m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii).</p> <p>na terenach w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu</p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 12m, mieszkaniowej wielorodzinnej 12m, usługowej 16m;</p> <p>b) wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;</p> <p>c) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną 50%, z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 25%, usługową 20%, a z zabudową usług oświaty 10%;</p> <p>d) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-2,4;</p> <p>e) minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 400m²; bliźniaczą 500m², wolnostojącą 600m², z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 1500m² oraz z zabudową usługową 500m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii),</p> <p>f) tereny usługowo - mieszkaniowe jak dla terenów usługowych,</p> <p>g) tereny mieszkaniowo - usługowe jak dla odpowiednich terenów mieszkaniowych.</p>

MU.3	<p><u>Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej układów ulicowych</u></p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 12m, mieszkaniowej wielorodzinnej 12m, usługowej 12m;</p> <p>b) wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;</p> <p>c) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: z zabudową mieszkaniową jednorodziną 30%, z zabudową mieszkaniową wielorodziną 25%, usługową 20%, a z zabudową usług oświaty 10%;</p> <p>d) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,01-1,5;</p> <p>e) minimalna powierzchnia działki budowlanej: z zabudową mieszkaniową jednorodziną: szeregową 250m²; bliźniaczą 400m², wolnostojącą 900m², z zabudową mieszkaniową wielorodziną 1000m² oraz z zabudową usługową 500m² (z dopuszczeniem 200m² w usługach w galerii),</p> <p>f) tereny usługowo - mieszkaniowe jak dla terenów usługowych,</p> <p>g) tereny mieszkaniowo - usługowe jak dla odpowiednich terenów mieszkaniowych.</p>
AG	<p><u>Tereny aktywności gospodarczej i usług</u></p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy: AG - 20m; 1AG – 30m;</p> <p>b) wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;</p> <p>c) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 10%;</p> <p>d) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,1-2,8 dla terenów AG; 0,1-4,2 dla terenu 1AG.</p>
NO	<p><u>Teren oczyszczalni ścieków</u></p> <p>minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 20%.</p>
TS	<p><u>Tereny specjalne</u></p> <p>Do ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów jako niezbędnych na cele obronności i bezpieczeństwa państwa.</p>
KK	<p><u>Tereny kolei</u></p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy usługowej, składowo – magazynowej i przemysłowej: 12m;</p> <p>b) wysokość dominant architektonicznych i wysokościowych do ustalenia w mpzp;</p> <p>c) minimalna powierzchnia⁴⁾ biologicznie czynna: 10%;</p> <p>d) wskaźnik intensywności zabudowy w zakresie: 0,1-2,8.</p>
ZPK	<p><u>Teren projektowanego parku kulturowego</u></p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy: 12m;</p> <p>b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 70%;</p> <p>c) wskaźnik maksymalnej intensywności zabudowy: 0,4.</p>
ZP	<p><u>Tereny parków podworskich</u></p> <p>a) dostosowanie gabarytów zabudowy do formy architektonicznej obiektów zabytkowych;</p> <p>b) maksymalna wysokość nowej zabudowy: 10m;</p> <p>c) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: ustala się zapewnienie maksymalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej wynikającej z historycznej kompozycji i rozplanowania parku; zgodnie z ustaleniami ppk. IV.4.1.1. uszczegółowienie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej nastąpi na etapie m.p.z.p. w odniesieniu do parków chronionych przepisami prawa miejscowego, w pozostałych przypadkach w oparciu o wytyczne konserwatorskie lub po analizie historycznej;</p> <p>d) ze względu szczególne uwarunkowania terenów wskaźnik minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy określony zostanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.</p>
ZC	<p><u>Tereny cmentarzy</u></p> <p>a) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 50%;</p> <p>b) maksymalna wysokość nowej zabudowy kaplicy, domu pogrzebowego: 15m.</p>
ZU	<p><u>Tereny zieleni urządzonej</u></p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy: 15m;</p> <p>b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 50%, a na terenie 1ZU 10%</p> <p>c) dla terenów realizacji obiektów sportu i rekreacji dopuszcza się ustalanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na 20%;</p> <p>d) wskaźnik maksymalnej intensywności zabudowy: 0,4;</p> <p>e) ze względu szczególne uwarunkowania terenów wskaźnik minimalnej intensywności zabudowy określony zostanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.²⁾</p>
Z	<p><u>Tereny zieleni ciągów ekologicznych</u></p> <p>a) maksymalna wysokość zabudowy: 12m;</p> <p>b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 60%;</p> <p>c) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: w W.O.Ch.K. 70%;</p> <p>d) wskaźnik maksymalnej intensywności zabudowy: 0,4;</p> <p>e) ze względu na szczególne uwarunkowania terenów wskaźnik minimalnej intensywności zabudowy określony zostanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.</p>

IV.2.4. WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENÓW NIEZURBANIZOWANYCH

IV.2.4.1. Tereny wyłączone z zabudowy albo w ograniczonym zakresie¹⁾

Wskazuje się tereny tworzące system przyrodniczy gminy Grodzisk Mazowiecki, w obrębie którego zabudowa będzie wykluczona albo realizowana w ograniczonym zakresie i przy określonych w studium i uszczegółowionych w planach miejscowych ograniczeniach:¹⁾

- tereny rolnicze – użytków rolnych (R) grunty rolne wysokich klas bonitacyjnych;¹⁾
- tereny rolnicze – użytki zielone (Re) tereny o znaczeniu przyrodniczym;¹⁾
- tereny lasów (Ls);
- tereny wód powierzchniowych śródlądowych.

W Studium obszarami wyłączonymi spod zabudowy są również:¹⁾

- tereny zieleni w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią (odpowiednio zgodnie z pkt. IV.10).¹⁾

W obszarze gminy, terenami w obrębie których zabudowa będzie realizowana w ograniczonym zakresie i przy znacznych ograniczeniach są:¹⁾

- tereny cmentarzy – zabudowa związana tylko z obsługą tej funkcji;¹⁾
- ogrody działkowe – zabudowa związana tylko z obsługą tej funkcji;¹⁾
- zieleń urządzona – parkowa – dopuszczona zabudowa na warunkach zgodnych z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków;¹⁾
- tereny w zasięgu oddziaływania autostrady;¹⁾
- tereny wokół urządzeń infrastruktury technicznej.¹⁾

W obszarze AG w Grodzisku Mazowieckim przy ulicy Chrzanowskiej 7 znajduje się zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, który został oznaczony specjalnym symbolem na załączniku graficznym Studium. Na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy przewidzieć zagospodarowanie terenu z zachowaniem bezpiecznych odległości od zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zgodnie z obowiązującymi przepisami.¹⁾

We wszystkich obszarach niniejszego Studium wprowadza się zakaz lokalizowania nowych zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.¹⁾

IV.2.4.2. Założenia i kierunki zmian:

- 1) Rzeki: Mrowna, Basinka,¹⁾ Rokitnica i Rokicianka wraz z elementami składającymi się na krajobraz dolin rzecznych, a także układ sieci hydrograficznej - rzeki, kanały, ciek wodne oraz jeziora i stawy – tworzą podstawę do kształtowania systemu przyrodniczego gminy; należy dążyć do uporządkowania gospodarki wodnej, rozwoju retencji, renaturalizacji brzegów cieków i zbiorników wodnych.
- 2) Doliny Mrowny, Basinki,¹⁾ Rokitnicy i Rokicianki przebiegające przez miasto stanowią będą przykład wzmocnienia i poszerzenia roli rzeki w strukturze przestrzennej miasta oraz atrakcyjne zagospodarowanie przyrzeczy odpowiadające wymogom ochrony wartości przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego.
- 3) Tereny lasów - pełnią funkcje przyrodnicze (biologiczną, klimatyczną i hydrologiczną) współtworząc - wraz z innymi terenami niezurbanizowanymi – system przyrodniczy. Tereny lasów pełnić będą ważną rolę społeczną, kulturotwórczą i estetyczną.
- 4) Należy uwzględnić ustalenia ochrony środowiska zapisane w pkt. 3. niniejszego studium, w szczególności ustalenia ppkt. IV.3.2.2.

IV.2.4.3. Wytyczne dotyczące kierunków zmian zagospodarowania i użytkowania:

- zakaz zabudowy za wyjątkiem dopuszczenia:
  - na terenach dolin wód powierzchniowych, cieków i zbiorników wodnych: wznoszenia obiektów służących gospodarce wodnej;
  - na terenach rolniczych¹⁾ (R, Re): lokalizacji obiektów służących produkcji rolnej zgodnie z przepisami odrębnymi oraz prac budowlanych przy już istniejących obiektach budowlanych (zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej czyli zabudowy, o której mowa w przepisach odrębnych w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych);¹⁾

- na terenach lasów: lokalizacji obiektów służących produkcji leśnej zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi gruntów leśnych;¹⁾
- realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu komunikacji i infrastruktury technicznej w tym łączności publicznej;¹⁾
- obowiązek ochrony gruntów organicznych w terenach rolniczych użytków zielonych (Re) i w terenach rolniczych o przewadze wysokich klas bonitacyjnych (R);
- obowiązek kształtowania lokalnych powiązań przyrodniczych wzdłuż wskazanych w studium dolin rzecznych tworzących system przyrodniczy gminy;
- zagospodarowanie lasów zgodnie z planami urządzenia lub planami ochrony.

IV.2.5. WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA DOTYCZĄCE ROZMIESZCZENIA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

W celu prawidłowej obsługi z zakresu usług społecznych (oświaty, zdrowia i opieki społecznej, kultury) ogólnodostępnej zieleni i terenów sportu powszechnego oraz usług podstawowych, dla nowych terenów wskazanych do rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowej zostały opracowane poniższe wskaźniki. Posługując się nimi przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy projektować usługi celu publicznego szczególnie lokalnego na terenach wskazanych do zainwestowania, przy czym należy je traktować orientacyjnie jako najbardziej pożądany kierunek rozwoju z możliwością odstępstw w przypadkach uzasadnionych (m.in. inne wytyczne wynikające z prognoz demograficznych, ruchu ludności, czynniki ekonomiczne).

Ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczące lokalizacji infrastruktury społecznej powinny zostać poprzedzone analizą istniejącego i planowanego zagospodarowania terenów w obszarze rozwojowym pod kątem jego wyposażenia w ww. obiekty oraz wykonaniem koncepcji struktury przestrzennej ze szczególnym uwzględnieniem lokalizacji lokalnych obiektów infrastruktury społecznej niezbędnych dla obsługi obszaru rozwojowego, w tym terenów ogólnodostępnej zieleni urządzonej (m.in. parków i skwerów) oraz terenów sportu powszechnego.

Dla zabudowy mieszkaniowo - usługowej przyjmuje się następujące wskaźniki kierunkowe:

IV.2.5.1. Oświata

Należy zapewnić:

- Teren dla:
  - ✓ przedszkoli o wielkości 0,9 m²/mieszkańca;
  - ✓ szkół podstawowych i gimnazjów teren o wielkości 1,5 m²/mieszkańca;

lub

- wielkość placówek oświatowych dla:
  - ✓ przedszkoli - 20-25 dzieci/oddział (1 dziecko/1 miejsce);
  - ✓ szkół podstawowych i gimnazjów - 15-25 uczniów/klasę (1 zmiana).

Izochrony (promienie) dojścia pieszego do placówek oświaty nie powinny przekraczać odległości:

- na obszarach centrum (C), śródmieścia (MU):
  - ✓ do przedszkola - 800-1000 m;
  - ✓ do szkół podstawowych i gimnazjów - 1000-1500 m;
- na terenach pozostałych wyznaczenie promienia zasięgu będzie zależało od rzeczywistych potrzeb i analiz wykonanych w trakcie opracowania m.p.z.p.

IV.2.5.2. Zdrowie i opieka społeczna

Należy zapewnić dla usług zdrowia i opieki społecznej razem (tj.: żłobki, przychodnie publiczne, domy opieki społecznej i działalność weterynaryjna)

- teren o wielkości - 2,32m²/mieszkańca, w tym m.in. dla:
  - ✓ żłobków - 0,9 m² /mieszkańca;
  - ✓ placówek podstawowej służby zdrowia - 0,22 m²/mieszkańca;

lub

- wielkość placówek
  - ✓ żłobków - 20 dzieci/oddział (1 dziecko/1 miejsce);

lub

- liczbę zatrudnionych:

- ✓ lekarz rodzinny lub lekarz podstawowej opieki zdrowotnej/2,5 tys. – 3,0 tys. osób objętych opieką zdrowotną ($\pm 10\%$);
- ✓ lekarz pediatra zatrudniony w placówce podstawowej opieki zdrowotnej/1,2 tys. – 1,5 tys. osób objętych opieką zdrowotną ($\pm 10\%$).

Izochrony dojścia pieszego nie powinny przekraczać odległości:

- na obszarach centrum (C), śródmieścia (MU) w promieniu dojścia:
  - ✓ do żłobków – 1000 -1200 m;
  - ✓ do placówek podstawowej służby zdrowia - 1800 – 2500 m;
- dla pozostałych terenów lokalizacja będzie zależała od rzeczywistych potrzeb i analiz wykonanych w trakcie opracowania m.p.z.p.

IV.2.5.3. Kultura

Należy zapewnić dla:

- domów i ośrodków kultury, kluby teren o wielkości 0,1 m²/mieszkańca;
- bibliotek teren o wielkości 0,08 m²/mieszkańca;

lub

- 1 biblioteka/10 000 mieszkańców, przy wyposażeniu biblioteki w 3 000 woluminów/1000 mieszkańców;
- lokalne centra kultury, kluby - 1 placówka/8 000 mieszkańców.

Izochrony dojścia pieszego do placówek nie powinny przekraczać odległości:

- na obszarach centrum (C), śródmieścia (MU) w promieniu dojścia pieszego - 1500-1800 m;
- dla pozostałych terenów lokalizacja będzie zależała od rzeczywistych potrzeb i analiz wykonanych w trakcie opracowania m.p.z.p.

IV.2.5.4. Tereny ogólnodostępnej zieleni urządzonej i sportu powszechnego

Należy zapewnić dla:

- terenów ogólnodostępnej zieleni urządzonej (w tym place zabaw i gier sportowych, ogrody jordanowskie, parki spacerowe, zieleńce) teren o wielkości – 15 m² /mieszkańca;
- terenów sportu powszechnego (boiska, baseny itp.) teren o wielkości – 5 m²/mieszkańca.

lub

- boiska sportowe 1 500 – 2 000 mieszkańców/1 obiekt;
- sale ćwiczeń 2 800 – 3 200/mieszkańców/1 obiekt;
- korty tenisowe 25 000 – 30 000 mieszkańców/1 obiekt;
- hale sportowe 45 000 – 50 000 mieszkańców/1 obiekt;
- kryte pływalnie 35 000 - 40 000 mieszkańców/1 obiekt;
- sztuczne lodowiska kryte 250 000 - 300 000 mieszkańców/1 obiekt.

Dojście piesze do obiektu terenów zieleni urządzonej i terenów sportu powszechnego na obszarach centrum (C), śródmieścia (MU) w promieniu – w granicach (...) ⁴⁾ 15 - 30 min.

IV.2.5.5. Usługi podstawowe

Należy zapewnić dla:

- terenów handlu, gastronomii, obiektów obsługi ludności (w tym punkty usług rzemieślniczych) o wielkości - 0,5 m²/mieszkańca.

Pod usługi podstawowe¹⁾ należy wskazywać partery budynków.

Na obszarach centrum (C), śródmieścia (MU) w promieniu dojścia pieszego do obiektu ok. 15 min.

IV.3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

W gminie Grodzisk Mazowiecki występują obecnie 2 formy terytorialnej ochrony przyrody: pomniki przyrody i obszar chronionego krajobrazu. W gminie występuje też 14 siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie na podstawie odpowiedniego rozporządzenia Ministra Środowiska, lecz brak rejestru i dokumentacji kartograficznej tych siedlisk.

IV.3.1. OBSZARY I OBIEKTY PROPONOWANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ PRZYRODY

IV.3.1.1. Pomniki przyrody

Na terenie gminy szereg innych drzew, ⁴⁾poza wymienionymi w Rozdziale II.6.5.1, ma charakter (wymiary) pomnikowe: Chlebnia – 5 jesionów, 2 topole białe przy drodze Izdebno- Chrzanów Duży, topola przy drodze wojewódzkiej 5791) Natolin - Tłuste ok. 400cm, iglicznia trójcierniowa 150cm w parku w Kraśniczej Woli, 4 jawory 220 - 250cm, graby 180 - 200cm w parku w Starym Kłudnie, wierzbą 400cm, wiąz szypułkowy 350cm w Parku im. Skarbków, dęby ok. 300cm i topole białe ok. 350 cm w Chrzanowie Małym. Ponadto na terenie gminy występują gatunki chronionej flory i fauny.

W przypadku tworzenia nowych pomników najbardziej celowe jest obejmowanie tą formą ochrony nowych gatunków drzew albo innych form, np. głazów narzutowych, źródeł, małych zbiorników wodnych, płatów roślinności.

IV.3.1.2. Ochrona siedlisk

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.08.2001, Dz. U. Nr 92 z 03.09.2001, poz. 1029. Ochrona siedlisk ma wielorakie znaczenie przyrodnicze, edukacyjne i estetyczne. Umożliwia zachowanie szczególnych typów krajobrazu, całych zespołów gatunków roślin, współistniejących z nimi zespołów zwierząt oraz gleby i charakterystycznych dla danego siedliska stosunków wodnych.

Na terenie gminy należy objąć ochroną następujące siedliska (numer odpowiada numeracji w rozporządzeniu)

Siedliska nieleśne

Numer	Nazwa	Lokalizacja	Częstość występowania
18	Murawy szczytlichowe	Wandzin	+
27	Suche wrzosowiska	Uroczysko Osowiec-Korytnica, Wężyk, Janinów	+
39	Murawy kserotermiczne	Grodzisko Chlebnia	+
40	Murawy bliźniczkowe	Janinów	+
41	Łąki trzęślicowe	Doliny rzek, okolice Kozerek Izdebna, Kraśniczej Woli, Władkowa	++
45	Żyzne łąki dwukośne	Doliny rzek, Kozery, Władków	++
52	Ziołorośla źródliskowe	Skarpa doliny Pisi-Tucznej	+
54	Szuwary wielkoturzycowe	Stawy Kraśnicza Wola, doliny rzek	++

Siedliska leśne

Numer	Nazwa	Lokalizacja	Częstość występowania
68	Grąd subatlantycki	Dolina rz. Mrownej, dolina Pisi Tucznej (Makówka)	+
69	Grąd subkontynentalny	Park Kłudno	+
75	Acidofilna dąbrowa i las dębowo-brzozowy	Uroczysko Osowiec-Korytnica, Wycinki Chlewińskie	++
81	Łęg olszowo-jesionowy	Stawy Kraśnicza Wola, doliny rzek: Mrownej, Pisi, Rokitnicy i Rokicianki, parki	++
82	Łęg wiązowo-jesionowy	Stawy Kraśnicza Wola	++
87	Olsy i łozowiska	Stawy Kraśnicza Wola, doliny rzek: Mrownej, Rokitnicy i Rokicianki ze stawami, Mościska, Władków	++

IV.3.1.3. Parki proponowane do objęcia ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Parki podworskie nie chronione na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami powinny być zabezpieczone na podstawie przepisów o ochronie przyrody – w formie użytku ekologicznego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego albo w przypadku parków o małej powierzchni – pomnika przyrody. Dotyczy to parków w:

- Kozery,
- Kruszynka (Grodzisk Maz.),
- Stawy Goliana (Grodzisk Maz.),
- Zapole.

IV.3.1.4. Tereny proponowane do objęcia ochroną jako użytki ekologiczne

4) Granice obszarów wskazanych poniżej do uszczegółowienia z uwzględnieniem aktualnego zagospodarowania i użytkowania terenów, stanu prawnego gruntów na etapie sporządzania uchwały o nadaniu użytku ekologicznego lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- Stawy rybne (wskazane na rysunku Studium) 1), las i łąki koło Kraśniczej Woli.
- „Źródełka” w Czarnym Lesie.

IV.3.1.5. Proponowane poszerzenie obszaru chronionego krajobrazu.

- Powiększenie zasięgu Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu o tereny znajdujące się między Wycinkami Chlewińskimi, Kozerkami i Wandzinem.
- Projektowany Park Krajobrazowy im. J. Chełmońskiego.

Tereny chronione w gminie związane są z terenami: leśnymi, polno-leśnymi, dolinowo-łąkowymi oraz parkami. Obszary chronione są powiązane z występowaniem ciągu ekologicznego wzdłuż rzek: Mrowna, Basinka, Rokiciana, Rokitnica.

Ochrona ciągów ekologicznych zajmuje szczególną pozycję we wstępnym projekcie utworzenia w części powiatu grodziskiego parku krajobrazowego im. J. Chełmońskiego. Miałby on stanowić brakujące ogniwo w systemie parków krajobrazowych (bolimowskiego, chojnowskiego, mazowieckiego), tworzących równoleżnikowy ciąg przyrodniczy i korytarz ekologiczny na obszarze Mazowsza, spełniający rolę alternatywnego w stosunku do doliny wiślanej, przebiegający na południe od aglomeracji warszawskiej i łączący Dolinę Bzury (w rejonie Łęczycy) z Doliną Wisły (w rejonie Góry Kalwarii). Gmina Grodzisk Mazowiecki graniczyłaby na południu z parkiem krajobrazowym im. J. Chełmońskiego.

IV.3.2. POLITYKA PRZESTRZENNA

IV.3.2.1. Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu

Zagospodarowanie i użytkowanie terenów w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu nie może wywoływać negatywnych zjawisk w środowisku przyrodniczym. Nie powinny tam mieć miejsca inwestycje uciążliwe, wielkotowarowa produkcja rolna, nadmierny rozwój turystyki, osadnictwa, komunikacji i zagęszczanie ciągów infrastruktury technicznej.

W obszarach objętych granicami Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu zakazuje się lokalizowania⁴⁾ przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji celu publicznego komunikacji i infrastruktury technicznej.¹⁾

- **W szczególności przy zagospodarowaniu terenów położonych w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu należy dążyć do:**
  - a) zachowania naturalnych spływów i naturalnych koryt istniejących cieków wodnych oraz ich biologicznego obudowania,
  - b) zachowania istniejących oraz wprowadzenia nowych zadrzewień, zakrzewień śródpolnych,
  - c) zachowania istniejących form rzeźby terenu (wydm, zrównań i dolin),
  - d) ograniczania rozpraszania zabudowy i niedopuszczania do realizacji obiektów o dużych kubaturach (agresywnych krajobrazowo),
  - e) niedopuszczania do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych oraz powierzchni ziemi.

W granicach WOChK na mocy rozporządzenia nr 3 Wojewody Mazowieckiego z 13 lutego 2007 r.¹⁾ wprowadza się ustalenia dotyczące całego obszaru z zakresu:

- czynnej ochrony ekosystemów leśnych m.in.: utrzymanie ciągłości i trwałości oraz niedopuszczanie do jego nadmiernego użytkowania, wspieranie sukcesji, zwiększanie stopnia pokrycia drzewostanem w szczególności na terenach porolnych. Dopuszczalne jest wykorzystanie lasów do celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne;
- czynnej ochrony ekosystemów łąkowych m.in.: przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk, utrzymaniu trwałych użytków zielonych i ograniczanie zmiany ich na użytki rolne, ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, zachowanie śródpolnych torfowisk i zabagnień, zachowanie zbiorowisk wydmowych, śródpolnych muraw napiaskowych, wrzosowisk, psiar;

- czynnej ochrony ekosystemów wodnych m.in.: zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasami roślinności okalającej oraz tworzenie wokół nich stref buforowych (pasów zieleni), zwiększenie retencji wodnej

W granicach W.O.CH.K. zakazuje się m.in.:

- realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
- likwidowania zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno – błotnych;
- (...) ⁴⁾ likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nawodnych, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, dokonywania zmian stosunków wodnych (z dopuszczonymi odstępstwami ze względu na ochronę przeciwpowodziową, ludzi, mienia, ruchu drogowego);
- lokalizowania obiektów budowlanych (z wyjątkami dla urządzeń wodnych oraz służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki leśnej, rolnej i rybackiej) w pasie od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych:
  - 20 m dla strefy zwykłej i strefy ochrony urbanistycznej;
  - 100 m dla strefy szczególnej ochrony ekologicznej.

IV.3.2.2. Ochrona systemu powiązań przyrodniczych, tereny biologicznie czynne

Lokalny układ terenów biologicznie czynnych wspomagających rozwój produkcji rolnej (wody otwarte, łąki, pastwiska, większe kompleksy leśne) oraz terenów zabezpieczających prawidłowe funkcjonowanie terenów biologicznie czynnych (grunty rolne) tworzą lokalny system przyrodniczy gminy.

Obszary wchodzące w skład tego systemu, powinny być chronione przed zabudową, z wyjątkiem obiektów związanych z obsługą tych terenów. Obiekty te jednak należy tak lokalizować, aby nie stanowiły przeszkody w swobodnym przepływie powietrza na tych terenach i przerywania powiązań biologicznych.

Lokalny system powiązań przyrodniczych kształtowany jest przede wszystkim przez najbardziej aktywne biologicznie ekosystemy wodne, leśne, łąkowe i bagienne, połączone ze sobą w jeden spójny i ciągły przestrzennie układ obszarów. W skład tego systemu wchodzi prawnie chronione obszary a szczególnie:

- tereny wchodzące w skład Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
- czyste gleby i wody oraz
- krajobraz rolniczy przy dość bogatym ukształtowaniu terenu, a w szczególności:
  - ✓ Dolina rzeki Mrownej na odcinku od granicy z gminą Żabia Wola do ujścia - wraz z doliną powinny być chronione – to znaczy zabezpieczone przez zmianą sposobu użytkowania.
  - ✓ Dolina rzeki Rokicianki od południowej granicy gminy do ujścia, ze stawami w Szczęsnym i Stawami Goliana.
  - ✓ Dolina rzeki Rokitnicy od Marynina do północno -wschodniej granicy gminy.
  - ✓ Fragment doliny rzeki Pisi -Tucznej koło Makówki.
  - ✓ Uroczysko Osowiec-Korytnica.
  - ✓ Las między Mościskami, Janinowem i Czarnym Lasem.
  - ✓ Wilgotne lasy, łąki i pastwiska w Wycinkach Chlewińskich i Marynkach.
  - ✓ Dolina cieków bez nazwy od Kałużyna przez Kraśniczą Wolę do zachodniej granicy gminy.
  - ✓ Staw-sadzawka w Zabłotni.
  - ✓ Stawek w Nowym Izdebnie.
  - ✓ Olsik śródpolny w Kłudnie Nowym.
  - ✓ Olsik w Chrzanowie Małym (przy granicy z Milanówkiem).
  - ✓ Olsik i łąka między Kraśniczą Wolą i Żdżarami.
  - ✓ Glinianki w obrębach Natolin (Władysławów) i Chrzanowie Małym (Henryków).
  - ✓ Grodzisko w Chlebni.

Wskazane jest objęcie ochroną indywidualną w formie użytku ekologicznego lub zespołu krajobrazowo-przyrodniczego najcenniejszych fragmentów niektórych wyżej opisanych terenów – szczególnie dolin rzek.

- **Na obszarach lokalnego systemu przyrodniczego zakazuje się:**
  - ✓ wszelkiej działalności mogącej ujemnie wpłynąć na ukształtowanie terenu i jego wartości krajobrazowe (ewentualne wyrobiska poeksploatacyjne muszą być rekultywowane),
  - ✓ zanieczyszczania wód, gleby i powietrza,
  - ✓ zmniejszania zadrzewień i zalesień.
- Wszelkie działania w gminie powinny być analizowane pod kątem ochrony lokalnego systemu przyrodniczego.
- Podejmowanie działań w zakresie porządkowania gospodarki wodno– ściekowej w gminie.
- Ustalanie warunków ochrony powietrza, gleb i wód przed zanieczyszczeniami w decyzjach administracyjnych dotyczących zagospodarowania terenów i opracowaniach planistycznych.
- Zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych.

- Usprawnienie systemu zbiórki, segregacji i składowania odpadów w gminie i jednocześnie egzekwowanie obowiązku dokumentowania wywozu odpadów i padłych zwierząt z posesji.
- Rozwinięcie informacji o turystycznych i kulturowych zasobach gminy.
- Organizowanie konkursów architektonicznych celem podniesienia ładu przestrzennego oraz poprawy wizerunku wsi.

IV.4. OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

W zidentyfikowanych zasobach dziedzictwa kulturowego wskazuje się obszary ochrony dziedzictwa kulturowego, wg form ochrony, którymi są:

- obszary prawnej ochrony konserwatorskiej z mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 710 z późn. zm⁴⁾):
  - ✓ obiekty i¹⁾ obszary wpisane do rejestru zabytków, oznaczone na rysunku studium,
  - ✓ stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, oznaczone na rysunku studium,
  - ✓ zabytkowe cmentarze¹⁾,
  - ✓ obiekty wpisane do ewidencji zabytków,¹⁾
- obszary chronione prawem miejscowym według oznaczeń na rysunku Studium:
  - ✓ stanowiska archeologiczne wytypowane do wpisu do rejestru zabytków,¹⁾
  - ✓ strefa ochrony krajobrazu kulturowego – wskazana do ustanowienia jako park kulturowy w Chlewni,¹⁾
  - ✓ strefy ochrony konserwatorskiej- stanowiska archeologiczne,¹⁾
  - ✓ strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej „A”,¹⁾
  - ✓ strefa ochrony obszarów archeologicznych i nawarstwień kulturowych,¹⁾
  - ✓ strefy ochrony konserwatorskiej - otoczenia zabytków,¹⁾

IV.4.1. OBIEKTY I OBSZARY PRAWNEJ OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

W stosunku do obszarów i obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków obowiązuje priorytet wymagań konserwatorskich:

- zachowanie przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, a także dotyczących postępowania z zabytkami w procesie budowlanym.¹⁾

IV.4.1.1. Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków

Ochrona wartości kulturowych obszarów **ementarzy** polega na uwzględnianiu w zagospodarowaniu przestrzennymi i przy opracowywaniu m.p.z.p. następujących zasad:

¹⁾ zachowanie przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, a w szczególności:

- oznaczenie granic,
- określenie elementów zagospodarowania do zachowania i ochrony.

Ochrona wartości kulturowych **zespołów dworskich, willowych z parkami, parków** polega na uwzględnianiu w zagospodarowaniu przestrzennymi i przy opracowywaniu m.p.z.p. następujących zasad:

- oznaczenie granic,¹⁾
- określenie elementów zagospodarowania do zachowania, ochrony i rewaloryzacji: rozplanowania założeń, historycznych osi kompozycji i powiązań widokowych;¹⁾
- określenie elementów zagospodarowania do zachowania, ochrony¹⁾ i rewaloryzacji zabytkowych układów parkowych oraz kompozycji układów zieleni.

Ochrona **wartości kulturowych obiektów** w tym obiektów sakralnych, dworskich, willowych polega na uwzględnianiu w zagospodarowaniu przestrzennym i przy opracowywaniu m.p.z.p. następujących zasad:

- oznaczenie granic,
- określenie elementów zagospodarowania do zachowania, ochrony i konserwacji:
  - formy architektonicznej i stylistycznej, ochrony perspektywy widokowej i gabarytów dla indywidualnych obiektów położonych poza strefami ochrony konserwatorskiej;
  - uszczegółowienie w m.p.z.p. warunków i zasad ochrony w tym: gabarytów, formy, detalu oraz zagospodarowania bezpośredniego otoczenia z uwzględnieniem linii zabudowy i w miarę konieczności innych wskaźników jak powierzchni biologicznie czynnej, szerokości elewacji frontowej.

Ochrona wpisanych do rejestru **stanowisk archeologicznych** polega na uwzględnianiu w zagospodarowaniu przestrzennym i przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego następujących zasad:

- oznaczenie granic stanowisk archeologicznych;
- zachowanie w przestrzeni wyodrębnionej formy „grodziska” w Chlebni i kurhanu w Kraśniczej Woli oraz przestrzeganie zakazu naruszania ich istniejącego stanu zachowania, z wyjątkiem badań archeologicznych i prac konserwatorskich, prowadzonych za pozwoleniem wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- wyłączenie w miarę możliwości stanowisk archeologicznych, nieposiadających ⁴⁾ własnej formy krajobrazowej z zabudowy oraz ograniczenie na ich terenie wszelkich działań mogących przyczynić się do ich zniszczenia (m.in. kopania dołów i rowów, eksploatacji złóż mineralnych, zalesień);
- realizowanie inwestycji na terenach stanowisk archeologicznych z uwzględnieniem przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, a także dotyczących postępowania z zabytkami w procesie budowlanym.¹⁾

Postuluje się utworzenie w otoczeniu „grodziska” w Chlebni Parku kulturowego, o charakterze wypoczynkowym i edukacyjnym.

IV.4.2. OBSZARY OBJĘTE STREFAMI OCHRONY KONSERWATORSKIEJ, EWIDENCJĄ ZABYTKÓW, OBIEKTY I ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH, DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ WSKAZANE DO OCHRONY PRAWEM MIEJSCOWYM

W celu ochrony wartości zabytkowych i kulturowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określa się:

- obszary i obiekty, które ze względu na swoją wartość kulturową objęte zostały ochroną konserwatorską lub należy ustanowić ich ochronę w formie stref ochrony konserwatorskiej;¹⁾
- zasady ochrony wartości zabytkowych i kulturowych obszarów i obiektów, w tym ograniczenia w zagospodarowaniu.

W obszarach objętych ochroną konserwatorską poprzez wpis do¹⁾ ewidencji zabytków obowiązują przy zagospodarowaniu terenów ogólne zasady ochrony wartości kulturowych i historycznych określone poniżej. Zadaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ich uszczegółowienie zarówno w zakresie przebiegu granic jak i zakazów, nakazów i dopuszczeń.

IV.4.2.1. Obszary objęte strefami ochrony konserwatorskiej

Strefa A – strefa ochrony istotnych parametrów układu urbanistycznego

Ustala się ochronę wartości kulturowych poprzez uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego następujących zasad:

- ochrona rozplanowania (przebiegu ulic i placów, osi widokowych i kompozycyjnych) poprzez zachowanie i rewaloryzację układu przestrzennego;
- podporządkowanie wymogom konserwatorskim dopuszczalnych przekształceń zabytkowej zabudowy, zagospodarowania terenów i współczesnych funkcji obiektów;
- zachowanie zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, tj. utrzymanie istniejącej sieci dróg, alei, szpalerów, osi widokowych i kompozycyjnych;
- zachowanie zasadniczych proporcji wysokościowych, kształtujących sylwetkę całego obszaru oraz jego fragmentów, szczególnie tzw. „oprawy” placów i ulic;
- usunięcie lub odpowiedniej przebudowie obiektów dysharmonizujących, kolidujących usytuowaniem, skalą i charakterem z historyczną strukturą przestrzenną w tym ograniczenie lokalizowania naziemnych obiektów infrastruktury technicznej;
- dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie dostosowania zasadniczych proporcji wysokościowych obiektów, przy jednoczesnym założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej;
- nowe zagospodarowanie (zabudowa, nawierzchnia, wyposażenie urbanistyczne) winno charakteryzować się wysokimi walorami estetycznymi i użytkowymi.

IV.4.2.2. Obszary ochrony otoczenia zabytków¹⁾

Obszary wokół zabytkowych zespołów architektoniczno-krajobrazowych, parków podworskich oraz ruralistycznych układów wsi: Żuków, Izdebno Kościelne i Kłudno Stare¹⁾ wymagają zachowania dominacji i harmonijnego nawiązania względem istniejących form kulturowych na zasadzie sąsiedztwa i w paśmie ich styku, a także zabezpieczenie właściwej ekspozycji (widokowej).

Ochrona poprzez uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego następujących zasad:

- ochrona ekspozycji i ograniczenie w zabudowie punktów i osi widokowych;

- podporządkowanie i zharmonizowanie nowej zabudowy z istniejącymi obiektami o wartościach kulturowych i zabytkowych w zakresie linii zabudowy, zasadniczych proporcji wysokościowych i kubaturowych.

IV.4.2.3. Obiekty o wartościach kulturowych nie wpisane do rejestru zabytków

Wskazuje się obiekty zabytkowe nie wpisane do rejestru zabytków, rekomendowane do uwzględnienia gminnej ewidencji zabytków.

W celu umożliwienia prowadzenia ochrony zabytków niewpisanych do rejestru zabytków - ustala się podstawowe zasady ochrony tych obiektów - do jednoznacznego ustalenia zakresu ochrony w m.p.z.p.:

- wskazanie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- utrzymanie w dobrym stanie technicznym, bez naruszania ich wartości zabytkowej;
- określenie w planie miejscowym warunków i zakresu ochrony w zależności od potrzeb: gabarytów, formy, detalu oraz zagospodarowania bezpośredniego otoczenia.

IV.4.2.4. Zabytki archeologiczne nie wpisane do rejestru zabytków

Ochrona stanowisk archeologicznych i nawarstwień historycznych związanych z funkcjonowaniem miasta Grodzisk Mazowiecki polega na uwzględnianiu w zagospodarowaniu przestrzennym i przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego następujących zasad:

- ustalanie w mpzp stref ochrony konserwatorskiej, przy czym szczegółowe wytyczne i granice stref ochrony konserwatorskiej dla zabytków archeologicznych będą ustalone na etapie sporządzania mpzp;
- wyłączenie, w miarę możliwości, stanowisk archeologicznych przewidzianych do wpisania do rejestru zabytków z zabudowy oraz ograniczeniu na ich terenie wszelkich działań mogących przyczynić się do ich niszczenia (m.in. głęboka orka, kopanie dołów i rowów, eksploatacja złóż mineralnych, zalesienia);
- realizowanie inwestycji na stanowiskach archeologicznych oraz w obrębie strefy nawarstwień historycznych w Grodzisku Mazowieckim wymagać będzie uwzględnienia przepisów odrębnych z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, a także dotyczących postępowania z zabytkami w procesie budowlanym.¹⁾

IV.4.2.5. Obszary i obiekty stanowiące dobra kultury współczesnej

Za dobra kultury współczesnej z terenu miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki, nie będących zabytkami, należy uznać obiekty spełniające poniższe kryteria:

- Obiekt stanowi/zawiera nowatorskie rozwiązania architektoniczne, przestrzenne i techniczne.
- Obiekt harmonijnie dopełnia tkankę miejską.
- Stanowi jednorodny zespół zabudowy.
- Obiekt wzbogaca układ przestrzenny.
- Obiekt wyróżnia się zestawieniem form architektonicznych lub/i rzeźbiarskich.
- Obiekt stanowi/zawiera dominantę w skali architektonicznej lub/i urbanistycznej.
- Obiekt stanowi/zawiera dominantę pejzażową.
- Obiekt posiada wyjątkowe walory architektoniczne lub/i lokalizacyjne.
- Obiekt posiada cechy indywidualne i unikatowe.
- Obiekt posiada status symboliczny.
- Obiekt został uznany za symbol rejonu miasta lub miejscowości.
- Obiekt został uznany przez współczesnych – nagrody, wyróżnienia, opinia społeczna.

Przy czym ocenie nie będą podlegać obiekty poniżej 20 lat.

Obiekty ocenione według wyżej wymienionych kryteriów należy wskazać w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.¹⁾

IV.5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

IV.5.1. UKŁAD KOMUNIKACYJNY

IV.5.1.1. Cele polityki rozwoju transportu.

Celem generalnym polityki rozwoju transportu, opartej na strategii zrównoważonego rozwoju, jest stworzenie warunków dla sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania się osób i towarów, z jednoczesnym ograniczaniem konfliktów przestrzennych oraz uciążliwości dla środowiska.

Celami szczegółowymi są:

- zapewnienie sprawności funkcjonowania transportu przy rosnącym poziomie motoryzacji;

- zapewnienie powiązań z krajowymi i regionalnymi systemami transportowymi oraz z terenami sąsiednimi;
- zaspokojenie potrzeb przewozowych mieszkańców i gospodarki;
- poprawa standardów podróży – skrócenie czasów podróży, zmniejszenie zatłoczenia;
- poprawa warunków bezpieczeństwa ruchu;
- poprawa warunków ruchu pieszego i rowerowego;
- poprawa warunków parkowania;
- racjonalizacja kosztów rozwoju poprzez maksymalne wykorzystanie istniejących urządzeń transportowych;
- stworzenie możliwości korzystania z komunikacji zbiorowej oraz promowanie ruchu pieszego i rowerowego, jako alternatywy dla ruchu samochodowego;
- stymulowanie rozwoju przestrzennego i gospodarczego oraz współtworzenie ładu przestrzennego;
- ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko i warunki życia mieszkańców przez redukcję oddziaływania hałasu i spalin oraz zmniejszenie niedogodności związanych z zatłoczeniem systemu, przecięciem więzi społecznych i przestrzeni miejskiej trasami komunikacyjnymi.

IV.5.1.2. Rekomendowany w studium podział zadań przewozowych pomiędzy komunikację indywidualną i zbiorową.

Ze względu na zwartą strukturę przestrzenną miasta i gminy oraz intensywność zagospodarowania, zmniejszającą się w miarę oddalania się od centrum, uznaje się za właściwe:

- zapewnienie pełnej swobody korzystania z samochodu osobowego, z ograniczeniami w centrum, w strefie koncentracji działalności komercyjnej i administracji;
- stworzenie warunków dla rozwoju komunikacji zbiorowej;
- stworzenie warunków dla ruchu pieszego i rozwoju ruchu rowerowego.

IV.5.1.3. Rozwój układu drogowo – ulicznego

Cele rozwoju.

Głównymi celami rozwoju układu drogowo - ulicznego są:

- ułatwienie przeprowadzenia ruchu tranzytowego oraz rozrządzenia ruchu docelowo-źródłowego związanego z miastem;
- uwolnienie zwartych obszarów zabudowy od ruchu tranzytowego;
- zapewnienie dostępności celów podróży, obsługi terenów rozwojowych oraz możliwości obsługi komunikacją zbiorową;
- uspokojenie ruchu w centrum.

Kierunki rozwoju systemu drogowo-ulicznego.

Drogi krajowe.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 września 2001 r. w sprawie ustalenia sieci autostrad, dróg ekspresowych oraz dróg o znaczeniu obronnym, przez gminę Grodzisk Mazowiecki przechodzi autostrada A-2 o przebiegu: Świecko - Poznań - Łódź – Warszawa – Kukuryki z węzłem autostradowym „Grodzisk” w miejscowości Tłuste. ¹⁾

W związku z budową autostrady zrealizowane zostały wiadukty (5 wiaduktów), umożliwiające przejazd w ciągu dróg powiatowych i gminnych, przeciętych autostradą. ²⁾

Na terenie gminy, zrealizowano węzeł „Grodzisk” z nowym przebiegiem części drogi wojewódzkiej nr 579 (Zachodnia Obwodnica Grodziska Mazowieckiego). Zlokalizowanie węzła autostradowego na terenie gminy, umożliwia jej powiązanie z krajowym systemem dróg szybkiego ruchu i jest szansą dla rozwoju gospodarczego oraz przestrzennego miasta i gminy. W szczególności następuje wzrost zainteresowania terenami położonymi wzdłuż drogi wojewódzkiej 579 w bezpośrednim sąsiedztwie węzła, a praktycznie na całym jej odcinku pomiędzy Błoniem i Grodziskiem Mazowieckim, jako terenami atrakcyjnymi dla lokalizacji obiektów logistycznych, magazynowych, handlowo - usługowych i produkcyjnych. W wyniku budowy autostrady wzrosła również atrakcyjność miasta i gminy, jako terenu mieszkaniowego, łatwo dostępnego z Warszawy. ²⁾

Budowa autostrady powoduje wzrost natężenia ruchu, głównie na drogach wojewódzkich oraz na drogach dojazdowych do terenów, na których będzie rozwijała się zabudowa mieszkaniowa i działalność gospodarcza. ²⁾

Drogi wojewódzkie.

Podobnie jak w stanie istniejącym, drogi wojewódzkie zapewnią miastu i gminie podstawowe powiązania znaczenia regionalnego, w tym z Warszawą, będącą głównym źródłem i celem ruchu zewnętrznego. Drogi wojewódzkie będą

prowadziły również ruch tranzytowy, wynikający z ich roli w obsłudze podstawowych relacji w województwie i połączeń obwodowych między drogami krajowymi, zbiegającymi się w Warszawie. Równie istotna będzie ich rola w obsłudze połączeń wewnętrznych miasta i gminy.

Obecna wielkość ruchu i jego przewidywany wzrost, wymagają budowy obwodnic, omijających centrum miasta. Rezerwy terenu dla budowy obwodnic w ciągach obydwu dróg wojewódzkich zostały ustalone w planach ogólnych miasta (z 1994 r.) i gminy (z 1993 r.). Te ustalenia są dziś utrzymane w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa Mazowieckiego dla nowego przebiegu dróg wojewódzkich nr 719 i nr 579.

Obwodnicę w ciągu drogi nr 719 przewiduje się jako drogę klasy głównej ruchu przyspieszonego (GP). W miejscu skrzyżowania z linią kolejową WKD należy przewidzieć rozwiązanie dwupoziomowe. Przewiduje się wykorzystanie dla nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 719 na południe od Grodziska Mazowieckiego, korytarza wyznaczonego w dawnych planach ogólnych miasta i gminy, z możliwością modyfikacji wynikających z aktualnych uwarunkowań przestrzennych i środowiskowych. Ewentualna kontynuacja drogi 719 po nowym śladzie w zachodniej części gminy będzie utrudniona z uwagi na istniejące zagospodarowanie zachodniej części gminy oraz miejscowości Jaktorów. Wskazane jest prowadzenie dalszych prac projektowo-studialnych dotyczących przedłużenia nowego przebiegu drogi wojewódzkiej 719 w kierunku zachodnim.

Dla drogi wojewódzkiej nr 579 przewiduje się klasę G (droga główna) na całkowicie nowym przebiegu omijającym miasto oraz wsie Chrzanów Duży, Natolin, Tłuste i Kłudzienko po stronie zachodniej, w połączeniu z nowym południowym przebiegiem drogi nr 719 oraz z projektowanym węzłem „Grodzisk”¹⁾ na autostradzie A2. Dostępność do nowego przebiegu drogi nr 579 byłaby ograniczona wyłącznie do skrzyżowań. Dla odcinka drogi nr 579 położonego na południe miasta zakłada się wykorzystanie istniejącego śladu drogi w obrębie wsi Kałęczyn, Janinów i Mościska, jednak przebieg ten nie zapewnia parametrów klasy G i naraża mieszkańców sąsiadującej zabudowy na znaczną uciążliwość. **Alternatywą jest poprowadzenie drogi nr 579 na możliwie długim odcinku po nowym śladzie poza zabudowę, z zachowaniem parametrów klasy głównej oraz przy założeniu całkowitego ograniczenia możliwości bezpośrednich zjazdów na przyległe tereny (dostępność tylko poprzez skrzyżowania). Alternatywny przebieg wymaga przeprowadzenia stosownych prac studialno – projektowych.**

Rozwiązanie przyjęte w niniejszym studium polega na: budowie nowego odcinka drogi nr 579 po zachodniej stronie Natolina i Chrzanowa Dużego, przebiegającego w całości poza granicami miasta. Dla nowego przebiegu drogi należy wykorzystać tereny wolne od zabudowy, szczególnie w strefie ochronnej gazociągów wysokiego ciśnienia i linii energetycznych.

Szczegółowe ustalenie nowego przebiegu drogi nr 579, powinno nastąpić w studium techniczno-ekonomicznym. Niezbędnym jest również kontynuacja prac projektowo-studialnych dotyczących ukształtowania nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 579 na odcinku Grodzisk Mazowiecki – Radziejowice, jako przedłużenia zachodniej obwodnicy Grodziska Mazowieckiego w kierunku południowym, jako drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego (GP).

Do czasu budowy obwodnic, istniejące drogi wojewódzkie powinny pełnić swoje obecne funkcje i zachować klasy ustalone dla stanu istniejącego.

Pozostały podstawowy układ drogowy.

Układ ten składający się z dróg i ulic zbiorczych, tworzyć będą odcinki dróg wojewódzkich, których klasa zostanie obniżona po wybudowaniu obwodnic oraz drogi powiatowe i gminne.

Drogi i ulice zbiorcze zapewniać będą podstawowe powiązania wewnętrzne miasta, nie obsługiwane przez drogi główne, wyprowadzać ruch na te drogi oraz uzupełniać powiązania z sąsiednimi gminami, a także obsługiwać zabudowę, przy czym bezpośrednia obsługa nowej zabudowy, od strony tych dróg powinna być ograniczana.

Do układu tego zalicza się odcinki północny i środkowy dotychczasowej Obwodnicy Zachodniej, wyznaczonej w planie ogólnym miasta, które zostaną wykorzystane dla:

- udostępnienia terenów działalności gospodarczej w zachodniej części miasta od strony obwodnicy, poprzez realizację odcinka północnego, pomiędzy nową obwodnicą i ul. Graniczną,
- dla wewnętrznych powiązań w mieście – poprzez realizację pozostałego odcinka, pomiędzy ulicami Graniczną i Żyrardowską, wraz z wiaduktem nad linią kolejową.

Ze względu na obniżenie klasy tej ulicy (z głównej ruchu przyspieszonego i głównej na zbiorczą), możliwe jest jej poprowadzenie po śladzie istniejącej ulicy Szwedzkiej.

Zakres ewentualnej adaptacji pozostałego odcinka pomiędzy ulicami Żyrardowską i Chełmońskiego, zależy od przekształceń przestrzennych tego rejonu i wynikających stąd potrzeb transportowych.

Układ ten wspierany może być tzw. Północną Trasą Drogową, planowaną w pracach studialnych dla obszarów miejscowości Grodzisk Mazowiecki, Milanówek jako drogę ponadlokalną klasy zbiorczej, poprowadzoną w północnej części gminy Grodzisk Mazowiecki oraz w miejscowości Milanówek. Zadaniem tej drogi będzie wspomaganie układu dróg wojewódzkich i zapewnienie dogodnego dojazdu do węzła autostradowego „Grodzisk”. 1)

W zmianie Studium zakłada się realizację tej drogi od drogi Kotowice – Czubin do połączenia z południową i wschodnią obwodnicą Błonia (zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Błonie, uchwalonym uchwałą Nr XIII/71/11 Rady Miejskiej w Błoniu dnia 29 września 2011 r.).

Zadaniem tej drogi będzie wspomaganie układu dróg wojewódzkich i powiatowych oraz zapewnienie dogodnego, północnego dojazdu do węzła autostradowego „Grodzisk”¹⁾

W północnej części gminy, wokół węzła autostradowego „Grodzisk”, rozwijać należy obwodowy układ dróg zbiorczych, celem zapewnienia obsługi komunikacyjnej dla terenów przewidzianych pod intensywne zainwestowanie. Układ ten wykorzystywać będzie fragmenty istniejących dróg powiatowych (1509W, 1510W), fragmenty dróg gminnych przewidzianych do podwyższenia klasy, a także nowoprojektowane odcinki dróg. Powiązania pomiędzy terenami na północ i południe od autostrady zapewnione będą przy wykorzystaniu obiektów drogowych przewidzianych w projekcie autostrady A2 i realizowanych razem z autostradą. Dostępność do projektowanej drogi głównej (zastępczej za drogę 579) należy ograniczyć do wyznaczonych skrzyżowań, zaś priorytetem przy projektowaniu obiektów drogowych powinno być zachowanie płynności ruchu na drodze głównej.¹⁾

W obszarze zmiany Studium wskazuje się budowę **obwodnicowego układu dróg wokół węzła „Grodzisk”**, oraz miejsca skrzyżowań i wiaduktów z dopuszczeniem jego skorygowania na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wynikającym ze szczegółowego przeanalizowania zagospodarowania terenów. W terenach przewidzianych pod wariantowe rozwiązania drogowe, które nie zostaną wybrane na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy przyjąć kierunek rozwoju terenów komunikacji przez jakie wariant przechodził.¹⁾

Pozostałe drogi zbiorcze wykorzystujące istniejący układ drogowy.

Do układu tego zaliczono następujące drogi:

- odcinek istniejącej drogi wojewódzkiej nr 719 (ulice Królewska, Sienkiewicza, Żyrardowska) na odcinku od zachodniej granicy miasta do włączenia Obwodnicy Południowej w Kozerkach, po wybudowaniu obwodnic, w etapie droga główna i główna ruchu przyspieszonego;
- odcinek istniejącej drogi wojewódzkiej nr 579 (ulice Traugutta, Matejki, Okulickiego) na odcinku od ulicy Sienkiewicza do skrzyżowania z drogą powiatową 1509 w Natolinie, wraz z połączeniem z obwodnicą w Chrzanowie Dużym, obniżenie klasy możliwe będzie po wybudowaniu obwodnicy, w etapie droga główna;
- odcinek istniejącej drogi wojewódzkiej nr 579 (ul. Chełmońskiego) od ul. Żyrardowskiej do skrzyżowania z obwodnicą w południowej części Kałęczyna;
- odcinki dróg powiatowych nr 1501W i 1502W, prowadzące z Książenic przez Urszulin do Starej Wsi i Nadarżyna, na odcinku od skrzyżowania z drogą nr 1503W w Książenicach do granicy gminy;
- istniejąca droga powiatowa nr 1503W (Grodzisk Mazowiecki – Książenice – Sierstrzeń, w mieście ul. Nadarżyńska) na odcinku od ul. Królewskiej do południowej granicy gminy;
- istniejąca droga powiatowa nr 1505W (Grodzisk Mazowiecki – Żabia Wola, w mieście ul. Montwiłła) na odcinku od ul. Sienkiewicza do południowej granicy miasta;
- istniejąca droga powiatowa nr 1507W (Grodzisk Mazowiecki – Kraśnicza Wola - Izdebno – Boża Wola) na odcinku od zachodniej obwodnicy Grodziska Mazowieckiego do północnej granicy gminy;
- istniejąca droga powiatowa nr 1509W (Chrzanów Duży– Żuków – Rokitno) na odcinku od projektowanego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 579 do północnej granicy gminy, ze zmianą przebiegu w okolicy wsi Żuków;¹⁾
- istniejąca droga gminna Kukłówka – Jaktorów na odcinkach w granicach gminy w rejonie Maruny, Mokrej i Makówki, (we fragmentach droga ta przebiega na granicy gmin Grodzisk Mazowiecki i Jaktorów);
- istniejąca ulica 3 Maja (1526W) na odcinku od ul. Okulickiego do granicy z Milanówkiem;
- ciąg istniejących ulic Zachodniej i Granicznej na odcinku od drogi powiatowej nr 1507W do ul. Traugutta;
- istniejąca ulica Słowackiego, wraz z jej projektowanymi przedłużeniami do ul. Chrzanowskiej w Grodzisku Mazowieckim i do ul. Zamenhoffa w Milanówku.

Przewiduje się obniżenie klas niektórych ulic, co wynika z funkcji pełnionych przez nie obecnie i w przyszłości w obsłudze ruchu, parametrów technicznych, gęstości skrzyżowań i intensywności obsługi przyległego zagospodarowania, które w świetle obowiązujących przepisów są właściwe dla dróg niższych klas.

Przewiduje się obniżenie klas następujących ulic:

- z głównych na zbiorcze - docelowych klas odcinków dróg wojewódzkich, których funkcje przejmą obwodnice, dotyczy to ulic Królewskiej, Sienkiewicza, Żyrardowskiej, Traugutta, Matejki, Okulickiego i Chełmońskiego;
- z głównej na zbiorczą – drogi powiatowej nr 1503W (ulicy Nadarżyńskiej);
- ze zbiorczych na lokalne - ciągu ulic Teligi – Na Laski – Piaskowej – Warszawskiej – Akacyjnej, który nie tworzy czytelnego ciągu o jednorodnych parametrach (w szczególności posiada mimośrodowe skrzyżowania z ulicami porzecznymi układu podstawowego, małe odległości pomiędzy skrzyżowaniami oraz obsługuje przyległe intensywne zagospodarowanie), ciągu ulic 3 Maja – Bartniaka – 1 Maja – Kowalskiej - Limanowskiego w rejonie centralnym na zachód od ul. Okulickiego (ulice również tworzą zbiór ulic o parametrach nie w pełni odpowiadających wymaganiom dla ulic zbiorczych), ul. Chrzanowskiej na północ od przedłużenia ul. Słowackiego, Traugutta na odcinku ul. Chrzanowska – ul. Matejki.

Układ obsługujący.

Pozostałe drogi i ulice będą ulicami klasy lokalnej i dojazdowej. Układ ten tworzyć będą drogi powiatowe i gminne, nie zakwalifikowane do dróg i ulic zbiorczych. Zadaniem tych dróg i ulic będzie bezpośrednia obsługa zagospodarowania oraz wyprowadzenie ruchu na drogi układu podstawowego.

Projektowanie nowych przebiegów dróg układu obsługującego dla terenów rozwojowych wskazanych w studium nastąpi na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z warunkami określonymi w przepisach odrębnych.

IV.5.1.4. Polityka parkingowa.

Zasady polityki parkingowej wynikają z założonego dopuszczalnego wysokiego udziału komunikacji indywidualnej w podróżach. Oznacza to dobre udostępnienie samochodom całego miasta, włącznie z zapewnieniem właściwej liczby i organizacji miejsc do parkowania dla ruchu lokalnego.

Ograniczenia w dostępności samochodami wybranych obszarów wynikać będą z konieczności ochrony warunków życia mieszkańców przed uciążliwością ruchu samochodowego oraz przekształcenia obszaru śródmiejskiego w centrum komercyjnego i mieszkaniowo-usługowego, jako przestrzeni przyjaznej i atrakcyjnej dla użytkowników. Ograniczenia te powinny być realizowane poprzez lokalizowanie części parkingów dla dojeżdżających do centrum, na jego obrzeżu, pozostawiając wewnątrz mieszkalne lub usługowe w miarę możliwości wolne od zbędnej penetracji ruchu samochodowego. Dojścia pieszego powinny być akceptowalne przez użytkowników i nie przekraczać 200 – 300 m. W obszarze tym, którego osią będzie istniejąca ulica 11 Listopada, wyłączona z ruchu kołowego, potrzeby parkingowe powinny być bilansowane w obszarach większych niż pojedyncze działki inwestycyjne np. w kwartałach ulic. Ogólnodostępne parkingi dla obszaru centralnego powinny być realizowane w formie placów postojowych i zatok przyulicznych. Ustalenia w tym zakresie powinny być przedmiotem planów miejscowych.

W pozostałych obszarach potrzeby parkingowe powinny być zaspokojone na działce własnej inwestora.

Przy programowaniu inwestycji wskazane jest stosowanie następujących wskaźników postojowych:

- 1 miejsce do parkowania na 1 mieszkanie o wielkości do 60 m² w zabudowie wielorodzinnej;
- 2 miejsca do parkowania na 1 mieszkanie o wielkości ponad 60 m² w zabudowie wielorodzinnej oraz w zabudowie jednorodzinnej;
- 30 - 40 miejsc do parkowania na 100 zatrudnionych dla parkingów związanych z miejscami pracy;
- 30 – 45 miejsc do parkowania na 1000 m² powierzchni użytkowej dla biur, banków i administracji;
- 20 – 40 miejsc do parkowania na 1000 m² powierzchni użytkowej dla handlu i usług;
- 30 – 40 miejsc do parkowania na 100 miejsc dla kin i gastronomii.

W rejonach stacji kolejowej Grodzisk Mazowiecki PKP oraz stacji Grodzisk Mazowiecki WKD i przystanku Grodzisk Mazowiecki Okrężna WKD, ⁴⁾(...) zostały zrealizowane parkingi, dwa z ich ⁴⁾ funkcjonujące w systemie „Parkuj i jedź”, dla osób dojeżdżających samochodem osobowym do stacji lub przystanku kolejowego i kontynuujących podróż koleją. W rejonie stacji Grodzisk Mazowiecki dla tego celu powinny zostać wykorzystane tereny przemysłowe i nieużywane rampy ładunkowe. ⁴⁾(...)

Należy jednocześnie prowadzić aktywną politykę parkingową, na rzecz poprawy dostępności terenów centrum poprzez transport zbiorowy, co ułatwi odciążenie terenów centrum od penetracji samochodami prywatnymi.

Realizacja miejsc do parkowania w liniach rozgraniczających ulic w formie zatok i pasów postojowych, dopuszczalna jest na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

W obszarze centralnym, w miarę potrzeb należy przewidywać rozszerzenie strefy parkowania płatnego.

IV.5.1.5. Rozwój komunikacji zbiorowej.

Celem rozwoju komunikacji zbiorowej jest poprawa standardu usług.

Komunikacja zbiorowa powinna być konkurencyjna w stosunku do komunikacji indywidualnej, jak również powinna pełnić funkcje socjalne dla osób niezmotywowanych.

Przewiduje się, że podobnie jak obecnie, podstawową rolę w obsłudze komunikacją zbiorową, szczególnie w powiązaniach z Warszawą, będzie odgrywała komunikacja kolejowa. Przewiduje się utrzymanie obecnego układu linii kolejowych oraz lokalizacji stacji i przystanków. Obowiązujący plan ogólny przewiduje utrzymanie rezerwy terenu dla drugiego toru WKD. W świetle prognoz przewozów, nie przewidujących w najbliższych latach znacznego zwiększenia liczby pasażerów, również budowa drugiego toru jest w tym czasie mało realna. Niemniej wobec możliwości zurbanizowania południowej części gminy, rezerwę dla drugiego toru należy utrzymać. Kwestia ta wymaga zajęcia stanowiska przez Zarząd WKD oraz gmin, przez które linia kolejki WKD przebiega.

Przewiduje się utrzymanie obecnego układu torowego, wraz z bocznicami stacji Grodzisk Mazowiecki oraz lokomotywni i zapełcza technicznego WKD. Nie przewiduje się budowy nowych odcinków WKD z uwagi na

wysokie nakłady i spodziewane małe wykorzystanie nowych odcinków przy założonym charakterze nowego zagospodarowania, które tworzyć będzie głównie ⁴⁾ zabudowa jednorodzinna.

Najlepsze efekty może dać współpraca komunikacji kolejowej z autobusową, która będzie dowoziła pasażerów do stacji i przystanków kolejowych oraz z komunikacją indywidualną, poprzez tworzenie przy stacjach i przystankach, parkingów dla samochodów osobowych, funkcjonujących w systemie „Parkuj i jedź” oraz miejsc dla przechowania rowerów.

W świetle ustawy o restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”, mienie PKP może być nieodpłatnie przekazane jednostce samorządu terytorialnego. Przepis ten może być wykorzystany przy ewentualnym pozyskaniu terenów, zbędnych dla prowadzenia działalności przewozowej kolei.

Komunikacja autobusowa pozostanie podstawowym środkiem komunikacyjnym, obsługującym większość obszaru miasta i gminy oraz środkiem dowozowym do komunikacji kolejowej. Układ linii autobusowych zależeć będzie od rozwoju układu drogowego i będzie ulegał zmianom w miarę jego rozbudowy. Przewiduje się utrzymanie obecnej lokalizacji przystanków końcowych autobusów komunikacji regionalnej i komunikacji miejskiej przy dworcu kolejowym, jako optymalnej dla większości podróży komunikacją zbiorową. Utrzymanie przystanków końcowych w centrum miasta umożliwi pasażerom dogodne warunki dotarcia do największej w mieście koncentracji celów podróży (miejsca pracy, szkoły, handel usługi), znajdujących się w tym rejonie oraz możliwości przesiadania się. Ewentualne przeniesienie dworca poza obszar centralny zmniejszyłoby atrakcyjność komunikacji publicznej w podróżach do centrum miasta, a w konsekwencji także mogłoby doprowadzić do zmniejszenia liczby użytkowników centrum.

Dla potrzeb funkcjonowania komunikacji autobusowej, w planach miejscowych oraz projektach budowlanych należy przewidywać lokalizację przystanków z zatokami i wiatami.

IV.5.1.6. Obsługa transportu ładunków.

Podstawową rolę w obsłudze transportu ładunków odgrywać będzie transport samochodowy. Obsługa transportem kolejowym będzie możliwa w stosunku do użytkowników posiadających bocznice oraz przy pomocy torów ogólnie - ładunkowych na stacji Grodzisk Mazowiecki.

Główne źródła i cele transportu ciężarowego znajdować się będą w północnej części miasta. W większości zlokalizowane są one przy drogach wylotowych z miasta i mają, albo będą miały z nimi dobre powiązania z układem dróg wojewódzkich. Ze względu na dobrą dostępność z zewnątrz funkcje produkcyjno-usługowe, wiążące się z koniecznością zapewnienia sprawnego transportu towarowego, powinny być lokalizowane w rejonach, dobrze skomunikowanych z głównymi drogami wylotowymi.

Z uwagi na obowiązujące przepisy w zakresie ograniczenia ruchu pojazdów ciężkich w niektórych dniach i porach roku, możliwe jest wyznaczenie terenów dla lokalizacji parkingów dla samochodów ciężarowych z odpowiednim zapleczem socjalnym i technicznym, np. w rejonie węzła „Grodzisk”. ²⁾

IV.5.1.7. Ruch niezmotoryzowany.

Ruch pieszy

Celem rozwoju ciągów i stref dla ruchu pieszego jest stworzenie dogodnych, krótkich powiązań dla pieszych, zapewnienie dostępności przystanków komunikacji zbiorowej, poprawa bezpieczeństwa pieszych, stworzenie warunków dla rozwoju centrum miasta.

Rozwój strefy ruchu pieszego w centrum należy przewidywać opierając się o istniejącą ul.11 Listopada. Ponadto podobne strefy powinny być tworzone we wnętrzach osiedli mieszkaniowych. Możliwe jest wprowadzenie „stref zamieszkania”, w rozumieniu przepisów ustawy „Prawo o ruchu drogowym”, co wiąże się m.in. z zakazem jazdy z prędkością większą niż 20km/h.

W czasie budowy i przebudowy dróg należy je wyposażać w chodniki i przejścia dla pieszych.

Ruch rowerowy.

Celem rozwoju dróg rowerowych jest zapewnienie każdemu chętnemu możliwości korzystania z roweru, poruszania się bezpiecznie w dogodnych warunkach środowiskowych, uczynienie z roweru silnie konkurencyjnego środka lokomocji.

Czynniki sprzyjające rozwojowi ruchu rowerowego:

- obecność rozległych terenów leśnych i otwartych w gminie, stanowiących atrakcyjny cel wycieczek rowerowych,
- szerokość korytarzy dużej części dróg i ulic w liniach rozgraniczających, umożliwiające prowadzenie w nich ścieżek rowerowych,
- rosnąca świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- stosunkowo niski koszt budowy ścieżek rowerowych.

Czynniki niesprzyjające dla rozwoju ruchu rowerowego:

- obecność barier przestrzennych np. linii kolejowych i dróg o dużym ruchu,
- niesprzyjające warunki klimatyczne przez znaczną część roku,
- świadomość obecnie niedogodnych warunków i bezpieczeństwa dla ruchu rowerowego oraz długiego procesu budowy sieci dróg i parkingów dla rowerów.

Zasady kształtowania sieci dróg rowerowych:

- zapewnienie powiązań między rejonami mieszkalnymi i miejscami pracy, szkołami oraz handlu i usług poprzez trasy rowerowe towarzyszące komunikacji,
- zapewnienie powiązań między rejonami mieszkalnymi i terenami rekreacyjno – wypoczynkowymi poprzez turystyczne trasy rowerowe,
- wyposażenie ulic układu podstawowego i wybranych lokalnych, prowadzących intensywny ruch samochodowy w ścieżki rowerowe lub pieszo-rowerowe całkowicie oddzielone od pozostałego ruchu kołowego,
- dopuszczenie ruchu rowerowego na pozostałych drogach o mniejszym ruchu, wspólnie z ruchem pojazdów samochodowych oraz we wnetrzach osiedli, terenach leśnych i parkowych.

Ponadto konieczne będzie tworzenie miejsc do przechowywania i parkowania rowerów, szczególnie w centrum oraz przy stacjach i przystankach kolejowych. Oprócz ścieżek rowerowych, w miarę budowy nowych dróg i przebudowy istniejących, każdorazowo powinna być przeanalizowana możliwość i celowość budowy ścieżek rowerowych towarzyszących komunikacji.

IV.5.1.8. Koordynacja polityki rozwoju transportu i polityki rozwoju przestrzennego.

Konieczne jest skoordynowanie polityki komunikacyjnej z polityką przestrzenną tak, aby uzyskać zmniejszenie transportochłonności i kosztów rozwoju całego układu.

Głównymi działaniami powinny być:

- utrzymanie zwartości struktury przestrzennej, przeciwdziałanie przenoszenia się osadnictwa na obszary trudne do obsługi lub wymagające znacznych nakładów dla jej zapewnienia,
- kształtowanie zagospodarowania przyjaznego ruchowi pieszemu i rowerowemu oraz umożliwienie jego obsługi transportem zbiorowym,
- polityka lokalizacyjna, uwzględniająca istniejącą lub możliwą do osiągnięcia dostępność komunikacyjną,
- utrzymanie wysokiej intensywności wykorzystania terenów o dogodnej obsłudze transportowej.

IV.5.1.9. Kierunki rozwoju transportu – priorytety realizacyjne.

Działaniem priorytetowym powinno być wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum miasta, poprzez budowę obwodnic w ciągu dróg wojewódzkich, co należy do zadań samorządu województwa. Konieczna jest ścisła współpraca władz miasta i gminy z władzami województwa, szczególnie w zakresie wyznaczania optymalnych przebiegów dróg wojewódzkich, ustalania ich przebiegu w planach miejscowych oraz kształtowania ich otoczenia, zgodnie z wymaganiami, wynikającymi z ich funkcji i klasy.

Do czasu budowy obwodnic konieczne jest utrzymanie istniejących klas dróg wojewódzkich.

Wyposażanie istniejącego układu w nawierzchnie twarde, chodniki, ścieżki rowerowe i urządzenia dla komunikacji zbiorowej oraz budowa dróg dla obsługi zagospodarowania na nowych terenach powinno być działaniem ciągłym.

IV.5.2. ELEKTROENERGETYKA

Rozwój systemów elektroenergetycznych miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki powinien zagwarantować dostarczenie odbiorcom komunalnym i przemysłowym energii elektrycznej o odpowiednich parametrach ilościowych i jakościowych. W Studium przyjmuje się, że energia elektryczna dostarczana będzie do 100% odbiorców.

Z przeprowadzonej diagnozy prospektywnej układu energetycznego miasta i gminy, zamierzeń inwestorskich gestora sieci oraz szacunkowych potrzeb energetycznych wynika, że dla osiągnięcia założonych celów należy doprowadzić do równomiernego rozmieszczenia źródeł zasilania i sanacji układów rozdzielczych miasta. Dla właściwego zasilania w energię elektryczną miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki należy rozważyć lokalizację nowej stacji 110/15 kV wraz z zasilającymi liniami¹⁾ 110 kV w południowej części gminy. Studium postuluje zasilanie stacji GPZ w południowej części gminy z kierunku południowego (rejon Mszczonowa). Planowana stacja elektroenergetyczna 110/15 kV wymaga rezerwacji działki o wymiarach minimum 120m¹⁾ x 80 m. Planowane napowietrzne¹⁾ linie zasilające wymagają rezerwacji pasa terenu (strefy ochronnej zwanej pasem technologicznym) o szerokości 38,0m. Inwestowanie w strefie ochronnej z zachowaniem przepisów odrębnych z zakresu prawa energetycznego i ochrony środowiska. ¹⁾

Dla zwiększenia pewności zasilania miasta w energię elektryczną niezbędne jest uzupełnienie „pierścienia energetycznego” od strony północnej poprzez budowę nowej stacji RPZ 110/15 kV, budowę linii łączących te stacje, z wpięciem do istniejącego układu stacji i linii 110 kV. Wewnątrz systemu gminnego konieczne jest przyspieszenie uzbrajanie terenów planowanej zabudowy w lokalne sieci rozdzielcze SN i nn.¹⁾

Studium wskazuje potrzebę lokalizację nowych stacji 110/15kV wraz z zasilającą linią kablową 110kV poprowadzoną od stacji RPZ Błonie.¹⁾

System zasilający miasto i gminę aktualnie pracuje w oparciu o jeden, a docelowo trzy główne punkty zasilania zlokalizowane w Wólce Grodziskiej, w południowej części gminy oraz w północnej części gminy w Tłustym lub Kłudnie Starym.¹⁾

Wyprowadzone ze stacji transformatorowej 110/15kV sieci średnich napięć, o jednolitym poziomie 15kV doprowadzać powinny napięcie do stacji transformatorowych istniejących i projektowanych rozmieszczonych na terenie miasta i gminy, w sposób zapewniający optymalne warunki zasilania odbiorców aktualnych i podłączenia nowych.

System średniego napięcia, zakłada się jako model wrzecionowo – pętlowy otwarty, pracujący normalnie w układzie magistral rozciętych zasilanych dwustronnie.

W obrębie gminy zakłada się jednolity poziom napięcia średniego do poziomu 15 kV.

W nowoprojektowanych i remontowanych układach energetycznych należy liczyć się z koniecznością wprowadzenia na szeroką skalę nowych materiałów i technologii wykonawstwa pozwalających na:

- rozgęszczenie sieci;
- zmniejszenie uciążliwości w gospodarce terenami w pobliżu urządzeń i linii energetycznych;
- ograniczenie stref ochronnych i terenów przeznaczonych pod urządzenia energetyczne;
- poprawę bezpieczeństwa.

Powyższe efekty uzyskane zostaną przez:

- zastosowanie zminiaturyzowanych elementów wyposażenia stacji redukcyjnych zmniejszających powierzchnię stacji z dotychczasowych 80 x 120 m na 60 x 80 m;
- budowę linii niskiego napięcia przy zastosowaniu przewodów izolowanych zapewniających niezawodność działania w każdych warunkach atmosferycznych.

Reasumując, osiągnięcie pożądanego systemu dystrybucji energii elektrycznej wymagać będzie:

- rozbudowy układów istniejących 15 kV w północnej i południowej części gminy, w oparciu o istniejącą stację 110/15kV Grodzisk Mazowiecki¹⁾ oraz planowanych stacji WN/SN¹⁾ w dostosowaniu do wzrostu obciążenia wynikłego z programu rozwoju terenów mieszkaniowych i przemysłowych;
- rozbudowy istniejących i budowy nowych układów 15 kV głównie w południowej części gminy;
- rozbudowy i modernizacji stacji elektroenergetycznej¹⁾ Wólka Grodziska.

Główny przesył energii elektrycznej odbywać się będzie liniami:

- (...) ³⁾
- 110 kV – istniejącą, zasilającą stacje RPZ – Wólka Grodziska;
- 110 kV – projektowaną, na południu gminy i w północnej części gminy, w tym z istniejącej stacji transformatorowej 110/15kV Błonie.¹⁾

Dla istniejących i projektowanych magistralnych, ponadlokalnych sieci ustala się generalną zasadę lokalizacji tych linii w korytarzach infrastrukturalnych uciążliwości powodowanych projektowanym lub istniejącym przebiegiem infrastruktury technicznej. Dopuszcza się odbudowę, rozbudowę, przebudowę i nadbudowę linii elektroenergetycznych (...) ³⁾ 110kV oraz budowę nowych linii, w tym wielotorowych, wielonapięciowych w miejsce odcinków likwidowanych. Realizacja inwestycji po trasie istniejących linii nie wyłącza możliwości rozmieszczania słupów oraz podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z linii w innych niż dotychczasowe miejscach. Dopuszcza się zamianę tras linii lub zmianę linii napowietrznych na podziemne.

(...) ³⁾

(...) ³⁾

IV.5.3. GAZOWNICTWO

Układ zaopatrzenia w gaz ziemny miasta i gminy oraz zakładów przemysłowych odbywać się będzie układem gazociągów średnioprężnych.

Zasilanie tych sieci odbywa się z istniejącego gazociągu wysokoprężnego Ø 400 mm, o znaczeniu krajowym, poprzez stacje redukcyjno - pomiarową I^o usytuowaną we wsi Wólka Grodziska, o przepustowości Q = 25000 m³/dobę. Przewidywana jest zmiana przebiegu gazociągu w rejonie węzła „Grodzisk” i Zachodniej Obwodnicy Grodziska Mazowieckiego.¹⁾

Gazociągi średnioprężne zasilają i zasilają będą zakłady przemysłowe i budownictwo jednorodzinne znajdujące się na terenie miasta i gminy. Jest to system sieci o średnicach od Ø32 do Ø250 mm, który będzie ulegał systematycznej rozbudowie w ramach potrzeb i z zachowaniem odległości podstawowych od innych obiektów budowlanych, gazociągów wysokoprężnych i stacji redukcyjno - pomiarowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Przewidywana jest dalsza gazyfikacja z zastrzeżeniem spełnienia kryteriów ekonomicznej opłacalności dostaw gazu dla Przedsiębiorstwa Gazowniczego. Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U. 2013, poz. 640). Szerokość stref kontrolowanych gazociągów w zależności od daty wybudowania lub uzyskania pozwolenia na budowę, średnicy nominalnej DN i ciśnienia nominalnego w gazociągu określają §10 oraz załącznik nr 2 ww. Rozporządzenia. ²⁾

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla sieci gazowych należy rezerwować trasy w obrębie linii rozgraniczających drogi publiczne i wewnętrzne. Gazociągi, które w wyniku modernizacji dróg i ulic znalazłyby się pod jezdnią należy przenieść w pas poza jezdnię. Istniejące gazociągi w trakcie prowadzenia prac budowlano-montażowych należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem przez ciężki sprzęt budowlany.

IV.5.4. CIEPŁOWNICTWO

Zakłada się różnorodność rozwiązań w ogrzewaniu budownictwa na terenie miasta i gminy, i tak;

- budownictwo wielorodzinne, usługowe i obiekty drobnego przemysłu usytuowane w centrum miasta ogrzewane będą z miejskiej sieci ciepłowniczej i lokalnych kotłowni;
- budownictwo jednorodzinne i stare budownictwo wielorodzinne w centrum miasta ogrzewane będzie z kotłowni wbudowanych na gaz ziemny, olej, koks, węgiel itp.;
- zakłady przemysłowe znajdujące się na terenie miasta ogrzewane będą z własnych kotłowni.

Wymieniona wyżej miejska sieć ciepłownicza zasilana jest i będzie z dwóch źródeł ciepła:

- ciepłowni Spółdzielni Mieszkaniowej „Kopernik” o mocy 18,3 MW opalana gazem;
- ciepłowni Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle XX lecia”, o mocy 8,7 MW, opalana gazem.

Źródła ciepła na terenie miasta winny być systematycznie modernizowane, przez co zmniejszać się będzie stopień zanieczyszczenia środowiska, a sprawność kotłowni się zwiększy.

Kotłownie lokalne należałoby stopniowo podłączać do miejskiej sieci ciepłowniczej lub zamieniać na kotłownie gazowe czy olejowe. Ciepłownia miejska „Kopernik” powinna być modernizowana alternatywnie, w zależności od zastosowanego paliwa.

Zakłada się stopniową modernizację wysokoparametrowych i niskoparametrowych sieci ciepłowniczych, która polegać będzie na wymianie sieci wykonanej z tradycyjnych materiałów na sieci preizolowane (z systemem wykrywania przecieków), przez co nastąpi znaczne zmniejszenie strat ciepła na przesyśle.

Całość działań w zakresie wytwarzania i dystrybucji energii cieplnej na terenie miasta zmierzać ma do zmniejszenia kosztów jej wytwarzania, zmniejszenia strat na przesyśle a jednocześnie zmniejszeniu ilości zużywanej energii cieplnej.

Na terenie miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki nie przewiduje się budowy zbiorczych ciepłowni.

System zaopatrzenia w ciepło zabudowy mieszkaniowej o charakterze jednorodnym opierać się będzie o indywidualne źródła grzewcze. Preferowane czynniki grzewcze to: gaz, olej opałowy o niskiej zawartości siarki, elektryczność lub odnawialne źródła energii.

IV.5.5. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Zaopatrzenie miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki w wodę do celów bytowo - gospodarczych opierać się będzie o ujęcia wód głębszych czwartorzędowych z Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 222. Jednak w związku z niewielkimi zasobami wodnymi oraz planowanym zwiększonym zapotrzebowaniu na wodę, w związku z prognozowanym wzrostem liczby ludności konieczne może być czerpanie wód do celów bytowo -gospodarczych ze starszych trzeciorzędowych (oligocenów) pokładów.

Głównymi ujęciami wody dla miasta i gminy pozostaną:

- Cegielniana;
- Dąbrówka;
- Wólka Grodziska;
- Czarny Las;
- Bałtycka.

Łączna rzeczywista wydajność czynnych ujęć wody wynosi 412 m³/h. Z punktu widzenia zasobów wód podziemnych planowany w Studium rozwój miasta i gminy spowoduje konieczności budowy nowych ujęć wody. Zatem w okresie perspektywnym należy oddać do użytku kolejne średniej wielkości ujęcia wody o wydajności około 100 m³/h. W celu obniżenia kosztów przesyłu wody proponuje się budowę kolejnego ujęcia i stacji uzdatniania wody w południowej części gminy.

Wszystkie tereny przeznaczone pod ujęcie wody powinny być zarezerwowane ⁴⁾ tylko do tego celu i uporządkowane. Nie zaleca się budowy obiektów kubaturowych z wyjątkiem służących pozyskiwaniu i uzdatnianiu wody. Jakość wody, którą uzyskuje odbiorca z istniejących stacji uzdatniania wody musi spełniać warunki określone w obowiązujących przepisach, w związku z tym proces uzdatniania będzie podlegał ciągłej modernizacji, a jakość wody pobieranej na ujęciu co najmniej nie powinna ulegać pogorszeniu.

Dalszy rozwój miasta i gminy nie będzie wymagał znacznej rozbudowy sieci magistral wodociągowych. Zakłada się, że wszyscy mieszkańcy miasta i gminy będą mieli dostęp do sieci wodociągowej.

Zakłada się, że zasilanie miasta i gminy odbywać się będzie sieciami wodociągowymi w układzie pierścieniowo – promienistymi o średnicach od Ø80 do Ø450.

Najstarsze odcinki sieci miejskiej wykonane z azbesto - cementu zostały całkowicie wymienione na PCV. Stare, skorodowane odcinki wodociągu wykonane ze stali i żeliwa należy systematycznie wymieniać na nowe.

Studnie wiercone znajdujące się na terenie miasta i gminy muszą mieć uporządkowany status prawny, tj. określone decyzjami strefy, wydajności eksploatacyjne, pozwolenia wodnoprawne i powinny pozostawać w ciągłej gotowości do awaryjnego zasilania ludności.

Dla obszarów funkcjonalnych zorganizowanych działań inwestycyjnych o priorytetowym znaczeniu infrastruktury technicznej w północnej części gminy (wsie: Kłudno Stare, Tłuste, Żuków) przyjęty w studium kierunek rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej wymaga szczegółowego rozpatrzenia pod względem techniczno-ekonomicznym.

IV.5.6. GOSPODARKA ŚCIEKAMI

IV.5.6.1. Ścieki sanitarne

Zakłada się, że docelowo zasięg obsługi istniejącej oczyszczalni ścieków obejmie całą gminę. Siecią kanalizacyjną zostaną objęte tereny miejskie o zabudowie intensywniej i wiejskie o zabudowie zwartej oraz tereny przemysłowe. Natomiast tereny o zabudowie ekstensywnej oraz zabudowa kolonijna będą musiały mieć lokalne sposoby odprowadzenia ścieków poprzez budowę indywidualnych lub zbiorczych oczyszczalni przydomowych z odprowadzeniem oczyszczonych ścieków do gruntu. W przypadku niemożności ⁴⁾ odprowadzenia oczyszczonych ścieków do gruntu (brak odpowiednich warunków gruntowo - wodnych) ścieki powinny być gromadzone w szczelnych bezodpływowych zbiornikach i wywożone wozami asenizacyjnymi do punktu zlewnego na oczyszczalni ścieków. Ocena, które obszary o zabudowie ekstensywnej powinny być objęte siecią kanalizacyjną, a które posiadać rozwiązania lokalne musi być poparta rachunkiem techniczno - ekonomicznym określającym opłacalność przyjętego rozwiązania.

W związku z tym, iż obecnie bardzo trudno jest określić docelową ilość ścieków wytwarzanych na terenie gminy, nie wyklucza się rozbudowy systemu kanalizacyjnego o dodatkową oczyszczalnię ścieków (szczególnie dla rejonu północnej części gminy w rejonie wsi: Kłudno Stare, Kłudzienko, Tłuste, Żuków określonych w studium jako obszary zorganizowanej działalności inwestycyjnej z realizacją wyprzedzającego uzbrojenia terenu w infrastrukturę techniczną), jak również możliwość odprowadzania ścieków do gmin sąsiednich – np. w przypadku południowych terenów gminy Grodzisk Mazowiecki. Przy podejmowaniu decyzji decydujący będzie czynnik ekonomiczny.

Zakłada się następujące sposoby doprowadzania ścieków sanitarnych na terenach miasta i gminy:

- rozbudowa gminnej sieci kanalizacyjnej na terenach miasta i terenach aktywności gospodarczej w północnej części gminy oraz na terenach podmiejskich w południowej części gminy;
- stosowania zbiorczych i indywidualnych oczyszczalni ścieków na obszarach zabudowy mieszkaniowej w południowej części gminy, przy czym ze względu na zasoby wód podziemnych na południu gminy, a w szczególności w miejscowości Czarny Las, należy ograniczyć do niezbędnego minimum ilość oczyszczalni ścieków, w tym głównie indywidualnych, nad którymi kontrola jest znikoma, w przypadku braku kanalizacji sanitarnej należy tu wprowadzić obowiązek stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych;
- stosowanie rozwiązań opartych o indywidualne odbiorniki ścieków w północnej części gminy;
- budowa sieci kanalizacyjnej i/lub przyłączenie do gminnej sieci kanalizacyjnej terenów w północnej części gminy – inwestycji zorganizowanych w rejonie wsi: Kłudno Stare, Tłuste i Żuków.

Ustala się następujące zasady realizacji sieci kanalizacyjnej:

- w pierwszej kolejności obszary, na których istnieje i rozwija się sieć wodociągowa, następnie poniżej wskazane:
- tereny miasta oraz tereny koncentracji inwestycji przemysłowych we wsiach Chlebnia, Natolin i Tłuste;
- tereny wsi Czarny Las, dla których zrealizowane zostały zbiorcze systemy oczyszczania ścieków oraz inne, na których zrealizowane zostaną zbiorcze systemy oczyszczania;
- pozostałe obszary zabudowy mieszkaniowej w południowej części gminy;
- obszary zabudowy mieszkaniowej w północnej części gminy
- tereny w obszarach zorganizowanych działań inwestycyjnych w zależności od okresu realizacji wyprzedzająco w stosunku do zainwestowania terenów.

IV.5.6.2. Wody deszczowe

Odprowadzenie wód deszczowych z najintensywniej zabudowanych terenów miasta winno opierać się na systemie kanalizacji deszczowej odprowadzającym je po ich oczyszczeniu lub przynajmniej podczyszczeniu do cieków wodnych przepływających przez teren miasta.

Na terenach zabudowy jednorodzinnej, o mniejszym stopniu zagospodarowania, wody opadowe powinny być odprowadzane w sposób naturalny do gruntu. Należy dążyć do zminimalizowania ilości wód opadowych przedostających się do kanalizacji sanitarnych.

IV.5.6.3. ¹⁾ Tereny zmeliorowane

Zabudowa możliwa do realizacji po przebudowie lub likwidacji drenażu rolniczego w taki sposób, aby zachowana została ta część systemu drenarskiego, która przeprowadza wody melioracyjne służące odwodnieniu terenów rolniczych. Dopuszcza się możliwość przebudowy rowów melioracyjnych, o przepustowości dostosowanej do wydajności wodnej obsługiwanej zlewni. W terenach zmeliorowanych: realizacja inwestycji liniowych (w szczególności: wodociągi, kanalizacja,) odprowadzenie ścieków deszczowych z terenów planowanej zabudowy usługowo-produkcyjnej i magazynów oraz z dróg z utwardzoną nawierzchnią, realizacja zbiorników retencyjnych, zmiana przebiegu tras cieków lub wznoszenia budowli komunikacyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa wodnego.

IV.5.7. ODPADY KOMUNALNE I PRZEMYSŁOWE

Odpady komunalne z terenu miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki są kompostowane w kompostowni miejskiej zlokalizowanej na terenie oczyszczalni ścieków. Kompostownia jest obiektem nowym, który posiada znaczne rezerwy produkcyjne. Balast jest składowany na składowisku w Kraśniczej Woli. Pozostałe odpady są wywożone poza teren gminy. Nie ma konieczności poszukiwania terenu pod składowisko odpadów. W okresie perspektywicznym przewiduje się objęcie 100 % wytwarzających odpady, systemem segregacji odpadów. We wszystkich obszarach niniejszego Studium wprowadza się zakaz lokalizowania inwestycji do utylizacji odpadów niebezpiecznych. ¹⁾

IV.5.8. TELEKOMUNIKACJA ¹⁾

W zakresie telekomunikacji przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych, zarówno w formie tradycyjnej, jak i z wykorzystaniem nowych technologii; postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym, połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej, z zachowaniem wymogów ustawowych. Ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych, stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie.

W zakresie telekomunikacji zakłada się pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego wskazuje się konieczność rozwoju szerokopasmowego dostępu do Internetu, urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych, budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu.

Zaleca się realizację stacji bazowych telefonii komórkowych na terenach produkcyjnych, terenach koncentracji usług, terenach stacji paliw i parkingów publicznych, terenach urządzeń infrastruktury technicznej, terenach usług kultury i nauki, obszarach usługowych z możliwością rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Dopuszcza się realizowanie inwestycji z zakresu łączności publicznej na terenach mieszkaniowych pod warunkiem, że będą to inwestycje o nieznacznym oddziaływaniu. ¹⁾

IV.6. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO

IV.6.1. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Studium wyróżnia obszary, na których realizowane są cele publiczne o znaczeniu lokalnym należą do nich:

- sieć dróg gminnych;
- sieć elektroenergetyczna SN i NN wraz z transformatorami;
- stacje uzdatniania wody wraz z całą siecią wodociągową,
- tereny zieleni miejskiej;
- tereny cmentarzy: w Grodzisku Mazowieckim, w Żukowie, w Izdebnie Kościelnym oraz w Odrano Woli (Szczęsne).

Studium wskazuje tereny do lokalizacji:

- innych inwestycji celu publicznego.

Studium dopuszcza realizację inwestycji liniowych z zakresu infrastruktury technicznej oraz usług publicznych na całym obszarze gminy, bez względu na funkcję pełnioną przez ten obszar.

IV.6.2. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Studium wyróżnia obszary, na których realizowane są cele publiczne o znaczeniu ponadlokalnym należą do nich:

- sieć dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych;
- Specjalistyczny Szpital Zachodni w Grodzisku Mazowieckim;
- linia kolejowa nr 1 Warszawa Zachodnia – Katowice;²⁾
- linia kolejowa nr 4 Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie;²⁾
- linia kolejowa nr 447 Warszawa Zachodnia – Grodzisk Mazowiecki;²⁾
- linia kolejowa WKD.³⁾

Studium wskazuje tereny:

- przebiegu autostrady A-2 z węzłem autostradowym „Grodzisk” - w północnej części gminy;²⁾
- przebiegu zachodniej i południowej obwodnicy miasta;¹⁾
- (...) ³⁾
- linii 110kV przebiegającą przez tereny Starego Kłudna, Tłustego i Kłudzienka lub Chranowa Dużego i Natolina¹⁾
- gazociągu wysokiego ciśnienia Ø 400mm. ¹⁾

IV.7. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2 000m² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

IV.7.1. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Studium wskazuje obszar projektowanego Parku Kulturowego w rejonie wsi Chlebnia, obejmującego w części zabytek archeologiczny wpisany do rejestru zabytków. Zgodnie z obowiązującymi na dzień uchwalania studium przepisami odrębnymi (Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710 z późn. zm.)⁴⁾, Rada Miejska podejmuje uchwałę o utworzeniu parku kulturowego.

Dla obszarów, na których utworzono park kulturowy, sporządza się obowiązkowo miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

IV.7.2. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI

Studium nie wskazuje obszarów do obowiązkowego przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

Wszystkie działki, położone na terenach budowlanych, których kształt uniemożliwia ich wykorzystanie zgodnie z przeznaczeniem powinny podlegać scaleniu i podziałowi.

IV.7.3. OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2 000 m²

W studium wskazane zostały obszary lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²:

- w rejonie węzła autostradowego na obszarach wsi/ w przypadku realizacji I scenariusza rozwoju:
  - Kłudno Stare;
  - Kłudzienko;
  - Tłuste;
  - Żuków;
  - Adamów;
  - Natolin;
  - Chlebnia;
- wzdłuż tras wjazdowych do miasta tj. ciągów ulic:
  - Królewskiej;
  - Sienkiewicza;
  - Żyrardowskiej;
- w centrum miasta w obrębie wielofunkcyjnych ciągów usługowych:
  - ciąg ulic 11-go Listopada, Sienkiewicza, Żyrardowska;

- kwartał zabudowy w obrębie ulic: Harcerska, Kościuszki, Sienkiewicza, 11-go Listopada;
- kwartał zabudowy w obrębie ulic: Żwirki i Wigury, Obrońców Getta, Bałtycka, Hynka;
- kwartał zabudowy w obrębie ulic Matejki i Traugutta oraz terenów kolei.

IV.7.4. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Obszarami przestrzeni publicznej, czyli obszarami o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne są:

- teren pasażu w ciągu ul. 11-go listopada, wraz z Placami: Wolności i Króla Zygmunta Starego;
- tereny ciągu spacerowego wzdłuż rzeki Rokicianki od Parku Skarbków po Błękitne Stawy do ul. Warszawskiej;
- tereny ciągu spacerowego wzdłuż rzeki Mrowna od torów PKP do terenów przy Szpitalu Zachodnim;
- zespół terenów sportu (Pływalnia, korty, boiska);
- teren targowiska miejskiego w Grodzisku Mazowieckim;
- Park Chełmońskiego w Adamowiźnie z fragmentem ciągu spacerowego wzdłuż rzeki Mrowny ¹⁾;

W każdym przypadku dla obszaru przestrzeni publicznej należy sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia planów miejscowych dla obszarów przestrzeni publicznych należy skoncentrować w szczególności na zapisach podnoszących jakość i znaczenie tych obszarów w strukturze zabudowy danej miejscowości.

Obszary przestrzeni publicznej zgodnie ze słowniczkiem ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.) ⁴⁾ to obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

W przypadku wymienionych powyżej obszarów przestrzeni publicznej należy w szczególności:

- wyeksponować dominanty architektoniczne będące również zabytkami (kościół w Grodzisku Mazowieckim, we wsiach Żuków, Izdebnko Kościelne);
- wyeksponować pozostałe zabytki nieruchome;
- zrewaloryzować zabytkowy park w Adamowiźnie;
- poprawić estetykę elewacji zewnętrznych zabudowy otaczającej przestrzeń publiczną;
- urządzić i wyposażać w obiekty małej architektury oraz np.: place zabaw dla dzieci tereny ciągów spacerowych i parków.

Ponadto uznaje się za obszary przestrzeni publicznej tereny: dróg publicznych i placów publicznych, tereny obiektów administracji lokalnej i ponadlokalnej, publiczne obiekty oświaty, publiczne ośrodki opiekuńczo-wychowawcze, publiczne usługi zdrowia, publiczne ośrodki kultury, parki miejskie i gminne, dworce, zieleńce miejskie i gminne, miejskie parki leśne, cmentarze.

W zakresie wszystkich obszarów przestrzeni publicznych należy:

- przyjąć usystematyzowany i ujednolicony dla całej gminy system rozmieszczania i wyglądu nośników reklamowych i ogłoszeniowych oraz informacyjnych;
- przyjąć usystematyzowany i ujednolicony dla całej gminy system rozmieszczania i wyglądu tymczasowej zabudowy usługowo-handlowej;
- przyjąć usystematyzowany i ujednolicony dla całej gminy system rozmieszczania i wyglądu obiektów małej architektury;
- przystosować obszary przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych szczególnie w mieście np. poprzez:
  - ✓ obniżenie do poziomu jezdni krawężnika chodnika w sposób umożliwiający zjazd i wjazd osobie poruszającej się na wózku;
  - ✓ wprowadzenie w jezdni nawierzchni antypoślizgowych w rejonach przejść dla pieszych;
  - ✓ wprowadzenie pasa nawierzchni o wyróżniającej się fakturze, wyczuwalnej dla osób z dysfunkcją wzroku na chodnikach przed krawężnikami opuszczonymi do poziomu jezdni;
  - ✓ wyposażenie przejścia z sygnalizacją świetlną w sygnalizację dźwiękową;
  - ✓ dostosowanie mebli ulicznych: ławek, kiosków, wiat, tablic i słupów informacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych, a ich lokalizacja nie powinna kolidować z pasami dla ruchu pieszego;
  - ✓ zapewnienie miejsca do zatrzymania się osoby poruszającej się na wózku obok siedzisk lokalizowanych przy przystankach autobusowych oraz przy chodnikach;
  - ✓ lokalizowanie obiektów małej architektury: latarni, ławek, wiat, tablic, słupów informacyjnych i reklamowych, ewentualnie tymczasowych ogródków kawiarnianych i ich ogrodzeń oraz kiosków i znaków drogowych, w sposób nie kolidujący z ruchem pieszym i zapewniający przejazd wózka inwalidzkiego;
  - ✓ stosowanie krawężników opuszczonych w miejscach postojowych dla osób niepełnosprawnych w liniach rozgraniczających ulic.

- Należy dążyć do wyposażenia w chodniki dróg publicznych na terenach miejskich oraz w granicach zwartej zabudowy wsi na terenach wiejskich;
- Drogi publiczne na terenie miasta oraz w granicach zwartej zabudowy wsi powinny być oświetlone;
- Należy dążyć do uporządkowania, urządzenia i podniesienia ogólnego standardu terenów zieleni gminnej, w szczególności: parków, zieleńców, zieleni towarzyszącej usługom publicznym.

IV.8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Studium wskazuje obszary zorganizowanej działalności inwestycyjnej, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi:

- Stare Kłudno,
- Nowe Kłudno,¹⁾
- Kłudzienko,
- Tłuste,
- Żuków,
- Adamów,
- Natolin,
- Urszulin,
- Chlebnia.¹⁾

Studium wskazuje także tereny wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, rozproszone w obszarze całej gminy. Stosownie do przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nie leśne dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Dla wszystkich terenów budowlanych, nieprzeznaczonych na ten cel w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dla których będzie następowała zmiana przeznaczenia gruntu należy wykonać miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Studium wskazuje obszary w granicach sołectw zarówno w północnej jak i południowej części gminy, w granicach których konieczna jest zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Decyzję o przystąpieniu do sporządzania planów miejscowych dla gruntów rolnych przeznaczanych pod zabudowę niezwiązaną z gospodarką rolną lub leśną, należy podejmować po zaistnieniu potrzeb i możliwości w tym zakresie.

IV.9. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Szczególną ochroną przed przeznaczeniem na cele nierolnicze powinny być objęte grunty od II do III klasy bonitacyjnej, które występują w północnej i południowo-zachodniej części gminy. Lasy zajmują poniżej 10% powierzchni gminy.

IV.9.1. OBSZARY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Występujące na obszarze gminy zasoby gleb pochodzenia mineralnego dobrej jakości (II - IV klasy bonitacyjnej), w tym położone na gruntach rolnych nie objętych dotychczas ekspansją zabudowy, stwarzają dogodne warunki dla produkcji rolnej.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta winny zapewnić racjonalne wykorzystanie gleb i ochronę gleb o najlepszej wartości bonitacyjnej. Dlatego też niezbędne jest:

- niedopuszczanie do rozpraszania zabudowy na terenach rolnych i w pierwszej kolejności przeznaczenie pod zainwestowanie nierolnicze terenów rolnych, położonych w obszarze już istniejącego zainwestowania oraz terenów o najniższej wartości dla produkcji rolnej,
- określenie, w stosownych dokumentach sporządzonych na podstawie przepisów szczególnych, zasad użytkowania i zagospodarowania gruntów rolnych, położonych w obszarach szczególnej ochrony środowiska oraz w strefach uciążliwego oddziaływania obiektów lub urządzeń.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych „grunty rolne stanowiące użytki rolne położone w granicach administracyjnych miast nie wymagają uzyskania zgody na przeznaczenie na cele nierolnicze”.¹⁾

Dla ochrony i racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej w obszarze gminy wyznacza się obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, oznaczone na rysunku studium symbolem **R**.

Są to tereny zwartych kompleksów gruntów rolnych o wysokiej wartości, w części zmeliorowanych. Dopuszcza się jednak na nich lokalizację elementów infrastruktury technicznej oraz dróg, a dopuszczenie takie jest niezbędne, z uwagi na konieczność zapewnienia optymalnych, technicznych rozwiązań dla tej infrastruktury.

Niektóre grunty rolne wysokich klas bonitacyjnych, wskazano w studium pod zainwestowanie. Są to grunty położone wśród terenów już intensywnie zabudowanych lub w sąsiedztwie takich terenów, w pobliżu terenów przeznaczonych na zadania ponadlokalne (autostrada), jako tereny aktywizacji gospodarczej, jak również jako rezerwa terenów zabudowy mieszkaniowej.

Przy zagospodarowaniu obszarów gminy, stanowiących obecnie grunty rolne należy wziąć pod uwagę koszty związane z wyłączeniem tych gruntów z produkcji rolnej, które w przypadku wysokich klas bonitacyjnych mogą być bardzo wysokie w stosunku do całości kosztów zamierzeń inwestycyjnych.

IV.9.2. OBSZARY LEŚNE

W celu zwiększenia retencyjności obszaru zasilania wód płynących, stabilizacji warunków klimatycznych, a także dla optymalnego wykorzystania gruntów o najniższej wartości produkcyjnej i nieodpowiednich do zabudowy, zagospodarowanie przestrzenne gminy winno uwzględnić utrzymanie i ochronę istniejących lasów.

Dla zapewnienia ochrony istniejących lasów i zalesienia dodatkowych terenów niezbędne jest stosowanie zasad określonych w przepisach szczególnych, dotyczących ochronnych obszarów leśnych i w planach urzędzenia lasów.

IV.9.3. OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH

- Oszczędne korzystanie z gruntów rolnych przeznaczanych na cele inwestycyjne.
- Ograniczenie przeznaczania na cele nierolnicze gruntów od I do III klasy bonitacyjnej.
- Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze może następować jedynie zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- Przyjęcie zasady wykluczania z zabudowy terenów leśnych i terenów przeznaczonych do zalesienia.
- Zalesianie i zadrzewianie gruntów rolniczo mało przydatnych.
- Prowadzenie aktywnej polityki w zakresie zalesiania gruntów najniższych klas bonitacyjnych pod warunkiem, że teren przewidywany do zalesienia:
- Wspieranie zalesiania terenu, sprzyjającego także uzupełnianiu ciągów ekologicznych.

IV.10. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH ¹⁾

Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki obszary szczególnego zagrożenia powodzią¹⁾ występują w dolinie rzeki Rokitnicy i zostały zaznaczone na rysunku Studium, stanowiącym załącznik nr 2. Obszary te zostały określone w Studium na podstawie „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej dla rzeki Rokitnicy z 2006r” ,⁴⁾ a następnie zaktualizowane w 2020 roku w ramach Przeglądu i aktualizacja map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP) w II cyklu planistycznym (obejmującym lata 2016 - 2020) wdrażania Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywy Powodziowej). Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy odrębne z zakresu prawa wodnego.¹⁾

W związku z nowelizacją Prawa Wodnego dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi sporządzone powinny zostać nowe mapy zagrożenia powodziowego. Dla Rokitnicy mapy takie nie zostały jeszcze wykonane, w związku z czym aktualne pozostaje dotychczasowe studium ochrony przeciwpowodziowej.²⁾

Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki obszary osuwania się mas ziemnych nie występują.¹⁾

IV.11. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki nie występują obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

IV.12. OBIEKTY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych nie występują.

IV.13. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEN: REWITALIZACJI, ¹⁾ REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Studium wskazuje obszary wymagające przekształceń, rewitalizacji, rehabilitacji lub ¹⁾ rekultywacji:

- tereny mieszkaniowe strefy centrum – wskazane do rewitalizacji;
- tereny przemysłowe strefy centrum – wskazane do przekształcenia w tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o wysokich standardach architektonicznych i estetycznych - do rehabilitacji; ¹⁾
- tereny poeksploatacyjne do rekultywacji.

IV.13.1. OBSZARY WYMAGAJĄCE REWITALIZACJI

Na obszarze gminy występują niezbyt liczne, stosunkowo dobrze zachowane, relikty starego budownictwa o charakterze dworskim: w Izdebnie Kościelnym, Chlebni, Kłudzienku, Żukowie, Opypach, Radoniach.

Tereny zabudowane w gminie ukształtowane są w formie oddzielnych wsi oraz kolonii o zabudowie ekstensywnej. Zasoby mieszkaniowe są własnością prywatną i wymagają często podejmowania prac remontowych i modernizacyjnych.

Brak krajobrazu kulturowego nienaruszonego przez współczesne formy cywilizacyjne. Modele krajobrazu współczesnego przeważają w obrębie miasta Grodzisk Mazowiecki. Charakterystyczną cechą struktury miasta jest:

- historyczny układ urbanistyczny miasta, z zarysowanym rynkiem i zespołem kościoła p.w. Św. Anny;
- zły stan zabudowy (kamienice) w centrum miasta;
- obecność zdegradowanych obszarów przemysłowych w centrum miasta;
- obecność w znacznej liczbie nowego budownictwa mieszkalnego i gospodarczego, które nie nawiązuje w swoich formach do tradycji budowlanej.

W pierwszej kolejności, jako najcenniejszy pod względem historycznym, powinien zostać zrewitalizowany ¹⁾ obszar centrum miasta Grodziska Mazowieckiego.

Odnosnie obszarów wymagających rewitalizacji wskazuje się:

- Możliwość zmiany funkcji istniejącego obiektu pod warunkiem zachowania jego formy.
- Możliwość uzupełniania, wymiany i rozbudowy obiektów na istniejących działkach budowlanych zgodnie z warunkami, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz innych przepisów szczególnych pod warunkiem stosowania materiałów naturalnych takich jak drewno, cegła i kamień, pokryć dachowych przede wszystkim z materiałów ceramicznych lub ceramiczno podobnych odpowiednich dla remontowanych obiektów.
- Prowadzenie prac konserwacyjnych niezbędnych dla obiektów o wartościach zabytkowych i kulturowych powinny odbywać pod nadzorem wyspecjalizowanych służb konserwatorskich.
- Prowadzenie aktywnej polityki w zakresie poprawy estetyki zabudowy i ogólnego wizerunku zagospodarowania miasta i wsi oraz poszczególnych posesji.
- Podjęcie prac nad opracowaniem planu rewitalizacji najstarszej, zabytkowej części miasta, Grodzisk Mazowieckiego w granicach wyznaczonych przez strefę ochrony konserwatorskiej.
- Uzupełnienie zabudowy w ramach zabudowy pierzejowej może nastąpić wyłącznie zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi przez budynki zlokalizowane na sąsiednich działkach wzdłuż danej ulicy. Wysokość budynku, kształt dachu, układ kalenicy powinny być w sposób najbardziej zbliżony do obiektów budowlanych zlokalizowanych na działkach sąsiednich (z wykluczeniem zabudowy substandardowej, która powinna być wymieniona) z jednoczesnym uwzględnieniem zakazu realizowania obiektów z dachami pulpitowymi i asymetrycznymi oraz dachów, których połacie schodzą do powierzchni ziemi oraz zakazu stosowania schodkowych zwieńczeń ścian.
- Dla osiedli mieszkaniowych wielorodzinnych należy opracować koncepcję remontów elewacji zewnętrznych ze szczególnym uwzględnieniem kolorystyki elewacji i materiałów okładzinowych (należy unikać okładzin z blachy oraz paneli z tworzyw sztucznych i metalu; ustala się tynki w ujednoliconej, pastelowej kolorystyce), ujednolicenia kształtu i kolorystyki otworów okiennych i drzwiowych, balkonów, dachów.
- Zakaz lokalizowania nowych obiektów garażowych i gospodarczych, w szczególności kompleksów garaży w zabudowie wielorodzinnej od strony widocznej z dróg publicznych.
- Stopniową likwidację zabudowy substandardowej oraz zdemastowanej zabudowy przemysłowej.
- Na terenach zabudowy mieszkaniowo-usługowej w ramach powierzchni biologicznie czynnych należy wprowadzić zieleni urządzoną, bezpieczne place zabaw dla dzieci, obiekty małej architektury.
- Najkorzystniejszym działaniem dla obszarów wskazanych do rehabilitacji byłoby sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

IV.13.2. OBSZARY WYMAGAJĄCE REHABILITACJI ¹⁾

W obszarze Centrum istnieją niezagospodarowane tereny przemysłowe np. budynki i tereny Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Fabryki Tarcz Ściernych, Warszawskiej Kolei Dojazdowej, baza Przedsiębiorstwa

Państwowej Komunikacji Samochodowej. Przekształcenie tych obszarów pozwoli na bardziej racjonalne gospodarowanie przestrzenią, a ponowne wykorzystanie tych obszarów spowoduje ograniczenie zapotrzebowania na tereny nowe niezbędne dla rozwoju miasta.

Tereny „po wojskowe” w Grodzisku Mazowieckim (głównie budynek i teren po dawnej Wojskowej Komendzie Uzupelnień (WKU) oraz bloki mieszkalne w południowo-zachodniej części miasta) wymagają przeprowadzenia renowacji jak również przekształceń.

Odnosnie obszarów wymagających rehabilitacji¹⁾ wskazuje się:

- Przekształcanie terenów zabudowy przemysłowej obszaru miasta na tereny mieszkaniowo - usługowe.
- Wymianę zdegradowanej zabudowy zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi przez budynki zlokalizowane na sąsiednich działkach wzdłuż danej ulicy. Wysokość budynków, kształt dachów, układ kalenicy powinny harmonizować z formą architektoniczną obiektów budowlanych zlokalizowanych na działkach sąsiednich.
- Zakaz lokalizowania nowych obiektów garażowych i gospodarczych, w szczególności kompleksów garaży od strony widocznej z dróg publicznych.
- Stopniową likwidację zabudowy substandardowej oraz zdewastowanej zabudowy przemysłowej.
- W ramach powierzchni biologicznie czynnych należy wprowadzić zieleń urządzoną, bezpieczne place zabaw dla dzieci, obiekty małej architektury.
- Najkorzystniejszym działaniem dla obszarów wskazanych do przekształceń jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

IV.13.3. OBSZARY WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI

Na terenie wsi Marynin i Książenice znajdują się tereny obszary pozyskiwania złóż pospolitych, w studium wskazane do rekultywacji po zakończeniu eksploatacji.

Odnosnie obszarów wymagających rekultywacji wskazuje się:

- Obszary poeksploatacyjne oraz obszar składowiska odpadów (Kłudno Stare) wymagają opracowania planów rekultywacji.

IV.14. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Oznaczone symbolem graficznym granice terenów zamkniętych: tereny kolejowe i tereny wojskowe – przez które rozumie się tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwego ministra, o których mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku – Prawo geodezyjne i kartograficzne ¹⁾(t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1990 z późn. zm.).⁴⁾

Studium wskazuje granice terenów zamkniętych: tereny kolejowe PKP i tereny wojskowe oraz określa się strefę ochronną: 15m od granicy obszaru w Książenicach zgodnie z załącznikiem nr 2 do Studium. ¹⁾

Dla terenów kolejowych nie wprowadza się stref ochronnych. ¹⁾

Zgodnie z art. 14 pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dla terenów zamkniętych, z wyłączeniem terenów zamkniętych ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu, planów miejscowych nie sporządza się. ¹⁾

Dla terenów, dla których nie sporządza się planów miejscowych określa się granice terenów zamkniętych bez ustaleń dotyczących sposobu zagospodarowania tych terenów oraz określa się granice ich stref ochronnych. Nie dotyczy to terenów zamkniętych ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu (na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Dz. U. z 2010 r. nr 130 poz. 871). ¹⁾ W przypadku miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki dotyczy to terenów kolei - PKP. Dla terenów tych w Studium ustala się przeznaczenie jako tereny kolei KK, na których obowiązują zasady zagospodarowania zgodnie z pkt. IV.2.3.9 Rozdziału IV Studium. ¹⁾

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY GRODZISK MAZOWIECKI**

**UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA
PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ
ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM
I ZMIANY STUDIUM^{1) 2) 3) 4)}**

V. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM I ZMIANY STUDIUM ¹⁾

V.1. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE STUDIUM ROZWIĄZAŃ

Zgodnie z Uchwałą Nr 501/2009 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 26 sierpnia 2009 roku w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodzisk Mazowiecki opracowano projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzony dla obszaru całej gminy.

Zgodnie z Uchwałą Nr 121/2011 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 25 maja 2011 roku w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodzisk Mazowiecki opracowano projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzony dla trzech obszarów w gminie. ¹⁾

Zgodnie z Uchwałą Nr 576/2017 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 24 sierpnia 2017 roku w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodzisk Mazowiecki opracowano projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzony dla jednego obszaru. ²⁾

Zgodnie z Uchwałą Nr 190/2015 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 24 czerwca 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodzisk Mazowiecki opracowano projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego polegający na usunięciu rezerwy korytarza przeznaczanego pod projektowaną napowietrzną linię elektroenergetyczną 400kV. ³⁾

Zgodnie z Uchwałą Nr 707/2018 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 28 marca 2018 roku w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki opracowano projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzony dla jednego obszaru. ⁴⁾

Przedkładany projekt jednolity ¹⁾²⁾³⁾⁴⁾ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z obowiązującą ustawą każdy plan miejscowy musi być zgodny ze Studium. Oznacza to, że zapisy w Studium przesądzają kierunki przestrzennego rozwoju gminy Grodzisk Mazowiecki.

Studium i zmiany Studium ¹⁾²⁾³⁾⁴⁾ wypełnia ramy przestrzenne uchwalonej przez Radę Miejską Strategii rozwoju gminy, która wraz z opracowaniami branżowymi, określa kierunki i zasady rozwoju gminy. Studium nie stanowi dokumentu rozstrzygającego w kwestiach zasadniczych, tzn. co i w jaki sposób będzie rozwijane, a jedynie pokazuje kierunki zagospodarowania przestrzeni gminy wskazując lokalizacje dla przedsięwzięć wykreowanych w strategii i politykach branżowych.

Ze względu na skalę opracowania (1:10 000) uzasadnienie przyjętych rozwiązań dotyczy najistotniejszych zagadnień stanowiących podstawę dla przyjętych rozwiązań oraz dokonanych rozstrzygnięć, a mianowicie:

- 1) Presja na udostępnianie nowych terenów dla budownictwa mieszkaniowego – uwzględniając uwarunkowania środowiskowe i przyrodnicze, stan władania gruntami wskazano kierunek przekształceń i docelowe przeznaczenie terenów na cele mieszkaniowo-usługowe.
- 2) Przekształcenia w strukturze gospodarki miasta i gminy w związku z rosnącym udziałem usług i brakiem dogodnych lokalizacji dla parków technologicznych, przemysłowych – obok istniejących terenów produkcyjnych wskazano nowe lokalizacje sprzyjające tworzeniu powiązań sfery produkcyjnej z nauką dostosowane do istniejących możliwości obsługi inżynierskiej i komunikacyjnej.
- 3) Kształtowanie Systemu Zieleni Miejskiej oraz wprowadzenia zapisów wzmacniają ochronę przyrody w mieście i zachowanie wartości przyrodniczych z możliwością wykorzystania rekreacyjnego tych terenów, a przez to uatrakcyjnienia struktury przestrzennej miasta i gminy, stanowiąc w ten sposób przeciwwagę do obserwowanej presji na środowisko.
- 4) System komunikacji drogowej – określenie przebiegu autostrady A2 i jej oddziaływania, położenia węzła autostradowego, przebiegu dróg obwodowych w ramach kształtowania całego systemu, które były przesłanką do określenia ustaleń Studium, jak również implikowały zmiany w przeznaczeniu terenów.
- 5) System infrastruktury, w tym ponadlokalnej – określenie istniejących i projektowanych napowietrznych i kablowych linii elektroenergetycznych 110kV, przebiegu gazociągów wysokiego ciśnienia ich oddziaływania oraz terenowych elementów infrastruktury technicznej w ramach kształtowania całego systemu, które były przesłanką do określenia ustaleń Studium, jak również implikowały zmiany w przeznaczeniu terenów. ³⁾

Określając politykę przestrzenną oraz kierunki rozwoju przestrzennego gminy uwzględniono zewnętrzne determinanty rozwoju gminy, do których należą między innymi:

- 1) (...) miejskim obszarze funkcjonalnym Warszawy (MOFW).³⁾

- 2) Przebieg trasy autostradowej A2 z lokalizacją węzła autostradowego we wsi Tłuste.
- 3) Przebiegające przez gminę drogi wojewódzkie prowadzące ruch tranzytowy o znaczeniu regionalnym i krajowym.
- 4) Wielofunkcyjne „Pasma aktywizacji” przy autostradzie A2 i węzle autostradowym „Grodzisk”¹⁾.
- 5) Sąsiedztwo terenów lasów Nadarzyńskich i Jaktorowskich oraz miast ogrodów: Milanówka i Podkowy Leśnej.
- 6) Ranga miejscowości Grodzisk Mazowiecki jako powiatowego wielofunkcyjnego ośrodka obsługi mieszkańców.
- 7) Rola Grodziska Mazowieckiego jako dogodnego zaplecza dalszego rozwoju inwestycji pasma zachodniego aglomeracji stołecznej.

Z racji swego położenia w bezpośrednim sąsiedztwie stolicy w gminie Grodzisk Mazowiecki obserwuje się napór inwestycyjny na pozyskiwanie nowych terenów budowlanych zarówno w mieście jak i na terenach wiejskich. Biorąc pod uwagę wykonane analizy stanu zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki oraz zapisy z planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, można wnosić, że w gminie utrzyma się tendencja presji inwestorów na nowe tereny budowlane. Duże zainteresowanie inwestycyjne terenami w gminie potwierdza fakt, iż studium miasta i gminy Grodzisk Mazowiecki nie spełnia oczekiwań mieszkańców, właścicieli terenów jak również władz gminy w zakresie możliwości inwestowania.

W obszarze miasta zabudowa jest już wyraźnie ukształtowana. Najbardziej intensywny charakter ma zabudowa wokół stacji kolejowej PKP, gdzie występuje zwarta zabudowa pierzejowa wzdłuż ciągów ulicznych tworząca obszar centrum. Im dalej od centrum tym zabudowa jest mniej intensywna.

Na obszarach wiejskich w północnej części gminy zabudowa ma przeważnie charakter liniowy, a nowa zabudowa powstaje w oparciu o uzupełnienie układów wokół istniejących dróg, co wynika z dotychczasowej polityki przestrzennej gminy. Niemniej jednak dużym zainteresowaniem inwestycyjnym cieszą się tereny w sąsiedztwie węzła autostradowego „Grodzisk”²⁾ zlokalizowanego w miejscowości Tłuste, jak również tereny rolne we wsiach Żuków i Kłudno Stare.

Obszary południowej części gminy mają odmienny charakter. Ze względu na korzystne warunki przyrodniczo-krajobrazowe jest to obszar szczególnego zainteresowania inwestycyjnego budownictwa mieszkaniowego.

Odnosnie wyposażenia w infrastrukturę techniczną można uznać, że stopień uzbrojenia terenów zainwestowanych jest dobry. Projektowany rozwój systemów wodociągowych i sieci kanalizacyjnej powinien być determinantem rozwoju zabudowy, ze względów zarówno ekonomicznych jak i ochrony środowiska.

Stopień wyposażenia terenów w infrastrukturę społeczną również można uznać za zadowalający. Biorąc pod uwagę liczebność grupy mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym liczba miejsc w placówkach oświatowych wydaje się być wystarczająca, przy czym na terenach gminy zauważalny jest brak placówek wychowania przedszkolnego. W związku z dużym ruchem inwestycyjnym na terenach w południowej części gminy oraz dodatnim przyrostem naturalnym, odnotowanym w ostatnich latach, należy przewidzieć lokalizację nowych placówek przedszkolnych i szkolnych.

Atutami dla rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy są:

- 1) Położenie gminy w dogodnej odległości dla lokalizacji osiedli-sypialni Warszawy.
- 2) Rezerwy obszarów dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej i aktywności gospodarczej.
- 3) Dobre powiązania komunikacyjne.
- 4) Rozwinięta sieć dróg lokalnych.
- 5) Dobry stopień wyposażenia w infrastrukturę techniczną.
- 6) Wystarczający stopień wyposażenia w infrastrukturę społeczną.
- 7) Bogate zaplecze kulturalno-sportowe na terenie miasta.
- 8) Występowanie na obszarze gminy terenów przyrodniczych o znaczeniu lokalnym i regionalnym stanowiących część Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
- 9) Przyrodnicze i krajobrazowe warunki do kształtowania osiedli ekstensywnej zabudowy o charakterze willowo-ogrodowym.
- 10) Wzrost aktywności inwestycyjnej w ostatnich latach.

Słabe strony zagospodarowania przestrzennego gminy to:

- 1) Dysproporcje w zakresie infrastruktury społeczno - gospodarczej (informacja, kultura, obsługa lokalnej przedsiębiorczości, oświata dorosłych) obszarów miasta i gminy.
- 2) Dysproporcje w rozwoju sieci kanalizacyjnej w stosunku do zrealizowanej sieci wodociągowej.
- 3) Rozproszenie zabudowy na terenach wiejskich, niekontrolowany ruch inwestycyjny co powoduje zwiększenie nakładów na rozwój infrastruktury.
- 4) Niedostateczna sieć usług turystycznych, w stosunku do potrzeb i możliwości.
- 5) Brak dostępnego dla turystów opracowania przyrodniczego promującego zasoby przyrodnicze gminy.
- 6) Zły stan techniczny obiektów zabytkowych.

Studium ustala, że głównymi celami rozwoju gminy Grodzisk Mazowiecki są:

- 1) Ugruntowanie znaczenia gminy jako wielofunkcyjnego ośrodka ponadlokalnego w zachodniej części aglomeracji warszawskiej.

- 2) Zapewnienie zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego uwzględniającego:
  - podniesienie standardów technicznych i bytowych mieszkańców gminy i jej inwestorów zewnętrznych;
  - ochronę przyrody, krajobrazu i zachowanie dziedzictwa kulturowego.
- 3) Zapewnienie sprawności funkcjonowania systemu komunikacyjnego przy rosnącym poziomie motoryzacji.
- 4) Stworzenie podstaw obsługi turystyki i wypoczynku w gminie.

Studium ustala następujące cele zagospodarowania przestrzennego gminy:

- 1) Stworzenie warunków do inwestowania z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.
- 2) Poszerzenie oferty rekreacyjnej – rozwój centrum sportu i rekreacji w mieście i realizacja centrum rekreacyjno-wypoczynkowego służącego organizacji imprez masowych.¹⁾
- 3) Stworzenie podstaw dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego i budownictwa związanego z produkcją, przetwórstwem i rzemiosłem, nieuciążliwego dla ludzi i środowiska.
- 4) Modernizacja i uzupełnienie układu komunikacyjnego pod kątem ograniczenia uciążliwości wywołanych wzrastającym ruchem zwłaszcza w obszarach planowanych obwodnic południowej i zachodniej.
- 5) Uporządkowanie funkcjonalno - przestrzenne i estetyczne zabudowy - poprawa wizerunku wsi.
- 6) Poprawa jakości życia mieszkańców na terenach wiejskich poprzez:
  - systematyczny rozwój infrastruktury technicznej;
  - sukcesywne wzbogacanie wyposażenia terenów w infrastrukturę społeczną.
- 7) Rozwój zagospodarowania zgodnie z funkcjami terenów, określonymi w planach miejscowych.
- 8) Racjonalne korzystanie z zasobów przyrodniczych, ochrona ich najcenniejszych komponentów.
- 9) Ochrona krajobrazu kulturowego m.in. poprzez:
  - respektowanie historycznych układów urbanistycznych;
  - projektowanie nowych obiektów w nawiązaniu do tradycyjnego charakteru zabudowy lub w innych formach harmonizujących z krajobrazem kulturowym.
- 10) Wykształcenie przestrzenne systemu przyrodniczego gminy spójnego z systemem przyrodniczym województwa mazowieckiego.
- 11) Stworzenie warunków dla rozwoju turystyki i wypoczynku lokalnego i podstołecznego.

V.2. SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

V.2.1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Generalna koncepcja przekształceń i rozwoju struktury przestrzennej miasta i gminy zakłada:

- rozwój i lepsze wykorzystanie centrum miasta, jako pasma intensywnego zagospodarowania miejskiego;
- podniesienie standardów osiedli mieszkaniowych;
- rozwój terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych w południowej części gminy, kreowanie lokalnych centrów usługowych;
- rozwój terenów o funkcjach miasto- i centrotwórczych oraz terenów mieszkaniowo-usługowych i terenów usługowych w północnej części gminy, na terenach wsi Żuków, Kłudzienko, Tłuste i Kłudno Stare, jako zorganizowanych inwestycji (w tym realizacji centrum rekreacyjno - wypoczynkowego służącego organizacji imprez masowych)¹⁾ z wyprzedzającym lub jednoczesnym uzbrojeniem terenu w infrastrukturę techniczną;
- rozwój terenów usług i aktywności gospodarczej w pobliżu węzła komunikacyjnego autostrady oraz węzłów komunikacyjnych obwodnic miasta: południowej i zachodniej.

W Studium generalnie nie określa się rodzaju dopuszczalnych usług, ze względu na ich różnorodność oraz zachodzące zmiany w strukturze i potrzebach społecznych oraz potrzebach i tendencjach rozwojowych w gospodarce.

V.2.2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Ustalenia studium określają wskaźniki zabudowy stosując zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie kształtowania zabudowy wytyczne wysokości obiektów oraz wielkości powierzchni biologicznie czynnej. Określone zostały również wskaźniki dotyczące lokalizowania infrastruktury społecznej.

- **Zapewniono tereny dla rozwoju budownictwa mieszkaniowo-usługowego**, z priorytetem kształtowania centrum usługowego w mieście oraz lokalnych ośrodków usługowych na obszarze gminy. Ustalenia Studium wskazują na wagę podnoszenia jakości życia zarówno w mieście jak i w gminie. Nowe tereny mieszkaniowe oraz wprowadzanie

zieleni i rekreacji w przestrzenie prywatne i półprywatne, są istotnym elementem poprawy warunków zamieszkiwania.

- **Zapewniono tereny dla rozwoju budownictwa produkcyjno-usługowego**, z priorytetem kształtowania zwartych zespołów zabudowy. Ustalenia Studium wskazują na wagę jednoczesnego rozwoju systemów infrastruktury technicznej i komunikacji. Nowe tereny aktywności gospodarczej, są istotnym elementem poprawy warunków gospodarczych gminy.
- **Zapewniono warunki dla lokalizacji instytucji oświaty, zdrowia i opieki społecznej, w tym dla powstawania nowych szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia i ośrodków opieki społecznej.** Uwzględniają one wzrastające potrzeby dla rozwijających się obszarów zurbanizowanych, przy zachowaniu istniejącej sieci placówek. Pozwoli to na dostosowanie podstawowej infrastruktury społecznej do zmieniających się potrzeb. Studium zakłada, w miarę wypełniania się trendów mieszkaniowych, wyposażanie ich w usługi ochrony zdrowia, opieki społecznej, instytucje kultury i edukacji na zasadzie organizacji nowych instytucji.
- **Zapewniono warunki dla rozwoju placówek naukowych i ich włączenia w ważne dla gminy procesy rozwojowe** Przeznaczono nowe tereny pod rozwój parków technologicznych, w dogodnych lokalizacjach względem dostępności komunikacyjnej tych terenów.
- **Zapewniono warunki dla obsługi ludności przez administrację publiczną, obiekty kultury.** Wskazano lokalizację dla obiektów kultury w ramach organizacji ścisłego centrum miasta, nie tworzy się również ograniczeń do jej rozwijania w osiedlach w strukturach publicznych i prywatnych.
- **Zapewniono warunki dla obsługi ludności przez obiekty i tereny sportu i rekreacji.** Planuje się rozwój sieci ścieżek rowerowych i pieszych. Sport i rekreacja rozwijane będą w oparciu o system terenów zieleni urządzonej.
- **Zapewnia się warunki dla rewitalizacji miasta, w tym historycznej zabudowy.** Spowoduje to w najbliższych latach podniesienie estetyki miasta, pozwoli także skuteczniej rozwiązywać problemy związane z utrzymaniem i remontami i modernizacją czy przebudową kwartałów zabudowy centrum miasta.
- **Wskazano obszary wyłączone z zabudowy** poprzez wskazanie kategorii terenów o funkcjach wykluczających zabudowę. Do terenów wyłączonych z zabudowy zaliczają się tereny tworzące system przyrodniczy gminy Grodzisk Mazowiecki:
  - tereny gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych;
  - tereny użytków zielonych o znaczeniu przyrodniczym;
  - tereny lasów;
  - tereny wód powierzchniowych.

V.2.3.OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

- **Przekształcenia przestrzeni.** Wszystkie działania wprowadzające zmiany w strukturze przestrzennej i zabudowie winny zgodnie z ustaleniami Studium respektować politykę ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu i zabytków. Istotną rolę w ustaleniach Studium pełni zachowanie i wyeksponowanie wartości krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych gminy. W ustaleniach określono obszary o prawidłowej fizjonomii oraz obszary wymagające działań rewitalizacyjnych i rewitalizacyjnych, dla których w planach miejscowych szczególną uwagę zwracać się będzie na kompozycję urbanistyczną. Jako narzędzie do osiągnięcia tego celu zakłada się rozwój lokalnych centrów usługowych, budowę obiektów użyteczności publicznej, wytwarzanie lokalnych przestrzeni publicznych.
- **W Studium zapewnia się ochronę krajobrazu.** Ochrona krajobrazu wiąże się bezpośrednio z udziałem terenów zieleni naturalnej, urządzonej, wód i terenów otwartych. W Studium wskazano obszary chronione i wskazane do ochrony, powiązania z obszarami przyrodniczymi oraz konieczność zachowania ciągłości terenów zieleni poprzez ustalenie systemu terenów zieleni.
- **W Studium zapewnia się ochronę wartości przyrodniczych.** W Studium wykazano obiekty i obszary przyrodniczo chronione oraz proponowane do objęcia ochroną planistyczną, uwzględniono przestrzenny zasięg Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wraz z ograniczeniami wynikającymi z tego faktu. W ustaleniach uzyskano kompromis pomiędzy potrzebami ochrony przyrody, terenów wód z rozwojem funkcji turystycznych i wypoczynkowo-rekreacyjnych. Wskazuje się na potrzebę kształtowania ścieżek edukacyjnych.
- **W Studium tworzy się system przyrodniczy i terenów zieleni urządzonej.** Ustalenia studium zapewniają odpowiednie warunki dla kształtowania przenikających intensywnie zagospodarowanie ciągów przyrodniczych wiążących ekstensywnie użytkowane dolin rzek Mrowny, Rokitnicy i Rokicianki, terenów rolniczych i terenów lasów w spójny system przyrodniczy gminy. W ramach tego systemu będą funkcjonować obszary zieleni publicznej, sportu i rekreacji w formie systemu terenów zieleni urządzonej powiązanej siecią ścieżek rowerowych i ciągów spacerowych. Jest to kontynuacja utrzymywania w gminie sieciowej struktury terenów zieleni i obszarów biologicznie czynnych, opracowanej na potrzeby Studium. system ten, zgodnie z zasadami jego funkcjonowania, zapewnia z jednej strony ciągłość struktur przyrodniczych, składających się na lokalne korytarze ekologiczne.

Z drugiej strony zapewnia wprowadzanie, w planach miejscowych, terenów zieleni i utrzymanie odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zajętyymi pod zabudowę, a terenami biologicznie czynnymi.

V.2.4.OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- **W Studium zapewnia się ochronę krajobrazu kulturowego i zabytków.** W Studium ważną rolę odgrywają zasady ochrony krajobrazu kulturowego i zabytków, ustalenia obligują planistów do obejmowania ochroną w planach miejscowych walorów fizjonomicznych stref ochrony konserwatorskiej i pojedynczych zabytków, wykazanych w gminnej ewidencji zabytków. Studium obliguje do kontynuacji programów rewaloryzacji struktur zabytkowych, poprawy standardów ich użytkowania bez naruszania wartości historycznych.
- W zidentyfikowanych zasobach dziedzictwa kulturowego wskazuje się obszary ochrony dziedzictwa kulturowego, wg form ochrony, którymi są:
  - obszary prawnej ochrony konserwatorskiej z mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710 z późn. zm.)⁴⁾;
  - obszary chronione prawem miejscowym.
- Studium przewiduje utworzenie parku kulturowego w Chlebni;
- Studium wskazuje obszar dla realizacji wielofunkcyjnego Parku Rozrywki w Kłudnie Starym, Chlebni i Tłustym.¹⁾

V.2.5.KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

- **Zapewniono właściwy rozwój infrastruktury komunikacyjnej (drogowej).** Studium wskazuje na generalną kontynuację struktur komunikacyjnych, utrzymanie idei odciążenia centrum miasta z ruchu tranzytowego poprzez system obwodnic. Kontynuowane są preferencje rozszerzania stref ruchu pieszego i rozwoju ruchu rowerowego. W Studium wskazuje się lokalizacje parkingów strategicznych, określa się także wskaźniki liczby miejsc postojowych w nowych terenach przeznaczonych pod zabudowę. Studium utrwała, wypracowany przed laty, przebieg obwodnic: zachodniej i południowej oraz powiązania z drogami wylotowymi z miasta. Silniej eksponuje autostradę A2 oraz węzeł „Grodzisk”²⁾ w rejonie wsi Tłuste.
- **Zapewniono w Studium właściwy rozwój infrastruktury technicznej.** Jest to kontynuacja realizowanych inwestycji związanych z istniejącą gminną oczyszczalnią ścieków, systemu poprawy jakości wody (oraz innych sieci inżynierskich), a także stworzenie warunków dla rozwoju infrastruktury technicznej na nowych terenach rozwoju budownictwa mieszkaniowego i usług.

V.2.6.OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

- **Cele publiczne i zakaz zabudowy.** Posługując się definicją inwestycji celu publicznego, w treści Studium zawarto obiekty i tereny stanowiące cel publiczny lokalny i ponadlokalny, których rozproszenie i liczba uniemożliwia szczególne wyróżnienie.

V.2.7.OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM, ZGODNIE Z USTALENIAMI PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA I USTALENIAMI PROGRAMÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 48 UST. 1.

Studium wskazuje obszary, na których realizowane są cele publiczne o znaczeniu ponadlokalnym należą do nich:

- autostrada A-2 z węzłem autostradowym ”Grodzisk” - w północnej części gminy;
- sieć dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych;
- Specjalistyczny Szpital Zachodni w Grodzisku Mazowieckim;
- Urząd Starostwa Powiatu Grodziskiego;
- Urząd Skarbowy w Grodzisku Mazowieckim;
- Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim;
- linia kolejowa Warszawa – Skierniewice;
- linia kolejowa WKD.

(...)³⁾

V.2.8.OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW

HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2 000 m² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

- Studium wskazuje obszar projektowanego Parku Kulturowego w rejonie wsi Chlebnia, obejmującego zabytek archeologiczny wpisany do rejestru zabytków.
- W studium uwzględnia się dostępność do usług w tym regulacje struktury handlu wielkopowierzchniowego. Struktura handlu i usług dostosowana została w Studium do potrzeb lokalnych, od niewielkiej koncentracji poprzez wielofunkcyjne ciągi usługowe, związane ze centrum miasta, trasami wlotowymi do miasta po autonomiczne centra koncentracji usług funkcjonujących w oparciu o sklepy wielkopowierzchniowe i galerie studium wskazane zostały obszary lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²:

w rejonie węzła autostradowego na obszarach wsi:

- Kłudno Stare;
- Kłudzienko;
- Żuków;
- Adamów;
- Natolin;
- Chlebnia; ¹⁾
- Tłuste¹⁾.

wzdłuż tras wjazdowych do miasta tj. ciągów ulic:

- Królewskiej;
- Sienkiewicza;
- Żyrardowskiej;

w centrum miasta w obrębie wielofunkcyjnych ciągów usługowych:

- ciąg ulic 11-go Listopada, Sienkiewicza, Żyrardowska;
- kwartał zabudowy w obrębie ulic: Harcerska, Kościuszki, Sienkiewicza, 11-go Listopada;
- kwartał zabudowy w obrębie ulic: Żwirki i Wigury, Obrońców Getta, Bałtycka, Hynka;
- kwartał zabudowy w obrębie ulic Matejki i Traugutta oraz terenów kolei.

▪ Obszarami przestrzeni publicznej, czyli obszarami o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne są:

- teren pasażu w ciągu ul. 11-go listopada, wraz z Placami: Wolności i Króla Zygmunta Starego;
- tereny ciągu spacerowego wzdłuż rzeki Rokcianki od Parku Skarbków po Błękitne Stawy do ul. Warszawskiej;
- tereny ciągu spacerowego wzdłuż rzeki Mrowni od torów PKP do terenów przy Szpitalu Zachodnim;
- zespół terenów sportu (Pływalnia, korty, boiska);
- teren targowiska miejskiego w Grodzisku Mazowieckim;
- Park Chełmońskiego w Adamowiznie z fragmentem ciągu spacerowego wzdłuż rzeki Mrowni;
- Centrum wsi Izdebno Kościelne oraz Żuków.

V.2.9.OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

- Studium wskazuje obszary zorganizowanej działalności inwestycyjnej, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi:
  - Kłudno Stare;
  - Kłudzienko;
  - Żuków;
  - Adamów;
  - Natolin;
  - Urszulin;
  - Kłudno Nowe; ¹⁾
  - Chlebnia¹⁾;
  - Urszulin¹⁾.
- Studium wskazuje także tereny wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, rozproszone w obszarze całej gminy. Stosownie do przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nie leśne dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

V.2.10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

- **W Studium zapewnia się ochronę terenów leśnych.** Przeznaczenia terenów leśnych na inne funkcje nie jest dopuszczone. Wynika to także z przesłanki zawartej w Studium, że tereny leśne są wartością chronioną.
- **Studium uwzględnia problematykę terenów rolniczych.** Obszar miasta, ze względu na jego funkcje polegające na koncentracji usług o charakterze lokalnym i ponadlokalnym oraz tendencje rozwojowe w zakresie budownictwa mieszkaniowego czy usług, nie spełnia warunków dla prowadzenia produkcji rolnej. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy winny zapewnić racjonalne wykorzystanie gleb i ochronę gleb o najlepszej wartości bonitacyjnej. Dlatego studium ustala:
  - niedopuszczanie do rozpraszania zabudowy na terenach rolnych i w pierwszej kolejności przeznaczanie pod zainwestowanie nierolnicze terenów rolnych, położonych w obszarze już istniejącego zainwestowania oraz terenów o najniższej wartości dla produkcji rolnej;
  - określenie, w stosownych dokumentach sporządzonych na podstawie przepisów szczególnych, zasad użytkowania i zagospodarowania gruntów rolnych, położonych w obszarach szczególnej ochrony środowiska oraz w strefach uciążliwego oddziaływania obiektów lub urządzeń.

V.2.11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ¹⁾ I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią.¹⁾ W tekście Studium i na rysunkach wskazano te obszary. Wskazano również na potrzebę ograniczenia inwestowania na tych obszarach w tym ograniczenie zabudowy.
- Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki obszary osuwania się mas ziemnych nie występują.¹⁾

V.2.12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny nie występują.

V.2.13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ.U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002 R. NR 113, POZ. 984 I NR 153, POZ. 1271)

Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych nie występują.

V.2.14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Studium wskazuje obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rewitalizacji oraz rekultywacji:

- tereny mieszkaniowe strefy centrum – wskazane do rehabilitacji i rewitalizacji,
- tereny poprzemysłowe strefy centrum – wskazane do przekształcenia w tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o wysokich standardach architektonicznych i estetycznych,
- tereny poeksploatacyjne do rekultywacji.

V.2.15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Studium wskazuje granice terenów zamkniętych (tereny kolei PKP oraz tereny wojskowe we wsi Książenice) oraz określa ich strefy ochronne zgodnie z załącznikiem nr 2 do studium.

V.2.16. ¹⁾GRANICE OBSZARÓW WYMAGAJĄCYCH PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Studium wskazuje granice obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji zgodnie z załącznikiem nr 2 do studium.

V.2.17. ¹⁾OBSZARY PROBLEMOWE

Studium wskazuje zgodnie z załącznikiem nr 2 obszary problemowe:

W studium wyróżniono następujące obszary problemowe:

1. Tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej narażonej na uciążliwości.
2. Zdegradowane tereny przemysłowe.
3. Obszary zorganizowanej działalności inwestycyjnej.
4. Zakład dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii - Raben Polska sp. z o. o.²
5. Rozbudowa zasilania sieci i obiektów 110 kV - projektowane stacje EE110kV oraz projektowane linie elektroenergetyczne 110kV i projektowane kablowe linie elektroenergetyczne 110kV.

V.3. ¹⁾UZASADNIENIE SPORZĄDZENIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

V.3.1. ¹⁾PRZYCZYNY PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA PIERWSZEJ ZMIANY STUDIUM

Wprawdzie od uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki (uchwała Nr 588/2010 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 3 marca 2010 r.) upłynął krótki okres, ale zarysowujące się na obecnym etapie rozwoju gminy, odmienne od dotychczas przyjętych kierunki polityki przestrzennej oraz zmiana uwarunkowań prawnych – w tym wymagany brak naruszenia ustaleń studium poprzez rozwiązanie planu miejscowego (zapisy ustawowe), w znacznym stopniu utrudniają opracowanie planów miejscowych dla szeregu obszarów. Obecne Studium dla kilku obszarów nie pełni już swej kreacyjnej roli. W związku z powyższym Rada Miejska w Grodzisku Mazowieckim uchwałą Nr 121/2011 z dnia 25 maja 2011 r. uchwaliła przystąpienie do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodzisk Mazowiecki.

V.3.2. ¹⁾CEL I ZAKRES OPRACOWANIA PIERWSZEJ ZMIANY STUDIUM

Celem opracowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki jest umożliwienie rozwoju obszaru „Aktywizacji Gospodarczej północnej części Gminy Grodzisk Mazowiecki”.

Jako podstawowy kierunek i cel rozwoju dla gminy Grodzisk Mazowiecki przyjęto poprawę warunków życia mieszkańców oraz rozwój podstawowych funkcji związanych z zamieszkaniem, pracą i wypoczynkiem, przy zachowaniu, ochronie, ale i wykorzystaniu turystycznym i rekreacyjnym bogatych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych. Określona w zmianie Studium struktura funkcjonalno-przestrzenna fragmentu północnego obszaru gminy ma umożliwić realizację założonych celów.

W celu określenia wyraźnych zasad rozwoju gminy przyjęto ogólny podział gminy na 2 strefy funkcjonalno-przestrzenne: strefę zurbanizowaną i strefę niezurbanizowaną. W obrębie strefy zurbanizowanej określono wiodące funkcje i kierunki rozwoju, przyjmując jako dominującą funkcję: w gminie mieszkaniową jednorodziną z niezbędnymi usługami dla mieszkańców, a w mieście wielorodzinną. Pozostałe przeznaczenia stanowią tereny o funkcji usługowej, produkcyjnej oraz tereny do rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej. W obszarach zurbanizowanych zostały określone różne formy ochrony dla terenów zabudowanych i terenów zieleni, w zakresie: ochrony wartości kulturowych, zasobów przyrodniczych i krajobrazowych. W obszarach niezurbanizowanych ochroną przed nowym zainwestowaniem zostały objęte obszary o wysokich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych.

Zwiększenie potencjału turystycznego w gminie będzie mieć znaczący wpływ na jej rozwój. Do tej pory, mimo niewątpliwych atutów przyrodniczych i krajobrazowych, turystyka i rozrywka nie miała rangi jej przynależnej. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy nastąpi poprzez zwiększenie oferty usługowej w zakresie bazy turystycznej (szlaki, ścieżki piesze), a przede wszystkim poprzez lokalizację centrum rekreacyjno - wypoczynkowego – „Parku rozrywki” służącego organizacji imprez masowych.

Rozwojowi turystyki i rekreacji sprzyja dostępność komunikacyjna gminy, moda i zapotrzebowanie na turystykę m.in. weekendową. Dotyczy to nie tylko turystów, ale i osiedlających się nowych mieszkańców, dla których obszar gminy pełni funkcje „sypialni”. Utrzymanie i wskazanie nowych obszarów pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne musi wiązać się z rozwojem tej funkcji przy zachowaniu wymogów ładu przestrzennego i walorów środowiska, w szczególności powstawania budownictwa nierozproszonego, zgodnego z tradycją, bez niekorzystnych form obcych dla tego obszaru, to jest bez zabudowy wielorodzinnej, zabudowy jednorodzinnej szeregowej. Jednym z celów jest wydobycie nieukształtowanych dotąd należycie obszarów przestrzeni publicznych. Prowadzenie sprzyjającej polityki związanej z rozwojem usług, tj. tworzenia nowych lokalizacji dla usług przyszłościowych, takich jak park rozrywki, parki technologiczne, centrum handlowe, czy nowe bazy hotelowe (na terenach nieprzydatnych do wykorzystania mieszkaniowego oraz rolnictwa, głównie wzdłuż autostrady), przyczynić się ma do ożywienia gospodarczego gminy i umożliwienia zwiększenia miejsc pracy dla jej mieszkańców. Lokalizacja usług lokalnych związanych z obsługą gminy, handlem zorganizowanym w zakresie istniejących i przewidywanych terenów usługowych

² W 2018 roku zakład Raben Polska Sp. z o. o. został usunięty z rejestru zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, ze względu na zmniejszenie ilości substancji niebezpiecznych poniżej wartości określonych dla zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Toteż aktualnie (w roku 2021) na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki nie znajduje się żaden zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej³⁾

i produkcyjnych, handlem detalicznym w ramach terenów mieszkaniowych, jak również innych usług obsługi dających miejsca pracy, zapewnić ma sprawne funkcjonowanie gminy, zaspokajając jednocześnie potrzeby mieszkańców. Położenie gminy Grodzisk Mazowiecki w sąsiedztwie Warszawy z lotniskiem Okęcie oraz powiązania komunikacyjne, takie jak: droga wojewódzka 579 czy autostrada A2, sprzyjają rozwojowi gminy, w tym przede wszystkim sektora usługowego. Sukcesywna realizacja kierunków rozwoju wyznaczonych w niniejszym dokumencie „Zmiany Studium”, powinna w perspektywie spowodować wzrost atrakcyjności inwestycyjnej i mieszkaniowej gminy Grodzisk Mazowiecki w porównaniu z gminami sąsiednimi.

V.3.3.2 PRZYCZYNY PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA DRUGIEJ ZMIANY STUDIUM

Od chwili uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodzisk Mazowiecki w 2010 roku oraz jego zmiany w roku 2012, na terenie gminy ukończona i oddana do użytku została inwestycja ponadlokalna o znaczeniu międzynarodowym – autostrada A2, wraz z węzłem „Grodzisk”. Oddanie do użytkowania autostrady zweryfikowało przyjęte w Studium założenia dotyczące rozwoju terenów w rejonie węzła autostradowego, których dokonano przed ukończeniem inwestycji. Obserwacja trendów inwestycyjnych w rejonie węzła autostradowego doprowadziła do wniosków, iż dla części terenów w tej okolicy nie wskazano najbardziej optymalnego kierunku rozwoju. Nie wykorzystano w pełni ich potencjału inwestycyjnego wynikającego z położenia, a przyjęte w Studium kierunki zagospodarowania skutkują zamrożeniem inwestycyjnym tych terenów. Celem stworzenia warunków dla rozwoju tych terenów w świetle nowych uwarunkowań, Rada Miejska w Grodzisku Mazowieckim podjęła uchwałę Nr 576/2017 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium.

V.3.4.CEL I ZAKRES OPRACOWANIA DRUGIEJ ZMIANY STUDIUM

Celem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki jest umożliwienie rozwoju obszaru aktywności gospodarczej na terenach w obrębie Natolin. Teren objęty zmianą Studium zlokalizowany jest w niewielkiej odległości od węzła autostradowego „Grodzisk”, w otoczeniu terenów dynamicznego rozwoju gospodarczego, w bezpośrednim zasięgu sieci drogowej i infrastrukturalnej.

Założeniem rozwoju gminy Grodzisk Mazowiecki jest rozwój zrównoważony, tworzący balans pomiędzy aspektem gospodarczym, społecznym i przyrodniczym. Jednym z jego elementów jest stwarzanie warunków dla rozwoju gospodarczego i kreowania zainwestowania generującego powstawanie nowych miejsc pracy. Tereny stwarzające takie warunki wyznaczono w Studium, w formie terenów usług i aktywności gospodarczej. Pod takie zainwestowanie wydzielono obszary o uwarunkowania, które uznano za najkorzystniejsze dla rozwoju tego rodzaju funkcji. Decydujące znaczenie w przypadku ich lokalizacji ma dostępność komunikacyjna, obsługa infrastrukturalna, zagospodarowanie terenów okolicznych oraz predyspozycje danego terenu do wykorzystania pod inny rodzaj zagospodarowania. W przypadku obszaru objętego zmianą Studium, zlokalizowany jest on w najbardziej atrakcyjnym inwestycyjnie rejonie gminy – w bezpośrednim zasięgu oddziaływania autostrady i węzła autostradowego. W ostatnich latach, w bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego obszaru, następuje dynamiczny rozwój terenów aktywności gospodarczej. Towarzyszy mu rozwój sieci drogowej i infrastrukturalnej, która już w chwili obecnej zapewnia pełną obsługę tego rejonu. Ze względu na swoje położenie, obszar ten wykluczony jest z możliwości rozwoju zainwestowania innego, niż usługowo-produkcyjne. Kierunek rozwoju terenu objętego opracowaniem wskazany w dotychczas obowiązującym Studium, z perspektywy czasu, okazał się utrudniać jego zagospodarowanie. Okres czasu, który upłynął od oddania do użytkowania autostrady A2 oraz dynamika trendów rozwojowych na terenach w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru zmiany Studium dowiodły, iż w praktyce nie istnieje w tym obszarze popyt na rodzaj zainwestowania przewidziany w Studium. Tendencje w zakresie rozwoju poszczególnych profilów aktywności gospodarczej podlegają dynamicznym zmianom. Warunkowane są one szeregiem czynników, często trudnych do przewidzenia na etapie tworzenia dokumentów planistycznych. Dlatego też wskazane jest bieżące dostosowywanie strategii rozwoju poszczególnych terenów do pojawiających się nowych uwarunkowań. Obserwacja dotychczasowego zainteresowania inwestycyjnego dla obszaru objętego opracowaniem wskazuje, iż celem jego optymalnego rozwoju należy podjąć działania zmierzające do wykreowania nowego profilu jego rozwoju. W tym celu podjęto decyzję o sporządzeniu niniejszej zmiany Studium. Celem zmiany Studium jest określenie nowego rodzaju przeznaczenia dla terenów w granicach opracowania. Umożliwi to w dalszej kolejności zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla tego obszaru, stwarzającego możliwości jego docelowego zainwestowania. Analizowany teren położony jest w rejonie o dużej atrakcyjności inwestycyjnej, związanej głównie z bezpośrednim sąsiedztwem autostrady A2 i węzła autostradowego „Grodzisk”. Otoczony jest on terenami wskazanymi w dokumentach planistycznych pod rozwój terenów aktywności gospodarczej. Przyjęcie kierunku rozwoju określonego w niniejszej zmianie Studium umożliwi kontynuowanie tego kierunku zagospodarowania również w granicach obszaru objętego opracowaniem. Stwarzanie warunków dla rozwoju terenów aktywności gospodarczej ma istotne znaczenie w rozwoju całej gminy. Wiąże się ono z bezpośrednimi konsekwencjami ekonomicznymi, wpływającymi na budżet gminy i możliwości zaspokajania przez nią potrzeb jej mieszkańców. Generuje również miejsca pracy, co podnosi atrakcyjność gminy jako miejsca do osiedlenia się. Lokalizacja nowych terenów aktywności gospodarczej zapewnić ma sprawne funkcjonowanie gminy, zaspokajając jednocześnie potrzeby

mieszkańców. Położenie gminy Grodzisk Mazowiecki w sąsiedztwie Warszawy oraz powiązania komunikacyjne, takie jak: droga wojewódzka 579 czy autostrada A2, sprzyjają rozwojowi gminy, w tym przede wszystkim sektora usługowego. Z korzyścią dla gminy jest jak najbardziej pełne wykorzystanie tego potencjału. Sukcesywna realizacja kierunków rozwoju wyznaczonych w niniejszym dokumencie zmiany Studium, powinna w perspektywie spowodować wzrost atrakcyjności inwestycyjnej i mieszkaniowej gminy Grodzisk Mazowiecki w porównaniu z gminami sąsiednimi. Jednocześnie nie wpłynie ona na niszczenie innych wartości cennych dla gminy i mieszkańców, takich jak środowisko przyrodnicze, wartości kulturowe czy warunki zamieszkania.²⁾

V.3.5. PRZYCZYNY PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA TRZECIEJ ZMIANY STUDIUM³⁾

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki przyjęte Uchwałą Nr 588/2010 z dnia 3 marca 2010 r. Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim, zostało zmienione Uchwałą Nr 337/2012 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 22 maja 2012 r. W studium uchwalonym w 2012 r. wyznaczono korytarz projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Kozinice - Ołtarzew. W związku z postępowaniem lokalizacyjnym mającym na celu ostateczne ustalenie przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Kozinice - Ołtarzew, Rada Miejska w Grodzisku Mazowieckim uchwałą Nr 190/2015 z dnia 24 czerwca 2015 r. uchwaliła przystąpienie do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodzisk Mazowiecki.

V.3.6. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA TRZECIEJ ZMIANY STUDIUM³⁾

Celem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki jest wyeliminowanie z obszaru gminy Grodzisk Mazowiecki korytarza rezerwowanego pod projektowaną napowietrzną linię 400kV.

Przedmiotem opracowania zmiany nr 3 jest:

- 1) zmiana przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV wraz ze strefą ochronną wokół obiektów infrastruktury technicznej (pasem technologicznym) na rysunku Studium;
- 2) zmiana ustaleń tekstu Studium dotyczących elektroenergetyki, a w szczególności projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV;
- 3) wprowadzenia korekt redakcyjnych tekstu oraz na rysunku Studium w celu dostosowania do obowiązujących przepisów prawa, z uwzględnieniem występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych^{1a)}.

W obszarze zmiany studium nie wprowadza się zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, ze względu na ograniczony zakres zmiany studium.

- 1) W obszarze zmiany studium nie określa się nowych obszarów ochrony środowiska i krajobrazu i dlatego nie zmienia się zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.
- 2) W obszarze zmiany studium nie określa się nowych obszarów do ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej i dlatego nie zmienia się zasad ich ochrony.
- 3) W obszarze zmiany studium nie określa się nowych kierunków rozwoju systemów komunikacji.
- 4) W obszarze zmiany studium zmienia się kierunki rozwoju infrastruktury technicznej w zakresie lokalizacji projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV Kozinice - Ołtarzew. Rezygnuje się z uwzględnienia w obszarze gminy Grodzisk Mazowiecki korytarza pod planowaną linię.
- 5) W obszarze zmiany studium nie określa się nowych obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
- 6) W obszarze zmiany studium nie uwzględnia się obszaru „korytarza” w którym rozmieszczona miała być inwestycja celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1.
- 7) W obszarze zmiany studium nie występują obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszarów przestrzeni publicznej.
- 8) W obszarze zmiany studium nie wyznacza się nowych obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym nowych obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.
- 9) W obszarze zmiany studium nie określa się nowych kierunków i nie określa się zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
- 10) W obszarze zmiany studium występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią (rzeka Rokitnica). Nie zmienia się ustaleń w zakresie ograniczeń w inwestowaniu w tym obszarze.
- 11) W obszarze zmiany studium nie występują obszary osuwania się mas ziemnych.

- 12) W obszarze zmiany studium nie występują obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.
- 13) W obszarze zmiany studium nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 1999 r., Nr 41, poz. 412 z późn. zm.).
- 14) W obszarze zmiany studium nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, obszary zdegradowane oraz tereny zamknięte i ich strefy ochronne.
- 15) W obszarze zmiany studium nie występują obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.
- 16) W obszarze zmiany studium nie wyznacza się obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu; w studium nie ustala się ich rozmieszczenia.
- 17) W obszarze zmiany studium nie wyznacza się lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m².

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Grodzisk Mazowiecki zostało zmienione wyłącznie w granicach wynikających z uchwały nr 190/2015 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 24 czerwca 2015 r. Wprowadzona zmiana polega na usunięciu z obszaru północnej części gminy korytarza planowanej linii elektroenergetycznej 400kV i jej strefy oddziaływania, co nie wpłynie na zmiany w kierunkach przeznaczenia terenów.

V.3.7.PRZYCZYNY PRZYSTĄPIENIA DO SPORZĄDZENIA CZWARTEJ ZMIANY STUDIUM ⁴⁾

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki przyjęte Uchwałą Nr 588/2010 z dnia 3 marca 2010 r. Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim, zostało zmienione Uchwałą Nr 337/2012 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 22 maja 2012 r., uchwałą Nr 643/2017 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 29 listopada 2017 r. oraz uchwałą Nr 102/2019 Rady Miejskiej w Grodzisku Mazowieckim z dnia 27 marca 2019 r.

Oddanie do użytkowania w 2012 r. autostrady A2 zweryfikowało przyjęte dotychczas w Studium założenia dotyczące rozwoju terenów w rejonie węzła autostradowego, których dokonano przed ukończeniem inwestycji. Obserwacja trendów inwestycyjnych w rejonie węzła autostradowego oraz sąsiedztwie autostrady doprowadziła do wniosków, iż dla części terenów w tej okolicy nie wskazano najbardziej optymalnego kierunku rozwoju. Nie wykorzystano w pełni ich potencjału inwestycyjnego wynikającego z położenia, a przyjęte w Studium kierunki zagospodarowania skutkują zamrożeniem inwestycyjnym tych terenów. Celem stworzenia warunków dla optymalnego rozwoju tych terenów w świetle nowych uwarunkowań, Rada Miejska w Grodzisku Mazowieckim podjęła uchwałę Nr 707/2018 z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium.

V.3.8.CEL I ZAKRES OPRACOWANIA CZWARTEJ ZMIANY STUDIUM ⁴⁾

Celem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grodzisk Mazowiecki jest umożliwienie rozwoju obszaru aktywności gospodarczej na części terenu wsi Zabłotnia. Teren opracowania objęty zmianą Studium położony jest w sąsiedztwie terenów strefy aktywności gospodarczej, gdzie postępuje systematyczny rozwój zainwestowania. Tym samym planowana zmiana przeznaczenia terenu stanowi kontynuację obecnego i perspektywicznego zagospodarowania tego rejonu gminy. Na duży potencjał inwestycyjny terenu wpływa również jego lokalizacja. Obszar objęty zmianą Studium leży przy samej autostradzie, w bezpośrednim sąsiedztwie węzła autostradowego oraz przylega do drogi powiatowej 1508W. Tym samym jego dostępność komunikacyjna jest wyjątkowo korzystna – nie tylko w skali gminy, ale również w skali kraju i niewielkiej odległości od m. st. Warszawa.

Zmiana Studium umożliwi maksymalne wykorzystanie potencjału terenu z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców oraz kierunków i tendencji rozwoju gminy.

Przedmiotem opracowania zmiany nr 4 jest:

- 1) zmiana przeznaczenia obszarów we wsi Zabłotnia;
- 2) zmiana ustaleń tekstu Studium dotyczących zagospodarowania we wsi Zabłotnia;
- 3) wprowadzenia korekt redakcyjnych tekstu oraz rysunku Studium w celu dostosowania do obowiązujących przepisów prawa;
- 4) aktualizacja uwarunkowań.

W obszarze zmiany studium nie wprowadza się zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, ze względu na ograniczony zakres zmiany studium.

W studium dokonano aktualizacji uwarunkowań obejmujących m.in.: uzbrojenie terenu i stan systemów infrastruktury technicznej, stan środowiska przyrodniczego, stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, warunki i jakość życia mieszkańców, stan prawny gruntów, obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów prawa wodnego.